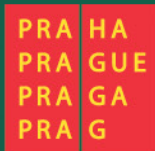

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy hlavního města Prahy za školní rok 2021/2022

Magistrát hlavního města Prahy
Odbor školství, mládeže a sportu

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze

---

Školní rok 2021/2022

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor školství, mládeže a sportu
Oddělení regionálního školství

OBSAH

Úvod.....	8
I. Podmínky vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy	9
I. 1 VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	10
I. 1. 1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti	10
I. 1. 2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ.....	10
I. 1. 3 Přehled o absolventech SŠ.....	12
I. 1. 4 Nezaměstnanost absolventů.....	13
I. 2 NAPLŇOVÁNÍ PRIORITYNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	14
Podpora oblasti vzdělávání.....	14
Školská primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v hl. m. Praze.....	18
VÝSKYT RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	20
I. 2. 3 Protidrogová prevence a prevence kriminality.....	20
Prevence kriminality.....	21
I. 2. 4 Multikulturní výchova, interkulturní vzdělávání a osvěta	21
I. 2. 5 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.....	26
I. 3 VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ	26
I. 4 PREZENTACE PRAŽSKÉHO ŠKOLSTVÍ NA VEŘEJNOSTI	27
I. 5 REALIZACE PROJEKTŮ Z PROSTŘEDKŮ FONDŮ EU.....	29
I. 6 PŘEHLED O SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ A DALŠÍCH AGENDÁCH V ROCE 2021/2022	34
II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	36
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2020-2024 ...	36
II. 1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	41
Charakteristika mateřských škol, zřizovaných městskými částmi v HMP.....	42
Výchovně vzdělávací programy mateřských škol	43
Zápisy do mateřských škol	43
Mateřské školy s internátním provozem.....	44
Věkové složení dětí.....	44
Děti podle státní příslušnosti.....	44
Ověřování výsledků vzdělávání.....	45
Spolupráce s rodiči a ostatními partnery mateřských škol, mezinárodní spolupráce	45
Zkušenosti s jazykovou výchovou v rámci vzdělávacího programu školy.....	45
II. 2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	49
Charakteristika základních škol v hl. m. Praze.....	50
Školní vzdělávací programy.....	51
Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	51
Jazykové vzdělávání a jeho podpora.....	52
Žáci podle státní příslušnosti.....	52
Zápis dětí do 1. ročníku základního vzdělávání	53

Odchody žáků ze základní školy.....	53
Zkušenosti s péčí o nadané žáky.....	54
Přípravné třídy.....	54
Asistent pedagoga.....	55
Poradenské služby škol.....	55
Multikulturní výchova.....	56
Prevence rizikového chování.....	57
Environmentální výchova.....	57
Výchova k udržitelnému rozvoji	57
Obecně závazné vyhlášky o školských obvodech základních škol	57
Závěry k základnímu vzdělávání	59
II. 3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	59
Počet škol a žáků.....	60
Oborová struktura středních škol	61
Školní vzdělávací programy.....	64
HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ČESKOU ŠKOLNÍ INSPEKČÍ.....	65
Vzdělávání nadaných žáků.....	66
Práce s nadanými žáky se na školách realizuje například těmito aktivitami:	66
Žáci dojíždějící z jiných krajů	67
Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin.....	68
Žáci podle státní příslušnosti.....	68
Jazykové vzdělávání a jeho podpora.....	69
Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů	70
Multikulturní výchova.....	71
Prevence rizikového chování.....	71
Environmentální výchova, výchova k udržitelnému rozvoji.....	72
Mimoškolní aktivity.....	72
Soutěže	73
Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery.....	74
Popis problematiky, související s rozšířením nemoci covid-19.....	74
Vliv válečného konfliktu na Ukrajině na průběh a organizaci vzdělávání,.....	74
II. 3. 1 PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY.....	75
II. 4 KONZERVATOŘE	77
Prevence rizikového chování.....	82
Environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji.....	82
Multikulturní výchova.....	82
II. 5 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	83
Oborová struktura vyšších odborných škol.....	84
Akreditované vzdělávací programy.....	86
Studenti dojíždějící z jiných krajů.....	87
Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí.....	87
Příklady inspekční činnosti ČŠI.....	87
Příklady kontrolní činnosti	88
Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů	88
Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery.....	88
Další důležité aktivity škol.....	89

VLIV VÁLEČNÉHO KONFLIKU NA UKRAJINĚ NA PRŮBĚH A ORGANIZACI VZDĚLÁVÁNÍ, ZEJMÉNA V SOUVISLOSTI S PŘÍCHODEM UKRAJINSKÝCH STUDENTŮ	89
II. 6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	90
Školní vzdělávací programy.....	93
Výsledky inspekční činnosti provedené ČŠI	94
Jazykové vzdělávání a jeho podpora.....	97
Mezinárodní spolupráce škol, zapojení do rozvojových a mezinárodních projektů, aktivity škol ...	97
II. 7 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	99
JAZYKOVÁ ŠKOLA S PRÁVEM STÁTNÍ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY HL. M. PRAHY, KROMĚ UVEDENÝCH KURZŮ POŘÁDALA JEŠTĚ KURZY ČESKÉHO JAZYKA PRO STUDENTY STŘEDNÍCH ŠKOL S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM (OMJ). DO 14 KURZŮ SE ZAPSALA 90 ŽÁKŮ.	100
II. 8 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	101
II. 8. 1 Základní umělecké vzdělávání.....	101
Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů.....	103
Spolupráce škol s partnery.....	104
Podpora talentů.....	105
Akademie umění a kultury pro seniory	105
II. 8. 2 ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	107
II. 9 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ.....	113
II. 9. 1 Školní poradenská zařízení.....	113
Speciálně pedagogická centra (SPC)	116
Popis problematiky, související s rozšířením nemoci covid-19 ve školských poradenských zařízeních	117
II. 9. 2 Školní výchovná a ubytovací zařízení	117
II. 9. 3 Zařízení školního stravování.....	118
II. 9. 4 Školní účelová zařízení.....	119
Školní knihovna.....	119
II. 9. 5 Školní zařízení pro zájmové vzdělávání	119
Školní družiny	119
Školní kluby	120
II. 9. 6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy.....	120
II. 10 PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ.....	123
II. 10. 1 Počty pracovníků.....	123
II. 10. 2 Věková struktura pedagogických pracovníků.....	123
II. 10. 3 Kvalifikace pedagogických pracovníků	124
II. 10. 4 Odměňování.....	124
II. 10. 5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	127
II. 11 Další vzdělávání, realizované středními a vyššími odbornými školami.....	128
Seznam grafů a tabulek	129
SEZNAM GRAFŮ.....	129
SEZNAM TABULEK	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
Seznam použitých zkratk	132
Seznam zdrojů.....	134

Vysvětlivky..... 134

ÚVOD

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hl. m. Praze za školní rok 2021/2022 je předkládána v souladu s § 10 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), a v souladu s § 4-6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů. Jejím zpracovatelem je odbor školství, mládeže a sportu MHMP.

Výroční zpráva hodnotí především stav a rozvoj jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy. Při jejím zpracování byly kromě informací, se kterými přímo pracuje odbor školství, mládeže a sportu, využity údaje i dalších odborů MHMP, data z rejstříku škol a školských zařízení, ze statistických ročenek Českého statistického úřadu, statistik Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, podklady a informace Národního pedagogického institutu České republiky, České školní inspekce a další zdroje. V této souvislosti je nezbytné upozornit, že sběr dat neprovádějí výše uvedené subjekty jednotnou metodikou a ke shodně stanovenému termínu, a proto některé údaje nemusí vzájemně korespondovat. Určitá data, zejména počty dětí, žáků a studentů a počty škol a školských zařízení (dále jen „školy“), mohou být zkreslena případy, kdy některé školské sítě jsou zapsané a vykazované v rejstříku škol a školských zařízení, ale fyzicky nemají žádné děti, žáky a studenty. V takovém případě neodevzdávají výkonové statistické výkazy a nepromítnou se ve statistikách. Stejná situace by mohla nastat, pokud by některá škola neodevzdala výkaz v řádném termínu ke zpracování. Další nepřesnosti mohou vzniknout tím, že škola odevzdá samostatný výkaz za detašované pracoviště, takže se může promítnout v počtu škol dvakrát. Počty žáků a studentů, zejména u středního a vyššího odborného vzdělávání, mohou vytvářet rozdíly také z hlediska statistického vykazování. Může být vykázan např. jiný počet žáků v tabulce o státním občanství a jiný v celkovém počtu žáků za konkrétní stupeň vzdělání. Tyto drobné rozdíly jsou dány tím, že do statistických ročenek se zadávají data z matrik, kde jeden žák nebo student může najednou studovat více oborů nebo se může vzdělávat v denní i jiné formě vzdělávání, může také mít například dvě státní občanství apod. Toto se týká zejména údajů ve statistických ročenkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Hlavní město Praha charakterizuje několik jedinečností, které určují mnohá specifika této metropole. Praha je předním centrem politiky, vzdělání, kultury a v neposlední řadě také ekonomiky, a proto má zvláštní postavení mezi všemi regiony na úrovni krajů a velkých krajských měst České republiky. Hlavní město Praha (hl. m. Praha) má postavení kraje, ačkoliv, z pohledu zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, je také statutárním městem – obcí, které je řízeno Zastupitelstvem hl. m. Prahy, Radou hl. m. Prahy v čele s primátorem hl. m. Prahy a Magistrátem hl. m. Prahy.

Hl. m. Praha se člení na 22 správních obvodů a 57 městských částí, které jsou z hlediska samosprávného řízení autonomní, s vlastními volenými orgány. Z pohledu školství, jsou tyto nejnižší jednotky členění města zřizovateli veřejných mateřských a základních škol. Naopak hlavní město, jako celek z pozice kraje, je zřizovatelem veřejných středních škol, vyšších odborných škol, konzervatoří, základních uměleckých škol a dalších specifických školských zařízení.

Praha je ekonomickým centrem, které je zcela dominantní v rámci celé České republiky. Díky tomu, že v Praze sídlí, kromě většiny orgánů státní správy, také většina finančních institucí, zahraničních firem a dalších významných institucí (například vysoké školy), je zde tvořen hrubý domácí produkt (HDP) okolo 26 %. HDP v Praze na jednoho obyvatele tvoří přibližně 210 % HDP republikového průměru. Tyto významné ekonomické ukazatele dávají Praze výsadní postavení v rámci celé České republiky (ČR). Z hlediska trhu práce, má hl. m. Praha jedny z nejnižších hodnot míry nezaměstnanosti v celé ČR.

Z hlavních ekonomických ukazatelů, které vykazují tvorbu tzv. přidané hodnoty na území hl. m. Prahy, vyplývá, že po roce 1989, postupně až do současnosti, došlo zcela ke změně podílů všech odvětví. Odvětvová struktura ekonomiky se v Praze za posledních 30 let změnila tak, že se veškeré výrobní odvětví v Praze nachází v pouhých cca 15 %, kdežto ve zbylých 85 % je zastoupeno v terciárním sektoru – tj. v odvětví služeb. Taková změna charakteru odvětvové ekonomiky s sebou přináší specifika, se kterými se musí měnit i například struktura středního školství a vyššího odborného školství, které připravuje budoucí absolventy škol na profesní dráhu.

Bytová výstavba na území hl. m. Prahy se orientuje na okraj Prahy a do tzv. brownfieldů (bývalé průmyslové oblasti Prahy) a dlouhodobě pak i do zázemí města – do Středočeského kraje. Vysoká koncentrace bytové výstavby probíhá také v některých lokalitách vnitřní Prahy, kde se nachází plochy původně určené pro průmysl a nyní jsou postupně zastavovány novými bytovými komplexy. V oblastech nové bytové výstavby stále více a důrazněji zaznívá potřeba zvýšit stávající kapacity škol a školských zařízení, či nejlépe zřídit zcela nové školy a školská zařízení, a to primárně v segmentu základního vzdělávání. Ve školním roce 2021/2022 činil počet žáků v základním vzdělávání 112 089. V mateřských školách pak bylo 42 580 dětí.¹

Hl. m. Praha je všeobecně pojímáno jako centrum školství. Od středního stupně vzdělávání se na území hl. m. Prahy nachází zvýšená koncentrace škol. Školy jsou vzhledem k území nerovnoměrně rozloženy. Praha má na svém území největší počet gymnázií i středních odborných škol ze všech ostatních regionů ČR. Ve školním roce 2021/2022 se ve všech pražských středních školách vzdělávalo celkem 71 376 žáků.

Přední postavení má také hl. m. Praha v případě vysokého školství, kdy se na území města nachází nejvyšší počet vysokých škol v ČR.

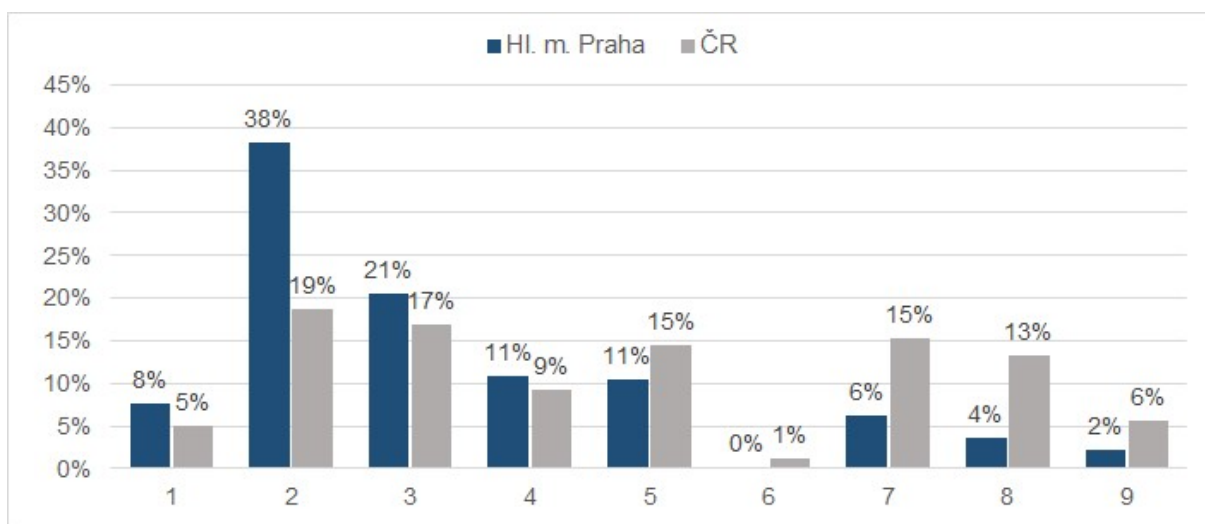
¹ Zdroj: ČSÚ – Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze – Vzdělávání: <https://www.czso.cz/csu/xa/vzdelavani-xa>

I. 1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I. 1. 1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti

Podíl obyvatelstva ve věku nad 15 let se středním vzděláním bez maturity činí v hl. m. Praze 10,8 % (v ČR 31,7 %), zatímco s vysokoškolským vzděláním 50,8 % (v ČR 27,1 %). Hlavní město Praha také vykazuje nižší podíl pracujících se základním vzděláním (1,6 % vůči 4,2 % pro ČR). Oproti předchozím rokům se podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel zvyšuje. Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří zejména rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v hl. m. Praze. Největší podíl představují specialisté a techničtí a odborní pracovníci, dále pracovníci ve službách a prodeji a úředníci. Marginální skupinou jsou kvalifikovaní zaměstnanci v zemědělství, lesnictví a rybářství. Specifickou roli hlavního města potvrzuje především rozdíl mezi Prahou a ČR v profesní skupině specialistů, obsluhy strojů a zařízení, montéři.

Graf č. 1 - Zastoupení profesních tříd v hl. m. Praha podle CZ-ISCO, v % (Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021)

Vysvětlivky ke grafu:

- 1 Zákonodárci a řídicí pracovníci
- 2 Specialisté
- 3 Techničtí a odborní pracovníci
- 4 Úředníci
- 5 Pracovníci ve službách a prodeji
- 6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 7 Řemeslníci a opraváři
- 8 Obsluha strojů a zařízení, montéři
- 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

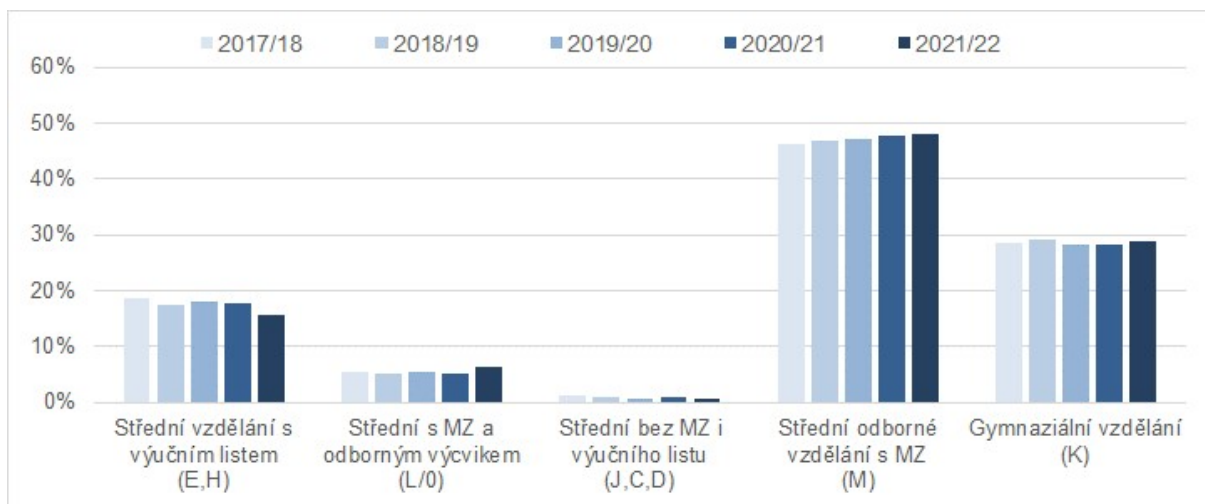
Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

I. 1. 2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ v kraji

V porovnání s ČR je pro hl. m. Praha charakteristický výrazně nižší podíl nově přijímaných žáků do středního vzdělávání s výučním listem (15,7 % oproti 27,2 %) a naopak vyšší podíl nově přijímaných do gymnaziálního vzdělávání (29,0 % proti 21,6 %) a středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (48,1 % proti 44,3 %). Procentní zastoupení nově přijatých žáků do středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou, zahrnujícího odborný výcvik, se oproti školnímu roku 2020/2021 mírně zvýšil (cca o 1%), je však stále srovnatelný s celorepublikovým průměrem (6,4 % proti 6,0 %). Podíl žáků v oborech, poskytujících střední vzdělání, které není ukončeno výučním listem ani

maturitou, je, obdobně jako v minulých letech, minimální (0,8 % v obou případech) a hlásí se na ně hlavně žáci praktických škol.

Graf č. 2 - Podíly nově přijímaných žáků v hl. m. Praha – denní studium

Zdroj: NPI ČR, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné přes internetový odkaz: [Struktura zaměstnanosti_HMP_2021 | Infoabsolvent.cz](https://www.infoabsolvent.cz/struktura-zamestnanosti-hmp-2021)

Vývoj celkového počtu nově přijímaných žáků do středního vzdělávání, v období od školního roku 2017/2018 do školního roku 2021/2022, byl vcelku stabilní, až na mírné odchylky v jednotlivých kategoriích vzdělávání. Ve školním roce 2021/2022 byl pak, ve srovnání s předchozím rokem, zaznamenán nárůst celkového počtu přijímaných žáků téměř ve všech kategoriích, a to o celkem 800 žáků. U středního vzdělání s výučním listem (E a H), došlo v Praze ke snížení přijatých žáků o 229 oproti loňskému roku. Lze nadále předpokládat, že v následujících letech bude opět narůstat počet přijímaných žáků do středního vzdělávání, a to díky silnějším populačním ročníkům, které budou postupně přecházet do středních škol po absolvování povinné školní docházky. Současným velkým a stále narůstajícím problémem je zájem žáků ze Středočeského kraje o studium na pražských středních školách, jejichž podíl tvoří až 1/3 z celkového počtu žáků.

Tab. č. 1 - Počty nově přijatých žáků v hl. m. Praha-denní studium

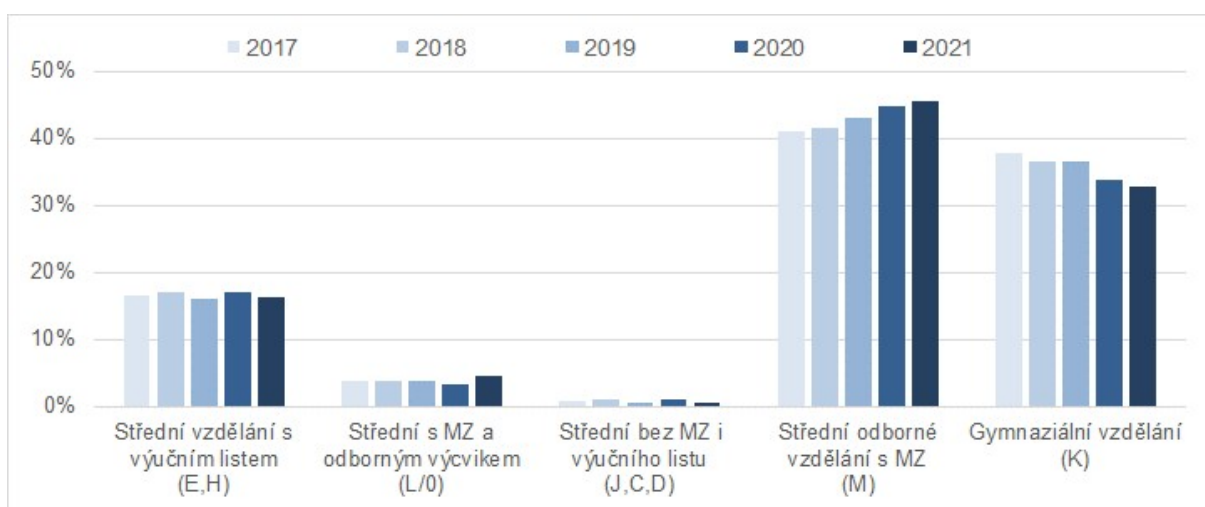
Kategorie vzdělání	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Střední vzdělání s výučním listem (E,H)	2669	2534	2788	2793	2564
Střední s MZ a odborným výcvikem (L/O)	767	766	864	814	1044
Střední bez MZ i výučního listu (J,C,D)	164	149	117	157	128
Střední odborné vzdělání s MZ (M)	6606	6780	7272	7551	7866
Gymnaziální vzdělání (K)	4069	4199	4355	4466	4744
Nástavbové studium (L/5)	482	446	507	538	636
Vyšší odborné vzdělání (N)	1373	1292	1337	1374	1511

Zdroj: NPI ČR, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné přes internetový odkaz: [Struktura zaměstnanosti_HMP_2021 | Infoabsolvent.cz](https://www.infoabsolvent.cz/struktura-zamestnanosti-hmp-2021)

I. 1. 3 Přehled o absolventech SŠ

V Praze stále převládá vyšší podíl absolventů se středním odborným vzděláním s maturitní zkouškou. Jejich podíl činil ve školním roce 2021/2022 45,6 %, v porovnání s průměrným podílem těchto absolventů v ČR 41,0 %, je patrný nadprůměr až o několik procentních bodů. V porovnání s ČR je v Praze naopak výrazně nižší podíl absolventů středního vzdělání s výučním listem (16,3 % oproti 26,9 %) a naopak vyšší podíl absolventů gymnaziálního vzdělávání (32,7 % oproti 25,8 %). Podíly absolventů gymnaziálního vzdělávání od roku 2010 mírně rostly, avšak tato tendence se zastavila v roce 2018, kdy jejich podíl klesl oproti roku 2017 o 1,1 %. Celkový počet absolventů gymnaziálního vzdělávání začal od té doby postupně klesat. V roce 2019 však nastoupil v této formě vzdělávání opět progresivnější charakter, neboť se počet gymnaziálních absolventů navýšil o 223. Rok 2020 zvýšil tento počet o dalších 69 absolventů a stejně tak i rok 2021 zaznamenal další vzestup o 92 absolventů.

Graf č. 3 - Podíly absolventů v hl. m. Praha – denní studium

Zdroj: NPI ČR, Přehled o podílech a absolventů, dostupné přes internetový odkaz: [Struktura zaměstnanosti_HMP_2021 | Infoabsolvent.cz](https://www.infoabsolvent.cz)

Vývoj počtu absolventů jednotlivých kategorií vzdělání je úzce svázán s vývojem počtu nově přijímaných žáků. Počty absolventů v absolutních číslech podává následující tabulka.

Tab. č. 2 - Počty absolventů v hl. m. Praha-denní studium

Kategorie vzdělání	2017	2018	2019	2020	2021
Střední vzdělání s výučním listem (E,H)	1533	1591	1606	1871	1900
Střední s MZ a odborným výcvikem (L/O)	341	368	388	374	539
Střední bez MZ i výučního listu (J,C,D)	79	93	56	106	80
Střední odborné vzdělání s MZ (M)	3768	3892	4315	4950	5316
Gymnaziální vzdělání (K)	3468	3428	3651	3720	3812
Nástavbové studium (L/5)	164	144	153	172	271
Vyšší odborné vzdělání (N)	792	747	665	636	617

Zdroj: NPI ČR, Přehled o nově přijímaných žácích a absolventech, dostupné na internetovém odkazu: [Struktura zaměstnanosti_HMP_2021 | Infoabsolvent.cz](https://www.infoabsolvent.cz)

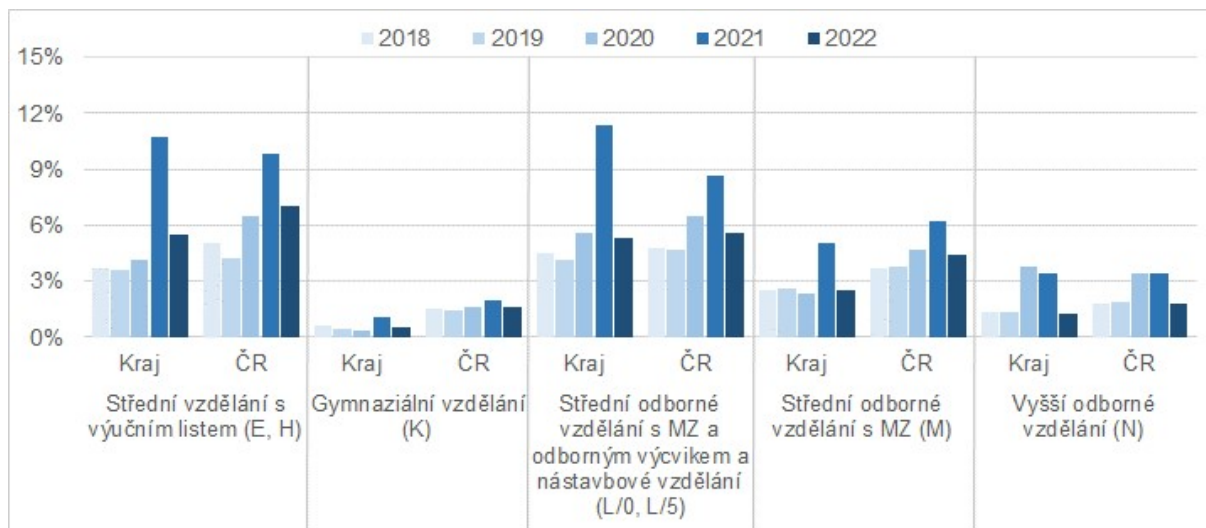
I. 1. 4 Nezaměstnanost absolventů

Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů, vůči celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů. Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání, příp. skupiny oborů, zůstalo k 30. 4. následujícího roku bez zaměstnání.

Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praha i v ČR u většiny kategorií vzdělání, mezi lety 2016 - 2019, výrazně klesla, a to především v důsledku zlepšování ekonomické situace. V roce 2020 došlo k jejímu mírnému zvýšení téměř ve všech kategoriích vzdělání. Toto navýšení bylo do jisté míry způsobeno nepříznivou situací, související se vznikem a šířením nemoci covid-19. Tento trend se opakoval i v roce 2021. Naopak rok 2022 tento trend obrátil a podíl nezaměstnaných absolventů v hl. městě se znovu snížil.

Obecně se v roce 2020 míra nezaměstnanosti v hl. m. Praha, ve srovnání s celorepublikovou úrovní, výrazně změnila ve dvou kategoriích. Nejvyšší nárůst nezaměstnanosti byl evidován u absolventů středního odborného vzdělání s MZ a odborným výcvikem a nástavbového vzdělání. Obdobný trend je sledován také v kategorii středního vzdělání s výučním listem. Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazují především absolventi gymnázií (0,5 %), u kterých je nízká hodnota dána zejména tím, že většina z nich pokračuje dále terciálním vzděláváním ve studiu. V roce 2022 došlo obecně napříč všemi typy vzdělání k výraznému snížení podílu nezaměstnanosti, a to až o několik procentních bodů. K tomuto snížení došlo i na celorepublikové úrovni. To značí, že trend se po dvouletém navýšení opět dostává do původních hladin, i když je v oproti roku 2019 stále mírně vyšší.

Graf č. 4 - Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2022) – denní studium

Zdroj: NPI ČR, Přehled o míře nezaměstnanosti, dostupné přes internetový odkaz: [Struktura zaměstnanosti HMP 2021 | Infoabsolvent.cz](https://www.npi.cz/struktura-zamestnanosti-hmp-2021-infoabsolvent.cz)

Nezaměstnanost absolventů škol je potřeba interpretovat jako relativní ukazatel. Absolutní ukazatel míry nezaměstnanosti absolventů škol je totiž, při porovnání situace absolventů na trhu práce v rámci jednotlivých kategorií vzdělání a skupin, zavádějící. Je proto nutné při výpočtu míry nezaměstnanosti absolventů vztahovat počty nezaměstnaných k počtům absolventů škol jednotlivých krajů. Dále je

potřeba sledovat počty nezaměstnaných absolventů podle kraje, ve kterém absolvent školy studoval, a ne podle parametru, kde je absolvent školy registrován jako uchazeč o zaměstnání.

Shrnutí pro kraj

V celé České republice i v hl. m. Praha se od roku 2014 podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu až do roku 2019 soustavně snižoval, v roce 2020 a 2021 docházelo k nárůstu a v roce **2022** se podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu **snížil**.

V **dubnu 2022** činil **podíl dosažitelných nezaměstnaných** na obyvatelstvu v hl. m. Praha **2,6 %**, celkem jich na úřadech práce bylo evidovaných **21 715**. Podíl dosažitelných nezaměstnaných na obyvatelstvu v ČR činil v dubnu 2022 celkem **3,3 %**. Podíl nezaměstnaných je v hlavním městě **pátý nejnižší**.

V dubnu 2022 bylo **na úřadech práce** v hl. m. Praha evidováno **88 791 volných pracovních míst**, což činí **2% meziroční pokles** (zhruba o 2 tisíc volných pracovních míst). Na **jedno evidované volné pracovní místo** připadalo v hl. městě Praha **0,2 nezaměstnaných**, což je v porovnání s celorepublikovým průměrem, který činil 0,6 nezaměstnaných, nižší hodnota.

V dubnu 2022 činil **podíl dosažitelných nezaměstnaných absolventů a mladistvých na celkovém počtu dosažitelných nezaměstnaných** v rámci celé České republiky 4,9%, **hl. m. Praha** vykazovalo nižší podíl, **2,9 %**.

5 722 (6,4 %) volných pracovních míst bylo **vhodných i pro absolventy a mladistvé**. V porovnání s ostatními kraji se jedná o **nejnižší podíl**. Průměr celé České republiky činil 19,1 %. Na jedno takové volné pracovní místo připadá v hl. městě Praha **0,1 nezaměstnaných absolventů a mladistvých**, obdobně jako v celé České republice (0,2).

Nejnižší míru nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů v hl. městě Praha vykazují **absolventi gymnázií – K** (0,5 %), naopak **nejvyšší míru nezaměstnanosti** vykazují **absolventi středního odborného vzdělání s odborným výcvikem – L/0** a **absolventi nástavbového vzdělání – L/5** (5,3 %) a **středního vzdělání s výučním listem – E, H** (5,5 %).

Hl. město Praha vykazuje **nižší míru nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů**, než kolik činí míra nezaměstnanosti v celé České republice ve všech kategoriích vzdělání. **Do roku 2019** míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů **klesala**, v **dalších dvou letech však vzrostla** a v roce **2022 opět klesla**, a to jak v celé České republice, tak také v hl. městě Praha. Míra zaměstnanosti absolventů tedy kopíruje stejný trend jako podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu.

Zdroj: NPI ČR, Přehled o míře nezaměstnanosti, dostupné přes internetový odkaz: [Struktura zaměstnanosti HMP 2021 | Infoabsolvent.cz](https://www.mps.cz/struktura-zamestnanosti-hmp-2021-infoabsolvent.cz)

I. 2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I. 2. 1 Dotační politika hl. m. Prahy

Na podporu rozvoje vzdělávací soustavy, volnočasových aktivit i sportu a tělovýchovy, je v hl. m. Praze každoročně využívána dotační politika.

Podpora oblasti vzdělávání

Rada HMP vyhláší každoročně Program celoměstské podpory vzdělávání, který se zaměřuje na závažné tematické okruhy. Na rok 2022 bylo v rámci grantového řízení vyhlášeno sedm grantových programů:

Opatření č. 1 na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi a na podporu vzdělávání managementu a pedagogických pracovníků škola školských zařízení na území hl. m. Prahy

Opatření č. 2 na podporu vzdělávání dětí, žáků a studentů škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy s výjimkou škol vysokých

Opatření č. 3 na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Opatření č. 4 na podporu vzdělávání seniorů na území hl. m. Prahy

Dále pak v rámci výše uvedeného Programu jsou Opatření, která jsou určena pouze pro městské části hlavního města Prahy.

Opatření č. 5 Otevírání hřišť provozovaných základními školami zřizovanými městskými částmi za účelem mimoškolních aktivit pro širokou veřejnost

Opatření č. 6 Fond solidarity – prevence sociálního vyloučení

Opatření č. 7 na podporu výuky informatiky a anglického jazyka na ZŠ

Ke dni ukončení přijímání žádostí bylo podáno 201 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro školství vybrala a doporučila Radě HMP ke schválení 155 žádostí v celkové finanční výši 13 000,0 tis. Kč.

Cílem grantové politiky HMP v oblasti vzdělávání není pouze řešení aktuálních problémů, ale významnou měrou i cílené řešení dlouhodobých a přetrvávajících úkolů, především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými pracovišti a v dalších prioritních oblastech.

Podpora oblasti zájmového vzdělávání

Prioritní cíle dlouhodobého záměru jsou průběžně naplňovány. Jedná se především o trvale kvalitní zajištění zájmového vzdělávání a nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež, prostřednictvím příspěvkových organizací hl. m. Prahy a nestátních neziskových organizací.

V rámci grantové politiky vyhláší hl. m. Praha každoročně Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže a program Partnerství při akcích v oblasti volného času dětí a mládeže. Na oblast volného času dětí a mládeže bylo v roce 2022 uvolněno z rozpočtu hl. m. Prahy 42 mil. Kč. Hl. m. Praha zároveň vytváří všeobecně dostupný informační systém o nabídce volnočasových aktivit, tzv. „Praha volnočasová“ a metodické vedení v rámci systému volnočasových aktivit pro děti a mládež.

Podpora oblasti volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Na rok 2022 bylo v oblasti volného času dětí a mládeže vyhlášeno šest grantových programů určených pro nestátní neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží ve volném čase. Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost s dětmi a mládeží ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Grantová podpora plní podstatnou roli jak při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů, tak jejich prostřednictvím může být realizováno široké spektrum akcí určených členům organizací, pravidelným účastníkům nabídky volnočasových aktivit, neorganizovaným dětem, mládeži i široké veřejnosti.

Z prostředků hl. m. Prahy byla v rámci Celoměstských programů v roce 2022 využita částka ve výši 40 720 250 Kč. Celkem bylo podáno 777 projektů od 87 žadatelů v jednotlivých opatřeních, a to v celkové výši požadované částky 39 mil. Kč. V případě podpory táborů a víkendových akcí vychází žádosti z počtu osobodnů, tudíž neobsahují finanční požadavek.

Na rok 2022 byla vyhlášena následující Opatření:

I. Prostorové a materiální zajištění činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase (I/a, I/b, I/c)

II. Prázdninová činnost s dětmi a mládeží (II/a, II/b)

- III. Akce pro děti a mládež na území hlavního města Prahy*
- IV. Krátkodobé akce pro děti a mládež mimo území hlavního města Prahy*
- V. Podpora účasti na prezentačních a soutěžních akcích v zahraničí*
- VI. Podpora vzdělávání pracovníků pracujících s dětmi a mládeží v oblasti volnočasových aktivit*

Podpora oblasti sportu a tělovýchovy

Podpora sportu a tělovýchovy na území hl. m. Prahy v roce 2022 probíhala prostřednictvím dvou základních oblastí, kterými bylo jednak poskytování dotací v oblasti sportu a tělovýchovy organizacím, působícím na území hl. m. Prahy, a dále pak v rámci vlastních projektů, organizovaných odborem školství, sportu a volného času MHMP.

Usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1987 ze dne 30. 8. 2021 byl schválen dotační Program podpory sportu a tělovýchovy v hl. m. Praze pro rok 2022. Hlavním cílem tohoto programu je systematické zlepšování podmínek pro rozvoj sportu a tělovýchovy v hl. m. Praze a vychází z aktuálních potřeb sportovní veřejnosti a organizací, působících v oblasti sportu a tělovýchovy. Zároveň se řídí strategickými cíli hl. m. Prahy, které se dlouhodobě zaměřují především na podporu sportu dětí a mládeže a aktivní zapojení Pražanů do sportovních aktivit v české metropoli.

Jednotlivá opatření vyhlášeného programu:

- Opatření I. Systémový rozvoj sportu dětí a mládež*
- Opatření II. Investice do sportovního zařízení*
- Opatření III. Provoz sportovního zařízení*
- Opatření IV. Sportovní akce*
- Opatření V. Sport pro všechny*
- Opatření VI. Sportovní činnost handicapovaných*
- Opatření VII. Stroje a sportovní potřeby*

V rámci programu bylo v roce 2022 zpracováno odborem Odbor školství, sportu a volného času MHMP celkem 943 projektů, z nichž 540 projektům bylo navrženo poskytnutí dotace v celkové výši 339 980 000 Kč.

Nad rámec výše uvedeného programu, poskytlo hl. m. Praha v oblasti sportu a tělovýchovy individuální dotace na projekty, které svým charakterem nezapadají do vyhlášeného programu a mimořádné dotace na poskytnutí významných sportovních akcí jako např. Mistrovství Evropy v basketbalu 2022, ICF Canoe Slalom World Ranking Race Prague, nebo třeba Prague Para Dance Sport European Championships. Jednalo se celkem o 10 projektů, kde celková výše dotace činila 35 310 000 Kč.

Usnesením Rady hl. m. Prahy č. 429 ze dne 7. 3. 2022 byl dále schválen mimořádný Program podpory provozu sportovních zařízení, a to v souvislosti se zvýšením cen energií pro rok 2022. Účelem tohoto programu je podpora sportovních zařízení, která byla postižena zvýšením cen energií alespoň o 50 %, a která jsou přístupná veřejnosti a slouží k pravidelné organizované sportovní a tělovýchovné činnosti dětí a mládeže. Důvod stanoveného účelu programu podpory vychází ze snahy o zmírnění ekonomických dopadů na provozovatele sportovních zařízení, způsobených zvýšením cen energií, a zachování jejich dalšího provozu. V tomto programu bylo podpořeno celkem 71 projektů, kde celková výše dotace vyšplhala na 24 940 000 Kč.

Tab. č. 3 – Úplný přehled dotační podpory hl. m. Prahy poskytnuté v oblasti sportu v roce 2022

Opatření	Počet projektů	Počet podpořených projektů	Celkem požadováno (v Kč)	Celkem poskytnuto (v Kč)
I. Systémový rozvoj sportu dětí a mládeže	54	51	280 719 249	90 010 000
II. Investice do sportovního zařízení	80	64	222 463 701	59 900 000
III. Provoz sportovního zařízení	242	227	269 969 844	136 220 000
IV. Sportovní akce	348	64	72 558 963	39 860 000
V. Sport pro všechny	113	57	24 721 050	2 000 000
VI. Sportovní činnost handicapovaných	21	20	8 062 800	1 990 000
VII. Stroje a sportovní potřeby	85	57	12 749 441	10 000 000
VIII. Individuální dotace	21	10	69 910 200	35 310 000
X. Program podpory provozu sportovních zařízení v souvislosti se zvýšením cen energií pro rok 2022	74	71	64 540 349	24 940 000
Celkem	1 038	621	1 025 695 597	400 230 000

Zdroj: Odbor školství, sportu a volného času MHMP

Dne 26. 4. 2021 byl usnesením Rady hl. m. Prahy č. 911 schválen Plán rozvoje sportu a sportovních zařízení v hl. m. Praze 2021-2032. Tento strategický dokument obsahuje vymezení oblastí podpory sportu, stanovení priorit v jednotlivých oblastech podpory sportu a opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení na území hl. m. Prahy.

V rámci vlastních projektů zabezpečil odbor školství, sportu a volného času MHMP, v období od prosince 2021 do února 2022, provoz ledového kluziště v Praze na Letné. Svými rozměry se jedná o jedno z největších venkovních kluzišť v Praze. Stejně jako v přechozích 7 letech, měli Pražané možnost, kromě zmíněné ledové plochy, využít také zázemí v podobě vytápěného velkokapacitního stanu, občerstvení a půjčovny bruslí. Návštěvníci měli také možnost využít nabídky skupinové či individuální výuky bruslení se zaměřením na děti a školní skupiny. Celková návštěvnost, včetně školních skupin, ve výše uvedeném období opět překročila objem 100tis. návštěvníků.

Olympiáda dětí a mládeže

V období od 26. června do 1. července 2022 proběhly v Olomouckém kraji Hry X. letní olympiády dětí a mládeže ČR 2022, na kterých výběr mladých pražských sportovců vybojoval celkovou stříbrou medaili v soutěži mezi kraji. V barvách Prahy se představilo 265 talentovaných sportovců, kteří si z Olomouckého kraje přivezli celkem 82 cenných kovů (21 zlatých, 34 stříbrných a 27 bronzových medailí). O velmi dobré reprezentaci hlavního města svědčí například i dvojnásobný český rekord, který zaběhly štafety starších žáků a žákyň na 4 x 60 m.

Během celého září se mohly sportovní kluby, působící na území hl. m. Prahy, zapojit do akce **Měsíc náborů** do sportovních klubů, který hl. m. Praha organizuje již 11. rokem. Jedná se o projekt, který si klade za cíl nabídnout Pražanům, především pak rodičům a jejich dětem, ucelené informace o probíhajících nábořech do sportovních klubů na jednom, centrálním místě, a to s ohledem na jejich bydliště a preferované sportovní odvětví, o které projevují zájem. Během letošního ročníku se do projektu zapojilo více než 200 sportovních klubů, kterým akce přinesla mnoho nových členů z řad dětí a mládeže.

Závěr roku 2022 byl po roční pauze tradičně vyhrazen akci **Týden sportu zdarma**, která se uskutečnila již celkem po jedenácté. Během této akce, realizované v termínu 25. 12. do 31. 12., umožnili

provozovatelé sportovišť na území metropole, kteří se do projektu zapojili, bezplatný vstup Pražanům na svá sportoviště.

I. 2. 2 Prevence rizikového chování dětí a mládeže

Školská primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v hl. m. Praze

Školská primární prevence rizikového chování (dále jen PPRCH) spadá do gesce odboru sociálních věd MHMP. Školská prevence je zaměřena na předcházení výskytu šikany, gamblingu, užívání drog, alkoholu a tabáku, týrání a zneužívání, poruch příjmu potravy, sexuálně rizikového chování, rasismu a xenofobie a dalších druhů rizikového chování, a dále na péči o duševní zdraví dětí a mládeže. Primárně je prevence cílena na děti a mládež na všech typech pražských škol, sekundárně pak zejména na pedagogy a rodiče. Realizace programů primární prevence rizikového chování je v pražských školách finančně podporována především z rozpočtu HMP, dále pak z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a městských částí hl. m. Prahy.

Podpora oblasti primární prevence

Hlavním pilířem systému prevence je Program primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních, grantový program hl. m. Prahy (dále jen „Program PPRCH“), jehož hlavním cílem je podpora realizace efektivní prevence rizikového chování a péče o duševní zdraví dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence. Preventivní programy mohou školy realizovat samy, prostřednictvím školního metodika prevence, který má minimálně započaté specializační studium, nebo prostřednictvím externí organizace, která poskytuje certifikované programy prevence. Vzhledem k pozastavenému certifikačnímu řízení byl pro účely zajištění kvality programů, podporovaných v rámci dotačního Programu primární prevence ve školách a školských zařízeních, zaveden mechanismus ověřování kvality programů primární prevence pro poskytovatele, kteří certifikaci z minulosti nemají. Certifikát mohou nahradit kladným vyjádřením Centra sociálních služeb Praha ke kvalitě programu.

V dotačním programu mohou o dotaci žádat školy a školská zařízení a dále organizace, které poskytují certifikované programy primární prevence nebo akreditované vzdělávání pro pedagogy.

Opatření, která byla vyhlášena v rámci Programu primární prevence ve školách a školských zařízeních pro rok 2021, na základě usnesení Rady HMP č. 1943 ze dne 7. 9. 2020:

Vzdělávání v oblasti primární prevence rizikového chování pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení

Programy všeobecné, selektivní a indikované primární prevence rizikového chování realizované školami

Programy všeobecné, selektivní a indikované primární prevence realizované školskými zařízeními

Programy všeobecné, selektivní a indikované primární prevence realizované ve školách a školských zařízeních Žadatelem s certifikací odborné způsobilosti

V grantovém programu bylo přijato celkem 228 projektů s celkovými náklady ve výši 44 209 283 Kč a celkovým požadavkem ve výši 22 446 199 Kč. Z rozpočtu hl. m. Prahy bylo v rámci grantové podpory rozděleno 15 000 000 Kč.

Tab. č. 4 - Přehled podpory hl. m. Prahy v oblasti primární prevence ve školách a školských zařízeních_2021

Opatření I.		Opatření II.	
Celkový počet projektů	55	Celkový počet projektů	157
Vyřazené projekty	5	Vyřazené projekty	8
Nepodpořené projekty	0	Nepodpořené projekty	2
Celkem podpořených projektů	50	Celkem podpořených projektů	147
Celkové náklady	2 149 238 Kč	Celkové náklady	20 229 606 Kč
Požadovaná částka	1 752 180 Kč	Požadovaná částka	10 654 035 Kč
Přidělená částka	1 280 200 Kč	Přidělená částka	7 334 400 Kč
Opatření III.		Opatření IV	
Celkový počet projektů	8	Celkový počet projektů	8
Vyřazené projekty	3	Vyřazené projekty	0
Nepodpořené projekty	0	Nepodpořené projekty	0
Celkem podpořených projektů	5	Celkem podpořených projektů	8
Celkové náklady	768 400 Kč	Celkové náklady	21 062 039 Kč
Požadovaná částka	663 000 Kč	Požadovaná částka	9 376 984 Kč
Přidělená částka	385 800 Kč	Přidělená částka	5 999 600 Kč
Celkové shrnutí			
Celkem projektů			228
Z toho vyřazených projektů			16
Z toho nepodpořených projektů			2
Celkem podpořených projektů			210
Náklady celkem			44 209 283 Kč
Požadovaná částka celkem			22 446 199 Kč
Navržená částka celkem			15 000 000 Kč

Výskyt rizikového chování

Také v roce 2021 realizovalo Centrum sociálních služeb Praha (Pražské centrum primární prevence) ve spolupráci s odborem sociálních věcí MHMP průzkum zaměřený na rizikové chování žáků 2. stupně ZŠ a SŠ v Praze. Průzkum navazoval na předchozí výzkumy, realizované již od roku 2016. Stejně jako v předchozím roce, také v roce 2021 se do výzkumu promítla protiepidemická omezení a uzávěry škol. V rámci šetření bylo dotázáno 9 793 respondentů ve věku 11 až 21 let z pražských základních škol, středních škol a gymnázií, z toho 49,9 % tvořili chlapci a 50,1 % dívky. Šetření probíhalo prostřednictvím on-line dotazníku (CAWI) v průběhu vyučování. Celkem 41,8 % dotázaných navštěvovalo 6. až 9. ročník ZŠ, 32,6 % dotázaných studovalo střední odbornou školu, 17,4 % víceleté gymnázium, 3,1 % čtyřleté gymnázium, 3,5 % střední odborné učiliště.

Užívání alkoholu se oproti roku 2020 o něco zvýšilo a hodnoty odpovídají přibližně roku 2019. Také četnost výskytu opilosti má spíše sestupnou tendenci. Dlouhodobě se drží trend, kdy více než 78 % žáků (až 81,2 % v roce 2018) udává, že v uplynulém roce vůbec nekouřili marihuanu nebo hašiš. Vzhledem k novým formám užívání nikotinu a tabáku, jsou žáci a studenti nově dotazováni na 4 různé způsoby užívání tabáku/nikotinu. Následkem této změny došlo ke zvýšení podílu žáků, kteří uvedli užití některé z forem tabáku/nikotinu, a to celkem na 38 % v roce 2019, resp. 35 % v roce 2020 a 2021. Za toto krátké období není patrný žádný jasný trend, pouze domněnka, že přestože dochází k poklesu užívání klasických tabákových cigaret mezi žáky, jejich místo nahrazují jiné formy užívání. Procento žáků, kteří si za rok 2021 vzali nějakou jinou návykovou látku než alkohol, tabák a marihuanu, je v jednotlivých letech velmi podobné. V roce 2021 uvedlo 6,7 % žáků, že zkusilo za posledních 12 měsíců jinou návykovou látku.

Stále je vysoký podíl žáků, kteří mají problémy kvůli času strávenému na technologiích (např. mobilní telefon, počítač, internet), zejména pak času strávenému na sociálních sítích a sledováním videí (častěji dívky) nebo času strávenému hraním her. Závislost na technologiích je problém nejen z hlediska času, ale má nemalý vliv i na zdravotní stav či finanční prostředky. Podle zkušeností školních metodiků prevence, přibývají během posledních 5 let také problémy s kyberšikanou.

Většina dětí je se svým životem výborně nebo spíše dobře spokojena, 64,6 % žáků v roce 2019, 63,3 % žáků v roce 2020. V roce 2021 přišlo snížení na 55 %. Roste tak počet žáků, kteří uvádí, že se svým životem spokojeni nejsou (špatně nebo spíše špatně), a to z 8,4 % v roce 2019 na 12,8 % v roce 2021. Zhoršení také nastalo v otázce, jak se děti cítí doma. V roce 2016 se výborně a spíše dobře cítilo 82,6 %, zatímco špatně a spíše špatně 3,4 %. V roce 2020 se výborně a spíše dobře cítilo 83,2 %, zatímco špatně a spíše špatně 3,3 %. V roce 2021 se podíly změnilly na 76 % výborně a spíše dobře a 5,2 % špatně a spíše špatně.

Nadále zůstává zásadním problémem duševní zdraví dětí. Pro monitorování byl využit nástroj WHO 5, který se ve světě široce používá pro monitorování well-beingu. Čím vyšší výsledek, tím vyšší well-being. Skóre nižší než 50 bodů naznačuje nedostatečný well-being, při skóre nižším než 32 bodů je vhodná další diagnostika či konzultace s odborníkem (může značit např. příznaky deprese). Průměrná hodnota za celkový výběrový soubor v činí 43,04 bodů. Z hlediska pohlaví vidíme výrazný rozdíl u chlapců a dívek. Průměrná hodnota u chlapců činí 48,06 bodů. Medián se u chlapců rovná 48 bodům. U dívek průměrná hodnota dosahuje 37,75 bodu. Medián se u dívek rovná 36 bodům. Významný segment dívek je tedy v kategorii méně než 32 bodů, což poukazuje na riziko nízké (subjektivně prožívané) kvality života. Také z dalších průzkumů vychází alarmující čísla v otázkách duševního zdraví a depresivních poruch.

Plné znění Komparace dat z šetření rizikového chování žáků 2. stupně ZŠ a SŠ v Praze - Porovnání let 2016 až 2021, bude zveřejněno na webových stránkách Centra sociálních služeb Praha.

I. 2. 3 Protidrogová prevence a prevence kriminality

Primární protidrogová prevence je jednou ze základních intervenčních oblastí protidrogové politiky hlavního města Prahy. V hl. m. Praze působí 22 protidrogových koordinátorů městských částí (Praha

1-22), zařazených do organizačních struktur jednotlivých úřadů. Úzce spolupracují v oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže, s krajskou školskou koordinátorkou a školami, které územně spadají do jejich působnosti. Krajská školská koordinátorka se pravidelně účastní setkání s protidrogovými koordinátory a informuje je o aktuální situaci v oblasti PPRCH a jednání Komise Rady hl. m. Prahy pro protidrogovou politiku.

V rámci adiktologických služeb je potřeba podporovat a rozvíjet specializované programy primární prevence užívání návykových látek a návykového chování, které jsou zaměřeny na školní mládež, ale také na další cílové skupiny, pro které jsou znalosti z této oblasti důležité. Jedná se například o zdravotníky, sociální pracovníky, ale také o rodiče a pracovníky pomáhajících profesí.

Podpora oblasti adiktologických služeb

V rámci Programu hlavního města Prahy pro oblast adiktologických služeb pro rok 2021 bylo rozděleno celkem 65 mil. Kč. Podpořené projekty se zaměřují na podporu realizace služeb sekundární a terciální prevence, Harm reduction, léčby a resocializace v oblasti protidrogové politiky a specifických projektů, které jsou zaměřeny na dosažení pozitivních změn chování, postojů a změnu životního stylu u uživatelů drog. Podpořenými projekty byly, mimo jiné, ambulantní péče o děti a dorost, jejich léčba a detoxifikace, dále bylo podpořeno doléčovací centrum pro matky s dětmi, poradna pro rodiče, služba s názvem Hard&Smart, která je aplikována v prostředí nočního života atd. Účelem služby je zaměřit se na vybrané rizikové faktory v hudebních podnicích, propojených s prostředím nočního života a zábavy, a zajistit jejich minimalizaci. V roce 2021 byly podpořeny všechny již v minulosti podpořené projekty v rámci Programu hl. m. Prahy pro oblast adiktologických služeb pro městské části, který je určený na podporu protidrogových aktivit MČ Praha 1 až 57.

Prevence kriminality

V rámci Programu prevence kriminality na území hl. m. Prahy jsou podporovány aktivity zaměřené na snižování kriminality mládeže, zvyšování právního vědomí dětí a mládeže, rodičů a profesionálů pracujících s dětmi a mládeží. Dále se jedná o programy směřované na děti, mládež, jejich rodiče a pedagogické pracovníky jako na potencionální oběti trestných činů. V oblasti sekundární prevence hl. m. Praha podporuje projekty cílené na rizikové skupiny dětí a mládeže.

Podpora oblasti prevence kriminality

Pro rok 2021 byla z rozpočtu hl. m. Prahy na oblast prevence kriminality schválena a vyčleněna částka ve výši 16,7 mil. Kč. Usnesením Rady hl. m. Prahy č. 2285 ze dne 20. 9. 2021 pak byla převedena do kapitoly bezpečnost pro oblast prevence kriminality částka 15 tis. Kč z roku 2020. V rámci grantového řízení bylo podpořeno 71 projektů s celkovou výší poskytnuté dotace 16 485 tis. Kč (viz. usnesení Rady hl. m. Prahy č. 429 ze dne 8. 3. 2021, a usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 25/17 ze dne 18. 3. 2021). Podpořené projekty byly zaměřeny na oblast sociální prevence i situační prevence. Významný podíl zaujímal také podpora činnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, projekty zaměřené na práci se školní mládeží např. v oblasti extremismu nebo bezpečného využívání internetu a s ním souvisejícího rizikového chování.

Hl. m. Praha je spolu s dalšími kraji rovněž zapojeno do celorepublikového projektu "Kraj pro bezpečný internet".

I. 2. 4 Multikulturní výchova, interkulturní vzdělávání a osvěta

Pro zajištění komplexní a systematické práce v oblasti integrace cizinců, založilo hl. m. Praha v r. 2012 Integroční centrum Praha o.p.s. (Žitná 1574/51, Praha 1), které nabízí služby pro cizince samotné (v tomto případě pro státní příslušníky třetích zemí, tedy zemí mimo EU, kteří pobývají na území ČR legálně v režimu zákona o pobytu cizinců 326/1999 Sb.), a to formou sociálního a právního

poradenství, kurzů českého jazyka pro dospělé a děti, kurzů sociokulturní orientace a realizací seminářů pro odborníky. Ve vztahu k podpoře vzdělávacích institucí realizuje Integrační centrum Praha o.p.s. od r. 2018 projekt „Interkulturní pracovníci – služby ve veřejných institucích“, v jehož rámci jsou veřejným institucím nabízeny služby bezplatného tlumočení při styku s cizinci. Tato služba je intenzivně poptávaná právě vzdělávacími zařízeními, kterým interkulturní pracovníci usnadňují komunikaci s rodiči, dětmi i žáky z řad cizinců, přičemž tento projekt byl podpořen dotací HMP i pro rok 2022.

Díky úzké spolupráci s Integračním centrem Praha o.p.s. vznikla také historicky první Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců (platná pro období 2014-2017), kterou schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy usnesení č. 40/17 ze dne 24. 6. 2014. Usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 33/45 ze dne 25. 1. 2018 pak byla schválena aktualizovaná Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců platná pro období 2018-2021, přičemž další aktualizace tohoto strategického dokumentu byla finalizována v lednu roku 2022, kdy byla usnesením ZHMP č. 33/12 ze dne 27. 1. 2022 schválena Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců 2022-2027. Ta se nadále jako předchozí dvě koncepce zaměřuje právě i na oblast vzdělávání jako jednu z priorit úspěšné integrace cizinců. Pozornost v ní je věnována zejména vzdělávání dětí a žáků migrantů, zvyšování interkulturních i odborných kompetencí pedagogických pracovníků, dále vzdělávání dospělých migrantů. V uplynulém období školního roku 2021/2022 byla v důsledku rostoucí migrantské populace na území hl. m. Prahy nadále zřetelná rostoucí potřeba podpory mateřských, základních i středních škol ve vztahu k práci s dětmi, žáky a studenty s OMJ, vzdělávání pedagogických pracovníků či podpory v komunikaci s rodiči pocházejícími z ciziny. Proto bylo i v rámci naplňování aktualizované Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců 2022-2027 (dále jen „koncepce“) nadále téma vzdělávání řešeno jako jedno z velmi zásadních oblastí.

V rámci uvedené koncepce jsou ve vztahu k oblasti vzdělávání dětí migrantů navržena následující opatření:

Rozvoj podpory dětí v MŠ po celou dobu jejich docházky s cílem snížit jazykové bariéry před nástupem na ZŠ a zvýšit adaptaci na české školní prostředí i systém výuky se zvláštním důrazem na zvládnutí jejich přechodu na ZŠ.

Podpora intenzivní jazykové přípravy žáků s OMJ na ZŠ, včetně žáků s nulovou znalostí jazyka: zajištění jazykové podpory a vytvoření rámce s diferenciací tří úrovní potřebnosti podpory, koordinace, sdílení informací a monitoring.

Intenzivnější zajištění odpoledních kurzů ČDJ a doučování dalších předmětů v průběhu školního roku i prázdnin dle potřeby žáků s OMJ (intenzivní třídy, podpora doučování).

Nastavení podpory jazykové přípravy žáků s OMJ při přechodu/ vstupu na střední školu a v průběhu studia na střední škole (podpora výuky ČDJ na jazykové škole).

Odstranění bariér v oblasti neformálního vzdělávání (volnočasové aktivity) dětí a žáků s OMJ, podpora atraktivních forem aktivit a motivace dětí a žáků s OMJ k zapojení do volnočasových aktivit.

Zacílení podpory MČ v oblasti využívání existujících nástrojů podporujících komunikaci mezi školou, rodiči i dětmi/žáky s OMJ a vyšší informovanosti uvnitř vícejazyčných komunit prostřednictvím dotačního programu HMP.

Posílení koordinačního zajištění agendy vzdělávání dětí a žáků s OMJ na úrovni odboru školství a mládeže MHMP a na úrovni MČ, zlepšení meziodborové spolupráce nejen v rámci MHMP a kontinuity vzdělávání dětí a žáků s OMJ.

Metodická podpora zřizovatelům škol a školských zařízení, jejich odborné vzdělávání a vedení k zajištění kvalitnějšího vzdělávání dětí a žáků s OMJ, podpora komunikace mezi školami a jejich zřizovateli a podpora MČ v jejich koordinační roli.

Průběžné získávání aktuálních dat o stavu vzdělávání dětí a žáků s OMJ na pražských školách, jejich zpřístupnění relevantním aktérům a zohlednění při tvorbě opatření.

V případě zvyšování interkulturních i odborných kompetencí pedagogických pracovníků se jedná o následující návrhy opatření:

Plošná systémová metodická podpora a zajištění vzdělávání nejen pedagogických pracovníků školy při osvojení dovedností v oblasti začleňování dětí a žáků s OMJ do výuky, třídního kolektivu i školního prostředí.

Vzdělávání pro získání kvalifikace učitele ČDJ a následná metodická podpora pedagogů ČDJ.

Nastavení systematické a koordinované podpory vedení škol všech stupňů prostřednictvím zvýšení informovanosti o legislativní situaci a dění v oblasti vzdělávání dětí a žáků s OMJ na všech stupních škol, o specifikách podpory na daném stupni školy a o příležitostech k financování.

Podpora sdílení zkušeností a dobrých praxí na lokální i mezinárodní úrovni.

Mezioborová spolupráce s dalšími institucemi z akademické a výzkumné sféry (např. VŠ, VOŠ – výzkumy k tématu, psychologie, lingvistika, SOÚ AV ČR).

Priorita „Vzdělávání“ se tedy zaměřuje na tři oblasti – vzdělávání dětí, žáků, studentů a dospělých z řad cizinců, dále zvyšování interkulturních kompetencí pedagogických pracovníků. Od roku 2020 je zdárně naplňováno jedno z klíčových opatření koncepce, kterým je koordinační zajištění agendy vzdělávání žáků s OMJ na úrovni odboru školství a mládeže – konkrétně v rámci oddělení regionálního školství.

V průběhu roku 2022 byly finalizovány v rámci projektu Praha – metropole všech 2022, který realizovalo oddělení národnostních menšin a cizinců MHMP, za finanční podpory MV ČR z dotačního programu projekty obcí na podporu integrace cizinců na lokální úrovni 2022, dokumenty vztahující se k rozvoji interkulturní otevřenosti Domů dětí a mládeže zřizovanými hl. m. Praha (dále jen „DDM“). V rámci projektu byl vytvořen metodický materiál pro DDM s názvem Interkulturní otevřenost v prostředí DDM – metodická příručka pro začleňování dětí s OMJ. Prostřednictvím uvedeného projektu byly realizovány i aktivity k dalšímu rozvoji otevřenosti organizací HMP zřizovanými v oblasti kultury a umění (primárně Galerie HMP, Městská knihovna v Praze) například prostřednictvím metodické podpory či financováním překladů dokumentů těchto organizací. Aktivity uvedených organizací byly zaměřeny ve velké míře také na děti a mládež.

Zcela zásadním faktorem nejen pro oblast interkulturního vzdělávání bylo propuknutí uprchlické krize na konci února r. 2022 v důsledku válečné agrese Ruska vůči Ukrajině, kdy na území HMP dle oficiálních statistik přišlo během roku 2022 celkem cca 28 tisíc dětí a mladistvých ve věku 3-17 let. Tato situace znamenala velkou výzvu, ale také zátěž především na úrovni MŠ a ZŠ, ovšem před začátkem školního roku 2022/2023 bylo vzdělávání dětí a žáků z řad uprchlíků řešeno např. i prostřednictvím tzv. adaptačních skupin a dalších alternativních metod vzdělávání.

Opatření zacílená na podporu informovanosti aktérů zainteresovaných v této oblasti je důležitým faktorem fungující webový portál MHMP www.prahametropolevsech.cz, který byl spuštěn na konci roku 2017 a který shromažďuje souhrnné informace využitelné jak pro vzdělávací instituce (dostupné metodiky a manuály, seznam poskytovatelů služeb pro školy), tak pro migranty (nabídka vzdělávacích kurzů, informace o českém vzdělávacím systému apod.). Společně s těmito webovými stránkami

funguje i facebooková stránka (<https://www.facebook.com/metropolevsech>). Jako fungující mechanismus přenosu informací mezi vzdělávacími institucemi a jejich podpory v rámci hl. m. Prahy bylo realizováno setkání Platformy zástupců odborů školství MČ Praha 1 – 22, MČ Praha – Libuš a MHMP k tématu vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem. Platforma se zúčastnili i zástupci Poradní platformy zástupců MČ Praha 1 – 22, Praha – Libuš a MHMP k oblasti integrace cizinců. Program platformy byl cílen především na řešení situace v oblasti vzdělávání dětí a žáků ve vztahu k uprchlické krizi.

Se zacílením na podporu realizace jazykového vzdělávání žáků cizinců a žáků s OMJ byla v roce 2021/2022 ve spolupráci s odborem SML MHMP nadále zajišťována výuka češtiny pro tuto skupinu žáků ZŠ v rámci tzv. sítě škol. Podobně nadále probíhala intenzivní jazyková příprava žáků s OMJ bez jakékoliv znalosti českého jazyka při ZŠ Marjánka v Praze 6 a na ZŠ Lyčkovo náměstí v Praze 8. Kurzy na těchto školách jsou postaveny na intenzivní tří až pětiměsíční výuce češtiny jako druhého jazyka v rozsahu 4 hodiny denně a dopoledních hodinách místo výuky v kmenové škole. Další aktivity na podporu pro děti a žáky cizince /s OMJ prostřednictvím vlastních projektů realizovaných za finanční podpory z Operačního programu Praha – pól růstu (OP PPR).

Na podporu studentů středních škol z řad cizinců pak realizuje nadále hl. m. Praha ve spolupráci s Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky hlavního města Prahy, která je aktuálně již součástí Akademického gymnázia, školy hlavního města Prahy, i kurzy češtiny pro tuto skupinu žáků středních škol s cílem předejít jejich neúspěchu ve studiu z důvodu nedostatečné znalosti českého jazyka. Tato škola se ve školním roce 2021/2022 zapojila aktivně i do pomoci ukrajinským uprchlíkům, kdy otevřela kurzy českého jazyka pro tuto skupinu nově příchozích.

Velmi zásadním zdrojem pro podporu multikulturní výchovy / interkulturního vzdělávání a osvěty a jazykového vzdělávání dětí a žáků cizinců / s OMJ byl OP PPR a výzvy vyhlášené v rámci prioritní osy 4 – Vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti. Konkrétně se jednalo o výzvy č. 28, č. 41, č. 49, č. 51, č. 52, č. 54, jejichž prostřednictvím byly podpořeny stovky projektů s finanční alokací přesahující 500 milionů korun. S ohledem na velký objem prostředků investovaných do oblasti školství v Praze probíhala úspěšně jednání ohledně potřeby odpovídajícího nastavení OP JAK v dalším programovém období EU tak, aby bylo možné nadále čerpat podporu pro HMP na aktivity, které nebude už možné nadále saturovat z OP PPR, a které jsou důležité z hlediska situace dětí, žáků a studentů s OMJ v hl. m. Praze. Další podpůrné aktivity pro školy probíhaly i prostřednictvím Projektu iKAP II – Inovace ve vzdělávání, který byl podpořen z Evropských fondů (skrze program OPVVV) a má probíhat od 1. 6. 2021 do 30. 11. 2023. Celková alokace projektu je přes 350 milionů korun, pražským školám jsou tedy všechny programy a aktivity nabízeny bezplatně. V rámci tohoto projektu je stanoveno 6 klíčových aktivit:

Rovné příležitosti ve vzdělávání

Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Rozvíjíme školu spolu (leadership program pro vedení škol)

Podpora gramotností

Podpora odborných škol v oblasti kariérového poradenství, podnikavosti a polytechniky

Šablony

iKAP II je realizován ve spolupráci široké sítě partnerů, mezi nimiž jsou neziskové organizace (např. InBáze, Poradna Vigvam, META, Společnost pro kreativitu ve vzdělávání, Post Bellum, Elixír do škol, CEDU – Centrum pro demokratické učení a další), stejně tak akademické a vzdělávací instituce (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, ČVUT, Gymnázium Na Zatlance, Akademie řemesel Praha a další). I v rámci tohoto projektu bylo reagováno na uprchlickou krizi a vznikl program pro ukrajinské děti a rodiny ve spolupráci s organizací InBáze, který zahrnoval např. nabídku služeb interkulturní

práce pro ukrajinské rodiny a pedagogické pracovníky škol, psychologické poradenství a terapie pro ukrajinské rodiny či výuku češtiny pro ukrajinské děti, žáky a studenty.

Ve školním roce 2021/2022 byl ze strany hl. m. Prahy podporován provoz Domu národnostních menšin o.p.s. (Vocelova 602/3, Praha 2), které je zakladatelem této organizace a úzce s ní spolupracuje v oblasti národnostních menšin. V Domě národnostních menšin o.p.s. mají organizace národnostních menšin působící na území hl. m. Prahy své kanceláře, dále společné prostory pro rozvoj kulturní a osvětové činnosti. Prostory Domu národnostních menšin o.p.s. zejména užívají organizace následujících národnostních menšin: běloruská, bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská, vietnamská. Existuje zde tedy prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi národnostními menšinami, dále pro prezentaci kultury a tradic jednotlivých národnostních menšin. Velký důraz je i nadále v rámci činnosti Domu národnostních menšin o.p.s. věnován aktivitám zaměřeným na práci s dětmi a mládeží pražských škol, dále organizací zaměřených na práci s dětmi a mládeží v jejich volném čase. Jedná se o programy realizované přímo organizacemi národnostních menšin, ale i hl. m. Praha ve spolupráci s těmito organizacemi či Domem národnostních menšin o.p.s.

Od vypuknutí válečného konfliktu na Ukrajině se stala uvedená organizace centrem humanitární pomoci organizované zejména zástupci ukrajinské menšiny za podpory Domu národnostních menšin o.p.s., které poskytovalo a poskytuje zázemí pro organizování pomoci na všech úrovních. V průběhu školního roku došlo k rozšíření nabídky aktivit směřovaných pro ukrajinské uprchlíky – ve velké míře zacílené na práci s dětmi a mládeží. Ve spolupráci s dalšími organizacemi vznikly také podpůrné výukové materiály (pracovní listy, metodiky apod.).

Prostřednictvím programů multikulturní výchovy / interkulturního vzdělávání je umožněno dětem a mládeži seznámit se s tradicemi, hodnotami a rozmanitostí různých kultur, což napomáhá k chápání a respektování jejich odlišností, oslabování rasových předsudků, ale i k poznání vlastní kulturní identity a vytváření postojů ve vztahu k národnostním menšinám, cizincům, odlišným kulturám atd. Dům národnostních menšin o.p.s. svou činností výrazně napomáhá k rozvoji oblasti multikulturní výchovy / interkulturního vzdělávání v Praze a díky tomu, že v roce 2014 otevřel svou knihovnu a vzdělávací centrum, nabízí nejen možnost zapůjčení literatury (včetně dětské) v jazycích jednotlivých národnostních menšin, ale také přípravu speciálních výukových programů realizovaných ve spolupráci se zástupci národnostních menšin.

Pro pražské děti a mládež se stává rozmanité kulturní prostředí běžnou součástí života a z tohoto důvodu je potřebné v oblasti výchovy a vzdělávání klást důraz na vzájemnou toleranci, respekt, uznávání principů demokracie a lidských práv, stejně jako otevřenost vůči odlišným etnickým menšinám a jejich kultuře. V Domě národnostních menšin o.p.s. nabízí hl. m. Praha dostatečné množství informací k tematice národnostních menšin a Integrované centrum Praha o.p.s. k oblasti integrace cizinců. Obě organizace založené a podporované hl. m. Praha by měly napomoci pedagogickým pracovníkům, dětem a mládeži i rodičům seznámit se s životem národnostních menšin a cizinců nejen v Praze, ale i v rámci celé České republiky.

Vzdělávací instituce, volnočasová zařízení pro děti a mládež, stejně jako jednotlivci z řad pedagogických pracovníků, rodičů, dětí a mládeže mohou využít zejména programové nabídky Domu národnostních menšin o.p.s., kde lze navázat spolupráci s jednotlivými národnostními menšinami a navštívit výstavy, odborné konference, přednášky a semináře, filmové projekce, divadelní představení a další kulturní programy, které představují kulturu a historii jednotlivých národnostních menšin. Zajišťovány jsou speciální programy určené pro děti a mládež, které je možné sestavit přímo dle potřeby probíhající výuky apod. Většina národnostních menšin má pro děti a mládež speciálně vytvořené programy formou divadelních představení, přednášek, filmových projekcí s následnou diskusí, které se často konají k příležitosti vánočních či velikonočních svátků, státních svátků a významných událostí jednotlivých národnostních menšin.

Hl. m. Praha se také díky odborným konferencím a seminářům zaměřeným na otázky týkající se oblasti národnostních menšin a integrace cizinců, zabývá tématem multikulturní výchovy / interkulturního vzdělávání. Současně podporuje a spolupracuje na kulturně-osvětových akcích, které pořádají jednotlivé městské části nebo neziskové organizace, a které jsou zaměřeny obsahově zejména na děti a mládež.

Aktivita v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců hl. m. Praha podporuje prostřednictvím dotačních programů „Programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ a „Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy“.

V průběhu školního roku došlo také k finalizaci dokumentu Strategie romské integrace v hlavním městě Praze pro roky 2022-2030, která byla schválena usnesením ZHMP č. 39/205 ze dne 8. 9. 2022, uvedený dokument zahrnuje jako jednu z priorit téma Oblast vzdělávání, volného času a rodiny.

I. 2. 5 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

Další aktivity, naplňující prioritní cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy, jsou uvedeny ve II. kapitole výroční zprávy, v částech, týkajících se jednotlivých úrovní a segmentů vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.

I. 3 Vyřizování stížností

Ve školním roce 2021/2022 bylo na oddělení kontroly, stížností a organizační SML (dále jen „oddělení“) doručeno a zaevidováno v dílčí evidenci stížností, evidenci petic a evidenci dalšího podání, celkem 78 podání (z toho 3 anonymní), směřujících proti školám a školským zařízením zřízeným HMP i školám zřízeným jinými zřizovateli.

Celkový počet podání tvořilo 45 stížností, 1 petice, 12 žádostí, 12 informací, 1 dotaz, 5 podnětů, 1 reakce na žádost o podání informace, 1 návrh postupu. 24 stížností (z toho 1 anonymní), z toho byly 2 důvodné (z toho 1 vyřizovaná podle SŘ), 2 částečně důvodné, 8 nedůvodných či neprokazatelných (odůvodněnost či neodůvodněnost stížností se nepodařilo prokázat), 12 bez vyhodnocení (odboru SML MHMP nepřísluší zasahovat do pravomocí jiných org. přísl. MČ jako zřizovateli školy, řediteli příslušné školy či školského zařízení). Z těchto 3 byly postoupeny příslušné MČ (z toho 1 anonymní), 6 postoupeno k dalšímu postupu ČŠI, 1 postoupena k vyřízení ředitele školy a školského zařízení, 2 opakované stížnosti byly postoupeny odboru právní podpory MHMP. 14 stížností bylo prošetřeno Českou školní inspekcí, která vyhodnotila 3 stížnosti jako důvodné (z toho 2 anonymní), 4 částečně důvodné, 7 nedůvodných, 0 neprokazatelných.

Další podání byla postoupena odboru SML k dalšímu řízení. Jednalo se o 1 petici, přeposlané z MČ, dále 9 žádostí (3 bez vyhodnocení, 1 postoupena ČŠI, 3 návrhy odpovědí radnímu HMP, zástupkyni ředitele MHMP), 12 informací (2 bez vyhodnocení, 2 odloženy), 1 dotaz (bez vyhodnocení), 1 reakce na žádost o podání informace, 5 podnětů (2 bez vyhodnocení, 1 neprokazatelný, 1 postoupen MČ).

Dalšími podáními, na kterých se oddělení ve školním roce 2021/2022 podílelo, je 7 stížností (2 stížnosti, adresované radnímu HMP, zástupkyni ředitele MHMP), 1 stížnost vyřizována ve spolupráci s odborem SOV (oddělení rodiny a sociální práce), 3 žádosti, 1 návrh postupu.

Předmětem stížností, podaných na ČŠI bylo nejčastěji:

- *nesprávný postup školy při udělení výchovného opatření žákovi – důtka ředitele školy*
- *nesprávný postup školy při hodnocení žáka*
- *postup školy při komunikaci a informovanosti zákonných zástupců*
- *postup vedení školy při hodnocení kvality a způsobu vzdělávání ve vyučovacích hodinách vedených konkrétním vyučujícím*
- *nerespektování speciálních vzdělávacích potřeb žáků*

- *nedostatečné personální zabezpečení vzdělávání ve škole*

Předmětem žádostí a informací, podaných SML k prošetření, bylo nejčastěji:

- *pracovně právní záležitosti pedagogických pracovníků škol a školských zařízení – stížnost pedagogů na jednání ředitele školy*
- *stížnost k výsledku státní závěrečné jazykové zkoušky včetně neprofesního chování pedagoga*
- *šetření bossingu*

I. 4 Prezentace pražského školství na veřejnosti

Veletrh vzdělávání Schola Pragensis 2021

26. ročník veletrhu Schola Pragensis byl podruhé ve své historii pouze online. Přehlídka pražských středních a vyšších odborných škol se nemohla kvůli pandemii nemoci covid-19 pořádat v tradiční, prezenční formě, proto se celý veletrh přesunul na internet. Uchazeči o vzdělávání na středních školách a uchazeči o vyšší odborné studium mohou sdílet veškeré informace na nové webové adrese www.scholapragensis.online, která byla spuštěna v den zahájení online veletrhu. S technickou přípravou i obsahem přitom pomáhali výhradně středoškoláci. Událost slavnostně zahájil 25. listopadu 2021 živý online přenos ze studia, umístěného v Kongresovém centru Praha a vysílání bylo v provozu až do soboty 27. listopadu 2021.

Hlavním mottem veletrhu bylo „Přistaň na správné škole!“, které vycházelo z vítězného motivu plakátu pro tento ročník, jehož autorem byl student Albert Finta z Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy dopravní v Masné.

26. ročníku veletrhu vzdělávání Schola Pragensis se zúčastnilo přes 140 škol a institucí. Veletrh byl poprvé zcela online a jeho web byl i po skončení vysílání 28. listopadu stále aktivní a fungoval až do konce února roku 2021. Nabízel, kromě důležitých informací, například poradny a besedy se zajímavými osobnostmi.

Zájemci o tradiční veletrh se i letos, navzdory protiepidemickým opatřením, mohli těšit na bohatý program složený z rozhovorů, podcastů i textů o tom, jak vybrat správnou střední školu či jak zvládnout testy přijímací zkoušky. Každá střední škola se na nových webových stránkách Scholy Pragensis prezentovala takzvanou Kartou školy, která obsahovala informace o vyučovaných oborech, průvodní video a fotogalerii. Veškeré nové informace mohla veřejnost sledovat na www.scholapragensis.online nebo na sociálních sítích přehlídky. V neposlední řadě veletrh Schola Pragensis prezentuje i jedinečné školy na území České republiky či česko-německé bilingvní gymnázium působící v německé Pirně.

Pražský magistrát znovu svěřil organizaci Scholy Pragensis 2021 skupině absolventů a středoškoláků ze Smíchovské střední průmyslové školy v Praze 5. Ti několik měsíců pracovali na tvorbě sociálních sítí, a také pomáhali středním školám s naplněním jejich informačních karet. Zároveň vymysleli program živého vysílání, které budou zajišťovat po technické, produkční i moderátorské stránce.

Veletrh vzdělávání je určen zejména žákům základních škol, jejich rodičům a ostatním zájemcům o studium na středních školách všech typů. Školy, zřizované hlavním městem Prahou i jinými subjekty, zde prezentují nejen své instituce, ale i výsledky své práce, a to jak v oblasti pedagogické, tak i v oblastech zájmových činností. Potencionální zájemci o studia na vybrané škole se mohou tak přesvědčit, co daná škola nabízí, a mají i možnost porovnání s jinými školami na jednom místě.

Rozcestník na veškeré komunikační platformy veletrhu Schola Pragensis 2021 byl rovněž na tradiční webové stránce www.scholapragensis.cz. Kromě prezentace škol na internetu mohli všichni zájemci o vzdělávání v pražských školách stahovat zcela novou aplikaci pro mobilní telefony s operačním

systémem Android i iOS. Aplikace obsahovala informace o vzdělávací nabídce jednotlivých vystavovatelů – škol, ale také dalších institucí působících v Praze.

Nový školský portál Praha školská

Praha má nový webový portál, který informuje o vzdělávání v metropoli a jejím okolí. Web Praha školská od prosince 2020 úspěšně testoval svůj provoz a v roce 2021 a 2022 převzal hlavní roli pro podávání informací veřejnosti. Na internetové stránce www.prahaskolska.eu tak najdou žáci, jejich rodiče i učitelé a ředitelé škol zajímavosti a aktuality z oblasti školství.

Web Praha školská spravoval Pražský inovační institut ve spolupráci se Smíchovskou střední průmyslovou školou a gymnáziem. Stálou redakci tvoří tým s novinářskými zkušenostmi a externě přispívají kromě učitelů i žáci pražských středních škol, a to do speciální sekce Studentské zpravodajství.

Podpora školního stravování

Již sedm let hl. m. Praha metodicky, finančně i mediálně podporuje školní stravování. Hlavní město zajišťuje praktické tematické kurzy moderního vaření pro kuchařky a vedoucí školních jídelen, pod vedením profesionálních kuchařů z jiných oborů a nutričních terapeutů, probíhají semináře pro vedoucí jídelen i pro ředitele škol. Ve školním roce 2021/2022 pokračovaly započaté projekty. Jejich realizaci však, stejně jako loni, ovlivnila pandemie COVID-19.

Pražský učitel

Ve školním roce 2021/2022 byl vyhlášen 6. ročník ankety „Pražský učitel“. 14. června 2022 proběhlo vyhlášení ankety v Brožíkově sále staroměstské radnice, kdy bylo oceněno originální stříbrnou medailí s motivem Jana Amose Komenského z dílny Pavla Herčíka 20 pedagogů ze škol na území hl. m. Prahy.

Oceňování pražských učitelů má za cíl zvýšení prestiže učitelského povolání a zejména pak vyjádřit učitelům uznání Hlavního města Prahy za jejich obětavou práci.

Obecně k anketě:

Anketa Pražský učitel je vyhlašována od roku 2017 s cílem ocenit nejlepší pedagogy pražských škol za významný přínos výchovně vzdělávacímu systému a vyjádřit jim poděkování a uznání za jejich svědomitou a obětavou práci pro vzdělávací systém v hl. m. Praze. Návrhy ředitelů škol hodnotí jmenovaná komise, složená z odborníků na oblast školství a vzdělávání. Finále se odehrává v reprezentačních prostorách hlavního města Prahy, vítězové získávají pamětní list a věcné ceny.

Nadační fond Cesta ke vzdělání

Nadační fond Cesta ke vzdělání, zřízený hl. m. Praha, nabízí pražským školám, jejich žákům, studentům a pedagogům, požádat o nadační příspěvek na realizaci jejich projektů. Program Cesta ke vzdělání je mimo jiné zaměřen na podporu účasti nadaných žáků pražských středních škol a studentů vyšších odborných škol a konzervatorií na zahraničních stážích, soutěžích, festivalech, přehlídkách či konferencích. V rámci školního roku 2021/2022 byl fondu na realizaci jeho aktivit poskytnut dar ve výši 1 mil. Kč z rozpočtu hl. m. Prahy.

Informace o činnosti fondu Cesta ke vzdělání lze dále získat na adrese:

<http://cestakevzdelani.praha.eu>

SOUTĚŽ Kraje pro bezpečný internet

Hl. m. Praha, v zastoupení odboru informatiky MHMP, se připojil k 9. ročníku projektu Asociace krajů ČR-Kraje pro bezpečný internet. Formou soutěžních edukačních kvízů oslovuje zejména mládež a

upozorňuje na potenciální nebezpečí spojená s užíváním počítačů, tabletů a chytrých mobilních telefonů, a zároveň i radí, jak se případnému nebezpečí vyhnout.

Informace o soutěži a problematice bezpečného internetu lze nalézt na adrese:

<http://www.kpbi.cz/>

I. 5 Realizace projektů z prostředků fondů EU

PROJEKT: Implementace krajského akčního plánu II (iKAP II) – Inovace ve vzdělávání (iKAP II - Inovace)

Název projektu: Implementace krajského akčního plánu II (iKAP II) – Inovace ve vzdělávání (iKAP II - Inovace)

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0021106

Zahájení projektu: 1. 6. 2021

Ukončení projektu: 30. 11. 2023

Praha – město, které zavádí priority vzdělávací politiky MŠMT do praxe základních a středních škol. To je cíl dvouletého projektu implementace Krajského akčního plánu II – Inovace ve vzdělávání (iKAP II - Inovace). Jeho tým pomáhá rozvoji funkčních partnerství škol, univerzit a neziskového sektoru na území Prahy. Projekt je financován z fondů EU prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (MŠMT).

Projekt iKAP II navazuje na cíle a priority Krajského akčního plánu Prahy (KAP) a s pomocí 40 partnerů naplňuje konkrétní opatření KAP aktivitami přímo ve školách. Podporuje nadané žáky i žáky znevýhodněné nebo žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pomáhá dětem s odlišným mateřským jazykem a jejich rodinám úspěšně projít školním vzděláváním. Podporuje rozvoj gramotností, kreativity a inovativnosti ve výuce, přispívá ke spolupráci středních škol s firmami. Prostřednictvím zavádění dlouhodobého plánování přispívá k systémovému zlepšení řízení škol, zvýšení kvality vzdělávání a zvýšení jeho dostupnosti pro každého žáka.

Ze zkušenosti víme, že nejdůležitější fází řízení změn, je realizace strategických opatření. Při ní dochází ke změnám zavedených procesů, postupů a praxí. Projekt iKAP II – Inovace je z tohoto pohledu zásadní, protože pomáhá přímo ve školách ředitelům a učitelům dělat věci jinak, než dosud. Tak, aby prostředí školy, podmínky práce pedagogů i podmínky pro učení žáků byly ještě lepší a postupně se zlepšovaly i výsledky vzdělávání a kvalita škol.

Příjemce podpory: Hlavní město Praha

Realizace: Pražský inovační institut, z. ú., Mariánské náměstí 2/2, Staré Město, Praha 1

Projekt sdružuje čtyřicet hlavních partnerů, jejichž aktivity jsou koordinovány Pražským inovačním institutem. Jsou mezi nimi neziskové organizace (např. Post Bellum, Člověk v tísni či Jules a Jim) i akademické a vzdělávací instituce (Karlova univerzita, ČVUT, a další).

Celková alokace projektu podpořeného fondy Evropské unie (skrze OPVĚV) činí 350 milionů korun.

Co projekt nabízí pražským školám?

- zvyšování kompetencí vedoucích pracovníků škol - program Rozvíjíme školu spolu
- rozvoj osobnostních a profesních kompetencí pedagogů
- pomoc s řešením (kyber)šikany - pro školní metodiky prevence i pedagogické sbory
- programy polytechnické výchovy
- vzdělávací kempy, letní příměstské tábory a školy pro žáky a studenty (IT a polytechnika)
- rozvoj digitálních kompetencí pro pedagogy, žáky a studenty (3D tisk, virtuální realita a další)
- podpora podnikavosti žáků a studentů
- možnost zapojit se do odborných sítí učitelů

- praktické semináře k žákovskému parlamentu a třídnickým hodinám
- pomocs distančním vzděláváním

Více informací o jednotlivých aktivitách naleznete zde: <https://www.ikap2inovace.cz>.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PROJEKT: iKAP 2 – Komplexní program rozvoje klíčových oblastí pražského školství (iKAP2– KPRS)

Název projektu: iKAP 2 – Komplexní program rozvoje klíčových oblastí pražského školství (iKAP2– KPRS)

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0021047

Zahájení projektu: 1. 6. 2021

Ukončení projektu: 30. 11. 2023

Projekt je pokračování dlouholeté spolupráce Magistrátu hlavního města Prahy s Hospodářskou komorou hl. m. Prahy. Cílem je praktická realizace vybraných klíčových intervencí naplánovaných v krajském akčním plánu hl. m. Prahy. Díky projektu bude na území Prahy pokračovat celá řada úspěšných a osvědčených intervencí a zároveň uvedena do praxe a podpořena další sada nástrojů, které povedou v dlouhodobém měřítku k dalšímu výraznému zkvalitnění pražského školství.

Vedle Hospodářské komory hl. m. Prahy je do projektu přímo zapojeno dalších 64 partnerů z řad pražských středních škol.

Realizace projektu přispěje k naplňování cílů, předsevzatých krajským akčním plánem vzdělávání na území hlavního města Prahy.

Personál škol získá nové kompetence, které pomohou zefektivnit a zároveň také zatraktivnit výuku. Synergicky k tomuto účelu bude rovněž pořízeno adekvátní technické vybavení.

Žáci díky zapojení do pilotáže jednotlivých programů posílí své kompetence, klíčové pro volbu své další studijní dráhy, případně pro své profesní uplatnění.

Díky projektu v konečném důsledku očekáváme:

- nižší podíl předčasného ukončení vzdělávacího procesu
- větší propustnost vzdělávacího systému a jeho jednotlivých stupňů
- větší motivaci dětí ke vzdělávání v oborech žádaných trhem práce (především pak v oborech zaměřených více technicky)
- program vedoucí k růstu kvality praxí žáků pedagogických škol, kteří se připravují na vlastní pedagogickou činnost v rámci mateřských škol
- větší míru motivace a zapojení škol do vzájemného síťování a aktivit zaměřených na přenos dobré praxe
- technickou infrastrukturu odpovídající moderním požadavkům na výuku
- aktivizovanou síť vzájemné spolupráce škol a spolupráce škol s dalšími významnými aktéry v oblasti trhu práce či vzdělávání

Konkrétními nástroji projektu jsou například polytechnická hnízda, centra interaktivní výuky, PolyTechBus, TOP kempy, soutěže Sollertia nebo zážitková interaktivní polytechnická expozice. Součástí projektu je také screening praxí v prostředí mateřských škol a jejich podpora za pomoci specializovaných workshopů.

Sollertia

Originální pražský koncept soutěží, který je postaven na principu srovnání žáků nikoliv mezi sebou, ale vůči mistrovi z praxe. Koncept původně zaměřený čistě na řemeslné obory se postupně rozšířil také na obory průmyslovek. Nově bychom rádi metodiku soutěže upravili pro ještě širší skupinu soutěžních oblastí (umělecké obory, programování, grafika) a zároveň upravili tak, aby byl koncept realizovatelný i v nadregionálním a mezinárodním kontextu.

TOP kemp

Nástroj určený původně pro podporu nejnadanějších žáků. Smyslem je realizace specifické pedagogické jednotky, kdy mistr oboru pracuje s omezeným okruhem žáků tak, že využívají materiál a vybavení, které nebývá ve školním prostředí dostupné. Beneficientem je v případě TOP kempů kromě žáků rovněž pedagog.

PolyTechBus

Mobilní polytechnická dílna s personálem – alternativa vůči realizaci Polytechnické výchovy na ZŠ a zároveň i doplněk palety nástrojů polytechnické výchovy. Je vhodný pro MŠ.

Více informací o jednotlivých aktivitách naleznete zde: <https://www.prazskeskoly.cz>.

Projekt je financovaný z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a rozpočtu hlavního města Prahy. Realizace projektu byla zahájena 1. 6. 2021 a ukončení projektu je plánováno na listopad 2023. Projekt je rozpočtován na celkovou částku 199.394.668,92 Kč. Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0021047.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PROJEKT: Krajský akční plán III Praha

Název projektu: *Krajský akční plán III Praha*

Registrační číslo projektu: *CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023127*

Zahájení projektu: *1. 4. 2022*

Ukončení projektu: *30. 11. 2023*

HMP je oprávněným žadatelem v rámci Výzvy č. 02_20_082 k podávání žádostí o podporu individuálních projektů z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - Akční plánování v území - v rámci specifického cíle SC 3 – Rozvoj systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání (dále jen „výzva“) přičemž HMP požádalo o podporu realizace individuálního projektu – Krajský akční plán III Praha (dále jen „KAP III“).

Projekt má pouze jednoho partnera s finančním příspěvkem – Pražský inovační institut, z.ú., IČO: 08874883, se sídlem: Mariánské náměstí 2/2, Staré Město, 110 00 Praha 1

KAP je zaměřen na tvorbu plánu směřujícího ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality ve vzdělávání a začlenění do rozvoje dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. Klíčová témata byla vybrána s ohledem na to, že mohou být svým konkrétním zaměřením územně specifická.

Povinná témata:

- rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity
- polytechnické vzdělávání
- podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

- kariérové poradenství
- podpora čtenářské gramotnosti
- podpora matematické gramotnosti
- rozvoj potenciálu každého žáka
- podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání
- Tato témata jsou v projektu realizována prostřednictvím tematických platforem.

Platforma 1: Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

Témata/obsah:

- propojování formálního vzdělávání s neformálním a zájmovým vzděláváním, spolupráce s partnery ve vzdělávání (knihovny, galerie, muzea, apod.)
- podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání
- sjednocení a provázání vertikálních a horizontálních akčních plánů, strategický management na všech úrovních vedoucí k podpoře na kompetence orientovaného způsobu vzdělávání demografické predikce, predikce vzdělanosti, zaměstnanosti, trhu práce
- spolupráce s MAP (ZŠ - SŠ a přechody mezi nimi)
- tematická setkávání škol, předávání dobré praxe a sdílení zkušeností

Tato zastřešující platforma řeší průřezová témata KAP III proměna obsahu a způsobu vzdělávání, podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání a spolupráce ZŠ - SŠ, SŠ – VŠ (viz. Postupy KAP III, kap. 3) a zajišťuje jejich naplňování/realizaci ve všech klíčových tématech KAP III. Zároveň reflektuje Strategický cíl 1 Strategie 2030 - zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život tím, že řeší proměnu postavení formálního vzdělávání a nutnost transformace vzdělávacího prostředí, obsahů a jejich předávání s důrazem na rozvoj kompetencí a pochopení souvislostí a provázaností na všech úrovních.

Platforma 2: Rozvoj potenciálu každého žáka

Témata/obsah:

- rozvoj potenciálu každého žáka /dítěte/ studenta / účastníka formálního, neformálního a zájmového vzdělávání (podpora individualizace výuky a vyššího využívání didaktických postupů umožňujících vzdělávání heterogenních kolektivů)
- společné vzdělávání včetně podpory nadaných žáků a žáků s OMJ
- rozvoj aktivit Kampusu Hyberská
- formativní hodnocení
- wellbeing (osobnostní a sociální výchova a vzdělávání, klima školy) v souladu s Národním akčním plánem pro duševní zdraví do 2030
- občanské vzdělávání

Platforma 2 zajišťuje naplňování/realizaci průřezového tématu snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání, dostupnost, inkluzivní (společné) vzdělávání a podpora žáků ohrožených školním neúspěchem, naplňování cílů společného vzdělávání, rozvoj kompetencí pedagogů v oblastech, které směřují ke schopnosti vzdělávat různorodé kolektivy dětí a rozvíjet potenciál dětí/žáků/studentů se sociálním a jiným znevýhodněním (Postupy KAP III, kap. 3). Zároveň jsou témata v souladu se Strategickým cílem 2 Strategie 2030 - snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů.

Platforma 3: Rozvoj gramotností

Témata/obsah:

- čtenářská gramotnost
- matematická gramotnost

- digitální a informační gramotnost (mediální, datová, kyberbezpečnost)
- Platforma 3 zároveň zajišťuje realizaci průřezového tématu digitální kompetence ve všech klíčových tématech KAP III.

Tematická platforma 4: Kariérové poradenství a rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

Témata / obsah:

- pilíře KP - informace, vzdělávání (kompetence, kariéroví poradci),
- sebepoznání
- podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity (PIK) na školách
- rozvoj Centra podpory podnikavosti
- finanční gramotnost (součást kompetence k podnikavosti podle evropského rámce EntreComp)

Platforma 5: Polytechnické vzdělávání (technické, přírodovědné a environmentální obory)

Témata / obsah:

- technické obory
- přírodovědné obory
- STEM koncept (STEAM, STREAM, 4C)
- environmentální (udržitelný rozvoj, cirkulární ekonomika atd.), jedná se o jedno z prioritních témat HMP pro další období. Z tohoto důvodu bude v rámci platformy ustanoven garant pro udržitelný rozvoj

Platforma 6: Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

Témata / obsah

- podpora a rozvoj odborného vzdělávání
- spolupráce škol se zaměstnavateli (včetně prvků duálního vzdělávání v SOV)
- spolupráce středních škol s VŠ
- rozvoj oborové soustavy (s ohledem na připravované inovace oborové soustavy a revize RVPSOV)

PROJEKT: Školní obědy dostupné pro každé dítě VI.

Název projektu: Školní obědy dostupné pro každé dítě VI.

Registrační číslo projektu: CZ.30.X.0/0.0/0.0/21_011/0000062

Zahájení projektu: 1. 9. 2021

Ukončení projektu: 31. 07. 2023

Hlavním cílem projektu je poskytnutí pravidelné stravy ohroženým dětem, které z důvodu finanční nouze svých rodičů neobědvají. Těmto dětem je poskytnuta plnohodnotná a pravidelná strava formou oběda v případě ZŠ a víceletých gymnázií a celodenní stravování v případě MŠ. Pomoc je určena dětem ve věku 3 až 15 let, plnicím předškolní a základní vzdělávání, tedy těm, které navštěvují mateřskou nebo základní školu, případně první ročníky víceletého gymnázia. Strava je poskytována přímo v zařízení školního stravování škol, kdy druhotným cílem projektu je i podpora správného stravovacího návyku dětí ve školních a předškolních zařízeních.

Evropská unie
Fond evropské pomoci nejchudším osobám
Operační program potravinové a materiální pomoci

I. 6 Přehled o správním řízení a dalších agendách v roce 2021/2022

Krajský úřad dle § 183 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, plní úkoly odvolacího správního orgánu ředitelů mateřských, základních, středních, vyšších odborných škol a konzervatoří všech zřizovatelů. Převažovala odvolání proti rozhodnutí o nepřijetí ke vzdělávání.

Tabulka č. 5 – Přehled o počtech odvolání v MŠ a ZŠ a přehled počtu žádostí o nostrifikaci

Počty odvolání – nepřijetí ke vzdělávání v mateřské nebo základní škole všech zřizovatelů	
Celkový počet odvolání na základní školy	228
Celkový počet odvolání na mateřské školy	118

Zdroj: SML MHMP

Odvolací správní orgán může dle správního řádu rozhodnutí školy, zastoupené ředitelem školy, potvrdit, zrušit a vrátit k novému projednání z důvodu procesních pochybení nebo vyhovět odvolání z důvodu volné kapacity nebo nesprávnosti vyhodnocení ze strany školy.

Odvolací správní orgán řešil odvolací spisy v rámci přijímacího řízení ze 137 středních škol a konzervatoří na území HMP, které předaly odvolací spisy odvolacímu správnímu orgánu k vyřízení.

Tab. č. 6 – Přehled počtu odvolání proti nepřijetí na SŠ

SŠ a konzervatoře	Počty odvolání - nepřijetí na střední školy a konzervatoře				Za mítnuto (opožděné)
	celkový počet	potvrzeno	vrátilo se k novému projednání	vyhověno	
celkem	6 411	6 299	74	31	7

Zdroj: SML MHMP

V roce 2022 se jednalo o rekordní počet 6 842 odvolání (346 mateřské a základní školy, 6 411 střední školy a konzervatoře, 85 vyšší odborné školy). Jedná se o významný nárůst oproti roku 2021, kdy odvolací správní orgán řešil 5040 odvolání (298 mateřské a základní školy, 4 702 střední školy a konzervatoře, 40 vyšší odborné školy). Pro ilustraci uvádíme, že v roce 2019 odvolací správní orgán vyřizoval 3 658 odvolání.

Přijímací řízení bylo zásadně ovlivněno demografickou křivkou. Nárůst počtu odvolání je odvislý od razantního nárůstu počtu žáků v 9. ročnících základních škol. Zvýšená poptávka po vzdělávání byla zaznamenána průřezově u všech maturitních oborů vzdělání, zejména však u čtyřletých gymnázií. Vysoký počet odvolací správní orgán zaznamenal rovněž u zdravotnických oborů vzdělání. Celkem 35 % uchazečů na střední školy na území hl. m. Prahy se hlásí ze základních škol jiných krajů, zejména Středočeského kraje.

Vysoké počty odvolacích spisů se projevují rovněž u víceletých gymnázií, kde poptávka mnohokrát převyšuje nabídku. Některá víceletá gymnázia předala odvolacímu správnímu orgánu i 100 – 150 odvolacích spisů naráz. Není výjimkou, že se ve velké míře odvolávají účastníci řízení, zastoupení zákonnými zástupci, kteří se umístili na 100. až 400. místě při nejvyšším počtu 30 nebo 60 přijímaných uchazečů v oboru vzdělání (2 třídy), nežádka i ti, kteří nesplnili kritéria stanovená ředitelem školy.

Konání přijímacích zkoušek ke střednímu vzdělávání bylo rovněž ovlivněno ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Zákonem č. 67/2022 Sb., byl stanoven pro uchazeče s udělenou dočasnou ochranou specifický způsob a podmínky přijímání tak, aby tito uchazeči měli garantovány rovné podmínky (např. prodloužení termínu pro podání přihlášky ke střednímu vzdělávání, možnost výběru anglické, české nebo ukrajinské jazykové mutace pro zadání jednotné přijímací zkoušky z matematiky).

Odbor školství, mládeže a sportu již od školního roku 2021/2022 posiluje počet míst na čtyřletých gymnáziích otevíráním dalších tříd a zápisem tohoto oboru na středních průmyslových školách.

Tab. č. 7 – Přehled počtu provedených přezkumů maturitních zkoušek

Přezkumy maturitní zkoušky			
MZ	celkový počet	potvrzeno	vyhověno
Žádosti – jarní termín	57	45	12

Krajský úřad dle § 82 školského zákona rozhoduje o žádostech o přezkoumání průběhu a výsledku maturitní zkoušky v profilové části. V systému maturitních zkoušek se poprvé plně projevila změna školského zákona, která písemné práce dosud řešené ve společné části maturitní zkoušky převedla do profilové, tj. školní části. Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání – CERMAT již nebylo zadavatelem, zpracovatelem ani zodpovědným za centrální vyhodnocení těchto písemných prací.

Tab. č. 8 – Přehled počtu podaných žádostí o nostrifikaci za rok 2021

Podání žádostí o vydání nostrifikační doložky	
Celkový počet podaných žádostí v roce 2022	2 754

Krajský úřad ve správním řízení řeší také uznávání dokladů o dosažení základního, středního nebo vyššího odborného vzdělávání na základě § 108 a § 108a (tzv. nostrifikace). Počet žádostí o nostrifikaci vykazuje zřetelný setrvalý nárůst, což dokazuje skutečnost, že oproti loňskému roku vzrostl počet o 582 žádosti.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2020-2024

Usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 16/59 ze dne 16. 4. 2020 byl schválen Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2020-2024 (dále jen „DZ HMP 2020“), který byl zpracován Magistrátem hl. m. Prahy (MHMP), Odborem školství, mládeže sportu (krajským úřadem). DZ HMP je zpracován v souladu s platným Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019-2023 (dále jen „DZ ČR“), a to na základě ustanovení § 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. DZ ČR byl schválen usnesením vlády České republiky č. 489 ze dne 8. 7. 2019. Proces, termíny zpracování a obsah DZ HMP je upraven vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů.

DZ HMP 2020 je strategickým dokumentem hl. m. Prahy pro oblast vzdělávání na území hlavního města, který shrnuje priority a cíle v oblasti vzdělávání (zejména regionálního školství) na období čtyř roků 2020-2024. DZ HMP 2020 plynule navazuje na předchozí DZ HMP na roky 2016-2020, který vyhodnocuje a doplňuje o nové cíle a priority, stanovené platným DZ ČR a jinými strategickými dokumenty v oblasti vzdělávání na úrovni státu (Strategie 2020, Hlavní směry vzdělávací politiky České republiky 2030+), ale i koncepčními a strategickými dokumenty pro oblast vzdělávání a školství zpracované na úrovni hl. m. Prahy. Úkolem DZ HMP 2020 je analýza vzdělávací soustavy v kraji a na základě předpokládaného demografického vývoje, vývoje trhu práce a záměrů dalšího rozvoje hl. m. Prahy, také stanovení cílů a úkolů pro jednotlivé oblasti vzdělávání, struktury vzdělávací nabídky, struktury oborů vzdělání, ale rovněž struktury a kapacity jednotlivých druhů a typů škol a školských zařízení. DZ HMP nemá povahu právního předpisu, avšak díky jeho ukotvení a významu ve školské legislativě, zejména ve školském zákoně, jsou jeho ustanovení, priority a cíle závazné (například v situaci, kdy je zapisována nová právnická osoba do rejstříku škol a školských zařízení).

DZ HMP 2020 byl zpracován na základě podkladů z městských částí, ze škol a školských zařízení, působících na území hl. m. Prahy, Národního ústavu vzdělávání, Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Národního institutu dalšího vzdělávání, ale rovněž od předsedů asociací sdružujících jednotlivé druhy a typy škol a dalších institucí. Podklady pro zpracování DZ HMP 2020 poskytly také další odbory MHMP. Nově byla poskytnuta možnost předložit podněty ke zpracování návrhu DZ HMP na základě veřejné výzvy, uveřejněné na portálu školství <https://skoly.praha.eu> dne 19. 7. 2019.

Obecné cíle DZ HMP 2020 vycházející z programového prohlášení Rady hl. m. Prahy a Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019-2023:

Podpora zajištění dostatečných kapacit mateřských a základních škol

Zajištění dostatečných kapacit mateřských škol pro všechny děti starší tří roků, jejichž rodiče o to budou mít zájem, a zajištění dostatečných kapacit základních škol, a to vše ve spolupráci městských částí a hl. m. Prahy. Rodičům by mělo být umožněno, aby jejich děti navštěvovaly mateřské či základní školy v místě svého trvalého pobytu.

Podpora výuky cizích jazyků. Podpora jazykové gramotnosti jako součást myšlenky evropanství

Hl. m. Praha bude podporovat jazykové vzdělávání již od mateřských škol a certifikované přezkušování žáků škol základních a středních. Bude podporován co nejvyšší možný počet žáků a studentů v jejich zájmu o jazykové výjezdy do zahraničí. Budou podporovány výměnné pobyty žáků i pedagogů, případně možnost příspěvku na jazykové certifikáty.

Podpora čtenářské, matematické a dalších gramotností a posílení všeobecné složky vzdělávání

Bude posilována složka všeobecného vzdělávání na středních školách v možné míře a možnostech jednotlivých škol. Globalizovaná světová ekonomika zvýhodňuje ty, kteří jsou schopni se v ní orientovat a flexibilně se přizpůsobovat rychle se měnícím požadavkům trhu práce. Budou podporovány aktivity vedoucí k efektivnímu všeobecnému vzdělávání, jazykovým znalostem žáků a studentů, k posílení dovedností a kompetencí v matematické a informační gramotnosti. Budou podporovány aktivity vedoucí k posílení občanských kompetencí, schopnosti komunikovat a učit se.

Podpora plurality škol všech zřizovatelů s efektivním vzdělávacím programem

Bude podporována v maximální možné míře různorodost veřejných škol a škol ostatních zřizovatelů. Bude podporováno zvyšování kvality výuky na druhém stupni základních škol směrem k větší pestrosti výukových metod a zaměření výuky. Budou vyvinuty aktivity vedoucí k pomoci základním školám se zlepšováním kvality výuky na druhém stupni, např. formou využití příkladů dobré praxe z úspěšných škol.

Podpora svobody volby vzdělávací cesty a podpora technického vybavení škol

Hl. m. Praha v maximální možné míře finančně podpoří školy v zavádění svobodného softwaru, vytváření svobodných výukových materiálů a jejich sdílení na základě dobré praxe. Hl. m. Praha podpoří vybavování škol digitální technikou se snahou zajistit dostatečné internetové připojení. Dále se hl. m. Praha zaměří na podporu oblasti robotizace, technologie 3D tiskáren, virtuální realitu či umělou inteligenci.

Podpora zajištění finančních prostředků na posílení mzdových prostředků pracovníků škol a školských zařízení

Hl. m. Praha podpoří navýšením mzdových prostředků pro pedagogické i nepedagogické pracovníky až na 1,5 miliardy korun ročně jako kompenzaci výše životních nákladů v Praze tak, aby tito zaměstnanci dosáhli nebo se blížili k výši průměrné mzdy v Praze. V rámci gesce školství bude hl. m. Praha podporovat přidělování obecních a městských bytů učitelům a nastavení výše nájmu odpovídající jejich platům.

Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků a sdílení dobré praxe

Hl. m. Praha bude podporovat spolupráci s vysokými školami a univerzitami. Ve spolupráci s univerzitami a neziskovými organizacemi hl. m. Praha podpoří návštěvy světových kapacit v oblasti vzdělávání s cílem systematicky podporovat vzdělávání pražských učitelů. Bude tak posílena internacionalizace a role města jako evropského centra vzdělávání. Podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Ve spolupráci s organizacemi působícími na území hl. m. Prahy v oblasti EVVO, s cílem aktivně využívat platné metodiky a koncepce, které komplexně zajišťují vzdělávání v oblasti EVVO a podporují propojování školního a mimoškolního vzdělávání v oblasti EVVO).

Podpora nadaných žáků. Hl. m. Praha bude zavádět opatření v souladu s Konceptí podpory nadání a péče o nadané na období let 2014-2020 a podle aktuálních koncepčních dokumentů (např. ŠIKK).

Podpora opatření vedoucích k eliminaci předčasných odchodů ze vzdělávání

Hl. m. Praha bude podporovat aktivity, které povedou žáky k zodpovědnému výběru oboru vzdělání. Provedení analýzy s popisem dopadů optimalizace nabídky oborů vzdělání na jednotlivých školách takovým způsobem, aby bylo možné efektivně odstranit roztříštěnost a mnohočetnost identických oborů vzdělání na území hl. m. Prahy. V době platnosti DZ HMP nebudou zařazovány do struktury oborů vzdělání takové obory vzdělání, které jsou v dostatečném množství na území hl. m. Prahy zastoupeny, po zvážení všech dopadů a zajištění podrobné analýzy, zahájit efektivní optimalizaci nabídky oborů vzdělání, a to zejména ve středních školách tak, aby nebyly poskytovány identické obory vzdělání na několika místech v hl. m. Praze. V případě provedení analýzy stavu nabídky oborů

vzdělání ve středních a vyšších odborných školách bude možné upravit kapacity podle reálného stavu apod.

Podpora partnerství se zaměstnavateli a vysokými školami

Hl. m. Praha bude posilovat spolupráci se zaměstnavateli s ohledem na zkvalitňování praktické přípravy žáků a odborné připravenosti pedagogů a mistrů odborného výcviku. Spolupráce s univerzitami a vysokými školami bude vyvíjena tak, aby žáci odcházející na vysoké školy zodpovědně volili svou vzdělávací cestu a zdárně dokončovali terciární vzdělávání ve vybraném studijním programu.

Podpora a rozvoj celoživotního vzdělávání

Hl. m. Praha bude podporovat aktivity vedoucí k rozvoji celoživotního vzdělávání. Podpora bude směřována k realizaci vzdělávacích aktivit, ale i k publicitě realizovaných činností vzdělávacích institucí v oblasti celoživotního učení.

Podpora zavádění nástrojů Národní soustavy kvalifikací (NSK)

Podpora škol při získávání autorizace, jako autorizované osoby pro příslušné kvalifikace pro právo organizovat a provádět zkoušky z příslušné profesní kvalifikace a vydávat o tom zákonem stanovená osvědčení.

Podpora snižování administrativní zátěže škol a školských zařízení

Hl. m. Praha vyvine maximální možnou snahu o snížení administrativní zátěže u škol a školských zařízení zavedením odborného poradenství a metodického vedení pro management škol.

Podpora městských částí hl. m. Prahy v oblasti plánování investic do kapacit mateřských a základních škol a metodická podpora městských částí jako zřizovatelů

Hl. m. Praha bude podporovat městské části, potažmo jejich školy a školská zařízení v různých oblastech přenesené působnosti, a to i v oblasti metodického vedení při výkonu státní správy.

Podpora rovného přístupu ke vzdělávání

Hl. m. Praha zachová anebo rozšíří zavedená opatření k případnému odstraňování nerovností ve vzdělávání. Bude nadále realizován program na podporu dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, bude realizována podpora asistentů pedagoga, bude zachován princip rovnosti pro všechny žáky základního vzdělávání tak, aby nedocházelo k selektivnímu výběru žáků na základě určitých zaměření apod.

Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) ve všech segmentech vzdělávací soustavy

Hl. m. Praha udrží a posílí aktivity směřující k podpoře žáků s odlišným mateřským jazykem nejen v mateřských a základních školách, ale i ve středních školách, a to nejen formou vzdělávání, ale i poznáváním českého kulturního prostředí.

Následující subkapitoly podávají přehled o tom, do jaké míry se dařilo DZ HMP naplňovat na jednotlivých stupních vzdělávání.

Tab. č. 9 - Typy škol a školských zařízení podle zřizovatelů

	MČ	HMP	církev	soukromé	ostatní	celkem
MŠ	300	16	10	113	3	442
ZŠ	195	31	8	57	5	296
SŠ	1	105	10	70	6	192
Konzervatoře	-	4	-	3	1	8
VOŠ	-	16	6	13	1	36
ZUŠ	2	26	2	6	1	37

Střed. vol. času	2	15	6	3	-	26
Domovy mládeže	-	13	4	2	1	20
DD, DD se školou	-	3	-	1	1	5
	500	229	46	268	19	1062

Zdroj: rejstřík škol a školských zařízení, stav k 30. 9. 2021. Celkový součet nereprezentuje reálný počet subjektů zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, ale souhrnný/díličí počet za psaných činností

Uvedená tabulka potvrzuje, že ve školním roce 2021/2022 působilo na území hl. m. Prahy přes 1000 škol a školských zařízení různých zřizovatelů. Nejvíce škol zřizují městské části (především mateřské školy a základní školy), následuje hl. m. Praha a nabídku rozšiřují také soukromí zřizovatelé a církevní školy. Na území hl. m. Prahy se vyskytují také školy a školská zařízení zřizovaná MŠMT, jedná se zejména o zařízení ústavní výchovy.

Na území hl. m. Prahy se ve školním roce 2021/2022 vzdělávalo 42 497 dětí v mateřských školách (oproti 42 578 dětem v roce 2020/2021), dále 115 464 žáků v základních školách (oproti 110 975 žákům ve školním roce 2020/2021) a 66 507 žáků ve středních školách (oproti 64 470 žákům ve školním roce 2020/2021).

Tab. č. 10 - Počet škol a žáků podle druhu školy celkem (za zřizovatele MČ, HMP, církev, soukromé)

druh školy resp. školského zařízení	počet škol	počet dětí, žáků a studentů
Mateřské školy	435	42 497
Základní školy	287	115 464
Střední školy*:	181	66 507
z toho obory gymnázií	73	29 106
Konzervatoře	7	1 655
VOŠ	34	3 305

* za denní formu vzdělávání

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2021/2022

Vývoj počtu dětí, žáků a studentů za poslední tři roky, podle druhu vzdělávání ve školách, zřizovaných HMP, městskými částmi, církví a v soukromých školách ukazuje následující tabulka. Počty dětí v zařízeních předškolního vzdělávání městských částí se v posledních letech pozvolna snižují, naopak v základním vzdělávání rostou.

Tab. č. 11 - Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání

typ vzdělávání	Počet dětí, žáků a studentů											
	HMP			soukromý zřizovatel			církev			MČ		
	2019/20	2020/21	2021/22	2019/20	2020/21	2021/22	2019/20	2020/21	2021/22	2019/20	2020/21	2021/22
PV	439	427	406	3 645	3 579	3 862	525	528	516	38 571	37 963	37 713
ZV	2 664	2 686	2 686	4 583	5 078	5 744	1 678	1 671	1 673	102 925	104 732	105 289
SV* z toho:	46 701	47 632	48 934	17 026	17 757	18 934	1 721	1 866	2 030	239	270	289
SVn	731	709	709	119	105	105	55	54	54	-	-	-
VL	4 971	5 141	5 141	2 309	2 369	105	-	28	54	-	-	-
MZv	18 269	18 409	18 612	5 975	6 285	2 370	1 092	1 153	49	-	-	-
MZo	22 548	23 196	24 321	8 545	8 908	6 672	541	623	1 212	239	270	-

Konz.*	1 071	1 113	1 096	552	558	9 694	-	-	696	-	-	289
VO*	2 413	2 243	2 243	1 354	1 402	559	778	841	-	-	-	-

* za denní a ostatní formy vzdělávání; Zdroj: Statistické výkazy za roky 2019/2020 až 2021/2022

Vysvětlivky k tabulce:

PV..... předškolní vzdělávání
 ZV..... základní vzdělávání
 SV..... střední vzdělávání
 SVn ..... střední vzdělávání bez VL i MZ (tzv. nižší střední vzdělávání – obory J + E)
 VL..... střední vzdělávání s výučním listem (obory H)
 MZv..... střední vzdělávání s maturitní zkouškou všeobecnou (obory K)
 Mzo..... střední vzdělávání s maturitní zkouškou odbornou (obory L + M)
 Konz..... konzervatoře
 VO..... vyšší odborné vzdělávání

Vzdělávací systém v hlavním městě Praze a integrace dětí, žáků uprchlíků z Ukrajiny do škol, v důsledku válečné agrese Ruské federace na území Ukrajiny

Vzdělávací systém v celé České republice byl v předchozích dvou letech výrazně poznamenán pandemií nemoci covid-19 a ve druhém pololetí školního roku 2021/2022 celou českou společnost ovlivnila válečná agrese Ruské federace na území Ukrajiny, což v oblasti vzdělávání znamenalo umístit a integrovat značný počet ukrajinských dětí a žáků do škol v hlavním městě Praze.

Válka na Ukrajině a její důsledky otevřely mnoho témat souvisejících s globálním rozvojovým vzděláváním a pro všechny, kteří pracují s dětmi a mládeží, znamenali i nové výzvy. Témata, jako je migrace, dezinformace a propaganda, multikulturní výchova, ale i samotný válečný konflikt na Ukrajině a jeho dopad na civilní obyvatele, se staly aktuálními a bylo třeba jim i ve třídách a dalších dětských kolektivech věnovat pozornost.

MŠMT bylo od začátku nápomocno svými metodickými doporučeními, obdobně Hlavní město Praha a odbor SML MHMP aktivně řešil nastalou situaci ve spolupráci se školami a školskými zařízeními zřizovanými HMP a dalšími, zejména s městskými částmi jako zřizovateli ZŠ a MŠ.

MŠMT zákonem č. 67/2022 Sb., o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, (tzv. zákon „Lex Ukrajina“) ze dne 17. března 2022, upravilo opatření v oblasti školství, která se vztahují na cizince, kterým byla v České republice poskytnuta dočasná ochrana podle zákona o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace v návaznosti na prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana. K uvedenému zákonu vydalo MŠMT Metodický materiál, který slouží jako komentář k tzv. zákonu Lex Ukrajina pro oblast regionálního školství je určený jako celek pro všechny školy a školská zařízení a zároveň některé jeho konkrétní části cílí přímo na MŠ, ZŠ, SŠ a konzervatoře a VOŠ. Na vzniklou situaci zareagovalo MŠMT také zřízením webového portálu s názvem „Podpora MŠMT v době válečného konfliktu na Ukrajině“, kde jsou uvedeny hlavní metodické materiály připravené MŠMT pro školy včetně aktuálních informací. Na metodické pomoci se rovněž podílí Česká školní inspekce a Národní pedagogický institut, a také mnohé neziskové organizace nejen v oblasti vzdělávání uprchlíků, ale i v oblasti sociální, pomoci s bydlením, zdravotnické, uplatnění na trhu práce apod. (Člověk v tísni, META, Integroční centrum Praha, in Báze, aj.)

V praxi výše uvedené znamenalo, že ukrajinští uprchlíci obdrželi tzv. “vízum za účelem strpění”. Ve všech krajích ČR začala vznikat asistenční centra pro uprchlíky, která byla nápomocna při řešení životních situací zejména v oblasti bydlení, zdravotnictví, sociální oblasti a mimo jiné i školství.

Po příchodu bylo potřeba zajistit především zázemí rodiny pro každodenní život. Během prvních týdnů a měsíců pak bylo důležité děti postupně adaptovat na život v nové zemi. Děti a žáci byli postupně začleňováni do škol. Zejména ředitelé ZŠ a MŠ, ve spolupráci se svými zřizovateli, umísťovali děti, kterých se týkalo povinné základní a předškolní vzdělávání. Povinné vzdělávání se podle školského zákona vztahuje na cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území ČR trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů (ať už se jedná o azyl, vízum za účelem strpění pobytu nebo za účelem dočasné ochrany nebo jiný právní titul). Zároveň v souladu s Lex Ukrajina ředitelé především základních škol se zřizovateli řešili, dle svých možností, dočasné navýšování kapacit škol, tak aby byly dostačující kapacity pro nově příchozí ukrajinské uprchlíky (ZŠ navýšení kapacit o 1860 míst). Byly zřízeny i nové přípravné třídy při ZŠ (PT navýšení kapacit o 210 míst). S tím souviselo i personální zabezpečení včetně zapojení ukrajinských pracovníků na pozice asistentů pedagoga, kteří umožňovali rychleji začlenit tyto žáky do českého vzdělávacího systému.

Současně začaly být organizovány adaptační skupiny provozované při mateřských, základních a základních uměleckých školách, při domech dětí a mládeže a dalších školských zařízeních. Školy mohly tyto aktivity poskytovat v rámci své doplňkové činnosti jako mimoškolní aktivity i pro děti, které nejsou přijaty ke vzdělávání ve škole. Pořádat je mohly také kulturní a neziskové organizace, mateřská či rodinná centra atd. Adaptační skupiny jako volnočasové organizované skupiny pro děti ukrajinských uprchlíků pomohly dětem uvyknout si na novou zemi a nové prostředí a usnadnit jim následný nástup do mateřské, základní nebo střední školy. Adaptační skupiny s celodenním provozem zároveň umožnily zapojení rodičů na trhu práce. Jedním z jejich hlavních úkolů však bylo osvojit si základy českého jazyka a pomoci tak při adaptaci na život v nových podmínkách. V adaptačních skupinách současně probíhala pro ukrajinské žáky distanční výuka dle ukrajinského vzdělávacího programu.

Ředitelé škol a školských zařízení zřizovaných jednotlivými městskými částmi a Hlavním městem Prahou přistoupili velice zodpovědně k uvedené problematice a byli nápomocni nejen při řešení záležitostí souvisejícím se vzděláváním ukrajinských dětí a žáků. Odbor SML MHMP ve spolupráci s dalšími odbory od počátku konfliktu spolupracoval s MŠMT i s příslušnými MČ a ve spolupráci s nimi, jako zřizovateli škol, intenzivně mapoval stav a snažil se hledat řešení v rámci celého území hlavního města Prahy tak, aby bylo zabezpečeno zejména povinné vzdělávání dětí - uprchlíků z Ukrajiny.

II. 1 Předškolní vzdělávání

Pandemie nemoci covid-19 v předchozích dvou letech a následné druhé pololetí školního roku 2021/2022, které bylo poznamenáno válečnou agresí Ruské federace na území Ukrajiny, výrazně ovlivnilo vzdělávání v mateřských školách ve školním roce 2021/2022. Pro oblast předškolního vzdělávání to znamenalo umístit a integrovat značný počet ukrajinských dětí do mateřských škol v hl. městě Praze.

MŠMT tzv. zákonem Lex Ukrajina upravilo opatření v oblasti školství, vztahující se na cizince, kterým byla v České republice poskytnuta dočasná ochrana. MŠMT vydalo Metodický materiál, který slouží jako komentář k zákonu Lex Ukrajina pro oblast regionálního školství a mimo jiné cílí i na MŠ.

MŠMT bylo od začátku nápomocno svými metodickými doporučeními, obdobně hl. m. Praha a odbor SML MHMP aktivně řešil nastalou situaci ve spolupráci se školami a školskými zařízeními zřizovanými HMP a dalšími zřizovateli, zejména městskými částmi, jako zřizovateli MŠ.

Pro ředitele mateřských škol a jejich zřizovatele to znamenalo během 2. pololetí okamžitě řešit nastalou situaci. Na území HMP se podařilo dle tzv. zákona Lex Ukrajina navýšit kapacity MŠ o 427 míst.

Ředitelé MŠ úzce spolupracovali se svými zřizovateli při umísťování dětí ukrajinských uprchlíků do škol, aby došlo k jejich rovnoměrnému začlenění v rámci městské části a současně zůstala zachována dostupnost k jejich dočasnému místu pobytu. Od počátku válečného konfliktu na Ukrajině bylo do pražských MŠ umístěno cca 1 700 ukrajinských dětí uprchlíků. Největší procento azylantů tak vykazují MČ jako např. Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 9, Praha 10 a Praha 13, včetně malých okrajových MČ. Pro děti uprchlíků z Ukrajiny, kteří nebyli přijati do MŠ, existuje možnost jejich zařazení do adaptačních skupin. Adaptační skupiny, jako volnočasové organizované skupiny pro děti ukrajinských uprchlíků, pomáhají dětem zvyknout si na novou zemi a nové prostředí a usnadnit jim následný nástup do mateřské školy.

Válka na Ukrajině a její důsledky také otevřely mnoho témat souvisejících s globálním rozvojovým vzděláváním. Témata, jako je migrace, multikulturní výchova, ale i samotný válečný konflikt na Ukrajině a jeho dopad na civilní obyvatele, se staly aktuálními a bylo třeba jim v rámci dětských kolektivů věnovat pozornost.

Charakteristika mateřských škol, zřizovaných městskými částmi v HMP

Předškolní vzdělávání je z pohledu vzdělávací soustavy zařazeno jako důležitý stupeň vzdělávání, kterým je započato vzdělávání každého jedince. Předškolní vzdělávání je tématem a obsahem koncepcí a strategických dokumentů.

Předškolní vzdělávání se organizuje zpravidla pro děti ve věku od 2 do 6 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné.

Zajištění podmínek pro předškolní vzdělávání vyplývá z ustanovení § 179 odstavec 2 školského zákona, kdy je v zákoně uvedeno, že obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí přednostně přijímaných podle § 34 odst. 3 s místem trvalého pobytu na jejím území. Zajištění podmínek pro plnění předškolního vzdělávání lze docílit buď zřízením mateřské školy, nebo zajištěním plnění předškolního vzdělávání v mateřské škole, kterou zřizuje jiná obec nebo svazek obcí. Způsob vymezení zajištění plnění předškolního vzdělávání dětí přednostně přijímaných podle § 34 odst. 3 je provázán se stanovením školského obvodu spádové školy dle ustanovení § 179 odstavec 3 školského zákona.

Mateřské školy v HMP jsou převážně umístěny ve standardních budovách se školní jídelnou (příp. výdejnou) a zahradou, která poskytuje podmínky pro relaxaci a sportovní vyžití dětí. Snaha o jejich rozmístění je úměrná k bytové zástavbě a demografickému složení obyvatelstva. Některé mateřské školy jsou sídlištního typu, jiné pak ve staré zástavbě, spíše rodinného typu.

Z 57 městských částí hlavního města Prahy bylo zřizovateli 299 mateřských škol 53 městských částí. Ve školním roce 2021/2022 se počet mateřských škol v působnosti městských částí na území hl. města oproti školnímu roku 2020/2021 nezměnil. Celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných městskými částmi byl v uplynulém školním roce **37 713, což je o 250 dětí méně než ve školním roce 2020/2021.**

Mateřské školy v HMP byly naplněny. Situaci o potřebnosti počtu míst na MŠ městské části pravidelně sledují a v souladu s tím se snaží o pravidelnou úpravu stávajících kapacit, či zřizování nových kapacit předškolních zařízení v závislosti na aktuální potřeby v konkrétních oblastech a územích HMP. Problémy jsou již několik let zejména v městských částech na okraji HMP, kde jsou kapacity MŠ nedostatečné a nemohou být mnohdy uspokojeni rodiče nejmenších dětí s místem trvalého pobytu v dané MČ. Důvody lze spatřovat v masivní bytové výstavbě v některých částech hlavního města Prahy, ale i za jeho hranicemi bez občanské vybavenosti, a dále v silných populačních ročních. Z těchto důvodů některé MČ realizovaly navýšení kapacit i formou stavebních úprav stávajících MŠ. V soukromém sektoru v rámci nových zápisů MŠ a rozšíření kapacit přibýlo 5 nových subjektů poskytujících předškolní vzdělávání při současném navýšení počtu tříd o **12**, v církevním sektoru se počet subjektů nezměnil.

Tab. č. 12 - Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2021)

předškolní vzdělávání	MŠ - počty					MŠ (bez škol pro děti se SVP)				
	zřizovatel	škol	tříd	dětí	dětí na školu (průměr)	dětí na třídu (průměr)	škol	tříd	dětí	dětí na školu (průměr)
obec	301	1 586	37 713	125,3	23,8	301	1 586	37 713	125,3	23,8
kraj	12	46	406	33,8	8,8	1	2	34	34	17,0
soukromý	109	255	3 862	35,4	15,1	105	255	3 822	36,4	15,0
církev	10	29	528	52,8	18,2	8	23	421	52,6	18,3
MŠMT	2	5	47	23,5	9,4	1	4	35	35	8,8
celkem	434	1 921	42 556	98,1	22,2	416	1 874	42 025	101,0	22,4

Zdroj: MŠMT - Statistická ročenka, výkonové ukazatele 2021/2022

Výchovně vzdělávací programy mateřských škol

Školní vzdělávací programy (ŠVP) pro předškolní vzdělávání jsou vytvářeny (případně aktualizovány) podle závazného rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro předškolní vzdělávání. Podle RVP a ŠVP se uskutečňuje vzdělávání v mateřských školách. RVP vymezuje povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání, jako takový je vždy závazný pro tvorbu ŠVP.

Z ŠVP vyplývají třídní vzdělávací programy, které vyhovují potřebám mateřských škol. Pedagogičtí pracovníci své vzdělávací programy ověřují a aktualizují. Vzdělávací programy jsou zaměřeny na všestranný rozvoj dítěte po stránce tělesné, zdravotní, psychické a rozumové. Upřednostňují přirozený pohyb dětí, prožitkové učení a plně respektují osobnost dítěte. Programy mateřských škol respektují pravidelný rytmus dne, ročního období a další aktivity. Některé mateřské školy mají ŠVP zaměřen na pedagogiku Montessori, jejíž strategie a filozofie koresponduje s individuální schopností každého dítěte. Obecně však platí, že cílem současných ŠVP je rozvíjet přirozené nadání, talent, aby děti byly spokojené a vyrovnané, navštěvovaly MŠ s radostí a současně si odnesly pevný základ pro další vzdělávání. ŠVP mateřských škol cílí na harmonický rozvoj dítěte. V mnohých ŠVP se klade důraz na osvojení a rozvoj etických hodnot, schopnost se projevovat jako samostatná osobnost a na rozvoj vztahů v sociální skupině. Obecně lze konstatovat, že jsou vzdělávací programy mateřských škol upravovány a aktualizovány podle potřeb praxe. Zaměření jednotlivých mateřských škol je patrné z každého výchovně vzdělávacího programu. Dokumenty obsahující vzdělávací programy jsou veřejně dostupné a tvoří rovněž image školy.

Zápisy do mateřských škol

Ve školním roce 2021/2022 stále přetrvával zájem o umístění dětí do mateřských škol. I přes navyšování kapacit mateřských škol v uplynulých letech – zejména veřejných mateřských škol – nebylo možné vyhovět všem žádostem o umístění dětí. Jednalo se převážně o děti nenárokové, které dosáhly tří let věku od září 2022.

V souladu se školským zákonem proběhl zápis k předškolnímu vzdělávání pro všechny věkové kategorie dětí v jednotném termínu 2. až 16. květen.

Pro uprchlíky z Ukrajiny byl v souladu s tzv. zákonem Lex Ukrajina otevřen speciální termín zápisu do mateřských a základních škol od školního roku 2022/23, a to od 1. června 2022 do 15. července 2022. Ředitelé mateřských škol přijímali děti podle předem stanovených jednotných kritérií, která zohledňovala povinnost přijetí dětí, pro něž bylo předškolní vzdělávání povinné, a dále nárokové přijetí 4letých a 3letých dětí do spádové MŠ, dle obecně závazné vyhlášky č. 4/2019 Sb. hl. m. Prahy, o školských obvodech mateřských škol. V souvislosti s naplněností konkrétních mateřských škol byly dále dle kritérií přijímány i děti mladší 3 let, a to do naplnění kapacit mateřských škol stanovených v rejstříku škol a školských zařízení.

Mateřské školy s internátním provozem

Na území HMP se nacházely ve školním roce 2021/2022 2 mateřské školy s internátním provozem s celkem 6 třídami. Celkový počet dětí vzdělávajících se v tomto druhu mateřských škol činil 126. Internátní mateřské školy byly využívány především rodiči, kteří z pracovních důvodů nemohou zajistit dětem potřebnou péči v době výkonu svého zaměstnání. Jedná se zejména o rodiče, kteří působí v profesích jako je zdravotnictví, doprava, aj. Služba je rovněž využívána matkami samoživitelkami a rodiči s nepravidelnou pracovní dobou. Dětem, které zůstávaly v mateřské škole několik dnů nepřetržitě, bylo přizpůsobeno časové uspořádání činností a režim dne byl stanoven jen rámcově.

Věkové složení dětí

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Ve školním roce 2021/2022 byly v rámci stanovených kritérií přijímány děti, pro které bylo předškolní vzdělávání povinné a nárokové děti 3leté za podmínky místa trvalého pobytu ve spádovém obvodu příslušné mateřské školy. V případě volné kapacity byly přijaty děti mladší 3let splňující rovněž podmínku místa trvalého pobytu ve spádovém obvodu příslušné mateřské školy.

Tab. č. 13 - Věkové složení dětí

věk	do 3 let	3leté	4leté	5leté	6leté	nad 6 let
předškolní vzdělávání celkem (43 580)						
děti	3256	11 468	12 490	13 255	2 103	8
podíl v %	7,47	26,31	28,66	30,42	4,83	0,02
mateřské školy – speciální třídy (703)						
děti	12	69	172	238	211	1
podíl v %	1,71	9,82	24,47	33,85	30,01	0,14

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (B1.4.1)

Z výše vložené tabulky je patrné, že nejvíce dětí se nachází ve skupinách 4letých a 5letých, ale zároveň významným podílem celkového počtu je počet 3letých dětí, které byly přijaty k předškolnímu vzdělávání. Tento trend je očekáván také v následujících letech.

Děti podle státní příslušnosti

V mateřských školách byly kromě dětí uprchlíků z Ukrajiny začleněny i děti s jiným státním občanstvím než je Česká republika (jedná se zejména o děti se státním občanstvím Slovenska, Vietnamu, Ukrajiny, Ruska a další. Začleňování dětí probíhá bez větších problémů. Časté komplikace představuje komunikační bariéra ze strany zákonných zástupců těchto přijatých dětí. V mateřských školách dochází k postupné adaptaci a přirozenému začleňování dětí cizinců do prostředí. Pedagogové volí alternativní postupy v jazykové oblasti řízených činností, je volen individuální, citlivý a osobní přístup ke každému dítěti včetně začleňování rodičů dětí cizinců do činnosti MŠ. Při pravidelné docházce dítěte většinou netrvá osvojení jazykových receptivních dovedností déle než 2-3 měsíce.

Práce s těmito dětmi kladla větší nároky na pedagogické pracovníky MŠ. Vzdělávání dětí cizinců bylo zároveň přínosem pro ostatní děti, které tak měly možnost seznámit se s jinými kulturami včetně jazyka a zvyklostí. Ve většině případů probíhalo začleňování těchto dětí bez problémů, obohacovalo obě strany a bylo vnímáno pozitivně. Přehled o dětech příslušníků jiných států podává následující tabulka.

Tab. č. 14 - Děti podle státní příslušnosti

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 27	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
děti (42 580)	37 687	806	690	2 126	1 271
podíl v %	88,51	1,89	1,62	4,99	2,98

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (B1.5.1)

Ověřování výsledků vzdělávání

Ověřování výsledků vzdělávání probíhá v rámci autoevaluace, evaluace pokroků dítěte pomocí vlastních diagnostických tabulek a komunikací s rodiči. Některé mateřské školy vedou portfolio každého dítěte, do kterého se zaznamenávají vzdělávací pokroky v různých sledovaných oblastech. Každé dítě je bráno jako osobnost, kterou je třeba rozvíjet, a proto je cílem navodit ve třídách příjemnou atmosféru, ve které se každé dítě cítí bezpečně. Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny průběžně a případné úpravy jsou řešeny dodatky k ŠVP – vše pak hodnotí ČŠI.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery mateřských škol, mezinárodní spolupráce

Při mateřských školách pracují sdružení rodičů, která se podílejí na životě mateřských škol. Rodiče ve stále větší míře projevují zájem o dění a kvalitu práce v mateřské škole. Mateřské školy pořádaly pro rodičovskou veřejnost dny otevřených dveří, tradiční slavnosti, soutěže pro děti a rodiče, dětské dny, karnevaly, loučení s předškoláky, rodičovské schůzky, přednášky pro rodiče a v případě zájmu zapůjčily i odbornou literaturu. Velmi významná byla pomoc rodičů při drobných opravách, při úpravách interiéru a zahrad škol. Podstatnou pomocí jsou i sponzorské dary rodičů. Dále je třeba zmínit účast a pomoc rodičů při cestách do divadel, na výstavy, na výlety, na školách v přírodě apod.

Mateřské školy stále více organizovaly i různé mimoškolní aktivity a na veřejnosti se prezentovaly vydáváním informačních brožur a školních časopisů, články v místním tisku, pořádáním dnů otevřených dveří pro širokou veřejnost, dále pak účastí škol na výtvarných soutěžích, besídkami a školními akademii. Většina mateřských škol má vytvořeny vlastní webové stránky. Další pak připravily vystoupení pro seniory, účastnily se vítání občánků a dalších akcí.

Mateřské školy spolupracovaly se základními školami. Uskutečnily se vzájemné návštěvy, byly využívány tělocvičny ZŠ, sauny, dopravní hřiště, počítačové třídy, konaly se společné kulturní akce. Spolupráce probíhala i s dalšími institucemi, jako je Asociace předškolní výchovy, Státní zdravotní ústav, ZUŠ, PedF UK, DDM, Městská knihovna, Městská policie, Policie ČR, HZS hl. m. Prahy, BESIP, NÚV a fakulty vysokých škol. Velmi důležitá a nezastupitelná je spolupráce se zřizovateli.

Některé mateřské školy se nebrání spolupráci se zahraničními partnery – například spolupráce mateřských škol v okolních evropských zemích (Německo či Slovensko).

Zkušenosti s jazykovou výchovou v rámci vzdělávacího programu školy

Stálou pozornost věnovaly MŠ v uplynulém roce i nadále mateřskému jazyku se snahou zlepšovat jazykovou úroveň dětí přicházejících do školek. Důraz byl kladen především na základy správné výslovnosti a na rozšíření slovní zásoby. Děti byly vedeny k samostatnému a smysluplnému vyjadřování, ke správné formulaci myšlenek, k reprodukování jednoduchého textu. Při nápravě špatné výslovnosti spolupracovaly MŠ s odbornými klinickými logopedy a s rodiči.

Většina mateřských škol má již ve svém školním vzdělávacím programu zakomponovanou jazykovou výuku. Jedná se zejména o anglický jazyk. Děti se s cizím jazykem seznamují nenásilnou formou, výuka probíhá obvykle formou her, písniček a povídaní a také při cvičení, tancování a malování, průměrně 2x týdně, kvalifikovaní lektori jsou zajišťováni nejčastěji prostřednictvím agentur s finančním

příspěním rodičů. V menší míře participují i učitelky MŠ, jež se samy jazykově vzdělávají. Na některých MŠ je vhodně využívána i přítomnost dětí – cizinců k rozvoji konverzačních schopností ostatních.

Využití poradenských služeb

Ředitelé mateřských škol podle potřeby úzce spolupracovali s PPP, SPC, s klinickými logopedy, pediatry a dalšími odbornými lékaři, dále s občanskými sdruženími, centrem APLA aj. V mateřských školách fungovala i poradenská služba pro rodiče především formou přednášek, odpoledních setkání s psychologem apod. Poradenské služby byly využívány také při individuální integraci dětí ve třídách pro děti se zdravotním postižením. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga.

Multikulturní výchova

V souvislosti s migrací a vzděláváním ukrajinských dětí a nárůstem podílů ostatních cizinců docházejících do mateřských škol, který je způsobený zejména výhodnými podmínkami města, jakožto migračního cíle, je důležité vzdělávat děti v mateřských školách v důležitých parametrech multikulturního chování. Multikulturní výchova je tak běžně součástí školního vzdělávacího programu mateřských škol. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit děti porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálním zázemím, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím apod., a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, slušnosti, komunikace a spolupráce mezi dětmi. Děti musí mít možnost aktivně si utvářet své postoje a dovednosti.

Prevence rizikového chování

Zvláštní pozornost v této problematice je věnována zejména dětem v předškolních třídách. Problematika je probírána formou pohádek, videonahrávek, loutkového divadla apod. Děti byly nenásilnou formou, a přiměřeně jejich věku, seznamovány s problematikou drogové závislosti, alkoholismu, kouření a byla jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu. Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence rizikového chování u dětí, a proto je součástí ŠVP všech MŠ.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je součástí školních vzdělávacích programů, ve velké většině výchovných a vzdělávacích programů jednotlivých mateřských škol. Environmentální výchova je základním pilířem rozvoje dětí v oblasti ekologické výchovy. Vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách a chápeme ji komplexně jako proces poznávání živé a neživé přírody, životního prostředí, utváření a rozvíjení hodnotících postojů včetně etického a estetického hodnocení, ale také rozvíjení šetrného a odpovědného chování. Environmentální výchova je na mateřských školách vedena přiměřeně k věku dětí – poznávání přírodních lokalit v okolí školy, vytváření vztahů k místu a prostředí, ve kterém děti žijí, osvojování si poznatků o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách, získávání dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, snaží se pochopit, že změny, způsobené lidskou činností, mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit, rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou a vytváření si pozitivního vztahu k planetě Zemi.

Základem je hra, pracovní činnosti, experimenty, přímá pozorování a využívání encyklopedií. Dítě takto získává prvotní vědomosti a znalosti. Velká část aktivit probíhá přímo v přírodním prostředí, děti přicházejí do bezprostředního kontaktu s okolní přírodou a zjišťují její vlastnosti všemi svými smysly. Velmi důležitý je vzor dospělých – učitelek, ostatních zaměstnanců a rodičů apod.

Mateřské školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde děti pozorují změny v přírodě.

Děti jsou vedeny ke zdravému způsobu života, pobývají ve školách v přírodě, zapojují se do ekologické výchovy, např. v Domě dětí a mládeže hl. m. Prahy, mateřské školy spolupracují s ekologickými centry a sdruženími, navštěvují zoo, farmy, botanické zahrady, lesoparky, třídí odpad, pečují o rostliny, o živočichy, starají se o zahradu apod.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů – sociálního rozvoje, který respektuje potřeby všech, účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti. Narozdíl od ekologické výchovy, která je zaměřena zejména na poznávání životního prostředí, jeho ochranu a vztah člověka k ní, výchova k udržitelnému rozvoji je prioritně zaměřena na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje a široce se opírá o společenskou disciplínu.

V předškolním vzdělávání kladou učitelky, vzhledem k nízkému věku dětí, důraz na schopnost vnímat okolní prostředí, vlastní úlohu v něm, zodpovědnost vůči němu a zajištění potřebných kompetencí ve vztahu k udržitelnému rozvoji (např. v oblasti péče o zdraví, péče o přírodní prostředí, nakládání se zdroji aj.). Učitelky vedly děti k poznávání hodnot, spojených se zdravím, životem a životním prostředím, stejně jako k budování vzájemných vztahů a osvojení si základů hodnot, na nichž je naše společnost založena.

Součástí výchovy k udržitelnému rozvoji je ekologická výchova směřující k poznání a ochraně přírody, ale i k utváření a rozvíjení osobnosti dítěte po všech stránkách, aby si vytvořilo zdravý vztah k přírodě, k sobě a ke společnosti. Pedagogové respektují individuální možnosti každého dítěte. V rámci integrovaných celků formují, prostřednictvím hry, postoje a hodnotový systém dítěte. Děti se učí šetřit surovinami, chovat se šetrně k hračkám, pomůckám, oblečení, k vybavení školy. Učí se brát si takovou porci jídla, kterou skutečně sní. Učí se neplýtvat a uklízet po sobě.

Úplata za vzdělávání v mateřské škole je osvobozena v případě povinného posledního předškolního roku vzdělávání, tj. před nástupem dítěte na základní školu.

Závěry k předškolnímu vzdělávání z Výroční zprávy ČŠI

Vzdělávání v mateřských školách bylo, stejně jako v předchozím školním roce, ovlivněno opatřeními souvisejícími s pandemií covidu-19, druhá polovina školního roku 2021/2022 pak byla poznamenána migrací a vzděláváním ukrajinských dětí v mateřských školách, v důsledku válečné agrese Ruské federace na území Ukrajiny. ČŠI reagovala na aktuální situaci a věnovala důležitým tématům vzdělávání dětských uprchlíků z Ukrajiny vysokou pozornost. Poskytovala školám metodickou podporu a na základě provedeného šetření vydala tematickou zprávu *Průběžná zpráva o integraci a vzdělávání ukrajinských dětí a žáků*. Představila zkušenosti, přístupy a postupy škol, usilujících o integraci a vzdělávání vyššího počtu ukrajinských dětí a žáků, a nabídla důležité informace a náměty pro další podpůrné intervence ze strany institucí vstupujících do řízení vzdělávací soustavy a do systému podpory škol.

V průběhu školního roku byla na řadě MŠ realizována komplexní inspekční činnost s využitím nástroje pro hodnocení škol *Kritéria hodnocení podmínek průběhu a výsledků vzdělávání ve školách a školských zařízeních v modifikaci pro předškolní vzdělávání*. Tento dokument je veřejně dostupným materiálem a ČŠI doporučuje jeho praktické využití i pro potřeby vnitřního hodnocení v jednotlivých mateřských školách, i pro externí hodnocení školy jejím zřizovatelem. Stejně jako v předchozích letech, poskytovala ČŠI mateřským školám metodickou pomoc a zrealizovala 52 webinářů, které byly zaměřeny na podporu zkvalitnění evaluační činnosti v MŠ a souběžně i na zvyšování celkové kvality ŠVP PV, prostřednictvím využití nástroje InspIS ŠVP. Elektronický informační systém InspIS ŠVP může

mateřským školám výrazně napomoci při vytváření, editaci a úpravě ŠVP PV na základě RVP PV. Umožňuje školám důsledněji se soustředit na jeho obsah, jelikož soulad s RVP PV je systémem formálně kontrolován. Zaměření hodnotící činnosti ČŠI, zejména na kvalitu vzdělávání, bylo prioritou i v uplynulém školním roce. (čerpáno z Výroční zprávy České školní inspekce za školní rok 2021/2022)

Doporučení pro zřizovatele

- Podporovat docházku dětí do MŠ od tří let. Ve spolupráci se školou a sociálními službami realizovat opatření pro vyhledávání rodin, které dlouhodobě nezapojují děti do povinného předškolního vzdělávání a využívat koordinovaného přístupu pro zajištění pravidelné docházky dětí do MŠ.
- Pružně reagovat na demografický vývoj, pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání včas zajistit dostatečnou kapacitu tak, aby bylo zajištěno každému dítěti místo v MŠ od tří let. Pokud je to možné, vytvářet podmínky pro zařazování dětí mladších tří let do samostatných tříd. V regionech s větším migračním saldem zabezpečit potřebná místa v MŠ i pro děti, které nejsou spádové.
- Vést pravidelný dialog se školou o koncepčních záměrech a strategiích k jejich naplňování. Důsledně sledovat a vyhodnocovat, zda ředitel školy přijatá opatření ke zvyšování kvality vzdělávání i celkové činnosti školy realizuje a zda jsou účinná.
- Využívat možnosti účasti zřizovatele při zahájení a ukončení inspekční činnosti ve škole. Důsledně sledovat, zda ředitel školy aktivně a efektivně pracuje s výstupy z inspekční činnosti, včetně sledování účinnosti opatření přijatých vedením školy ke zlepšování činnosti školy.
- Pro hodnocení školy zřizovatelem využívat Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v modifikaci pro předškolní vzdělávání.
- Omezovat povolování výjimky z počtu dětí na třídu pouze na nezbytně nutné případy a tím vytvářet optimální předpoklady pro zajištění individualizovaného předškolního vzdělávání při nižších počtech dětí ve třídách.
- Zvyšovat podporu škol v rámci místních akčních plánů (MAP) se zaměřením na rozvíjení pedagogických dovedností učitelů i asistentů, sjednocování vzdělávacích přístupů i zvyšování efektivity spolupráce MŠ se zákonnými zástupci dětí. (čerpáno z Výroční zprávy České školní inspekce za školní rok 2021/2022)

Závěry k předškolnímu vzdělávání

Válečná agrese Ruské federace na území Ukrajiny a příliv uprchlíků nejvýrazněji ovlivnila vzdělávání v mateřských školách ve školním roce 2021/2022, kdy byl integrován značný počet ukrajinských dětí do mateřských škol v hl. městě Praze (do MŠ umístěno cca 1 700 ukrajinských dětí uprchlíků).

Současně pokračující příznivý demografický vývoj v České republice včetně HMP ve školním roce 2021/2022 znamená, že mateřské školy jsou zcela naplněny. Současně narůstá podíl dětí se zdravotním postižením a dětí cizinců. Navíc většina MŠ zřizovaných jednotlivými městskými částmi v Praze funguje na základě zřizovatelem udělené výjimky z počtu dětí na třídu. To představuje maximální naplněnost 28 dětí ve třídě místo běžných 24 dětí. Situaci o potřebnosti počtu míst v MŠ městské části pravidelně sledují a v souladu s tím se snaží o pravidelnou úpravu stávajících kapacit, či zřizování nových kapacit předškolních zařízení v závislosti na aktuální potřeby v konkrétních oblastech a územích HMP. Problémy jsou již několik let zejména v okrajových městských částech, kde jsou kapacity MŠ nedostatečné a nemohou být mnohdy uspokojeni ani občané s místem trvalého pobytu. Důvody lze spatřovat v masivní bytové výstavbě v některých částech hlavního města Prahy, ale i za jeho hranicemi bez občanské vybavenosti, a dále v silných populačních ročnicích. Z těchto důvodů některé MČ realizovaly navýšení kapacit i formou stavebních úprav stávajících MŠ.

V mateřských školách docházelo ke zkvalitňování materiálních podmínek, což přispívalo k podpoře kvality vzdělávání. Stále platí, že kromě hlavního cíle předškolního vzdělávání, kterým je zabezpečení

kvalitního vzdělávání dětí, je důležitý i úkol pro zřizovatele v podmínkách regionu Hlavního města Prahy zajistit dostatečný počet míst pro děti zejména v malých městských částech na okraji HMP, kde dochází k nárůstu obyvatel. Dalším důležitým faktorem je podpora role rodičů jako nejdůležitějších partnerů mateřských škol, rovněž poskytování metodické pomoci ředitelům mateřských škol v oblasti vedení škol a zvyšování kvality vzdělávání a podpora dalšího vzdělávání předškolních pedagogů včetně podpory spolupráci mezi mateřskými školami a základními školami v hlavním městě.

II. 2 Základní vzdělávání

Předchozí dva roky byly výrazně poznamenány pandemií nemoci covid-19, ve druhém pololetí školního roku 2021/2022 pak celou českou společnost ovlivnila válečné agrese Ruské federace na území Ukrajiny, což nejméně ovlivnilo vzdělávání v základních školách ve školním roce 2021/2022. Pro oblast vzdělávání to znamenalo umístit a integrovat značný počet ukrajinských dětí a žáků zejména do základních škol v hl. městě Praze.

MŠMT tzv. zákonem Lex Ukrajina upravilo opatření v oblasti školství, která se vztahují na cizince, kterým byla v České republice poskytnuta dočasná ochrana. K uvedenému zákonu vydalo MŠMT Metodický materiál, který slouží jako podrobný komentář k tzv. zákonu Lex Ukrajina pro oblast regionálního školství a je určený jako celek pro všechny školy a školská zařízení, ale zejména cílí přímo na ZŠ.

Kromě uvedeného Metodického materiálu MŠMT bylo od začátku nápomocno svými metodickými doporučeními, obdobně Hlavní město Praha a odbor SML MHMP aktivně řešil nastalou situaci ve spolupráci se školami a školskými zařízeními zřizovanými HMP a dalšími, zejména s městskými částmi jako zřizovateli ZŠ a MŠ.

Po příchodu bylo potřeba zajistit především zázemí rodiny pro každodenní život. Během prvních týdnů a měsíců pak bylo důležité děti postupně adaptovat na život v nové zemi. Žáci byli postupně začleňováni do škol. Zejména ředitelé ZŠ ve spolupráci se svými zřizovateli umísťovali děti, kterých se týkalo povinné základní vzdělávání. Pro ředitele základních škol a jejich zřizovatele to znamenalo během 2. pololetí okamžitě řešit nastalou situaci. V některých tělocvičnách při ZŠ našli zpočátku ukrajinští uprchlíci dočasné ubytování, děti uprchlíků byly postupně integrovány do základních škol. Zároveň v souladu s Lex Ukrajina ředitelé především základních škol se svými zřizovateli řešili dle svých možností dočasné navýšování kapacit škol, tak aby byly dostačující kapacity pro nově příchozí ukrajinské uprchlíky. Na území HMP se podařilo dle tzv. zákona Lex Ukrajina navýšit kapacity ZŠ o 1860 míst. Byly zřízeny i nové přípravné třídy při ZŠ s kapacitou 210 nových míst. S tím souviselo i personální zabezpečení včetně zapojení ukrajinských pracovníků na pozice asistentů pedagoga, kteří umožňovali rychleji začlenit tyto žáky do českého vzdělávacího systému.

Ředitelé ZŠ úzce spolupracovali se svými zřizovateli při umísťování dětí ukrajinských uprchlíků do škol, aby došlo k jejich rovnoměrnému začlenění v rámci městské části a současně zachována dostupnost k jejich dočasnému místu pobytu. Od počátku válečného konfliktu na Ukrajině dne 24. 2. 2022, bylo do pražských ZŠ umístěno cca 8 500 ukrajinských žáků uprchlíků. Praha tak obsadila prvenství mezi kraji s největším podílem ukrajinských azylantů v ZŠ (6,4 %). Rozmístění ukrajinských žáků do škol je závislé na velikosti jednotlivých pražských MČ a počtu ZŠ, kterými daná část disponuje. Zároveň hraje velkou roli lokalita, v níž ukrajinští uprchlíci aktuálně žijí. Největší procento azylantů tak vykazují MČ, jako např. Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 9, Praha 10 a Praha 13 včetně i malých okrajových MČ.

S ohledem na fakt, že v hl. m. Praze v oblasti základního vzdělávání dochází v posledních několika letech ke zvyšujícímu se počtu žáků v důsledku populačního vývoje, ale také z důvodu stěhování nového obyvatelstva v souvislosti s výstavbou bytových domů, nebylo možné umístit ihned všechny děti ukrajinských uprchlíků do škol. Pro žáky uprchlíků z Ukrajiny, kteří nebyli přijati do ZŠ k povinnému vzdělávání existuje možnost jejich zařazování do adaptačních skupin. Adaptační skupiny, jako volnočasové organizované skupiny pro děti ukrajinských uprchlíků, pomáhají dětem

zvyknout si na novou zemi a nové prostředí a usnadnit jim následný nástup do základní školy. Jedním z jejich hlavních úkolů však je osvojit si základy českého jazyka a pomoci adaptovat se na život v nových podmínkách. V adaptačních skupinách současně probíhá pro ukrajinské žáky distanční výuka dle ukrajinského vzdělávacího programu.

Válka na Ukrajině a její důsledky také otevřely mnoho témat souvisejících s globálním rozvojovým vzděláváním a pro všechny, kteří pracují s dětmi a mládeží, znamenali i nové výzvy. Témata, jako je migrace, dezinformace a propaganda, multikulturní výchova, ale i samotný válečný konflikt na Ukrajině a jeho dopad na civilní obyvatele, se staly aktuálními a bylo třeba jim i ve třídách a dalších dětských kolektivech věnovat pozornost.

Charakteristika základních škol v hl. m. Praze

Základní vzdělávání dává předpoklad k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Základní vzdělávání se obvykle organizuje pro žáky mezi šestým až patnáctým rokem věku. Povinná školní docházka je ze zákona stanovena na devět let. Základní vzdělávání probíhá v základní škole, ve které jedinec pro dosažení stupně základního vzdělání musí absolvovat devět ročníků.

Základní vzdělávání se dělí na první a druhý stupeň, přičemž první stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem a druhý stupeň je tvořen šestým až devátým ročníkem. Z tohoto členění je pak důležité pro obecní samosprávy, jakožto veřejné zřizovatele základních škol a další zřizovatele, že je možné zřizovat základní školy, které neobsahují všech devět ročníků. Musí tomu však odpovídat podmínky, kdy není možné ze specifických důvodů zřídit plně organizovanou základní školu.

Zajištění podmínek pro základní vzdělávání vyplývá z ustanovení § 178 odstavec 1 školského zákona, kdy je v zákoně uvedeno, že obec je povinna zajistit podmínky pro plnění školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území ad. Zajištění podmínek pro plnění povinné školní docházky lze docílit buď zřízením základní školy, nebo zajištěním plnění povinné školní docházky v základní škole, kterou zřizuje jiná obec nebo svazek obcí. Způsob vymezení zajištění plnění povinné školní docházky je provázán se stanovením školského obvodu spádové školy.

Převážnými zřizovateli základních škol v HMP jsou městské části. Z 57 městských částí hlavního města Prahy ve školním roce 2021/2022 bylo zřizovateli 195 základních škol 50 městských částí. Speciální základní školy primárně zřizuje HMP. Dalšími zřizovateli v oblasti základního vzdělávání jsou církve a soukromí zřizovatelé. Avšak tíží zajištění školských služeb v oblasti základního vzdělávání mají zejména veřejní zřizovatelé, tj. městské části.

HMP v oblasti základního vzdělávání v posledních několika letech každoročně postihuje zvyšující se počet žáků přecházejících z předškolního vzdělávání do prvního stupně základního vzdělávání. Tento stav je vyvolán nejen velkým počtem živě narozených dětí v důsledku populačního vývoje, ale také kumulací (stěhování) nového obyvatelstva v souvislosti s výstavbou bytových domů. Malé městské části HMP, kde objektivně došlo k nárůstu obyvatel přistěhování, musí řešit problémy vztahující se ke zvýšené poptávce po školských službách a další občanské infrastruktuře. Rozpočty malých městských částí HMP nemají dostatek finančních prostředků na výstavbu nových základních škol či přístavbu již existujících základních škol. Problém nedostatečných kapacit částečně řešila realizace projektů z Operačního programu Praha – pól růstu ČR, v rámci kterého byla vyhlášena výzva k předkládání projektů s cílem zvýšit kapacity základních škol. Dále kapacity základních škol byly podpořeny z rozpočtu vlastního HMP.

Ve školním roce 2021/2022 zabezpečovalo základní vzdělávání na území HMP celkem **286** základních škol různých zřizovatelů, včetně škol pro žáky se SVP. Převážnou většinu základních škol na území HMP zřizují jednotlivé městské části – 195 základních škol s **102 332** žáky. Nabídku rozšiřují soukromí zřizovatelé – **51** ZŠ. HMP zřizuje **27** ZŠ. Ve školním roce 2021/2022 navštěvovalo pražské základní školy celkem **112 089** žáků. Oproti školnímu roku 2020/2021 došlo ke zvýšení o **1 114** žáků. Na území HMP bylo v provozu také **5** základních škol při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, které jsou zřizovány MŠMT. Podrobný přehled udává následující tabulka.

Tab. č. 15 - Základní vzdělávání – počet škol, tříd a žáků

základní vzdělávání	základní školy - počty					ZŠ - z toho speciální třídy					
	zřizovatel	škol	tříd	žáků	žáků na školu (průměr)	žáků na třídu (průměr)	škol	tříd	žáků	žáků na školu (průměr)	žáků na třídu (průměr)
obec		195	4 521	102 332	524,8	22,6	5	20	171	34,2	8,5
kraj		27	340	2 735	101,3	8,0	27	340	2 735	101,3	8,0
soukromý		51	397	5 376	105,4	13,5	3	14	124	41,3	8,9
církev		8	101	1 475	184,3	14,6	2	28	230	115,0	8,2
MŠMT		5	27	171	34,2	6,3	2	21	133	66,5	6,3
celkem		286	5 386	112 089	391,9	20,8	39	423	3 393	87,0	8,0

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele

V HMP se nacházejí tradiční školy v klasické zástavbě, sídlištní školy a menší školy v okrajových částech Prahy. Jednotliví zřizovatelé i samy školy neustále modernizují své budovy i vybavení. Síť základních škol je v hlavním městě rovnoměrně rozložená.

Školní vzdělávací programy

Základní školy přistupují k evaluaci ŠVP. Pedagogičtí pracovníci ověřují a aktualizují ŠVP v jednotlivých oblastech tak, aby vyhovovaly potřebám jejich základní školy. Usilují o vytvoření kvalitních ŠVP nejen po stránce obsahové, ale především o změnu metod a forem práce, které povedou k naplnění klíčových kompetencí. Při hledání obsahu vzdělávání se řídí kritériem využitelnosti v reálném životě. Při výuce vyžadují od žáků aktivní zapojení – tvoření, řešení problémů, přemýšlení, diskutování, aplikaci, prezentaci získaných vědomostí.

Řada ZŠ realizuje rozšířenou výuku některých předmětů. Některé školy a třídy vychází z waldorfské pedagogiky a pedagogiky montessori, jsou využívány i rozsáhlejší projekty, např. projekt Začít spolu, Zdravá škola a Tvořivá škola.

Ověřování výsledků vzdělávání

Základní školy běžně při hodnocení výsledků žáků využívají srovnávacích testů SCIO a KALIBRO a vlastní interní vzdělávací testy pro srovnání úrovně vzdělávání.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu je zabezpečeno na základě diagnostického zjištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků ve školských poradenských zařízeních. Ve spolupráci s rodiči je připraven pro žáky individuální vzdělávací plán, učitelé jim poskytují doučování, diferencovanou výuku ve skupinkách. Pedagogům na ZŠ běžného typu pomáhají asistenti pedagoga a školy vytvářejí podmínky k jejich výuce a zajišťují podpůrná opatření.

Tab. č. 16 - Žáci podle formy integrace

Celkem		z toho: ve speciálních třídách		z toho: v běžných třídách	
školy	žáci	školy	žáci	školy	žáci
272	11 192	39	3 308	238	7 884

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 - výkonové ukazatele (C1.6.1)

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Nejčastějšími cizími jazyky jsou dle četnosti: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk a italský jazyk. Nabídka výuky anglického jazyka je na většině škol možná již od prvního ročníku – a to v povinné i nepovinné formě výuky.

Některé MČ zvyšují kvalitu jazykového vzdělávání různými metodami – zejména motivují vyučující cizích jazyků v grantových programech, kde jsou vyhlášována témata na podporu studijních pobytů v zahraničí, zahraniční spolupráce nebo na větší zastoupení kvalifikovaných rodilých mluvčích ve výuce cizího jazyka a vyučování některých předmětů v cizím jazyce.

Tab. č. 17 - Žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět

celkem	z toho:							
	AJ	NJ	FJ	RJ	ŠJ	IJ	jiný evropský	jiný
104 791	103 696	22 975	3 119	3 332	5 495	476	60	61

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 - výkonové ukazatele (C1.15.1)

Žáci podle státní příslušnosti

Počet žáků – cizích státních příslušníků vzrůstá. Z celkového počtu **112 089** žáků bylo na území hl. m. Prahy **10 857** žáků – cizinců. V porovnání se školním rokem 2020/2021 se jejich počet zvýšil o **660**.

Tab. č. 18 - Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů

Příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
Žáci (112 089)	101 232	1 452	1 092	5 630	2 683
podíl v %	90,31	1,30	0,97	5,02	2,39

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (C1.9.1)

Integrace cizích státních příslušníků probíhá ve většině případů bez problémů. Ve velké většině pedagogové poskytují individuální doučování českého jazyka. Třídní kolektivy přijímají žáky s cizí státní příslušností bez problémů. Pozitivním přínosem je obohacení většinových žáků v rámci poznávání nových multikulturních prvků, děti se učí pozitivnímu postoji k minoritám a k lidem různých národností, náboženství a kultur. Velmi častým problémem jsou konzultace a komunikace s rodiči a zástupci těchto žáků, kteří většinou na rozdíl od dětí neovládají konverzaci v českém jazyce.

Většinu žáků – cizinců však tvoří děti, které nepocházejí ze země EU, a škola je musí rovněž začlenit do základního vzdělávání. Řada škol řešila tuto situaci různou formou – například projekty nebo dotacemi. Projekty se však netýkaly pouze podpory výuky českého jazyka, která je zásadní při integraci žáků, ale i projektů směřujících k podpoře multikulturní výchovy dětí a mládeže, jako je výchova k vzájemné toleranci, proti rasismu a xenofobii, posilování vědomí obecně lidské sounáležitosti a úcty k ostatním národům, zprostředkování poznání jejich kultury, organizování společných kulturních, sportovních a dalších akcí pro děti a mládež s účastí žáků cizinců apod.

Zápis dětí do 1. ročníku základního vzdělávání

Zápis k základnímu vzdělávání proběhl ve školním roce 2021/2022 v souladu se školským zákonem v termínu 1. až 30. dubna 2022. Ředitelé základních škol přijímali děti podle předem stanovených kritérií, která zohledňovala povinnost přijmout dítě s místem trvalého pobytu, v případě cizinců s místem pobytu, v příslušném školském obvodu základní školy dle obecně závazné vyhlášky č. 5/2022 Sb. hl. m. Prahy, o školských obvodech základních škol, které jsou zřízené městskými částmi na území HMP. I přes zvyšující se počty dětí v posledních letech, které přecházejí z mateřských škol do základních škol, byly všechny spádové děti přijaty do svých základních škol.

Pro uprchlíky z Ukrajiny byl v souladu s tzv. Lex Ukrajina otevřen speciální termín zápisu do mateřských a základních škol od školního roku 2022/23, a to od 1. června 2022 do 15. července 2022.

Pro školní rok 2021/2022 bylo zapsáno do prvních ročníků celkem **22 088** dětí (poprvé u zápisu bylo **18 392** dětí, po odkladu přišlo **3 696** dětí), žádostí o odklad školní docházky bylo **3 064**. Žáků, zapsaných na dané škole ve školním roce 2021/2022, bylo **14 419**. Největší podíl tvořily děti zapsané na základních školách, zřizovaných MČ. Data jsou použita ze Statistické ročenky školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (C1.25.1).

Věkové složení žáků

Ve věkové struktuře žáků základní školy, která je určena pro věkovou kategorii 6 - 15 let, jsou i žáci mladší, neboť do první třídy ZŠ lze přijmout žáka mladšího 6 let na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře, pokud o to požádá zákonný zástupce dítěte. Žáci starší 15 let mohou pokračovat v základním vzdělávání v případě, že během školní docházky opakovali ročník nebo nastoupili do ZŠ po odkladu povinné školní docházky, nejdéle však do konce školního roku, v němž dosáhli 17. roku věku.

Tab. č. 19 - Věkové složení žáků

věk	mla dší 6 let	6letí	7letí	8letí	9letí	10letí	11letí	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí a více
základní školy (včetně škol pro žáky se SVP)												
Žáci (celkem 112 089)	81	10 155	12 984	13 050	13 384	13 271	12 431	12 227	11 404	10 350	2 533	184
podíl v %	0,07	9,06	11,58	11,64	11,94	11,84	11,09	10,91	10,17	9,23	2,26	0,16
základní školy – speciální třídy												
Žáci (celkem 3 393)	0	43	281	302	333	322	413	415	437	415	309	91
podíl v %	0,00	1,27	8,28	8,90	9,81	9,49	12,17	12,23	12,88	12,23	9,11	2,68

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (C1.8.1)

Odchody žáků ze základní školy

Důvodů, pro které žáci odcházejí ze základní školy během školní docházky, je více. Po pátém a sedmém ročníku přecházejí ze základních škol žáci, kteří uspěli u přijímacích zkoušek na nižší stupeň víceletých gymnázií. Oproti školnímu roku 2020/2021 odešlo z pátého ročníku do SŠ o **35** žáků více. Počet žáků, kteří přešli do SŠ ze sedmého ročníku, se oproti loňskému školnímu roku zvýšil celkem o **66 žáků**. V dlouhodobém měřítku se odchody žáků do SŠ zásadně nemění. Základní školu opouštějí

před absolvováním devátého ročníku i žáci, kteří opakovali během školní docházky některý ročník a ukončili povinnou školní docházku v nižším ročníku základní školy.

Tab. č. 20 - Odchody žáků ze ZŠ

žáci, kteří odešli ze základní školy								
žáci, kteří ukončili školní docházku v:							žáci, kteří přešli do SŠ	
celkem v 1. - 9 (10.)	v 1. - 5. ročníku	v 6. ročníku	v 7. ročníku	v 8. ročníku	v 9. ročníku	v 10. ročníku	z 5. ročníku	ze 7. ročníku
9 869	-	-	22	101	9 638	89	1 449	522

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (C1.17.1 a C1.18.1)

Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji

Největší podíl tvořili žáci ze Středočeského kraje. Žáci z jiných krajů byli přijati do ZŠ v místech, kde byly volné kapacity. Zpravidla se jedná o žáky, jejichž rodiče mají pracovní povinnosti v Praze.

Kurzy pro získání základního vzdělání

Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání a mají zájem si toto vzdělání doplnit, je určen kurz pro získání základního vzdělání. V souladu s § 12 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 55 odst. 3 školského zákona, je zřízen kurz pro získání základního vzdělání na Základní škole, Praha 2, Botičská 8. Dále tento kurz zajišťuje Základní škola, Praha 3, Cimburkova 18/600 a Základní škola Meteorologická, 142 00 Praha 4 - Libuš.

Ve školním roce 2021/2022 vykonalo zkoušky na dokončení kurzu pro získání základního vzdělání **28** žáků na ZŠ. (C1.24.1)

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Pro nadané žáky jsou v základních školách ve výuce vytvářeny podmínky pro jejich rozvoj formou individuálního přístupu vyučujících. Mimořádně nadaní žáci mají rovněž své speciální vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Jsou vzděláváni na základě principu integrace s využitím speciálních metod, postupů, forem a způsobů vzdělávání, didaktických materiálů, je jim poskytována odborná pomoc ve školských poradenských zařízeních. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který je vytvářen ve spolupráci s rodinou žáka. Řada těchto žáků se vzdělává ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Žáci mohou rozvíjet své nadání i v organizovaných kroužcích a výběrem z volitelných předmětů. Mohou také navštěvovat vybrané hodiny výuky ve vyšším ročníku. Ukázkou péče o nadané žáky je četná účast dětí v různých soutěžích a dosažené výsledky. Pedagogové se snaží vybírat, motivovat a připravovat žáky na soutěže, projekty a aktivity v různých oborech činností. Problematika podpory nadaných žáků se od září 2016 promítá také v legislativní úpravě školského zákona – konkrétně v §16 a rovněž ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Přípravné třídy

V souladu s § 47 odst. 1 školského zákona obec, svazek obcí, kraj a registrovaná církev, náboženská společnost, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, a jiná právnická nebo fyzická osoba, zřizující školy a školská zařízení podle § 8 odst. 6, mohou zřizovat přípravné třídy základní školy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. O zařazování žáků do přípravné třídy základní školy

rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení. Těmto dětem je věnována individuální péče, která napomáhá vyrovnat jejich vývoj. Přípravné třídy se naplňují do počtu 15 dětí, jejich personální obsazení je na velmi dobré úrovni. Docházka do přípravných tříd a realizace výchovně vzdělávacího programu v těchto třídách přispívá k bezproblémovému začlenění dětí do prvního ročníku základní školy.

Přípravné třídy se nacházejí v ZŠ na celém území HMP. Tradičně jsou zřízeny i při ZŠ v lokalitách, pro které je typická větší koncentrace dětí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají děti z majoritní populace. Většina MČ, které zřizují ZŠ, v souvislosti se zařazováním ukrajinských dětí navýšily další kapacity přípravných tříd o 210 míst.

Asistent pedagoga

Základní školy, které integrují do běžných tříd žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž znevýhodnění si vyžaduje individuální přístup, využívají možnost zapojit do vyučování asistenta pedagoga. Jeho úkolem je zajistit pomoc žákovi při plnění úkolů ve vyučování. Zřízení funkce asistenta pedagoga ve škole se řídí ustanovením § 16 školského zákona. Zapojení asistenta pedagoga přináší efektivní spolupráci s učiteli, individuální přístup k žákům, účinnou pomoc asistenta při vzdělávání i výchovném procesu. Asistenti pedagoga jsou k dispozici pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Poradenské služby škol

Soustava výchovného poradenství v základních školách poskytuje specializované pedagogicko-psychologické služby dětem a jejich rodičům, školám a výchovným zařízením zajišťujícím péči o děti a zajišťuje odbornou poradenskou službu při volbě povolání. Na základních školách pracují výchovní poradci, kteří se věnují v součinnosti s PPP problematice poradenství při volbě povolání, spolupracují s odděleními péče o děti a rodinu odborů sociálních věcí jednotlivých MČ, s Policií ČR, s Úřadem práce hl. m. Prahy, s občanskými sdruženími a dalšími institucemi.

V rámci své činnosti přispívá soustava výchovného poradenství na základě současných poznatků společenských věd k celkovému rozvíjení osobnosti dětí, k jejich integraci a diferenciaci v procesu výchovy a vzdělání, pomáhá při uskutečňování komplexní péče o zdravý psychický a sociální vývoj dětí a mládeže. Přitom věnuje zvláštní pozornost vlivům a podmínkám nepříznivě ovlivňujícím výchovný a vzdělávací proces.

Významná je činnost v oblasti rizikového chování ve škole, včasného vyhledávání a diagnostikování dětí s poruchami vývoje a poskytování odborné pomoci. V základních školách na území hlavního města Prahy je úroveň této činnosti vzhledem k vysokému počtu zařízení rozdílná. Situace je ovlivněna kvalifikovaností výchovných poradců, jejich osobnostními vlastnostmi a samozřejmě vedením školy.

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazování do vzdělávacího procesu. S integrovanými žáky pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga, ve výuce postupují podle individuálních vzdělávacích plánů. Školy se snaží zajistit kvalitní materiální vybavení. Ředitelé zřizují na některých základních školách speciální třídy zaměřené především na vývojové poruchy učení.

Mezinárodní spolupráce

Řada základních škol spolupracuje s obdobnými typy škol v zahraničí. Aktivní spolupráce se zahraničními školami se pro některé základní školy stala tradicí. Uskutečňují se výměnné pobyty pedagogů i žáků. Svědčí o tom nejen počet žáků, kteří vyjíždějí do zahraničí, ale stále častěji jsou žáci i pedagogové zapojováni do mezinárodních pracovních projektů. Kontakty se zahraničními školami

jsou přínosem pro každou zúčastněnou školu, neboť přispívají k výchově k evropanství. Žáci poznávají kulturu, společnost a životní styl v dalších evropských státech, rozvíjejí aktivní znalost jazyků. Mnoho škol realizuje mezinárodní projekt Adopce na dálku a další.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Stále více se prosazuje komunitní život škol se zvyšující se aktivitou rodičů na formování školy a jejího směřování. Rodiče se podílejí na vedení kroužků, na činnosti výchovných komisí, organizaci kulturních a sportovních akcí. Školy také využívají možnost sponzorování ze strany rodičů. Školy organizovaly pravidelně pro rodiče Dny otevřených dveří, mikulášské nadílky, vánoční besídky, masopustní karnevaly, velikonoční trhy, oslavy Dne dětí, zahradní slavnosti, některé školy pořádaly školní akademie a další společenské akce, např. i reprezentační plesy nebo školní bály.

V souladu se školským zákonem jsou na všech základních školách ustaveny školské rady jako orgány školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. V průběhu roku plnily školské rady své úkoly v souladu s § 168 školského zákona – schvalovaly výroční zprávy o činnosti škol, školní řády, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednávaly návrhy rozpočtu, inspekční zprávy ČŠI, vyjadřovaly se k návrhům školních vzdělávacích programů a dávaly různé podněty.

MČ jako zřizovatelé převážné části základních škol podporují zejména rozvoj materiálních podmínek vzdělávání. MČ řešily stejně jako v minulých letech postupné rekonstrukce a opravy budov i vybavení škol. Městské části podporují také rozvoj komunitních funkcí škol, zájmové aktivity dětí a mládeže apod. Významné jsou finanční příspěvky zřizovatelů na učebnice a učební pomůcky.

Základní školy spolupracují s mnohými institucemi a organizacemi. Velmi podnětná je i spolupráce s organizací BESIP, týkající se bezpečnosti dětí v silničním provozu. Církevní školy spolupracují s Arcibiskupstvím pražským, Českou biskupskou konferencí apod.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je základním prvkem pro seznamování žáků s rozmanitostí různých kultur, tradic a hodnot různých národů, a to zejména ve vztahu k těm kulturám, se kterými se žáci mohou ve svém bezprostředním okolí potkat. Díky stále zvyšujícímu se podílu obyvatel – cizinců v hl. m. Praze je důležité předávat žákům na základních školách širokou paletu informací a zkušeností o pobytu cizinců na území ČR, v Evropě, ale i v místních podmínkách.

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit se porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím, zkušeností apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, efektivní komunikace, smysluplné diskuse, konstruktivní spolupráce kritického myšlení a interaktivního přístupu. Žák musí mít možnost aktivně si utvářet postoje, trénovat dovednosti a schopnosti, pracovat s informacemi.

Ve školách prolíná multikulturní výchova všechny vzdělávací oblasti. V občanské výchově jsou žáci seznamováni s odlišnými kulturami při probírání menšinových etnik, aby byli schopni jejich odlišným zvykům porozumět a chápat je. V českém jazyce je probíráno učivo o národnostních menšinách, například při četbě v literatuře. Žáci se navzájem informují o svých zážitcích z cest do cizích zemí a o rozdílných kulturách navštívených zemí. Přínosem v této oblasti je spolupráce škol s občanskými sdruženími Adopce na dálku, Člověk v tísni či META.

Prevence rizikového chování

Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence rizikového chování u žáků, a proto je součástí ŠVP všech základních škol.

K prevenci rizikového chování pomáhají minimální preventivní programy, které jsou pravidelně vyhodnocovány a podléhají kontrole České školní inspekce. Tyto programy jsou zaměřené především na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Pedagogové základních škol sledují a řeší negativní jevy ve vztazích mezi dětmi již v počátcích, průběžně monitorují případné projevy šikany, syndromu týraného či zanedbávaného dítěte. Školy pořádají besedy s policií, využívají metodické materiály, vytváření modelových situací, žáci navštěvují tematicky zaměřená divadelní představení. Žákům jsou nabízeny různé činnosti k využití volného času formou zájmových kroužků a dalších akcí organizovaných školami.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je povinnou součástí školních vzdělávacích programů, které ji do výuky mohou zařadit jako povinný předmět, projekt nebo mezipředmětově či jako jakoukoliv kombinaci těchto tří variant. Environmentální výchova je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

Žáci v rámci různých aktivit mají možnost zkoumat změny probíhající v přírodě, dále mohou odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů s cílem naučit se účinně a aktivně chránit životní prostředí.

Žáci získávají zajímavou formou soustavu znalostí a dovedností týkajících se vztahů člověka a životního prostředí (ochrana a tvorba životního prostředí, třídění odpadů, sběr papíru, baterií atd.). Dále školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde žáci pozorují změny v přírodě. Ve školách jsou umístěny sběrné nádoby na tříděný odpad.

Při realizaci environmentální výchovy spolupracují školy především s občanskými sdruženími a dalšími subjekty: TEREZA, Toulcův dvůr, KEV, ekologická centra, které školám nabízí různé programy, užitečné materiály a vzdělávací semináře pro učitele. Další spolupráce probíhá s odbory životního prostředí jednotlivých MČ a MHMP.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Ve školních vzdělávacích programech základních škol (ŠVP ZŠ) environmentální výchova úzce souvisí i s výchovou k udržitelnému rozvoji, jejímž cílem je vybavit žáky kompetencemi z oblasti ekologie a vytvářet postoje včetně hodnotového systému žáků. V základním vzdělávání je cílem vybavit žáky takovými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi a postoji), které jim umožní realizovat zásady udržitelného rozvoje v praktickém životě a posilovat komunitní funkce škol, kdy se školy stávají prostředím pro rozvíjení spolupráce a zájmu o udržitelný rozvoj a také pro sdílení zkušeností s dalšími školami a s mimoškolním prostředím.

Výchova k udržitelnému rozvoji tak ve všech ZŠ prolíná celým výchovně vzdělávacím programem přiměřeně věku žáků. Školy začleňují výchovu k trvale udržitelnému rozvoji v rámci průřezových témat, referátů, projektů tak, aby se žáci snažili co nejvíce uvažovat a přemýšlet nad těmito tématy.

Obecně závazné vyhlášky o školských obvodech základních škol

Povinnost obce stanovit OZV školské obvody základních škol vyplývá § 178 odst. 2 písm. b zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský

zákon), ve znění zákona č. 178/2016 Sb., potažmo z § 17, 44 a násl. zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Obecně závazná vyhláška č. 5/2022 Sb. hl. m. Prahy, o školských obvodech základních škol, která má účinnost od 1. 4. 2022, upravuje – stanovuje – školské obvody pro jednotlivé základní školy, které jsou zřízené městskými částmi na území HMP.

Závěry k základnímu vzdělávání z Výroční zprávy ČŠI

„Školní rok 2021/2022 byl po dvou uplynulých letech poznamenaných pandemií covidu-19 ve znamení návratu ke standardnímu vyučování, což s sebou neslo potřebu identifikace vzdělávacího pokroku u jednotlivých žáků a nastavení dalšího vzdělávacího přístupu. Školám napomáhala doporučení MŠMT vzniklá ve spolupráci s ČŠI a NPI ČR, vydaná ke konci školního roku 2020/2021 a zaměřená na návrat žáků k prezenční výuce. Další doporučení přinesla i Česká školní inspekce v publikaci Návrat žáků k prezenčnímu vzdělávání v základních a středních školách⁴¹. V neposlední řadě přišla velká podpora školám ze strany Národního pedagogického institutu ČR a neziskových organizací. Školy zaváděly řadu podpůrných činností pro žáky zaměřených jak na socializační aktivity či wellbeing, tak doučování především v klíčových předmětech, jako je matematika a český jazyk, až po posílení pohybových aktivit.“

„Vyrovnání se s předchozími covidovými roky však pro školy nebyla v uplynulém školním roce jediná nestandardní komplikace, kterou musely překonávat. V druhé polovině školního roku začala ruská agrese na Ukrajině a příval ukrajinských žáků přidal školám další výzvu, jíž musejí čelit. Tomuto tématu se Česká školní inspekce věnovala v Průběžné zprávě o integraci a vzdělávání ukrajinských dětí a žáků, přinášející zkušenosti, přístupy a postupy škol usilujících o integraci a vzdělávání vyššího počtu ukrajinských dětí a žáků, komentující výzvy, s nimiž se školy v těchto tématech setkávají, a nabízející informace a náměty pro další podpůrné intervence ze strany institucí vstupujících do řízení vzdělávací soustavy a do systému podpory škol.“ (čerpáno z Výroční zprávy České školní inspekce za školní rok 2021/2022)

Doporučení pro zřizovatele

- Vést dialog se školou o koncepčních záměrech a strategiích k jejich naplňování, výsledcích vlastního hodnocení a přijímaných opatřeních ke zvyšování kvality celkové činnosti školy.
- Využít model tzv. kvalitní školy, resp. Kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků v modifikaci pro základní vzdělávání k hodnocení školy zřizovatelem.
- Motivovat uchazeče o pozici ředitele a poskytovat podporu začínajícím učitelům.
- Sledovat a vyhodnocovat, zda ředitel školy efektivně pracuje s výstupy ČŠI a přijímá potřebná opatření ke zlepšení činnosti školy.
- Průběžně reagovat na dlouhodobý demografický vývoj populačních ročníků a zajistit dostatek kapacit ve školách.
- Podporovat ředitele zřizovaných škol v hledání efektivních cest přímého a osobního kontaktu se všemi rodiči a také v efektivních formách podpory učitelů prostřednictvím specifických akcí
- Věnovat cílenou pozornost zřizovaným školám v oblasti jejich práce se žáky, kteří mají výrazné nedostatky ve vzdělání.
- Podporovat výměnu zkušeností mezi řediteli různých škol, mezi učiteli různých škol a také ředitelem a učiteli v rámci jedné školy, zejména v oblasti využívání efektivních forem zlepšování výsledků vzdělávání žáků (např. jak se jim dařilo zlepšit výsledky žáků, co se osvědčuje v jednotlivých předmětech apod.).
- Vedle podpory v oblasti financování aktivně využívat další možnosti zřizovatele k podpoře zřizovaných základních škol (např. využití kapacit v oblasti projektového řízení, spolupráce s dalšími zřizovanými subjekty a partnery zřizovatele).

- V rámci místních akčních plánů (MAP) aktivně reagovat na aktuální potřeby škol. Podporovat spolupráci mezi školami. Při plánování spolupráce i podpory neopomíjet socioekonomická specifika území, včetně utváření lokálních komunit cizinců a adekvátně reagovat v případě změny / zvýšení požadavků školy.
- Spolupracovat se zřizovanými základními školami na systému umísťování ukrajinských žáků tak, aby byly spravedlivým způsobem využity kapacity (materiální, pedagogické i jiné) zřizovaných škol, se zajištěním koordinace počtu žáků v jednotlivých školách.
- Podporovat zřizované základní školy při využívání nástrojů na podporu učení nově přicházejících ukrajinských žáků (např. činnost adaptačních skupin, výuka češtiny jako druhého jazyka, intenzivní výuka v samostatných skupinách, podpora výuky žáků s odlišným mateřským jazykem asistentem či specialistou). *(čerpáno z Výroční zprávy České školní inspekce za školní rok 2021/2022)*

Závěry k základnímu vzdělávání

Válečná agrese Ruské federace na území Ukrajiny a příliv uprchlíků nejméně ovlivnila vzdělávání v základních školách ve školním roce 2021/2022, kdy byl integrován značný počet ukrajinských dětí a žáků zejména do základních škol v hl. městě Praze. Od počátku válečného konfliktu na Ukrajině bylo do pražských ZŠ umístěno cca 8 500 ukrajinských žáků uprchlíků.

Přesto v základních školách docházelo ke zkvalitňování materiálních podmínek, což přispívalo k podpoře kvality vzdělávání. HMP v oblasti základního vzdělávání v posledních několika letech každoročně postihoval zvyšující se počet žáků přecházejících z předškolního vzdělávání do prvního stupně základního vzdělávání. S ohledem na potřebnost počtu míst na ZŠ se městské části jako zřizovatelé snaží o pravidelnou úpravu stávajících kapacit, případně zřizování nových kapacit základních škol.

Stále platí, že cílem základního vzdělávání vyjma jeho základního úkolu tj. zabezpečení kvalitního vzdělávání žáků, by z hlediska regionu Hlavního města Prahy mělo být zajištění dostatečného počtu míst pro žáky zejména v okrajových městských částech HMP, kde dochází k nárůstu obyvatel, a to podporou navyšování stávajících kapacit případně výstavbou nových základních škol. Dále podporovat roli rodičů jako nejdůležitějších partnerů základního vzdělávání i v rámci prevence záškoláctví, šikany a případně dalšího rizikového chování žáků. V rámci této problematiky podporovat spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a odborem sociálně-právní ochrany dětí. Rovněž nadále poskytovat metodickou pomoc ředitelům základních škol v oblasti vedení školy a zvyšování kvality vzdělávání a podporovat další vzdělávání pedagogů. Podporovat spolupráci mezi základními školami a středními školami v hlavním městě.

II. 3 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty, získané v základním vzdělávání. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání, spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří předpoklady pro samostatné získávání informací a celoživotní učení, připravuje žáky pro navazující terciární vzdělávání nebo pro výkon povolání. Střední školy poskytují žákům střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecné či odborné. Přehled o podílu žáků na jednotlivých stupních středního vzdělávání podávají následující tabulky.

Tab. č. 21 - Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů - podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání při denní formě vzdělávání

Vzdělávání ve středních školách Počet žáků - studií*	66 507
---	--------

% z celkového počtu	100%			
z toho:				
Střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)	335			
% z celkového počtu	0,55%			
Střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté		zkrácené	
	7 436		253	
	7 689			
% z celkového počtu	11,56%			
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené
	14 213	4 147	38 986	1
	57 347			
% z celkového počtu	86,23%			
Nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)	1 116			
% z celkového počtu	1,68%			

V tabulce jsou uvedeny tzv. "počty studií", kde za „studium“ je považováno vzdělávání žáka směřující k získání stupně vzdělání odpovídajícího oboru vzdělání, ve kterém se žák vzdělává. Tzn., že se jeden žák může vzdělávat ve více studiích (oborech vzdělání) současně. Zdroj: Statistické výkazy za rok 2021/2022

Tab. č. 22 - Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání

Vzdělávání ve středních školách Počet žáků - studií*	65 461			
% z celkového počtu	100%			
z toho:				
Střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)	57			
% z celkového počtu	0,09%			
Střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté		zkrácené	
	6 940		253	
	7 193			
% z celkového počtu	10,99%			
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené
	14 213	4 147	38 750	1
	54 742			
% z celkového počtu	87,24%			
Nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)	1 100			
% z celkového počtu	1,68%			

V tabulce jsou uvedeny tzv. "počty studií", kde za „studium“ je považováno vzdělávání žáka směřující k získání stupně vzdělání odpovídajícího oboru vzdělání, ve kterém se žák vzdělává. Tzn., že se jeden žák může vzdělávat ve více studiích (oborech vzdělání) současně. Zdroj: Statistické výkazy za rok 2021/2022

Počet škol a žáků

Ve školním roce 2021/2022 poskytovalo střední vzdělání na území hl. m. Prahy celkem 187 středních škol různých zřizovatelů. Tímto počtem se, v porovnání s ostatními kraji, řadí hl. m. Praha na 1. místo v České republice. Nejvíce zastoupeny jsou školy, poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Hl. m. Praha ve školním roce 2021/2022 zřizovalo 105 právnických osob s výkonem činnosti středních škol. Dalším, nejpočetněji zastoupeným zřizovatelem, je soukromý sektor. Střední školy zřizuje také církev, ústřední orgány státní správy (MŠMT, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti) a MČ.

Tab. č. 23 - Školy a žáci včetně absolventů středních škol zřizovatelů HMP, MČ, soukromník, církev, MŠMT a další ústřední orgány státní správy

	školy	žáci celkem	v tom forma vzdělání	
			denní	ostatní
SŠ celkem	181	70 187	66 507	3 680
Absolventi za školní rok 2020/2021	-	13 109	11 997	1 112

Zdroj: MŠMT – Statistická ročenka, výkonové ukazatele 2021/2022 (D1.1.2.)

Počty nově přijatých žáků a absolventů

Přehled o nově přijatých žácích do 1. ročníku a absolventech, v členění na denní a ostatní formy studia podává následující přehled. Nejsou do něho začleněni absolventi a přijímaní do zkráceného a nástavbového studia

Tab. č. 24 - Nově přijatí do 1. ročníku ve středních školách zřizovatelů HMP, MČ, soukromník, církev při denní formě vzdělávání rozdělených podle druhu vzdělávání

druh vzdělání	nově přijatí do 1. ročníku			
střední školy celkem	17 113			
z toho:				
střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)	123			
střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté	zkrácené		
celkem	2 528	251		
	2 779			
střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené
celkem	1 852	725	10 997	1
	13 575			
nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)	636			

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2021/2022

V denním studiu stále přetrvává zájem o obory ukončené maturitní zkouškou. Hlásí se do nich mnohonásobně více žáků než do učebních oborů. Stejně jako v předchozích letech, bylo nejvíce nově přijatých žáků do 1. ročníku odborného vzdělávání s maturitní zkouškou.

Oborová struktura středních škol

Střední školy na území hl. m. Prahy nabízejí vzdělání ve skupinách oborů, v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. V pražských středních školách jsou zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž lze dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou, s výjimkou skupin oborů: 21 – Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví, 61 - Filozofie, teologie, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění.

Přehled o oborové struktuře pražských středních škol a o počtech žáků v jednotlivých skupinách oborů v denním vzdělávání i v ostatních formách studia, podávají následující tabulky.

Tab. č. 25 - Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání- bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytující vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
16	Ekologie a ochrana životního prostředí	1	1	90	90	30	30	20	20
18	Informatické obory	14	10	3119	2465	850	656	574	442
23	Strojírenství a strojírenská výroba	15	13	1836	1643	630	559	416	380
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	16	13	2721	2394	999	815	586	486
28	Technická chemie a chemie silikátů	6	5	652	625	186	184	146	144
29	Potravinářství a potravinářská chemie	7	4	880	708	269	215	229	181
31	Textilní výroba a oděvnictví	5	3	164	144	61	52	22	19
32	Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	2	1	11	7	10	6	6	6
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	11	9	708	678	267	251	148	130
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	5	4	631	253	170	65	125	58
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	6	5	2010	1966	660	616	365	340
37	Doprava a spoje	4	3	942	818	269	225	191	162
39	Speciální a interdisciplinární obory	7	5	704	504	218	156	109	75
41	Zemědělství a lesnictví	7	4	848	674	308	252	140	116
43	Veterinářství a veterinární prevence	1	1	118	118	31	31	31	31
53	Zdravotnictví	6	4	1183	940	328	249	222	198
63	Ekonomika a administrativa	33	18	5511	3844	1559	1065	1005	755
64	Podnikání v oborech, odvětví	14	9	649	521	360	276	167	145
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	20	8	4013	2387	1190	712	888	555
66	Obchod	10	5	1130	841	409	305	269	196
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	11	7	2391	1282	682	375	527	300
69	Osobní a provozní služby	12	6	1593	1022	571	349	367	259
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	3	3	176	176	44	44	37	37
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	13	6	1071	519	326	139	230	113
78	Obecně odborná příprava	33	25	3478	2950	939	759	651	603
79	Obecná příprava	79	45	26339	18511	4801	3445	3812	2983
82	Umění a užité umění	26	14	3539	1863	946	492	714	386
SU	Celkem v denní formě vzdělávání - počet studií	195	114	66507	47943	17113	12323	11997	9120

Zdroj: statistické výkazy za školní rok 2021/2022

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů středních škol v hl. m. Praze v denní formě vzdělávání byla za uplynulý školní rok skupina 79 – Obecná příprava (gymnázium), kterou ve školním roce 2021/2022 studovalo 26 339 žáků, což je o 675 žáků více než v předchozím školním roce. Následovala skupina 63 – Ekonomika a administrativa s 5 511 žáky, skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus – 4 013 žáků a skupina 82 - Umění a užité umění – s počtem 3 539 žáků. Nejméně byla zastoupena skupina 32 – Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů, s počtem 11 žáků, skupina 16 - Ekologie a ochrana prostředí s 90 žáky, skupina 43 - Veterinářství a veterinární prevence s počtem 118 žáků, skupina 31 – Textilní výroba a oděvnictví – 164 žáků a skupina 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika s počtem 176 žáků. Všechny ostatní skupiny oborů překročily hranici 400 žáků.

Ve školách, zřizovaných hl. m. Praha, je nejvíce zastoupena Obecná příprava s 18 511 žáky, následuje Ekonomika a administrativa s 3 844 žáky. Třetí, nejvíce zastoupenou skupinou oborů, je Gastronomie,

hotelnictví a turismus s 2 387 žáky. I zde byla nejméně zastoupená skupina 32 - Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů, s počtem 7 žáků a skupina 16 – Ekologie a ochrana prostředí s 90 žáky. Pod hranicí 200 žáků zůstaly, stejně jako v předchozím školním roce, skupiny oborů 31 - Textilní výroba a oděvnictví se 144 žáky, skupina 43 - Veterinářství a veterinární prevence s počtem 118 žáků a 72 - Publicistika, knihovnictví a informatika se 176 žáky.

Nejvíce přijatých žáků bylo ve skupině oborů 79 – Obecná příprava, skupině 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, skupině 63 – Ekonomika a administrativa a 82 – Umění a užité umění. V prvních třech skupinách oborů je také nejvíce absolventů.

Tab. č. 26 - Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
18	Informatické obory	1		49		20		9	
23	Strojírenství a strojírenská výroba	3	2	113	35	52	18	31	7
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	5	4	340	205	169	144	151	95
29	Potravinářství a potravinářská chemie	2	1	98	94	20	19	8	8
31	Textilní výroba a oděvnictví	1	1	56	56	25	25	2	2
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	2	2	69	69	53	53	31	31
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	4	4	97	97	65	65	36	36
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	13	13	8	8	2	2
41	Zemědělství a lesnictví	1	1	29	29	0	0	4	4
53	Zdravotnictví	4	1	114	40	55	22	39	11
63	Ekonomika a administrativa	7	1	334	42	64	12	68	10
64	Podnikání v oborech, odvětví	14	5	805	147	523	85	209	26
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	3		679		224		146	
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3		176		56		28	
69	Osobní a provozní služby	1	1	63	63	31	31	4	4
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	4		488		291		284	
79	Obecná příprava	4	1	157	101	41	23	60	42
SU	Celkem v ostatních formách vzdělávání - počet studií	195	114	3680	991	1697	505	1112	278

Zdroj: statistické výkazy za školní rok 2021/2022

V ostatních formách vzdělávání bylo zastoupeno podstatně méně skupin oborů než v denní formě vzdělávání. Nejpočetněji byla zastoupena skupina 64 – Podnikání v oborech, odvětvích s 805 žáky, následovala skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus s 679 žáky a 75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče s 488 žáky.

Nejvíce nově přijatých žáků bylo ve skupinách oborů 64 – Podnikání v oborech a odvětvích, 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče, 65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika.

Změny oborové struktury

V průběhu školního roku 2021/2022 došlo ke změnám v oborové struktuře středních škol především z důvodů rozšíření vzdělávací nabídky škol nebo zjištěného zájmu o některé obory.

Tab. č. 27 - Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
79-41-K/41	Gymnázium	Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o., Vrbova 1233, Praha 4	zájem veřejnosti
79-41-K/41	Gymnázium	VOŠ, G, SPŠ a SOŠ, Praha 2, Podskalská 10	rozšíření vzdělávací na bídky SŠ, nástup silných populačních
79-41-K/41	Gymnázium	Hotelová škola a Gymnázium Radlická, Radlická 115, Praha 5	zájem veřejnosti
23-56-H/01	Obráběč kovů	Akademie řemesel Praha – Střední škola technická, se sídlem Zelený pruh 1294/52, Praha 4	doplňkový obor k oboru 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, jehož žáci
63-41-M/01	Ekonomika a podnikání	Střední škola podnikání a gastronomie, se sídlem Za Černým mostem 362/3, Praha 9	zvýšený zájem o obor
75-41-E/01	Pečovatelské služby	Církevní střední škola Jana Boska, se sídlem Praha 8, Vítkova 12	podporovaný obor dle dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje
79-41-K/41	Gymnázium	Smíchovská střední průmyslová škola a Gymnázium, se sídlem Preslova 25, Praha 5	rozšíření vzdělávací na bídky školy a zajištění dalších míst ve
79-41-K/41	Gymnázium	Střední průmyslová škola a Gymnázium Na Třebešíně	rozšíření vzdělávací na bídky školy a zajištění dalších míst ve

Tab. č. 28 - Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
78-42-M/01	Technické lyceum	Smíchovská střední průmyslová škola a Gymnázium, se sídlem Preslova 25, Praha 5	obor je označen za dobíhající, neorganizuje se do něj přijímací řízení, byl poskytnut za náhradou za obor Gymnázium 4 leté
66-41-L/01	Obchodník	Střední škola podnikání a gastronomie, se sídlem Za Černým mostem 362/3, Praha 9	dobíhající

Školní vzdělávací programy

Školní vzdělávací program je základním dokumentem školního vzdělávacího procesu, který obsahově odpovídá standardu rámcového vzdělávacího programu stanovenému pro každý obor vzdělání. Školy průběžně naplňování školního vzdělávacího programu ověřují a každoročně jej mohou v dílčích oblastech revidovat. Úlohou školního vzdělávacího programu je žáky vybavit klíčovými kompetencemi, vědomostním základem a dovednostmi dle RVP, dále pak připravit žáky k celoživotnímu, profesnímu, občanskému i osobnímu uplatnění. Ve školním roce 2021/2022 byla situace ve školách ovlivněna vznikem válečného konfliktu na Ukrajině, kdy mnoho škol přistupovalo k úpravám vzdělávacího obsahu směrem k ukrajinským žákům, kterých postupně na školách začalo přibývat. Ke změně školního vzdělávacího programu některé školy přistupovaly dle aktuálních potřeb nebo v důsledku osvědčených postupů z doby pandemie covid-19.

Jako příklad školních vzdělávacích programů škol, a jejich úprav, lze vybrat:

- Po covidové výuce byly realizovány organizační změny ve školních vzdělávacích programech s cílem zopakování a hlubšího pochopení látky probírané v době distanční výuky. Změny se týkaly zejména praktické části výuky, kterou nebylo možné zcela realizovat. Proto na základě

legislativního doporučení došlo k dílčím úpravám školních vzdělávacích programů pro školní rok 2021/22 v praktickém vyučování a v některých předmětech elektrotechnických a strojních oborů;

- v ŠVP oboru Informační technologie byly zařazeny nové volitelné předměty s ohledem na požadavky pracovního trhu a byla vytvořena další koncepce ŠVP s názvem Multimediální komunikace;
- v ŠVP oboru Informační technologie byly zařazeny nové volitelné předměty s ohledem na požadavky pracovního trhu a byla vytvořena další koncepce ŠVP s názvem Multimediální komunikace;
- z hlediska naplňování cílů vzdělávacích programů škola již v začátku roku stanovila časové přizpůsobení rozložení učiva s ohledem na proběhlou distanční výuku v předcházejícím školním roce. Byly pověřeny předmětové a oborové komise k aktualizaci učiva z hlediska reálného časového nastavení probíraného látky ve všech vzdělávacích programech. Průřezová témata byla posilována také realizací dalších aktivit školy – adaptačním a lyžařským kurzem, jazykovým pobyty v zahraničí, exkurzemi, společenskými akcemi. V nižších ročnících škola zaznamenala ve srovnání z minulými ročníky vyšší úspěšnost ve zvládnutí studia a v dodržování školního řádu;
- od roku 2020 škola jednala o možnosti zahájit výuku oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium. Souběžně s tím byl jmenován tým na vypracování ŠVP tohoto oboru. Toto rozhodnutí je v souladu s Koncepcí rozvoje školy na období 2018 – 2023 a je vedeno snahou o zvyšování úrovně výuky a o maximální využití prostorových, materiálních i personálních kapacit školy.

Ověřování výsledků vzdělávání

Většina škol realizuje před podáním přihlášky k MZ školní maturitu nanečisto. Na základě výsledků si pak žáci mohou odpovědně vybrat, zda budou maturovat z matematiky nebo cizího jazyka. Po dočasném omezení těchto zkoušek, ke kterým střední školy z důvodu pandemie ve školním roce 2020/2021 přistoupily, se situace změnila a maturita nanečisto byla opět zavedena.

Na pražských školách se výsledky ověřují například těmito formami:

- Srovnávací testy z vybraných maturitních předmětů,
- účast žáků na soutěžích, a to nejen školních, ale i obvodních a krajských,
- forma klauzurních prací, písemných prací, ústního zkoušení a testů, účast žáků školy na různých soutěžních i nesoutěžních akcích, olympiádách a výstavách,
- jednotné prověrky, zejména v profilových předmětech, uplatnění absolventů na trhu práce,
- maturita na nečisto z maturitních předmětů český jazyk, cizí jazyky, matematika, chemie, biologie aj.,
- vypracovaný systém školy pro vlastní hodnocení vzdělávání, který zahrnuje porovnání hodnocení mezi jednotlivými třídami v ročníku i mezi jednotlivými školními roky v různých předmětech. Hodnocení začíná již na začátku vzdělávání srovnávacími testy z českého jazyka, angličtiny a matematiky,
- placement test jazykové školy AKCENT, který rozřazuje testované žáky do jednotlivých jazykových úrovní,
- testování PISA, zaměřené na matematickou gramotnost patnáctiletých žáků,
- Malá maturita, Testy SCIO – dobrovolné.

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Inspekční činnost ČŠI je důležitou součástí kontroly celého vzdělávacího procesu, která napomáhá k jeho zkvalitňování, rozvoji a souladu s právními předpisy. Ve školním roce 2021/2022 byly provedeny kontroly na školách, například se zaměřením na hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona, kontrolu dodržování vybraných ustanovení

školského zákona, hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP, šetření stížnosti, hodnocení ekonomických podmínek školy a mnoha dalších.

Inspekční činnost ČŠI na školách probíhala v například v těchto oblastech:

- *Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání,*
- *dodržování právních předpisů,*
- *šetření stížností,*
- *kontrola náležitostí přijímání ke střednímu vzdělávání,*
- *tematická inspekční činnost zaměřená na sociální gramotnost,*
- *zjišťování podpory pohybových aktivit a dovedností žáků*
- *tematická inspekční činnost.*

V rámci proběhlých inspekcí za rok 2021/2022 nebylo zjištěno u škol žádné pochybení.

Výsledky ostatních kontrol

Mimo ČŠI se na kontrolách ve školách podílely další subjekty, zejména instituce hl. m. Prahy jako zřizovatele (odbor školství, mládeže a sportu MHMP, odbor kontrolních činností MHMP), dále Inspektorát práce, kontroly hasičů, orgánů veřejného zdraví a jiné.

Kontrolní činnost na školách probíhala v například v těchto oblastech:

- *Kontrola BOZP, PO, požárního vodovodu, hasicích přístrojů, elektrické instalace, kotelny, atd.,*
- *finanční kontrola,*
- *kontrola činností autorizované osoby pro profesní kvalifikaci Kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu (kód: 75-004-R) – kontrola správnosti postupu při provádění zkoušek*
- *externí audit v rámci norem kvality ISO 9001:2016,*
- *kontrola evidence majetku a provedení inventarizace majetku,*
- *kontrola hospodaření organizace (závazky, faktury, inventarizace, veřejné zakázky apod.),*
- *veřejnosprávní finanční kontrola následná, provedená odborem kontroly MHMP,*
- *následné kontroly plnění opatření k nápravě nedostatků zjištěných při předchozí kontrole,*
- *kontrola plnění povinností v ochraně veřejného zdraví a plnění hygienických požadavků na provoz,*
- *kontrola procedurální, obsahové a finanční stránky projektu a průběhu aktivit, zaměřených na podporu jazykové výuky žáků s OMJ, aj.*

Vzdělávání nadaných žáků

Pod pojmem nadaný žák lze chápat jedince, jehož schopnosti dosahují mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činnosti nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

Motivování nadaných žáků probíhá prostřednictvím zapojení žáků do vzdělávacích cyklů, pořádaných vysokými školami, návštěv odborných pracovišť, setkáváním s vědeckými pracovníky, účastí na vědomostních soutěžích, konání projektových dní, aj.

Střední odborné školy v rámci systému Podpory odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy poskytují motivační a prospěchová stipendia nadaným žákům vybraných oborů vzdělání.

Práce s nadanými žáky se na školách realizuje například těmito aktivitami:

- *Dlouhodobě realizované projektové vyučování, mezinárodní projekt CTM ONLINE-pro vybrané talentované žáky, akce připravované školou – tvůrčí psaní, tvorba školních novin, literární večery, soustředění Arabský MATFYZ,*
- *studium dle individuálního studijního plánu pro sportovně nadané žáky,*

- *individuální úkoly; účast na soutěžích a jazykových olympiádách; individuální projekty; účast ve středoškolské odborné činnosti, ad.,*
- *olympiády, soutěže, odborné přehlídky, SOČ, CTY (Centrum pro talentovanou mládež), apod.*
- *dvoutýdenní stáže v rámci projektu ERASMUS+,*
- *rozvoj gastronomických dovedností prostřednictvím odborných konzultací a soutěží, i na mezinárodní úrovni,*
- *specializované kurzy např. sommeliérské, barmanské, baristické, příprava hotelových dezertů, apod.,*
- *rozšiřující semináře a laboratorní práce, školní soutěže, návštěva přednášek a seminářů na VŠ,*
- *odborné kurzy Centra pro talentovanou mládež, nabídka stipendia v jazykové škole DICE Salamanca, nabídka možnosti složit mezinárodní jazykové zkoušky FCE, CAE a DELF, nabídka účasti v soutěžích, nabídka účasti na Dni latiny na Filozofické fakultě UK, odborné přednášky a exkurze, příprava žáků na olympiády a soutěže, příprava žákůna přijímací pohovory a talentové zkoušky na VŠ, individuální konzultace s vyučujícími nad rámec výuky.*

Věkové složení žáků

Věková skupina, odpovídající středoškolské úrovni vzdělávání, je 15-19 let. To platí zejména pro denní formu vzdělávání. Střední školy v Praze, podobně jako v ostatních krajích, navštěvují i žáci mladší. Nejpočetněji byli zastoupení žáci ve věku 16-17 let. V ostatních formách vzdělávání je nejpočetněji zastoupena skupina 25letých a starších.

Tab. č. 29 - Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů v denní formě vzdělávání

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22– 24letí	25letí a starší
Denní forma vzdělávání: 67 161													
počet	1 066	1 791	2 302	2 611	8 685	14 650	14 169	12 620	6 597	1 273	476	444	477

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (D1.1.10.1)

Žáci dojíždějící z jiných krajů

Na pražských středních školách se vzdělává značný počet žáků, žijících v jiných krajích (nejvíce ve Středočeském kraji), což potvrzuje následující tabulka.

Tab. č. 30 - Žáci dojíždějící z jiných krajů

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	346	182	230	172	288	277	175	105	197	268	18 275	648	92	21 255
z toho nově přijatí	122	88	87	56	111	111	81	38	94	115	4 911	251	25	6 090

Zdroj: SML MHMP – pozn. Údaje jsou pouze orientační, některé subjekty nedaly potřebné podklady

Z výše uvedené tabulky je patrné, že cca 86% dojíždějících žáků je ze Středočeského kraje.

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Základním předpokladem pro úspěšné vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jejich přijetí ostatními žáky a začlenění do kolektivu, čemuž napomáhá jako významný prvek výše zmíněná multikulturní výchova.

Školy monitorují průběh vzdělávacího procesu u žáků-cizinců, zaměřují se na komparaci dosažených výsledků s výsledky českých žáků a projevy jejich chování ve výuce. U žáků-cizinců je patrná tendence po asimilaci, snaha neodlišovat se a aktivní zapojení do práce ve skupinách.

Vyučující respektují v maximální možné míře individuální tempo (především při osvojování českého jazyka). Těmto žákům je také často poskytována individuální péče, ke které patří např. častější konzultace s vyučujícími či možnost konzultací v některém ze světových jazyků.

Podíl žáků-cizinců dle statistických údajů neustále stoupá spolu s počtem zemí, z nichž pocházejí. Nejčastějšími zeměmi, z nichž pocházejí, jsou Ukrajina, Rusko a Vietnam, významné zastoupení mají rovněž příslušníci Slovenska. Vlastní zkušenosti škol jsou spíše pozitivní, školy nezaznamenaly žádné významné problémy.

V důsledku válečného konfliktu na Ukrajině, významně vzrostl počet žáků cizinců z Ukrajiny na pražských středních školách.

Žáci podle státní příslušnosti

Dle statistické ročenky MŠMT se ve školním roce 2021/2022 vzdělávalo na pražských středních školách 4 162 žáků cizí státní příslušnosti, což odpovídá 5,8 % z celkového počtu žáků

Žáci-cizinci jsou zařazováni do výchovně vzdělávacího procesu bez problémů. Cílem škol je integrace žáků z odlišného kulturního prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti. Při vzdělávání cizinců je kladen důraz především na osvojení českého jazyka, se zaměřením na národní tradice a národní kulturu. Zároveň se nezapomíná na vědomí patřičnosti k původnímu etniku a jeho kultuře.

Příklady nástrojů pro vzdělávání žáků cizinců na středních školách:

S účinností od 1. 9. 2022 vydalo MŠMT vyhlášku č. 250/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 13/2005Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 48/2005., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška zavádí, podobně jako u základních a mateřských škol v roce 2021, jazykovou přípravu pro žáky středních škol v tzv. určených školách. V hl. m. Praze vzniklo 40 určených škol pro jazykovou přípravu, ve kterých se postupně, i když i v porovnání MŠ a ZŠ pozvolněji, utvářejí skupiny pro jazykovou přípravu.

Dále je vzdělávání žáků cizinců na středních školách stále řešeno také prostřednictvím intenzivních kurzů češtiny jako druhého jazyka (dále také „ČDJ“), individuálních konzultací a zásadní význam má také zřízení interkulturního pracovníka školy. Obecně je velice přínosná spolupráce s neziskovými organizacemi, které zajišťují překladatelské a jiné doplňkové služby. Velkou oporou v jazykovém vzdělávání je Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, která je od roku 2021 sloučena s Akademickým gymnáziem, školou hl. m. Prahy.

Zvláštní a mimořádná situace nastala se vznikem válečného konfliktu na Ukrajině, v únoru 2022, kdy začali do České republiky, a zejména do Prahy a okolí, přicházet ukrajinští uprchlíci. Česká legislativa ihned na tuto situaci zareagovala a začala řešit zapojení dětí a žáků do českého vzdělávacího procesu. Začaly vznikat tzv. adaptační skupiny, financované z MŠMT, které fungovaly jako první stupeň v integraci do českého prostředí a seznamování s českým vzdělávacím systémem. Poté ukrajinští žáci mohli absolvovat přijímací řízení na střední školy nebo se věnovat intenzivní jazykové přípravě.

Tab. č. 31 - Žáci podle státní příslušnosti

příslušnost	celkem	ČR	Slovensko	ostatní státy EU 27	ostatní státy Evropy	ostatní státy světa
Žáci	71 374	67 212	563	337	2 312	950
podíl v %	100	94,17	0,79	0,47	3,24	1,33

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (D1.1.11.1)

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Většina středních škol zřizovaných HMP využívá finančních prostředků z Metropolitní podpory středoškolské jazykové výuky na posílení výuky cizích jazyků v rámci tzv. disponibilních hodin. Počet vyučovaných povinných jazyků je stanoven v tzv. rámcovém vzdělávacím programu pro jednotlivé obory vzdělání. Obory vzdělání Gymnázium vyučují 2 povinné cizí jazyky, u ostatních maturitních oborů kolísá tento počet mezi od 1 až 2 povinnými cizími jazyky. Obory s výučním listem mají stanoven 1 povinný cizí jazyk.

Většina gymnázií nabízí jako výuku 2. povinného cizího jazyka německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk a ruský jazyk. V rámci nepovinné nabídky se často objevuje latinský jazyk. Jako motivaci školy využívají výuku zajištěnou rodilými mluvčími, zapojování žáků do rozmanitých jazykových soutěží, výměnných pobytů a mezinárodní spolupráce s partnerskými školami.

Většina středních škol má povinný anglický jazyk a druhý cizí jazyk je volitelný. Několik středních škol je zapojeno do Metropolitního programu MHMP, kdy je studium jazyků dotováno jednou hodinou navíc. Například Gymnázium, se sídlem Českolipská 373, Praha 9.

Školy vedou žáky k cizím jazykům, dávají žákům možnost udělat si mezinárodní zkoušky (FCE, LCCI apod.).

Tab. č. 32 - Žáci učící se cizí jazyk – denní forma vzdělávání

příslušnost	celkem	AJ	NJ	ŠJ	FJ	RJ	IJ	jiný evropský	jiný	Latina
Žáci	66 319	63 241	27 100	9 618	5 319	2 557	263	0	247	1 663
podíl v %	100	95,36	40,86	14,50	8,02	3,86	0,40	0	0,37	2,51

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (D1.1.7.1)

Žáci gymnázií se vzdělávají ve 2 jazycích, kdy prvním vyučovacím jazykem je jazyk anglický a druhý jazyk si žáci volí většinou z nabídky německého, francouzského, španělského a ruského jazyka. Většina odborných středních škol má povinný anglický jazyk a druhý cizí jazyk je volitelný. Některé střední školy provádí výuku vybraných předmětů v cizím jazyce. Součástí podpory jazykového vzdělávání je pořádání zahraničních výměnných, studijních a poznávacích zájezdů nebo stáží.

Jako motivaci žáků k výuce cizích jazyků využívají školy rodilých mluvčích při výuce, zapojují žáky do rozmanitých jazykových soutěží, aplikují nové výukové metody, nové informační technologie a přístupy k výuce cizího jazyka. Školy také připravují žáky na mezinárodní zkoušky (FCE, LCCI apod.). Střední školy, zřizované hl. m. Praha, se zapojují do programu metropolitní podpory středoškolské jazykové výuky na středních školách, a to navýšením hodinové dotace cizojazyčného vzdělávání a podporou rodilých mluvčích.

Příklady jazykového vzdělávání na středních školách

- *Na škole se vyučuje anglický, německý, francouzský, španělský a ruský jazyk. Žáci mají moderní učebnice a výuka je vhodně doplňována didaktickými pomůckami. (CD přehrávače, datové projekty pro promítání z DVD) a s využitím připojení k internetu. Třídy se dělí na menší skupiny s ohledem na začátečníky a pokročilé a rovněž z důvodu kvalitní výuky a větší možnosti uplatnit řečové a konverzační prvky. Žáci mají možnost navštěvovat konverzační kurzy s rodilým mluvčím,*

přípravné kurzy ke složení mezinárodní Cambridge zkoušky – First Certificate in English (FCE) ve spolupráci s British Council. Výuce jazyků věnuje škola mimořádnou pozornost,

- škola pořádá konverzační setkání pro zájemce z řad studentů, která se konají v odpoledních hodinách – Coffee Talk, Pub Talk,
- škola je zaměřena na jazykové vzdělávání. Od prvního ročníku jsou vyučovány německý jazyk a anglický jazyk. Od 3. ročníku (1. ročník vyššího stupně gymnázia) je vyučován 3. cizí jazyk. Žáci mají možnost volby mezi francouzským a španělským jazykem. Od 5. ročníku škola nabízí formou semináře také výuku latiny. Jazykové vzdělávání je podporováno i v rámci povinně volitelných předmětů. Během studia mohou nadaní žáci přímo na škole složit některou z mezinárodních zkoušek – ÖSD, DELF a DELE,
- škola využívá nabídku Metropolitního programu podpory středoškolské jazykové výuky pro posílení výuky jazyků působením rodilého mluvčího,
- zahraniční mobility žáků krátkodobého i dlouhodobějšího charakteru (10 nebo 30 dní) do Španělska byly financovány z projektu Erasmus+. V rámci projektu Šablony II byla do výuky německého jazyka implementována tandemová výuka s rodilým mluvčím,
- pro zvýšení motivace využívá škola možnosti účasti na zahraničních projektech či stážích. V rámci projektu Erasmus+ 20 žáků vyjelo na dvoutýdenní zahraniční stáž do REA v Hürthu u Kolína nad Rýnem. Učitelé se vzdělávají v rámci programu „Šablony do škol“ v anglickém jazyku.

Příklady bilingvních oborů vzdělávání, kdy musí vyučovat minimálně 3 předměty v cizím jazyce a mít partnerské dohody s cizím státem:

- Gymnázium Jana Nerudy, škola HMP, Praha 1, Hellichova 3 – Francouzský jazyk
- Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 – Španělský jazyk
- Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400 - Italský jazyk
- Rakouské gymnázium v Praze o.p.s. – Německý jazyk
- The English College in Prague – Anglické gymnázium, o.p.s. – Anglický jazyk

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

Školní rok 2021/2022 byl stále poznamenána dopady šíření onemocnění COVID-19 a většina mezinárodních aktivit tak nemohla být realizována prezenční formou. Většina mezinárodní spolupráce s partnerskými školami byla stále adaptována do virtuálního prostoru. Zejména ve druhém pololetí školního roku 2021/2022 došlo k oživení prezenčních aktivit.

Mezinárodní spolupráce pražských středních škol se realizuje v rámci následujících aktivit:

- Zapojení do vzdělávacího programu Mezinárodní cena vévody z Edinburghu – DofE (The Duke of Edinburgh's International Award Czech Republic Foundation, o.p.s.), který pomáhá mladým lidem v osobním rozvoji a v získávání dovedností uplatnitelných v budoucím životě i práci,
- spolupráce s francouzskou partnerskou školou Institution Saint Louis v Saumuru,
- dlouhodobá účast na projektu Evropský parlament mládeže a prohlubuje vzájemnou spolupráci se střední školou z Chicaga,
- spolupráce v rámci programu Index Seminum s řadou zahraničních botanických zahrad,
- spolupráce na ekologicko-ornitologickém projektu GAIA s American International School v Izraeli.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je jedním z průřezových témat rámcových vzdělávacích programů, které je začleněno do výuky většiny všeobecně vzdělávacích předmětů. Žáci poznávají jazykové zvláštnosti různých etnik, získávají přehled o jejich sociokulturním prostředí. Učí se respektovat jedinečnost a důstojnost lidského bytí, rovnocennost etnických skupin, vlastní kulturní identitu, rovněž vychovává k rasové, náboženské a jiné toleranci.

Multikulturní výchova je zařazena jako průřezové téma a je vyučována ve všech ročnících a téměř ve všech předmětech. Zabývá se problémem soužití kultur, reáliemi zemí, hlavně ve výuce cizích jazyků, které žáci studují. V jednotlivých plánech předmětových komisí jsou různé besedy a návštěvy vzdělávacích center, kde žáci získávají další informace.

Příklady

- *Spolupráce s partnerskými školami v Holandsku, Izraeli, Rakousku, Turecku, aj.,*
- *školní prostředí je multietnické a multikulturní, výchova probíhá zcela přirozeně vzhledem k přítomnosti žáků – cizinců. Ve výuce jsou využívány zkušenosti žáků z jejich domovských zemí,*
- *spolupráce s organizací Člověk v tísni – program Jeden svět na školách, projekt Kdo jiný?, program Příběhy bezpráví,*
- *integrace multikulturní výchovy do vyučovacích předmětů,*
- *zapojení do projektu Příběhy bezpráví v rámci akce Jeden svět na školách,*
- *projekt Area 51, vytvoření akčního plánu mediálního vzdělávání,*
- *pořádání akcí zaměřenými na seznámení se s jinými kulturami, např. workshopy v židovském muzeu, přednášky o životě vietnamské komunity apod.,*
- *JSNŠ v Praze - využitím dokumentárních filmů týmových projektů ze změny klimatu školy a třídy a k posílení občanských a sociálních kompetencí žáků a vyučujících.“*
- *zahraničních výjezdy a výměnné pobyty, apod.*

Prevence rizikového chování

V rámci preventivních programů škol jsou realizovány takové aktivity, které jsou zaměřeny na minimalizaci projevů rizikového chování nejen ve školním prostředí. Tato oblast se zaměřuje nejen na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu a k rozvoji klíčových kompetencí, především sociálních a komunikačních, ale zejména na primární prevenci, individuální péči o žáky vyčleněné z kolektivu nebo žáky náchylné k rizikovému chování, speciální vzdělávací potřeby. Většina škol v září 2021 realizovala tzv. adaptační či seznamovací kurzy pro žáky prvních ročníků, které slouží k upevnování kolektivu. Činnost školních poradenských pracovišť je poznamenána nedostatkem pedagogických pracovníků (např. školní psycholog, speciální pedagog). Většina škol úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami při sociometrických šetřeních, konzultacích a přednáškách, ale i při konkrétních krizových intervencích při vzniku mimořádné události.

Dopady distančního vzdělávání na psychiku žáků a na výskyt sociálně-patologických jevů se projevily ve školním roce 2021/2022. Pandemie onemocnění COVID-19 spojená s distanční výukou negativně ovlivnila přístup některých žáků ke vzdělávání (motivace k samostatné činnosti, pasivita, organizace času), vnímána je i snížená psychická odolnost a sociální kompetence žáků po návratu k prezenční výuce. Zvýšil se počet žáků trpících úzkostmi, depresiemi, přibývalo žáků s psychiatrickými diagnózami. Zvláště zranitelní jsou žáci ohrožení školním neúspěchem. Školy mohly ve školním roce 2021/2022 využít projektu Národního plánu obnovy, který byl zaměřen na doučování těchto žáků.

V rámci prevence rizikového chování školy realizují aktivity a zapojují se do programů, jako například:

- Škola má každoročně vypracovaný Preventivní program. Již několik let škola spolupracuje se speciální kynologickou skupinou Vojenské policie. Tato skupina se zabývá výcvikem psích specialistů na vyhledávání omamných a psychotropních látek, zbraní a výbušnin. Škola v rámci spolupráce poskytuje prostory pro výcvik,
- projekt Bezpečná škola v rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních,
- projekt Porucha příjmu potravy, Červená stužka – prevence AIDS, exkurze do Psychiatrické nemocnice Bohnice,
- zřízení protidrogového preventisty, který organizuje pro žáky odborné přednášky s protidrogovou tematikou,
- hlavním cílem preventivního programu je vnímat školu jako bezpečné místo. Působí zde výchovná poradkyně, psychologka a metodička prevence, které spolupracují s PPP a MHMP. Proběhla řada přednášek a besed. V rámci prevence rizikového chování se konají kurzy – adaptační, sportovní, dále jsou navštěvovány kulturní akce,
- spolupráce s organizacemi Život bez závislosti a Nevypuštěme duši, apod.

Environmentální výchova, výchova k udržitelnému rozvoji

Ekologická a environmentální výchova se promítá v rámci výuky (předměty biologie, zeměpis, základy společenských věd, chemie, aj.), ale i rovněž v zodpovědném a udržitelném chování žáků i chodu školy. Výchova k udržitelnému rozvoji je definována jako zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace.

Ekologická a environmentální výchova je uplatňována v rámci výuky ve společenskovědních předmětech, zejména v Biologii, Fyzice a Chemii s cílem uvědomit si odpovědnost za udržení kvality životního prostředí a úctu k životu ve všech jeho formách. Ve školách probíhá také třídění odpadu.

Od roku 2021 byla ve školách a školských zařízeních, které zřizuje hl. m. Praha, zavedena povinnost odebírat v rámci školního stravování vejce z bezklecového chovu, pokud to umožní situace na dodavatelském trhu a pokud to odpovídá zásadám péče řádného hospodáře. Školy a školská zařízení, které zřizuje městská část hl. m. Prahy, se mohou k tomuto postoji také nepovinně připojit.

Příklady zavedení environmentální výchovy na pražských středních školách:

- zavedení vyučovacího předmětu *Chemie v souvislostech, s tématy např. hormonální antikoncepce a vliv na životní prostředí, Evropský antibiotický den, apod.*
- účast školy na tematicky zaměřených akcích, např. *Pečujeme o přírodní bohatství hl. m. Prahy, akce na ochranu přírody a podporu environmentální výchovy v Boubínském pralese,*
- členství školy v projektu *Erasmus+ time to Help!*, který se tímto okruhem problémů zabývá,
- zřízení koordinátora EVVO,
- spolupráce s *Ekocentrem Toulcův Dvůr,*
- projekt *ENERSOL – mezinárodní vzdělávací program na téma úspora energií*

Mimoškolní aktivity

Většina středních škol realizuje mimo školní výuku aktivity, které slouží k navázání sociálních vazeb mezi žáky navzájem i žáky a studenty, k rozvíjení zájmů a talentů každého z žáků individuálně. Jedná se zejména o širokou škálu tematicky zaměřených kurzů a pořádání zájezdů. Jako prvním, se kterým se žáci setkají, je adaptační kurz, který pořádají téměř všechny školy, stejně jako lyžařský výcvik.

K dlouhodobým aktivitám patří vydávání školních časopisů, vedení zájmových kroužků, dobročinnost a podobně.

Příklady mimoškolních aktivit, nabízených v rámci pražských středních škol:

- *Pro žáky byl otevřen „Kurz pilotních dovedností s využitím leteckého simulátoru B 737 NG“. Žáci technických oborů pokračovali v budování simulátoru Boeing 737 NG.*
- *pěvecký sbor 1. a 2. ročník, pěvecký sbor Collegium Musica, Klub mladého diváka – divadlo, kroužek swingu, kroužek eurytmie pro žáky 3. a 4. ročníku,*
- *sportovní kroužek stolního tenisu, kroužek plavání pod hlavičkou SK IMPULS Praha,*
- *informace o estetické práci a nápojové kultuře, o historii barů, koktejlů, o práci a chování za barem, o úloze a povinnostech barmana, získají znalosti o recepturách, práci s alkoholem, zdobením, přízdobách a servisu nápojů a další informace, které budou ve své profesi využívat. Každý úspěšný absolvent obdrží celosvětově platný certifikát o dosaženém vzdělání v oboru,*
- *Filmový klub od roku 2015 pod záštitou projektu organizace Člověk v tísni Jeden svět na školách, 4. ročník Filmové noci „Jeden svět 2022“, Reprezentační ples školy, Filmový festival FILMŠPIT 2022,*
- *sportovní aktivity organizované školou, sportovní odpoledne „Sportujeme ve volném čase na sportovištích školy“,*
- *zapojení do činnosti Evropského parlamentu mládeže,*
- *kroužky programování CNC, 3D tisku, robotiky.*

Soutěže

Žáci pražských středních škol se dlouhodobě účastní tematicky zaměřených soutěží, festivalů či olympiád celostátního i mezinárodního rozsahu. Vysoký motivační kvocient představuje umístění na předních místech, především v mezinárodních soutěžích, jelikož dochází ke zvýšení prestiže školy i žáka, pro něhož je účast, či dokonce umístění v soutěži, ideálním doporučením a vizitkou pro případné studium na vysoké škole či pro praktické využití v odborných oborech.

Některé školy bývají organizátory specifických soutěží se spádovým územím Hlavního města Prahy. Například Střední odborná škola Jarov, se sídlem Praha 9, Učňovská 1 organizovala 10. ročník odborné soutěže Flora Pragensis pro nadané žáky zahradnických oborů středních škol ve vazbě a aranžování.

Příklady úspěchů žáků v soutěžích:

- *1. místo v celostátní soutěži v kategorii světlo a stín - soutěž PHOTCONTEST projektu PHOTOBASE,*
- *1. místo v krajském kole konverzační soutěže v NJ a 3. místo v celorepublikovém kole, 1. místo v okresním kole Olympiády z českého jazyka a 1. místo v okresním kole Olympiády z chemie a zeměpisu,*
- *Dostihy mladých jezdců ve Velké Chuchli a v Netolicích - 1. - 3. místo, Dostihy pro žáky a amatéry v Lysé nad Labem a Mostě - 2. a 3. místo, Klusácké dostihy - 1. místo, Kladruby – soutěž v předvádění koní 1. a 3. místo,*
- *Soutěž Sisyfos (realizace 3D modelů): 2. a 3. místo, Propagační akce „Dobrovolnictví“: spolupráce s Vinohradskou nemocnicí – realizace grafických návrhů, soutěž Antropoid: kresby a malby, 3. místo, Soutěž Aeskulab (vize budoucnosti): grafika a kresby, Figúra v Bratislavě: účast v mezinárodní soutěži,*
- *celorepubliková soutěž v CAM obrábění – 1. a 2. místo; celostátní matematická soutěž – 1. místo; Postav si svůj Stirlingův motor – 1. místo,*
- *1. místo v celostátní soutěži oboru Malíř; 1. místo na Mistrovství ČR v oboru Pokrývač a v oboru Tesař (zde i získal titul České ručičky), absolutní vítěz v celostátní zahradnické soutěži Děčínská kotva.*

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Střední školy mají úzkou spolupráci s vysokými školami (jako fakultní škola), vědeckými institucemi (Akademie věd ČR), Národním pedagogickým institutem ČR, neziskovými organizacemi zaměřenými na vzdělávací, charitativní, preventivní, ekologické a jiné projekty. U odborných středních škol se jedná zejména o spolupráci s Hospodářskou komorou ČR, Hospodářskou komorou hl. m. Prahy, Prahy, jednotlivými řemeslnými cechy a společenstvy, zejména pak s firmami dle jednotlivých zaměření škol, u kterých probíhají praxe žáků.

Příklady

- Škola spolupracuje s 45 zařízeními (např. s domovy pro seniory, chráněnými dílnami, školami pro postižené děti, dětskými domovy, mateřskými školami, poradnami pro uprchlíky, středisky pro drogové závislosti),
- škola je členem Asociace hotelů a restaurací ČR, Asociace kuchařů a cukrářů ČR, Asociace číšníků ČR, Asociace ředitelů hotelových škol, sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska, spolupráce s hotely, restauracemi, cukrárnami apod,
- škola spolupracuje s Českým institutem interních auditorů, Nadačním fondem Českého rozhlasu Světluška, s právníkou fakultou UK a fakultou financí VŠE,
- dlouholetá spolupráce školy s partnerskou školou Dietzenhofferovo gymnázium v Bamberku v Německu,
- spolupráce s Hasičským záchranným sborem; spolupráce se Sekcí nutričních terapeutů při České asociaci sester; spolupráce s 1. LF UK v Praze a se Státním zdravotním ústavem v Praze.

Popis problematiky, související s rozšířením nemoci covid-19

Průběh školního roku 2021/2022 zčásti opět poznamenán probíhající pandemií onemocnění COVID-19. Výuka byla v průběhu školního roku realizována prezenčně i distanční formou v závislosti na epidemiologické situaci, tj. distanční výuka byla z karanténních důvodů nařízena jen v některých třídách. Docházelo tak k tzv. hybridní výuce, kdy v některých třídách probíhala výuka prezenčně, v jiných distančně. Hybridní výuka probíhala i v rámci jedné třídy. Pokud to bylo nutné, využívali učitelé vzdálené vzdělávání pomocí Google Classroom, MS Teams a jiných aplikací. Uvolnění hygienických podmínek ovšem umožnilo obnovit aktivity organizované v předchozích letech (např. soutěže, výměnné a poznávací pobyty, mimoškolní aktivity).

Vliv válečného konfliktu na Ukrajině na průběh a organizaci vzdělávání,

Ruská agrese vůči suverénnímu státu vzedmula vlnu solidarity s ukrajinským národem, která měla mnoho podob – charitativní sbírky pro Ukrajinu, nebo zapojení do projektů na podporu Ukrajiny. S uprchlickou vlnou se musely vypořádat i střední školy. Ve školním roce 2021/2022 bylo přijato ke vzdělávání do všech ročníků středních škol všech zřizovatelů na území HMP celkem 284 ukrajinských uchazečů se statutem dočasné ochrany. Přijímání bylo legislativně upraveno školským zákonem (institut přijetí do vyššího ročníku), který byl zákonem č. 67/2022 Sb., o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, rozšířen i na přijetí do probíhajícího 1. ročníku. Přijatí ukrajinští uprchlíci na střední školu se adaptovali zejména na základě podpory ze školy (doučování, jazyková příprava) a od svých spolužáků.

Zvýšil se počet zájemců o studium, a to nejen vlivem nárůstu demografické křivky, ale právě i v důsledku válečného konfliktu na Ukrajině. Díky této skutečnosti došlo ke změně legislativy a došlo k

prodloužení termínu přijímání přihlášek ke studiu na středních školách. I to mělo za důsledek vyšší počet uchazečů z řad žáků, na které se vztahoval zákon tzv. LEX Ukrajina 1. S těmito uchazeči školy realizovaly i pohovory, při kterých byla prověřována dostatečná znalost českého jazyka pro studium na střední škole. V souvislosti s tímto docházelo k navýšení administrativní zátěže u škol v rámci přijímacího řízení a zvýšení nároků na pedagogy v rámci výuky v třídách s integrovanými cizinci.

Školy, městské části i neziskový sektor, začaly otevírat adaptační skupiny a jazykové kurzy, podpořené finančními prostředky MŠMT na základě jím vyhlášených výzev.

Příklady činnosti škol v době vypuknutí válečného konfliktu na Ukrajině

- Škola po vypuknutí konfliktu na Ukrajině okamžitě nabídla k dispozici volný byt ve školní budově. Škola též přijala 7 žáků (uprchlíků) na volná místa v jednotlivých třídách. Pro žáky z Ukrajiny byla zorganizována výuka českého jazyka. Všichni žáci postoupili v souladu s legislativou do dalších ročníků,
- studenti se zapojili do sbírky neziskové organizace Fond Sidus, která si klade za cíl dlouhodobě podporovat nemocné a potřebné, a to po finanční i materiální stránce. Studenti následně iniciovali několik akcí spojených s finanční sbírkou, kde byla vybrána opravdu vysoká částka 88 657,00 Kč. Následně škola zorganizovala charitativní běh Spartan Race a spojila ho s prodejem domácího pečiva připraveného právě studenty školy. Za startovné i prodej se celkově vybralo na fond SOS Ukrajina 11 675,00 Kč,
- škola zorganizovala za podpory městské části adaptační jazykové kurzy pro děti-cizince migrující z Ukrajiny. Do těchto kurzů bylo přihlášeno celkem 26 účastníků ve věkové kategorii 11 až 17 let.

II. 3. 1 Podpora odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy

V roce 2009 byla v Praze započata cílevědomá snaha zkvalitnit odborné vzdělávání na území hl. m. Prahy. Kromě toho, technické i jiné nehumanitní obory, byly na okraji zájmu žáků a jejich rodičů při volbě budoucího povolání. Cílem programu Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy v letech 2018-2022 (dále jen „Podpora OV“) je pokračovat v aktivitách, realizovaných v období 2014-2017, které měly pozitivní vliv na nepříznivé faktory ovlivňující odborné školství. Aktualizovaný program Podpora OV schválila Rada hl. m. Prahy usnesením č. 1159 ze dne 22. 5. 2018. Program na období 2018-2022 navazuje na předchozí realizaci programu Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy v letech 2014-2017, který byl schválen usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1430 ze dne 17. 6. 2014.

Podpora OV navazuje na předchozí aktivity realizované v letech 2009-2017, zakotvené v těchto základních dokumentech a projektech:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2012-2016, schválený usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 15/9 ze dne 29. 3. 2012.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016-2020, schválený usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 15/15 ze dne 31. 3. 2016.
- Dlouhodobý plán podpory učňovského školství a řemesel v hlavním městě Praze v letech 2010 až 2013, schválený usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 35/42 ze dne 26. 3. 2010.
- Projekt Operačního programu Praha Adaptabilita ŘEMESLO ŽIJE! II, který byl schválen usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 40/110 ze dne 16. 9. 2010.
- Projekt Operačního programu Praha Adaptabilita ŘEMESLO ŽIJE! III, který byl schválen usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 9/7 ze dne 10. 9. 2015.
- Aktualizace programu Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy v letech 2017-2020, schválené usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1438 ze dne 13. 6. 2017.

Podpora OV je nastavena do souladu s realizací Krajského akčního plánu vzdělávání hlavního města Prahy (dále jen „KAP“), jež byl schválen usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 21/33 ze dne 15. 12. 2016. Aktivity Podpory OV KAP v některých případech doplňují, či jsou součástí přímých opatření, zahrnutých do realizace KAP.

Cílem Podpory OV není vytváření nových koncepcí podpory a strategií rozvoje odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy, ale podpora, udržení a rozvoj aktivit, které byly realizovány zejména v období let 2014 až 2017 s pozitivním dopadem na podporu a rozvoj odborného vzdělávání, a které přispěly a stále přispívají ke zkvalitnění výuky a zvyšování prestiže odborného vzdělávání. Uvedené aktivity byly dále vyhodnoceny, v rámci rozpočtu běžných výdajů odboru školství, mládeže a sportu Magistrátu hlavního města Prahy, jako udržitelné na roky 2018-2022.

V neposlední řadě je cílem udržet v povědomí škol, žáků a veřejnosti kampaně hl. m. Prahy na podporu odborného školství a polytechnického vzdělávání Řemeslo žije! a Odbornost žije!

Představení jednotlivých aktivit:

Projektové dny – aktivita má podporovat spolupráci středních škol a základních škol, podpořit zájem žáků 9. tříd o odborné vzdělávání, důraz je kladen na faktické odborné činnosti, které střední škola zorganizuje pro potenciální uchazeče, žáky základní školy.

Semináře, workshopy a exkurze – zkvalitnění výuky žáků středních škol prostřednictvím intenzivního kontaktu s odborníky z profesní praxe.

TOP kemp – vzdělávací aktivita zaměřená na získání a prohloubení nadstandardních dovedností žáků formou jejich přímé účasti při výrobních operacích v partnerském podniku.

Sollertia – soutěž pro zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu za přímé účasti podnikatelských subjektů a dalších organizací.

Imatrikulace žáků prvních ročníků a udělování Tovaryšských listů absolventům oborů vzdělání s výučním listem – aktivita, jejímž cílem je zvýšení společenské prestiže oborů vzdělání s výučním listem a jejímž úkolem je poukázat na společenskou potřebnost řemeslných profesí.

Podpora technického vybavení škol – aktivita ke zvýšení kvality vzdělávacího procesu na odborných školách, modernizaci vybavení odborných učeben či dílen pro odborný výcvik.

Podpora vzdělávání pedagogů, učitelů odborného výcviku a učitelů odborných předmětů – krátkodobá vzdělávací aktivita, která prostřednictvím individuálně vybraných vzdělávacích programů umožní aktualizovat znalost výrobního prostředí firem, seznámit se s novými technologiemi a materiály, získat přístup a motivaci k dalšímu odbornému vzdělávání.

Stipendijní systém – aktivita zaměřená na podporu málopočetných oborů vzdělání s výučním listem a na motivaci žáků ke studiu těchto oborů.

Odborné dovednostní soutěže SOLLERTIA ve školním roce 2021/2022:

Hlavním principem dovednostních soutěží SOLLERTIA je přímé porovnání výkonu žáků a odborníka z praxe, tzv. vyzývatele, v závěrečném kole, kde jsou všem nastavena stejná pravidla a žáci se posuzují za stejný soutěžní úkol podle stejných kritérií jako vyzvatele. Díky tomu je možné objektivně zjistit úroveň získaných vědomostí a dovedností žáka v porovnání s profesionálem v oboru.

Nejlepší žák z každého oboru, který dosáhne alespoň 66 % výsledku vyzývatele, je oceněn čestným titulem SOLLERS (z lat. ZRUČNÝ) a stříbrnou medailí ze 42 gramů ryzího stříbra. Tímto principem se od dovednostních soutěží SOLLERTIA a inspirovaly i další řemeslné soutěže po celé republice. Hlavní město Praha v roce 2016 soutěži SOLLETRIA nechalo vydat ochrannou známku. Zároveň započalo s přípravou pravidel pro zcela nové mezinárodní dovednostní asymetrické soutěže SOLLERTIA.

Dovednostní soutěže SOLLERTIA mají za cíl rozšířit přímou účast podniků jako budoucích zaměstnavatelů na obsahu výuky na hodnocení výsledků žáka, a to zejména v praktickém vyučování. Zapojení odborníků z reálné praxe obohatí a rozšíří praktickou výuku odborných předmětů a propojí vazby mezi podniky a školami.

Ve školním roce 2021/2022 nemohla být realizována žádná kola soutěží SOLLERTIA z důvodu přetrvávající pandemie onemocnění COVID-19 a později i kvůli počínající uprchlické krizi související s válečným konfliktem na Ukrajině, kdy nebylo možné z organizačních důvodů uskutečnit prezenční soutěže.

Stipendijní program Podpory OV

Velmi úspěšnou aktivitou Podpory OV je realizace stipendijního programu. Program je velmi kladně hodnocen zapojenými školami. Ve školním roce 2021/2022 program úspěšně pokračoval i když jeho realizace byla v předešlém školním roce ovlivněna pandemií COVID-19.

Základní dokumenty pro jejich rozsáhlost lze stáhnout pod zde uvedeným odkazem na webovém portálu školství:

<https://skoly.praha.eu/Pro-skoly/Podpora-odborneho-vzdelavani/Zakladni-dokumenty>

II. 4 Konzervatoře

Vzdělávání v konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon náročných uměleckých nebo umělecko-pedagogických činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

Na území hl. m. Prahy působí 8 konzervatoří, z toho 1 konzervatoř zřizuje MŠMT (Konzervatoř a střední škola Jana Deyla, příspěvková organizace) a 3 konzervatoře jsou soukromé:

- Mezinárodní Konzervatoř Praha - International conservatory Prague, s.r.o.
- Pražská taneční konzervatoř a střední odborná škola, s.r.o.
- Taneční centrum Praha - konzervatoř, z. ú.

Hl. m. Praha zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře. Z toho jedna vykonává i činnost vyšší odborné školy. Jsou to:

- Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7
- Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1
- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, se sídlem Praha 4 - Braník, Roškotova 4

Ve školním roce 2021/2022 na pražských konzervatořích studovalo 1 743 žáků (zřizované krajem Hl. m. Praha – 1 096 žáků, na soukromých – 559 žáků a na konzervatoři zřizované MŠMT – 88 žáků).

Tab. č. 33 - Konzervatoře – denní forma vzdělávání

zřizovatel	školy			žáci	Nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za šk. r. 2019/2020
	celkem	z toho v délce				
		6 let	8 let			
kraj	4	3	1	1096	187	118

soukromý	3	1	2	559	73	38
MŠMT	1	1	0	88	13	10
celkem	8	5	3	1743	273	166

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele, statistický výkaz o konzervatořích (DK1, DK2, DK5)

V pražských konzervatořích (zřizovaných HMP) studuje velké množství žáků, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji. Podíl dojíždějících činí 55,1 % z celkového počtu 1 096 žáků. Nejvíce je ze Středočeského kraje – 19 %. Obdobná situace je i u konzervatořích soukromých.

Tab. č. 34 - Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromé – denní forma vzdělávání

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	54	15	29	32	50	49	25	14	38	32	211	28	27	604
z toho nově přijatí	12	3	2	7	9	10	5	3	5	4	50	6	8	124

Zdroj: SML MHMP

Věkové složení a žáci podle státní příslušnosti

Největší zastoupení v konzervatořích mají žáci 22-24letí a žáci 17letí a 18letí. Žáci 11letí a mladší tvoří pouze 1,08 % z celkového počtu 1733 žáků.

Tab. č. 35 - Věkové složení žáků

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22–24letí	25letí a starší
Počet 1733	23	35	40	51	109	185	185	209	199	178	113	260	146
%	1,32	2,01	2,30	2,94	6,28	10,67	10,67	12,06	11,48	10,27	6,52	15,0	8,42

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (DK7.2)

Kvalita pražských konzervatořích je známa i v zahraničí, proto se na školách vzdělávají také žáci a studenti z celého světa. U konzervatořích (zřizovaných HMP i soukromých) v současné době vlivem událostí na Ukrajině se zvýšil počet žáků z Ukrajiny (97), dále nejvíce studujících pochází tradičně ze Slovenska (38), Ruska (28) a Kazachstánu (7). Výjimkou nejsou ani žáci z Francie, Mongolska, Japonska, Koreje, Brazílie, Turecka a jiných států Evropy a Asie.

Tab. č. 36 - Žáci podle státní příslušnosti

Příslušnost	Celkem	ČR	Slovensko	Ostatní státy EU 28	Ostatní státy Evropy	Ostatní státy světa
Žáci	1731	1585	43	8	70	25
Podíl v %	100	91,56	2,48	0,46	4,04	1,44

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele (DK11.1)

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2021/2022 prováděla ČŠI inspekční činnost na jedné konzervatoři soukromé a jedné zřizované HMP, kdy předmětem obou inspekcí bylo hodnocení podmínek, průběhu a výsledků

vzdělávání. Nebyly zjištěny závažné nedostatky. Na stejné konzervatoři zřizované HMP byla vykonána inspekční činnost na podnět. Nebylo zjištěno žádné porušení právního předpisu.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Školy udržují kontakty s obdobně zaměřenými školami v zahraničí a účastní se workshopů a seminářů se zahraničními osobnostmi (případně se podílejí na jejich přípravě a realizaci). Žáci vystupují na mezinárodních festivalech a přehlídkách, účastní se mezinárodních soutěží.

V souvislosti s opatřeními v návaznosti na COVID-19 se ještě ve školním roce 2021-22 některé akce neuskutečnily nebo probíhaly formou on-line (kurzy, workshopy aj.).

Některé školy se v rámci jazykového vzdělávání zapojily do Metropolitního programu podpory středoškolské jazykové výuky a využívaly při výuce rodilých mluvčích.

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1* – povinně se vyučuje 1 cizí jazyk (anglický nebo německý), nepovinně francouzský; v oboru klasický zpěv je odborným jazykem italský jazyk. V rámci Metropolitního programu vyučují rodilí mluvčí anglický jazyk a anglickou konverzaci.
- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7* – žáci se učí anglickému jazyku, jako druhý cizí jazyk je zavedena francouzština, která je zároveň jazykem odborným (francouzské baletní názvosloví). Motivací pro výuku jsou četné zahraniční kontakty s obdobnými školami a účast žáků na vystoupeních s mezinárodní účastí.
- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41* – vyučuje se anglický a francouzský jazyk. Na škole působí rodilý mluvčí, který kromě výuky intenzivně spolupracuje s vyučujícími anglického jazyka. Motivací učit se cizím jazykům podporuje přítomnost zahraničních pedagogů a účast na jejich workshopech a zahraniční stáže. Podařilo se zrealizovat dvě zahraniční stáže – v Norsku a na Maltě.
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka* – hlavním jazykem je jazyk anglický, je vyučován v několika skupinách v ročníku dle dosažené úrovně žáků; v zaměření na muzikál a populární zpěv je druhým jazykem francouzský jazyk.
- *Taneční centrum Praha - konzervatoř, zapsaný ústav, zkráceně Taneční centrum Praha - konzervatoř, z. ú.* - povinně se vyučuje anglický jazyk, druhým jazykem je od 3. ročníku španělština.
- *Mezinárodní Konzervatoř Praha – International conservatory Prague, s.r.o.* - povinně se vyučuje angličtina, povinně volitelný jazyk je němčina nebo italština. Škola umožňuje absolutorium studentům i z jazyka německého nebo italského.
- *Pražská taneční konzervatoř a střední odborná škola, s.r.o.* - žáci mají na výběr ze tří jazyků (angličtina, němčina, ruština). Konzervatoř byla spoluorganizátorem Olympiády v AJ, pořádá Evropský den jazyků.

Tab. č. 37 - Vyučující cizích jazyků – zřizovatel HMP

Zřizovatel		Kraj	Soukromník
Počet učitelů cizích jazyků celkem		24	12
V tom	s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	20	9
	bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	1	1
	rodilí mluvčí	3	2

Zdroj: SML MHMP

Mezinárodní spolupráce, zapojení škol do rozvojových programů

Jednotlivé konzervatoře v rámci své umělecké činnosti často spolupracují obdobnými vzdělávacími institucemi či jinými partnery zahraničními. Spolupráce probíhá formou společných koncertů,

vystoupení, účasti na festivalech nebo soutěžích, výměnných pobytů či zájezdů studentů a pedagogů apod. Konzervatoře pořádají rovněž odborné workshopy se zahraničními lektory nebo semináře za účasti zahraničních umělců.

V důsledku měnících se opatření souvisejících s onemocněním Covid - 19 se ještě i v tomto školním roce některé plánované akce nezrealizovaly.

- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7* dlouhodobě spolupracuje s evropskými institucemi – Státní baletní škola Bytom, Tanečné konzervatorium Evy Jaczovej Bratislava, Taneční konzervatoř v Barceloně, Královská konzervatoř Haagu, Státní baletní škola ve Varšavě, aj., probíhají výměnné zájezdy studentů a pedagogů, účast na společných koncertech a vystoupeních např. představení ve Francii, účast na festivalu Tanz Art ost-west v Německu, představení na světovém festivalu divadelního umění v Japonsku.
- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41* spolupracuje se zahraničními tanečními pedagogy, choreografy a tanečníky z různých zemí, probíhají výměnné stáže studentů i pedagogů v rámci programu Erasmus+, spolupráce se zahraničními tanečními školami. V rámci projektu Šablony II probíhala např. spolupráce s Jun Wan Kimem v předmětu bojové umění. Škola je rovněž zapojena do projektu iKAP 2 a projektu Umělecko-pedagogický rozvoj Konzervatoře Duncan centre II.
- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1* uskutečnila výměnné koncerty žáků se školou Hohner Konservatorium Trossingen v Německu, účastnila se mezinárodních soutěží v Polsku, Itálii, Francii, Portugalsku a Španělsku, kde získala řadu 1. – 3. cen za hru na různé hudební nástroje (akordeon, klavír, lesní roh, pozoun, fagot aj.) i populární zpěv.
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka* se účastnila mezinárodních festivalů a soutěží ve hře na hudební nástroje (např. HARMONIKAVERBAND ÖSTERREICH - akordeon, Mezinárodní flétnová soutěž Flautiada na Slovensku aj.), ve kterých obsadili několik 1. – 3. míst.
- *Pražská taneční konzervatoř a střední odborná škola, s.r.o.* - v rámci programu Erasmus+ jsou podpořeny projekty oboru Tanec pro výjezdy do Estonska a Slovenska.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Konzervatoře se významnou měrou podílejí na kulturním životě v Praze, jiných městech ČR i v zahraničí. Pořádají řadu veřejných koncertů, tanečních i divadelních představení i jiných akcí.

Akce se konaly, pokud to epidemiologická opatření souvisejících s epidemií koronaviru umožňovala.

- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41* – v prosinci 2022 proběhl festival PUSH Dance, účast na mezinárodním festivalu SHARE v Bratislavě, Muzejní noc v kutnohorské galerii aj.
- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7* – umístění v soutěži Na špičkách v rámci festivalu Dance Live v Brně (1. a 2. cena).
- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1* získala řadu 1. – 3. míst v tuzemských i zahraničních hudebních a pěveckých soutěžích např.: Ohrid Pearls v Severní Makedonii - 1. cena housle sólo, klavír sólo, klavírní trio a absolutní vítězství Grand Prix a Zlatá plaketa, Mezinárodní soutěž OPUS 2022 v Krakově – 1. a 2. cena klarinet aj.
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka* – účast na zahraničních i tuzemských soutěžích, na kterých žáci získali různá ocenění včetně cen za 1. – 3. místa (např. Celostátní akordeonová soutěž Dobřany 2022, Pardubické dechy 2021 aj.)
- *Mezinárodní Konzervatoř Praha - International conservatory Prague, s.r.o.* získala např. 2. místo v klasickém zpěvu v mezinárodní soutěži Pražský pěvec, účast v soutěži Pardubické dechy, 1. cena za nejlepší titulní stranu v celostátní soutěži středoškolských časopisů aj.

Další důležité aktivity škol

Konzervatoře se aktivně podílejí na kulturním životě v Praze i jiných městech ČR. Ještě i ve školním roce 2021/2022 byla v rámci zamezení šíření onemocnění Covid-19 se řada plánovaných aktivit konzervatoří včetně soutěží, přehlídek a dalších představení neuskutečnila.

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1* - organizuje koncertní a scénická vystoupení při různých slavnostních příležitostech a společenských akcích. Proběhly koncerty v rámci Nocí kostelů, koncerty ve spolupráci s Národním pedagogickým muzeem J. A. Komenského, městskými částmi, společností Unicorn, koncerty s Českou filharmonií, koncerty cyklu Svátky hudby Václava Hudečka aj.
- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41* - v rámci projektu Rozvoj multikulturního vzdělávání fungoval v konzervatoři volnočasový klub Podvečery na Duncanu (představení, besedy).
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka* spolupracuje s profesionálními divadelními scénami (účast žáků muzikálového oddělení v představeních např. Fantom opery v Goja Music Hall Praha, Pretty Woman v Městském divadle Brno, Něco shnilého v Divadle J. K. Tyla Plzeň) a významnými instrumentálními tělesy a pěveckými sbory (např. Filharmonie Hradec králové, Plzeňská filharmonie JAMU Brno, Pražský smíšený sbor).
- *Mezinárodní Konzervatoř Praha - International conservatory Prague, s.r.o.* – konala se divadelní i muzikálová představení v divadle Apollo, proběhlo několik koncertů např. Pocta Steviemu Wonderovi, byl nastudován romský muzikál Apsa Jilestar, proběhl adaptační kurz v Hájemství u Dvora Králové.
- *Taneční centrum Praha - konzervatoř, zapsaný ústav, zkráceně Taneční centrum Praha - konzervatoř, z. ú.* – účast na festivalu Mezinárodní týdny tance, představení v pražských divadlech a kulturních prostorech. aj.
- *Pražská taneční konzervatoř a střední odborná škola, s.r.o.* pořádala týdenní adaptační kurz pro 1. ročníky, účastnila se festivalu Mezinárodního dne tance aj.

Spolupráce se zaměstnavateli, profesními organizacemi a dalšími partnery

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1* - spolupráce s hudebními tělesy Česká filharmonie, PKF, a FOK, Václavem Hudečkem, spolupráce se společností Unicorn, New York University in Prague, spolupráce s konzervatořemi v Brně a Ostravě, aj.
- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7* - dlouhodobá spolupráce s Národním divadlem v Praze, Stavovským divadlem, Jihočeským divadlem aj.
- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41* - spolupráce v rámci umělecko-pedagogické praxe se základními uměleckými školami v Praze i jiných městech.
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka* - spolupráce s profesionálními divadelními scénami (Goja Music Hall Praha, Městském divadlo Brno aj.), s dalšími partnery jako Jazz Dock, Praha, Dopravní podnik hlavního města Prahy, Kytary.cz aj.
- *Mezinárodní Konzervatoř Praha - International conservatory Prague, s.r.o.* spolupracuje s profesionálními divadelními scénami v Praze i jiných městech (např. divadlo Apollo, Broadway aj.), s TV Star, TV Roma, s MČ Praha 1, Praha 3 a Praha 6, s TV Prima, TV Nova, TV Praha a další.
- *Taneční centrum Praha - konzervatoř, zapsaný ústav, zkráceně Taneční centrum Praha - konzervatoř, z. ú.* - spolupráce s Divadlem Na Vinohradech, Hybernia, Komédie, Švandovým divadlem, Městskou knihovnou aj.

Prevence rizikového chování

V konzervatořích se při prevenci rizikového chování zaměřují především na tvůrčí aktivitu žáků a spolupráci s rodiči, kteří jsou zváni na žakovská a studentská představení a zapojování do různých aktivit konzervatoří. Dále jsou žáci pravidelně seznamováni s rizikovými jevy v rámci základů společenských věd, pedagogiky a psychologie – přednášky a akce zaměřené proti drogám, alkoholu a kouření, na zdravý životní styl, péči o psychické zdraví.

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1* – osvědčily se zejména projektové práce v jednotlivých ročnících, z nichž nejzajímavější je poslední fáze – prezentace před třídou a následná otevřená diskuse mezi studenty k dané problematice.
- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41* – program prevence byl zaměřen zejm. na oblast zdravé stravy, duševní zdraví a životní styl (on-line workshopy somatické metody s Teri Weikel, besedy s právníkem aj.).
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka* - účast na Festivalu Jeden svět (Člověk v tísni), Neviditelná výstava, účast na projektech s tématy kyberšikana, sexuální násilí, péče o psychiku atd.
- *Pražská taneční konzervatoř a střední odborná škola, s.r.o.* realizovala pro žáky návštěvu Protidrogového vlaku, besedu Etiketa s Ladislavem Špačkem aj.

Environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova je profilové téma, které se prolíná zejména základy společenských věd, kineziologií, biologií a taneční technikou. Tematika se vyskytuje v rámci školních projektů. Základy ekologické výchovy konzervatoře uplatňují především v praxi (třídění odpadu, šetření energií, úprava bezprostředního okolí školy apod.).

- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41* - žáci školy jsou soustavně vedeni k šetrnému přístupu k životnímu prostředí i v běžném životě, k šetrnému zacházení s energiemi a pitnou vodou, k třídění odpadu.
- *Taneční centrum Praha - konzervatoř, zapsaný ústav, zkráceně Taneční centrum Praha - konzervatoř, z. ú.* pořádal týdenní campy, na kterých je vztahu k přírodě věnován program.
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka* – probíhaly přednášky i další aktivity v rámci předmětu Výchova ke zdraví.
- *Pražská taneční konzervatoř a střední odborná škola, s.r.o.* spolupracuje s Pražským ekologickým centrem a účastní se akcí pořádaných touto organizací.

Multikulturní výchova

Je především vyučována v rámci občanské nauky a pedagogiky. Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. K rozvoji multikulturního povědomí a cítění přispívají také žáci-cizinci, kteří na konzervatořích v hojné míře studují.

Vzhledem k opatřením v souvislosti s rozšířením nemoci COVID-19 se neuskutečnily všechny plánované zahraniční stáže žáků či výměnné koncerty žáků se zahraničními partnery.

- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41* provozuje v rámci projektu OP PPR Rozvoj multikulturního vzdělávání k začleňování žáků s OMJ volnočasový klub Podvečery na Duncanu s multikulturními programy. V rámci projektu Erasmus + a díky zahraničním workshopům se žáci setkávají s žáky i pedagogy ze zahraničních škol. Učí se poznávat a respektovat odlišnost, různé kultury apod.

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1* organizovala kurzy v různých oborech pro zahraniční zájemce, proběhly výměnné koncerty žáků s konzervatoři v Německu.
- *Pražská taneční konzervatoř a střední odborná škola, s.r.o.* mimo jiné zorganizovala týdenní poznávací zájezd do Turecka, jsou realizovány stáže v souboru Sl'uk na Slovensku a v baletní škole v Estonsku. Škola se zúčastňuje akcí pořádaných organizacemi zabývajícími se problematikou etnických a národnostních menšin např. Člověk v tísni.

Vliv válečného konfliktu na Ukrajině na průběh a organizaci vzdělávání, zejména v souvislosti s příchodem ukrajinských studentů

Vzhledem k tomu, že se na konzervatořích tradičně vzdělávají žáci z cizích zemí, díky bohatým zkušenostem se začleňováním cizinců i příslušníků národnostních menšin neměly konzervatoře problém se začleněním ukrajinských žáků. Pro vzdělávání ukrajinských uprchlíků byly uzpůsobeny podmínky a pro jejich snadnější začlenění byly organizovány nebo zprostředkovány kurzy českého jazyka.

- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41* se snažila pomoci přichozím uprchlíkům (sbírky, akce pro ukrajinské děti, i umožnění několika uprchlíkům docházet do hodin tanečních technik a využívat taneční sály v době mimo vyučování). Do 2. ročníku byla přijata jedna žákyně z Ukrajiny.
- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7* postupně přijala 12 žáků z Ukrajiny, kteří byli bez větších problémů integrováni do různých ročníků.
- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1* přijala ke vzdělávání podle přizpůsobeného vzdělávacího plánu 12 ukrajinských žáků. Organizovala pro ně kurzy českého jazyka a neformálně jim vycházela vstříc.
- *Mezinárodní Konzervatoř Praha - International conservatory Prague, s.r.o.* zorganizovala benefiční koncert „Spojení srdcem“, jehož výtěžek byl věnován na konkrétní pomoc ukrajinským maminkám s dětmi.
- *Taneční centrum Praha - konzervatoř, zapsaný ústav, zkráceně Taneční centrum Praha, konzervatoř, z.ú.* vytvořila vzhledem k nárůstu žáků ukrajinských uprchlíků rozsáhlý program integrace včetně zajištění psychické podpory i případné psychoterapeutické pomoci prostřednictvím výchovného poradce školy.

II. 5 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studentů, získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své studium ukončili maturitní zkouškou. Délka vyššího odborného vzdělávání je podle školského zákona v denní formě 3 roky, včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů je délka vzdělávání až 3,5 roku.

Většina vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy vznikla a existuje, podobně jako v celé České republice, při středních školách. Ve školním roce 2021/2022 působilo v hl. m. Praze celkem 34 vyšších odborných škol, ve kterých studovalo 4 796 studentů v denní formě vzdělávání (6 287 studentů včetně ostatních forem vzdělávání, dále jen „OFV“). Na území hl. m. Prahy se rovněž nachází jedna vyšší odborná škola policejní, zřizovaná Ministerstvem vnitra.

Tab. č. 38 - Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti

Zřizovatel	Počet škol	Denní forma vzdělávání – počty				Ostatní formy vzdělávání - počty		
		Skupin	Studentů	Nově přijatí do 1. ročníku	Absolventi za 2020/2021	Studentů	Nově přijatí do 1. ročníku	Absolventi za 2019/2020
Celkem	34	207	4 796	2 099	915	1 491	588	298

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2021/2022(E1.3.2, E1.2.1)

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Příklady hodnocení škol ČŠI:

- *Kontrolní činnost ČŠI proběhla v termínu 23. 11. – 25. 11. 2021. Pozitivně byla hodnocena zejména kvalita výuky. Mezi doporučeními ke zlepšení patří např. posílení metodického vedení začínajících pedagogů.*
- *hodnocení podmínek, průběhu a výsledku vzdělávání poskytovaného střední a vyšší odbornou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona: Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2019 vzrostl počet žáků a pedagogů, snížil se počet studentů. Došlo k personální obměně pedagogického sboru, kvalita poskytovaného odborného vzdělávání zůstává zachována. Na škole je účinná podpora rozvoje odborných kompetencí žáků a studentů propojováním teoretických poznatků s jejich využitím v praxi. Spolupráce s četnými sociálními partnery zvyšující uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Je realizována systematická obnova materiálně technických podmínek vzdělávání.*

ČŠI u dotčených škol neshledala žádné porušení právních předpisů.

Oborová struktura vyšších odborných škol

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyšších odborných škol v denní formě vzdělávání byla skupina 82 – Umění a užitě umění s 985 studenty (školy hl. m. Prahy 317), dále skupina 53 – Zdravotnictví s 617 studenty (školy hl. m. Prahy 407 studentů) a skupina 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče s 579 studenty (školy hl. m. Prahy 465 studentů). Nejméně zastoupeny byly: skupina 61 – Filozofie, teologie s 16 studenty a skupina 74 - Tělesná kultura, tělovýchova a sport s 1 studentem. Některé skupiny oborů se naopak na školách zřizovaných hl. m. Praha nevyučují vůbec, např. 61 – Filozofie, teologie, 64 – Podnikání v oborech, odvětví, 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus či 74 - Tělesná kultura, tělovýchova a sport. Úplný přehled o oborové struktuře nabízí následující tabulka.

Tab. č. 39 - Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání

Kód oboru	Skupina oborů	Počet škol poskytujících vzdělání v oboru		Počet studentů		Nově přijatí studenti do 1. ročníku		Absolventi za šk. rok celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba (1)	1	1	41	41	18	18	11	11
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní	2	2	111	111	61	61	11	11
29	Potravinářství a potravinářská chemie (1)	1	1	0	0	0	0	6	6
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie (1)	1	1	26	26	0	0	4	4
37	Doprava a spoje (1)	1	1	59	59	39	39	9	9
39	Speciální a interdisciplinární obory (1)	1	1	22	22	14	14	0	0
53	Zdravotnictví (5)	5	2	617	407	286	194	156	96
61	Filozofie, teologie (1)	1		16		5		3	
63	Ekonomika a administrativa (3)	3	2	195	155	116	76	26	20
64	Podnikání v oborech, odvětví (3)	3		198		91		29	

Kód oboru	Skupina oborů	Počet škol poskytujících vzdělání v oboru		Počet studentů		Nově přijatí studenti do 1. ročníku		Absolventi za šk. rok celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus (2)	2		238		92		72	
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost (3)	3	1	135	8	66	0	21	4
72	Publicistika, knihovnictví a informatika (2)	2	1	82	48	51	18	6	6
74	Tělesná kultura, tělovýchova a sport (1)	1		1		0		5	
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče (4)	4	2	579	465	284	241	93	85
82	Umění a užité umění (12)	12	7	985	317	388	130	165	61
SU	Celkem v denní formě vzdělávání - počet studií (34)	34	17	3305	1659	1511	791	617	313

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2021/2022

V ostatních formách vzdělávání byla nejpočetněji zastoupena také skupina 75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče se 597 studenty, u VOŠ zřizovaných hl. m. Praha rovněž s 436 studenty. Nejméně zastoupena byla skupina 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika se 4 studenty, 82 – Umění a užité umění se 18 studenty a skupina 39 - Speciální a interdisciplinární obory s 11 studenty. Některé skupiny oborů, např. skupina 61 – Filozofie, teologie, 64 – Podnikání v oborech, odvětví, 72 - Publicistika, knihovnictví a informatika a 74 - Tělesná kultura, tělovýchova a sport, nebyly ve školách zřizovaných hl. m. Praha vůbec otevřeny.

Tab. č. 40 - Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP-ostatní formy vzdělávání

Kód oboru	Skupina oborů	Počet škol poskytujících vzdělání v oboru		Počet studentů		Nově přijatí studenti do 1. ročníku		Absolventi za šk. rok celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	11	11	0	0	0	0
53	Zdravotnictví	4	1	460	135	154	52	112	43
61	Filozofie, teologie	2		110		28		2	
63	Ekonomika a administrativa	1	1	44	44	0	0	23	23
64	Podnikání v oborech, odvětví	1		14		0		0	
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	2	1	49	8	13	0	7	0
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	1		4		0		3	
74	Tělesná kultura, tělovýchova a sport	1		23		0		6	
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	597	436	287	218	110	92
82	Umění a užité umění	2	1	18	6	5	0	0	0
SU	Celkem v ostatních formách vzdělávání - počet studií	34	16	1330	640	487	270	263	158

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2021/2022

Změny oborové struktury VOŠ

V průběhu školního roku 2021/2022 došlo k následujícím změnám v oborové struktuře středních škol.

Tab. č. 41 - Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Škola	Důvod
74-41-N/02	Wellness specialista	Vyšší odborná škola ČUS, s.r.o., Zátokova 100/2, Praha 6	Zájem veřejnosti
63-41-N/33	Digitální marketing	CEDUK – VOPŠ Vyšší odborná škola s.r.o., Eliášova 827/22, Praha 6	Zájem veřejnosti

82-41-N/20	Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba / Design módních doplňků – kombinovaná forma vzdělávání	Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9	akreditace změny programu, úprava rozložení předmětů a jejich časové dotace
68-42-N/09	Bezpečnostní činnost ve veřejném sektoru	CEDUK – VOPŠ Vyšší odborná škola s.r.o., Eliášova 827/22, Praha 6	Zájem veřejnosti

Zdroj: SML MHMP

Tab. č. 42 - Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Škola	Důvod
26-47-N/23	Informační technologie/Audiovizuální technika a distribuce signálů	Vyšší odborná škola informačních studií a Střední škola elektrotechniky, multimedií a informatiky	ukončena výuka
29-41-N/01	Potravinářská technologie a biotechnologie	VOŠ, G, SPŠ a SOŠ, Praha 2, Podskalská 10	nízký zájem o studium na VOŠ

Zdroj: SML MHMP

Akreditované vzdělávací programy

Akreditaci vzdělávacího programu MŠMT uděluje na dobu rovnající se nejvýše dvojnásobku délky vzdělávání v denní formě studia. Platnost akreditace lze i opakovaně prodloužit.

Stav a výsledky akreditací vzdělávacích programů VOŠ

- VOŠ publicistiky, se sídlem Praha 1, Opatovická 160/18 - akreditovaný vzdělávací program 82-43-N/09 Faktografická rozhlasová a televizní tvorba, obor vzdělání 82-43-N/.. Multimediální tvorba, v denní, kombinované a distanční formě, akreditovaný vzdělávací program 72-42-N/02 Publicistika, obor vzdělání 72-42-N/.. Publicistika, v denní a kombinované formě.
- VOŠ, G, SPŠ a SOŠ, Praha 2, Podskalská 10 – z důvodu nízkého zájmu o studium vzdělávacích programů VOŠ 68-43-N/05 Veřejná správa, 63-41-N/31 Ekonomika a provoz zájmových chovů a 63-41-N/32 Podnikání malých a středních firem, byl ve školním roce 2021-2022 realizován pouze 3. ročník a v následujícím školním roce se tyto obory již realizovat nebudou.

Věkové složení studentů

Věková skupina, odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání, je 19-21 let, avšak vyšší odborné školy v hl. m. Praha navštěvují i mladší a starší studenti. Nejvyšší je zastoupení studentů ve věku 21 let (850). Podrobný přehled podává následující tabulka. V tomto přehledu je zahrnuta i policejní VOŠ.

Tab. č. 43 - Věkové složení studentů VOŠ

Věk	Mladší 18 let	19letí	20letí	21letí	22letí	23letí	24letí	25–29letí	30–34letí	35–39letí	40letí a starší
Všechny formy vzdělávání: 4 796											
Počet	6	455	827	850	620	411	251	523	248	188	417
Denní forma vzdělávání: 3 305											
Počet	6	428	780	782	544	329	159	196	33	14	34
Ostatní formy vzdělávání: 1 491											
Počet	0	27	47	68	76	82	92	327	215	174	383

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2021/2022 (xE2.5)

Na vyšších odborných školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2021/2022 vzdělávalo 363 studentů – cizích státních příslušníků, tj. 7,57 % z celkového počtu studentů.

Tab. č. 44 - Studenti podle státní příslušnosti

Příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
Studenti (4 795)	4 432	79	12	207	65
Podíl v %	92,43	1,65	0,25	4,32	1,36

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2021/2022 (E2.7.1)

Studenti dojíždějící z jiných krajů

Na pražských vyšších odborných školách se vzdělává značný počet studentů, žijících v jiných krajích, přičemž nejvyšší zastoupení mají studenti ze Středočeského kraje, což demonstruje i následující tabulka.

Tab. č. 45 - Studenti s trvalým bydlištěm v jiném kraji

Kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet studentů celkem	142	66	61	73	159	160	79	55	109	108	1779	174	51	3016
Z toho nově přijatí	45	24	25	41	70	66	36	24	53	43	800	74	21	1322

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Předmětem vykonaných kontrol ČŠI byla zejména kontrola, zaměřená na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, dále kontrola, zaměřená na dodržování právních předpisů či šetření konkrétních podnětů.

Příklady inspekční činnosti ČŠI

- *Kontrolní činnost ČŠI proběhla v termínu 23. 11. – 25. 11. 2021. Pozitivně byla hodnocena zejména kvalita výuky. Mezi doporučeními ke zlepšení patří např. posílení metodického vedení začínajících pedagogů,*
- *hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného vyšší odbornou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů – nebylo zjištěno závažné porušení právních předpisů,*
- *inspekční činnost se týkala hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou a vyšší odbornou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona. V rámci kontroly nebylo zjištěno porušení právních předpisů,*
- *hodnocení podmínek, průběhu a výsledku vzdělávání poskytovaného střední a vyšší odbornou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona: Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2019 vzrostl počet žáků a pedagogů, snížil se počet studentů. Došlo k personální obměně pedagogického sboru, kvalita poskytovaného odborného vzdělávání zůstává zachována. Na*

škole je účinná podpora rozvoje odborných kompetencí žáků a studentů propojováním teoretických poznatků s jejich využitím v praxi. Spolupráce s četnými sociálními partnery zvyšující uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Je realizována systematická obnova materiálně technických podmínek vzdělávání.

V rámci proběhlých kontrol nebyly ve sledovaném období zjištěny žádné závažné a zásadní nedostatky.

Výsledky ostatních kontrol

Předmětem vykonaných kontrol bylo např. fungování vnitřního kontrolního systému organizace, kontrola správnosti evidence účtování a vyřazování majetku, kontroly financování projektů z různých finančních zdrojů (OPVVV, OPPPP), plnění hygienických požadavků na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, interní směrnice, doplňková činnost, došlé faktury a evidence smluv, kontrola dodržování zásad BOZP, kontrola cizinců na škole, aj.

Příklady kontrolní činnosti

- *Uskutečnila se kontrola ze strany BOZP a PO s výsledky bez závad,*
- *kontrola Oblastním inspektorátem práce pro hlavní město Prahu na dodržování povinností vymezených v ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 251/2005 Sb. Výsledné hodnocení: Nebylo shledáno, že by na straně kontrolované osoby došlo k takovému jednání, které by bylo v souladu s platnými právními předpisy možné kvalifikovat jako nerovné zacházení se zaměstnanci, či jejich diskriminaci. Kontrola Magistrátem hlavního města Prahy - Odbor kontrolních činností: Kontrolou plnění opatření k nápravě nedostatků bylo zjištěno, že všech 32 přijatých opatření bylo splněno.*

V rámci proběhlých kontrol nebyly ve sledovaném období zjištěny žádné závažné a zásadní nedostatky.

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce mají vyšší odborné školy již vybudovanou tradici. Většina z nich se zapojuje do mezinárodních programů.

Spolupráce škol na mezinárodní úrovni je realizována např. v rámci:

- *Spolupráce s partnerskými školami ze Slovenska, Chorvatska, Polska a Turecka, Odborné stáže v zahraničí,*
- *sedmidenní odborné stáže ve firmách v Německu, krátkodobé i dlouhodobé stáže v Itálii realizovala jedna studentka pětiměsíční stáž a jedna stáž čtyřtýdenní,*
- *zkráceného studia v délce jednoho akademického roku ve Velké Británii.*

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Vyšší odborné školy úzce spolupracují s profesními organizacemi a zaměstnavateli v rámci svého zaměření, čímž svým studentům poskytují možnost využít teoretické znalosti načerpané během studia v praktickém životě.

Příklady

- *Škola je napojena na farní úřady Církve československé husitské, kde je možné absolventy zaměstnat jako pastorační asistenty, administrativní podporovatele chodu úřadu, nebo v případě doplnění dalšího stupně vzdělání jako duchovním jáhny či kazatele. Rovněž jsou*

absolventi vybaveni svým vzděláním pro práci v sociálních službách (domovy mládeže, zařízení pro seniory, hospice, chráněné bydlení a dílny, mateřská a dětská centra, školní družiny, volnočasové aktivity apod.),

- *spolupráce s AVD studiem a TV Noe, jejíž natáčení probíhá ve školním televizním studiu. Pravidelný týdeník vysílaný na TV Noe představuje divákovi aktuální politicko-společenská témata komentovaná odborníky s širšího úhlu pohledu. Studenti v rámci Akademie TV Noe připravili nový pořad Na startu, v němž vznikaly rozhovory s inspirativními osobnostmi,*
- *průběžné vzdělávání zaměstnanců – škola a její Profesní institut spolupracuje, v rámci oslovení další cílové skupiny, i se specializovanými servery zaměřujícími se na sociální práci a další vzdělávání – například časopis Sociální práce (tištěná i online verze) nebo například profesní skupina asistenti pedagoga,*
- *spolupráce se Svazem průmyslu a obchodu, Asociací vyšších odborných škol, Asociací soukromých škol, Asociací českých herních vývojářů a Czech Game Developers Association,*
- *spolupráce s mnoha organizacemi např. Americké centrum Praha, Asociace českých cestovních kanceláří a agentur, Asociace průvodců ČR, Asociace vyšších odborných škol aj.,*
- *škola spolupracuje při zajišťování vzdělávání studentů s vysokými školami s dopravním zaměřením, zejména ČVUT, Univerzitou Jana Pernera Pardubic, Zemědělskou univerzitou, ad.,*
- *spolupráce s 1. LF UK v Praze; dále spolupráce s Dětskou klinikou FN Královské Vinohrady, se SZÚ, ad.*

Další důležité aktivity škol

Příklady

- *Spolupráce při pořádání akcí jako „Den srdce“ či „Den pro zdraví“.*
- *provoz Vědecko-technického klubu, jehož cílem je rozvíjet znalosti v oblastech vědy a techniky a ekologie,*
- *pořádání odborných kurzů pro žáky i dospělou veřejnost s různým zaměřením, např. kurz zručnosti, výtvarné přípravy, knižní vazby, fotografie, polygrafického základu, workshop litografie,*
- *spolupráce při na organizaci a přípravě mezinárodní výstavy „Helpful Art in Covid“ na Výstavišti v Holešovicích. Výstava mapuje umění, které bylo vytvořeno ve světě během koronavirové pandemie.*

Vliv válečného konfliktu na Ukrajině na průběh a organizaci vzdělávání, zejména v souvislosti s příchodem ukrajinských studentů

Příklady aktivit ve vztahu k válečnému konfliktu:

- *2. 3. 2022 organizace besedy „Co se děje na Ukrajině a jak můžeme pomoci“ - videohovory v reálném čase s válečnými reportéry na Ukrajině a jejich informačními zdroji. Diskuze se zúčastnili i přímí aktéři humanitární pomoci,*
- *7. 3. 2022 konání online semináře Média a svět, na němž studenti získali unikátní vhled, jak válku na Ukrajině pokrývali čeští novináři. Přímo ze Lvova bylo spojení s novinářkou Markétou Kutilovou, která se se studenty podělila o své dlouholeté zkušenosti reportérky z válečných oblastí a krizových zón po celém světě (Sýrie, Lybie, Náhorní Karabach, Ukrajina),*
- *15. 3. 2022 byli studenti školy hosty Snídaně s Novou, kde si s moderátory povídali nejen o své účasti na mediálním projektu Nova Academy, ale především o své cestě s humanitární pomocí na slovensko-ukrajinskou hranici se zásobou léků,*
- *bezprostředně po vypuknutí války na Ukrajině se v celé škole zvedla velká vlna solidarity a ihned byla zorganizována sbírka na pomoc. Zapojili se jak žáci, studenti tak zaměstnanci*

školy. Proběhla i řízená diskuse pro žáky a studenty na toto téma, s cílem zamezit obavám a strachu ze vzniklé situace. Na konci dubna jsme do probíhajícího 1. ročníku přijali 1 žákyni z Ukrajiny do oboru Modelářství a návrhářství oděvů,

- v souvislosti s válečným konfliktem byla realizována dobrovolná sbírka pro neziskovou organizaci Člověk v tísni v podobě toaletních potřeb a trvanlivých potravin Žákovským parlamentem, do které se úspěšně zapojili i zaměstnanci školy.

II. 6 Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V hlavním městě Praze působí celkem 50 právnických osob vykonávajících činnost školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je zřizovatelem 2 právnických osob vykonávajících činnost školy, soukromý sektor zřizuje 7 školských právnických osob, 3 subjekty jsou církevní. Hlavní město Praha (dále též „HMP“) ve školním roce 2021/2022 zřizovala celkem 38 příspěvkových organizací pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona a školy při zdravotnických zařízeních. Kapitola II. 6 neuvádí bližší informace o školách, jejichž zřizovatelem je MŠMT, vzhledem k dostupnosti dat jsou dále podrobněji sledovány především údaje o krajských a soukromých školách zřizovaných dle § 16 odst. 9 školského zákona.

Ve sledovaném období nedošlo k počtu škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona ani v jejich vzdělávací nabídce k žádným změnám (dále také „speciální školy“).

HMP stejně jako ředitelé škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona podporuje přestupy žáků do škol hlavního vzdělávacího proudu v případech, kdy potřebná podpůrná opatření mohou žákům v odpovídající kvalitě „běžné“ školy poskytnout, a v případech, pomínou-li důvody začlenění žáků do speciálního vzdělávání. I přes podporu vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním v běžných mateřských a základních školách, stoupá neustále tlak na speciální školy, které jsou ve většině případů kapacitně naplněny. K maximální naplněnosti přispívá i zájem o přestup žáků v případech, kdy se integrace žáků do škol hlavního vzdělávacího proudu neosvědčila nebo nedošlo k očekávanému rozvoji vědomostí a schopností žáků při respektování jejich individuálních vzdělávacích potřeb a poskytovaných potřebných podpůrných opatření. Naplněnost speciálních škol na území HMP výrazně ovlivňuje velmi dobrá dopravní dostupnost pro žáky ze Středočeského kraje.

Hlavní město Praha zřizuje celkem 38 příspěvkových organizací, pod které spadá 16 mateřských škol, 31 škol základních a 12 středních škol. Soukromý sektor je zřizovatelem čtyř mateřských škol, tří škol základních a dvou středních škol. Dvě mateřské školy a tři základní školy jsou církevní.

Následující tabulka uvádí počty dětí a žáků ve školách zřizovaných HMP podle druhu zdravotního postižení.

Tab. č. 46 - Počet škol zřizovaných HMP

Právní subjekty	z toho:	MŠ	ZŠ	SŠ	Konzervatoře
38		16	31	12	-

Zdroj: SML MHMP

Soukromý sektor je zřizovatelem 4 mateřských škol, 3 škol základních a 2 středních škol. 2 mateřské školy a 3 základní školy jsou církevní.

Následující tabulka nabízí přehled počtu dětí a žáků podle druhu znevýhodnění ve školách, zřizovaných hl. m. Praha, dle § 16 odst. 9 školského zákona.

Tab. č. 47 - Počet dětí a žáků podle typu zdravotního postižení ve speciálních školách HMP, zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona k 30. 9. 2020 a 30. 9. 2021

Zdravotní postižení	Celkem	MŠ	ZŠ	SŠ
	Děti a žáci	Děti	Žáci	Žáci
	30.9.2020/30.9.2021	30.9.2020/30.9.2021	30.9.2020/30.9.2021	30.9.2020/30.9.2021
Celkem:	3739/3851	376/359	2555/2655	808/837
Mentální	859	3/13	600/635	256/262
Zrakové	98	2/1	44/40	52/51
Sluchové	115	17/21	73/77	25/28
Závažné vady řeči	613	196/186	396/435	21/27
Tělesné	53	6/2	15/16	32/36
Více vad	1164	103/87	802/843	259/266
Autismus	167	41/41	85/90	41/54
Závažné vývojové poruchy učení	422	0/0	324/336	98/81
Závažné vývojové poruchy	248	8/8	216/183	24/32

Komentář k tabulce: Pozn.: Pokud má žák více než jeden druh zdravotního postižení, je tento žák uveden v tabulce pouze jednou. Zdroj: MŠMT – sběr dat v regionálním školství – s umáře ze statistických výkazů škol.

Meziročně lze sledovat celkový nárůst počtu žáků v základních školách zřizovaných HMP (nárůst o 100 žáků), a to téměř ve všech sledovaných skupinách. K nejvýraznějšímu rozdílu došlo ve skupině žáků s více vadami (o 41 žáků), se závažnými vadami řeči (o 39 žáků) a s mentálním postižením (o 35 žáků).

V předškolním vzdělávání patří dlouhodobě k nejčastější diagnostice dětí ve školách dle § 16 odst. 9 školského zákona závažné vady řeči, v základním vzdělávání zůstává meziročně na prvním místě diagnóza více vad, která stoupá v posledních letech pravidelně. Druhou nejpočetnější skupinou jsou žáci s mentálním postižením. Ve středních školách je situace obdobná. Vzdělávání je nejčastěji poskytováno žákům s kombinací více vad a s mentálním postižením. Následující tabulka nabízí přehled počtu dětí a žáků podle druhu znevýhodnění v soukromých školách.

Tab. č. 48 - Počet dětí a žáků podle typu zdravotního postižení v soukromých školách, zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona k 30. 9. 2020 a 30. 9. 2021

Zdravotní postižení	Celkem	MŠ	ZŠ	SŠ
	Děti/žáci	Děti	Žáci	Žáci
Z toho:	343/348	35/39	121/122	187/187
mentální	60/64	0/0	2/3	58/61
zrakové	0/0	0/0	0/0	0/0
sluchové	1/2	1/2	0/0	0/0
závažné vady řeči	39/38	24/20	15/18	0/0
tělesné	1/1	0/0	0/0	1/1
s více vadami	176/177	14/18	42/38	120/121
PAS	11/11	0/0	11/11	0/0
vývojové poruchy učení	36/40	0/0	36/40	0/0

vývojové poruchy chování	24/20	0/0	16/13	8/7
---------------------------------	-------	-----	-------	-----

Komentář k tabulce: Pozn.: Pokud má žák více než jeden druh zdravotního postižení, je tento žák uveden v tabulce pouze jednou. Zdroj: MŠMT – sběr dat v regionálním školství – s umáře ze statistických výkazů škol.

Mateřské soukromé školy se zaměřují především na vzdělávání dětí se závažnými vadami řeči a na děti s kombinací více vad. Základní školy zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona vzdělávají převážně žáky s více vadami a závažnými poruchami učení, ve středních školách tvoří nejpočetnější skupinu stejně jako v předchozím školním roce žáci s více vadami. Z porovnání hodnot ze září roku 2020 a ze září 2021 je zřejmé, že nedošlo k vyššímu počtu dětí a žáků v soukromých školách ani z pohledu druhů škol či znevýhodnění dětí žáků.

V církevním sektoru bylo k 30. 9. 2021 v mateřských školách celkem 51 dětí, 49 z nich s diagnostikovanými závažnými vadami řeči. Meziročně se situace nezměnila. V církevních základních školách bylo ke stejnému datu vzděláváno 230 žáků (30. 9. 2020 - 226 žáků), s převažující diagnózou závažných vad řeči (99 žáků) a kombinací více vad (94 žáků), třetí nejpočetnější skupinu tvořili žáci se závažnými poruchami učení (20 žáků).

Školy, zřizované hl. m. Prahou při zdravotnických zařízeních

Hlavní město Praha zřizuje celkem 5 škol při zdravotnických zařízeních, ve kterých jsou vzdělávány děti dočasně, po dobu jejich hospitalizace v nemocnici:

- Základní škola a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2,
- Základní škola a Mateřská škola při fakultní Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800,
- Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1,
- Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91,
- Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce, se sídlem Praha 8, Bulovka 1606/5.

Šestou školou zajišťující předškolní a základní vzdělávání hospitalizovaným dětem ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady je Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476.

Ke dni 30. 9. 2021 bylo v souvislosti s hospitalizací dětí v pražských nemocnicích školami při zdravotnických zařízeních vzděláváno celkem 298 žáků (107 prvního a 191 druhého stupně ZŠ) a 135 dětí předškolního věku. Průměrné počty žáků v základním vzdělávání ve školním roce 2021/2022 činily podle statistik MŠMT 210 (177) žáků, z toho 77 (75) žáků 1. stupně a 133 (102) žáků 2. stupně. Ve věku předškolního vzdělávání bylo školami při zdravotnických zařízeních vzděláváno průměrně 104 (101) dětí. V porovnání s předcházejícím školním rokem se průměrné počty hospitalizovaných dětí ve věku povinné školní docházky cca o 16 % zvýšily, ve věku předškolního vzdělávání se meziročně podíl dětí v těchto školách nezměnil.

Přípravný stupeň základní školy speciální

Přípravný stupeň základní školy speciální poskytuje přípravu na vzdělávání dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem. Přípravný stupeň základní školy speciální je dlouhodobě otevírán pouze v Základní škole speciální, Praha 10, Starostrašnická 45 (3 děti v přípravném stupni).

Děti a žáci ve speciálních školách hl. m. Prahy, dojíždějící z jiných krajů

Ve speciálních školách na území HMP se vzdělávají také děti a žáci s trvalým pobytem mimo hl. m. Prahu. Nejvyšší počet je s ohledem na polohu HMP dlouhodobě ze Středočeského kraje. Žáci z dalších krajů navštěvují především střední, případně základní školy, jejichž součástí je internát. Z velké části se jedná o školy zaměřené na vzdělávání žáků se zrakovým a sluchovým postižením, které na jejich území chybí. Děti a žáci z jiných krajů tvoří 21,4 % z celkového počtu 3 851 dětí a žáků ve speciálních školách HMP.

Tab. č. 49 - Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – speciální školy zřizované HMP (MŠ, ZŠ a SŠ) - porovnání školních roků 2019/2020 a 2020/2021 a 2021/2022

Kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků 2019/2020	20	11	9	9	10	13	4	6	6	20	648	45	2	803
Z toho nově přijatí	5	5	4	1	3	5	1	2	1	6	122	11	1	167
Počet žáků 2020/2021	18	8	7	8	7	14	7	4	10	18	680	39	2	822
Z toho nově přijatí	7	4	3	1	3	3	3	0	1	7	133	5	0	170
Počet žáků 2021/2022	19	7	12	6	8	11	6	3	7	21	683	39	3	825
Z toho nově přijatí	6	0	4	2	3	5	1	1	1	2	136	3	0	164

Zdroj: SML MHMP – výroční zpráva škol

Pozn.: V tabulce nejsou zahrnuty školy HMP zřizované při zdravotnických zařízeních, neboť ty vzdělávají děti a žáky s trvalým bydlištěm v různých krajích České republiky, pouze po dobu jejich hospitalizace v nemocničních zařízeních.

Školní vzdělávací programy

Ve školním roce 2021/2022 se na školách vyučovalo podle školních vzdělávacích programů, které školy zpracovaly na základě rámcových vzdělávacích programů. Školní vzdělávací programy (dále též „ŠVP“) jsou průběžně aktualizovány tak, aby splňovaly legislativní požadavky a současně co nejefektivněji reagovaly na potřeby dětí a žáků a zohledňovaly jejich speciální vzdělávací potřeby.

Školní vzdělávací programy vycházejí z těchto rámcových vzdělávacích programů:

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – RVP PV
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – RVP ZV
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální – RVP ZŠS 1. a 2. díl
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání praktická škola jednoletá - RVP PRŠ I
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání praktická škola dvouletá - RVP PRŠ II
- Rámcový vzdělávací program pro gymnázia – RVP G
- Rámcové vzdělávací programy pro odborné vzdělávání – RVP OV

Dle potřeby jsou pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářeny individuální vzdělávací plány, které vycházejí ze vzdělávacích programů školy. Vzdělávání ve třídě přípravného stupně probíhalo podle ŠVP pro přípravný stupeň ZŠ speciální pro děti, který respektuje vývojové zvláštnosti dětí s těžším stupněm mentálního postižení a postižením více vadami před zahájením plnění povinné školní docházky.

Ověřování výsledků vzdělávání

Při ověřování výsledků vzdělávání využívají školy zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona nejčastěji standardizované testy a hodnotící škály, testy vytvořené předmětovými komisemi, sady vlastních evaluačních testů pro výstupní hodnocení na 1. a 2. stupni. Hodnocení vychází především z písemných prací žáků, z rozhovorů, řešení úkolů prostřednictvím praktických činností, výstupů z individuálních i skupinových projektů, sledováním výsledků žáků na soutěžích a přehlídkách apod., a to v závislosti na druhu a stupni zdravotního znevýhodnění s ohledem na individuální možnosti každého žáka.

Výsledky vzdělávání jsou těžko měřitelné a srovnatelné s výsledky žáků dalších škol. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Důležitou součástí hodnocení žáků je sebehodnocení. *Základní škola, Praha 4, Ružinovská 2017*, uvádí, že pokud výsledky vzdělávání neodpovídají požadavkům ŠVP snaží se reagovat korekcí IVP (individuálních vzdělávacích plánů), změnou třídního kolektivu případně i změnou vzdělávacího programu. Tyto kroky konzultuje se zákonnými zástupci žáků a školským poradenskými zařízeními. Obdobně postupují další školy.

Pokud je to možné, některé školy volí srovnávací ověřování znalostí žáků v paralelních ročních interních srovnávacích testy. V základním vzdělávání jsou formalizované výstupy srovnávány a vyhodnocovány s důrazem na závazné výstupy na konci 5. a 9. ročníku, ale i klíčové kompetence stanovené v RVP. Ověřování výsledků vzdělávání ve školách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona probíhá i ve spolupráci se speciálně pedagogickými centry a pedagogicko-psychologickými poradnami zejména při hodnocení vzdělávání podle IVP.

Přes výše uvedené lze uvést u vybraných speciálních škol aktivity ověřující v průběhu školního roku výsledky žáků:

- *Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4 připravuje testy pro různé skupiny žáků, často jsou plně individualizovány podle potřeb jednotlivých žáků. Škola organizuje pro žáky obchodní školy „závěrečné zkoušky nanečisto“,*
- *Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8 ověřuje výsledky vzdělávání v rámci vyhodnocení Plánu osobního rozvoje. Tento plán vytváří třídní učitel na začátku školního roku a vychází ze školního vzdělávacího programu a z dosažených znalostí a dovedností žáka. Učitel dle schopností a dispozic žáka nastavuje nové cíle, které jsou na konci školního roku vyhodnocovány.*

Specifické je ověřování výsledků vzdělávání ve školách zřízených při nemocnicích. Prioritní je hodnocení motivační, které je zapsáno do osobního záznamu při ukončení hospitalizace. Průběžné hodnocení pak žákům poskytuje především zpětnou vazbu, do jaké míry učivo zvládli a které oblasti je třeba procvičovat k jejich úspěšnému zvládnutí. Při dlouhodobých pobytech dětí v nemocničním prostředí probíhá průběžná komunikace s kmenovou školou a zákonnými zástupci podle vzdělávacích potřeb dítěte a v jejich zájmu.

Výsledky inspekční činnosti provedené ČŠI

Inspekční činnost České školní inspekce byla ve školním roce 2021/2022 provedena pouze na těchto školách:

Tab. č. 50 - Inspekční činnost České školní inspekce ve školním roce 2021/2022

Název školy	Inspekční zpráva
Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115	nebyla zjištěna závažná porušení právních předpisů
Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570	nebyla zjištěna závažná porušení právních předpisů.
Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3	nebyla zjištěna závažná porušení právních předpisů

Při inspekčních nebyla zjištěna závažná porušení právních předpisů. Případné dílčí nedostatky byly odstraněny.

Kurzy na doplnění základního vzdělání nebo základů vzdělání

Kurzy na doplnění základního vzdělání ani základů vzdělání nebyly ve školním roce 2021/2022 organizovány.

Pedagogická asistence

Ve vzdělávacím systému HMP se stále zvyšuje tendence vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných mateřských, základních a středních školách, kde jsou jim vytvářeny potřebné podmínky ke vzdělávání. Jedním z významných podpůrných opatření je personální podpora asistenta pedagoga, která je využívána také ve speciálních školách. Od školního roku 2019/2020 MŠMT úpravou legislativy (vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů) zrušilo pro speciální školy přístup k některým podpůrným opatřením včetně asistenta pedagoga. Asistenti pedagoga ve speciálních školách jsou financováni prostřednictvím PHAmax, jejichž výpočtem se určí počet asistentů, kterým lze uhradit plat ze státního rozpočtu. Několika speciálním školám potřebné úvazky asistentů nad stanovený PHAmax doplatil kraj.

Ve speciálních školách zřizovaných HMP bylo zaměstnáno celkem 267,6 asistentů pedagoga, při přepočtení na úvazky. Počet úvazků v jednotlivých školách HMP uvádí následující tabulka. Školy, které asistenty pedagoga ke vzdělávání žáků nevyužívají, nejsou v tabulce uvedeny. Vzhledem k vysoké míře závažnějších a kombinovaných zdravotních postižení dětí a žáků ve speciálních školách HMP je podpora asistenty pedagoga v podstatě neměnná (pokles o 2,1 úvazku). Tento fakt souvisí i se způsobem financování prostřednictvím PHAmax.

Tab. č. 51 Počty úvazků asistentů pedagoga ve školách HMP zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona k 30. 9. v posledních dvou letech

Název školy	AP školní rok 2020/2021	AP školní rok 2021/2022
Je dličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti	39,0	40,6
Základní škola pro žáky s poruchami zraku, Praha 2, nám. Míru 19	12,2	12,0
Základní škola Zahradka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8	4,0	3,5
Gymnázium, SOŠ, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27	6,0	5,4
Mateřská škola speciální, Praha 4, Na Lysinách 6	4,0	4,0
Základní škola, Praha 4, Ružinovská 2017	17,8	17,5
Základní škola a Střední škola waldorfská, se sídlem Praha 4, Křejského 1501	13,4	12,0
Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28	17,5	17,2
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami chování, se sídlem Praha 5, Na Zlíchově 19	14,8	14,8
Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3	6,6	6,6
Gymnázium pro zrakově postižené a SOŠ pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115	0,5	1,0
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169	7,2	7,2
Základní škola Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743	13,6	13,8
Základní škola, Praha 5, Pod Radnicí 5	11,0	9,0
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6, U Boroviček 3	6,0	6,3
Základní škola Vokovice, se sídlem Praha 6, Vokovická 3	3,7	3,0
Základní škola LOPES, Praha 8, Ličická 399	6,7	6,0
Mateřská škola a Základní škola, Praha 9, Bártlova 83	21,5	21,2
Základní škola, Praha 10, Práčská 37	5,8	5,8
Základní škola a Střední škola Karla Herforta, Praha 1, Josefská 4	1,6	2,8
Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570	4,0	4,0
Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45	4,4	4,6

Název školy	AP školní rok 2020/2021	AP školní rok 2021/2022
Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8	5,0	5,0
Základní škola a Střední škola, Praha 10, Vachkova 941	8,6	9,1
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476	6,6	6,6
Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1	2,0	2,0
Mateřská škola speciální, Praha 8, Štíbrova 1691	9,5	9,5
Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Za Invalidovnou 1	8,2	7,6
Střední škola a Základní škola, Praha 4, Kupeckého 576	5,0	6,0
Základní škola a Střední škola, Praha 2, Vlnohradská 54	0,5	0,5
Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91	3,0	3,0
Celkem	269,7	267,6

MŠMT – sběr dat v regionálním školství

Další tabulka sleduje počty úvazků asistentů pedagoga ve speciálních soukromých a církevních školách v posledních dvou letech.

Tab. č. 52 - Počty úvazků asistentů pedagoga v soukromých školách, zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona

Název školy	AP školní rok 2020/2021	AP školní rok 2021/2022
Střední škola Euroinstitut v Praze	6,0	3,6
Modrý klíč - základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s.	3,0	3,0
Mateřská škola a základní škola pro děti s kombinovaným postižením SMILING CROCODILE, o.p.s.	3,8	6,0
Soukromá základní škola Integrál pro žáky se specifickými poruchami učení, s.r.o.	4,1	4,3
Julínka - mateřská škola logopedická	1,0	1,5
Bilingvní mateřská škola pro sluchově postižené s.r.o.	0	0
Odborné učiliště pro žáky s více vadami, s.r.o.	14,0	15,5
Celkem	31,9	33,9

MŠMT – sběr dat v regionálním školství

Tab. č. 53 - Počty úvazků AP ve školách církevních, zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona

Název školy	AP školní rok 2020/2021	AP školní rok 2021/2022
Mateřská škola a základní škola speciální Diakonie ČCE Praha	9,7	25
Církevní základní škola logopedická Don Bosco a mateřská škola logopedická	9,9	9,7
Celkem	19,6	34,7

MŠMT – sběr dat v regionálním školství

Počet asistentů pedagoga ve školách i rozsah jejich činnosti závisel také na druhu zdravotního postižení dětí a žáků a potřebném stupni podpory personálního charakteru žáků, stanoveném na základě pedagogicko-psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky uskutečněné ve školských poradenských zařízeních. Asistenti pedagoga pracovali především u žáků se souběžným postižením více vadami, u žáků s autismem nebo těžší formou mentálního postižení, někteří pouze v určitých vyučovacích předmětech, jiní ve všech hodinách při vyučování nebo školních aktivitách mimo výuku.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

V základních školách zřízených podle § 16 odst. 9 byl nejčastěji vyučován anglický a německý jazyk, v nabídce škol byla druhým jazykem i francouzština, ruština nebo španělština. V části základních škol se vzhledem k vzdělávacím možnostem žáků vyučuje pouze jeden cizí jazyk (anglický) a posílena je výuka českého jazyka. Na podporu efektivity výuky jsou systematicky využívány multimediální pomůcky a speciální učebnice. Výuka probíhá často formou hry s podporou piktogramů a audio prezentací, s využitím počítačových programů, interaktivní tabule, interaktivních displejů a tabletů. Při výuce je využíváno speciálně pedagogických postupů. Výuka je zaměřena na komunikaci, osvojení základní slovní zásoby a její rozvoj, porozumění jazyku a schopnost používání jednoduchých frází, vždy s respektováním zdravotního znevýhodnění a individuálních možností každého žáka.

Zájem žáků o studium cizích jazyků je běžně podporován především vlastní nabídkou jazykové výuky, možnostmi zapojení se do jazykových soutěží, v některých školách výjezdy do zahraničí, účastí na výměnných pobytech nebo zapojením škol do mezinárodních projektů. Rozsah aktivit jednotlivých škol v jazykové oblasti souvisí s možnostmi žáků vzhledem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

Specifická situace je ve školách zaměřených na vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením, kdy žáci přirozeně začínají se dvěma jazyky, a to českým jazykem a českým znakovým jazykem, který je pro děti se závažným sluchovým postižením mateřským jazykem. *Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169* vychází při jazykové výuce ze zásad bilingvismu. S oběma jazyky pracuje souběžně. Od 4. ročníku je samostatně vyučován anglický jazyk.

- *Gymnázium, SOŠ, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 prohlubuje znalost anglického i českého jazyka v předmětu digitální komunikace. Anglický jazyk se vyučuje od 4. třídy, na střední škole jsou vyučovány 2 cizí jazyky – anglický a německý. Motivací k učení se cizím jazykům je dlouhodobá spolupráce s partnerskými školami v Německu. Výuka na této škole probíhá auditivně orální metodou (mluvenou formou jazyka),*
- *Základní škola a Střední škola waldorfská, se sídlem Praha 4, Křejského 1501 vyučuje na základní škole jazyk anglický od 1. ročníku a od 8. ročníku jazyk německý. Na Střední škole praktické je vyučována pouze angličtina. Počet hodin cizího jazyka je některým žákům upravován na základě doporučení školského poradenského zařízení, což je zohledněno v individuálním vzdělávacím plánu,*
- *Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara vyučuje v učebních oborech pouze anglický jazyk, v nastavbovém studiu oboru Masér sportovní a rekondiční jsou povinné dva cizí jazyky. Žáci 1. ročníku denního studia oboru Masér sportovní a rekondiční se učí latinský jazyk zaměřený na odbornou terminologii vztahující se k oboru. Obvykle pořádá motivační výlety do zahraničí, které ve sledovaném školním roce nebylo možné uskutečnit.*

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení do rozvojových a mezinárodních projektů, aktivity škol

Aktivní školy ve sledovaném období nově získávaly finanční prostředky z Operačního programu Praha Pól růstu, čerpaly finanční prostředky z výzvy MŠMT – Šablony nebo se zapojily do Programu celoměstské podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy pro rok 2022. K individuálním aktivitám škol patřila spolupráce na mezinárodní i lokální úrovni, spolupráce se sociálními a dalšími partnery (např. školami, zaměstnavateli, občanskými sdruženími, neziskovými organizacemi, úřady práce, OSPOD, NPI ČR, Policií ČR atd.).

Speciální školy zřizované HMP spolupracují se všemi dostupnými partnery a organizacemi, běžně umožňují konání praxí studentům vysokých, vyšších odborných škol a středních pedagogických škol, dále spolupracují s úřady státní a veřejné správy, s vysokými školami, se školami jiných zřizovatelů. Některé školy se zaměřují na spolupráci s organizacemi, které pomáhají začlenění osob se zdravotním postižením do společnosti a do budoucího pracovního prostředí. Školy zřízené dle § 16 odst. 9

školského zákona pořádají pro své žáky lyžařské kurzy, školy v přírodě, výjezdy do zahraničí, výstavy, besídky, společné akce pro rodiče a jejich děti. Aktivity škol se však vždy odvíjí od schopnosti dětí a žáků se těchto aktivit vzhledem k jejich možnostem daným závažností zdravotního znevýhodnění a potřebnou mírou podpůrných opatření účastnit. V souvislosti s výskytem onemocnění Covid-19 byly některé aktivity škol omezeny, část plánovaných akcí se nemohla uskutečnit.

Vybrané aktivity škol zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona – zřizovatel HMP:

- *Základní škola Zahrádka, Praha 3, U zásobní zahrady 8 v rámci programu MHMP „Podpora vzdělávání příspěvkových organizací hl. m. Prahy“ připravila 5. ročník projektu „Integrace naruby“ ve spolupráci se Základní školou Červený vrch. Proběhly společné aktivity s cílem socializace žáků se závažným kombinovaným postižením (žáků školy) s dětmi, které se vzdělávají ve škole hlavního vzdělávacího proudu. Pokračovala spolupráce se spolkem Rett Community, konaly se workshopy na různá témata, učitelé se podíleli na zpracování a distribuci pracovních metodických listů pro děti s Rettovým syndromem. V rámci projektu ERASMUS+ proběhla návštěva čtyřiceti studentů vývojové psychologie z Nizozemí. Škola zorganizovala pro studenty speciální pedagogiky PedF UK 4 setkání na různá témata, např. bazální stimulace nebo alternativní a augmentativní komunikace. Během školního roku proběhlo 8 vícedenních pobytů mimo Prahu ve spolupráci Integračním centrem Zahrada.*
- *Mateřská škola speciální, Praha 8, Dražanská 7 poskytovala praxe studentům vyšších odborných škol a pedagogických fakult vysokých škol, pro které pedagogové školy připravili odborné přednášky z praxe. Práce dětí z keramického kroužku se umístily na 1. místě v soutěži časopisu Golem na téma „Pokladnička“.*
- *Základní škola pro žáky se specifickými poruchami chování pokračovala v implementaci metody instrumentálního obohacení Reuvena Feuersteina do výuky na 1. stupni základní školy. Činnost školních kroužků byla vzhledem k opatřením souvisejícím s Covid-19 obnovena až od března 2022. Realizovány byly některé projekty, jako např. Celé Česko čte dětem, nebo v oblasti ekologické výchovy projekt Recyklohraní. V rámci spolupráce s PedF University Karlovy Praha a PedF University Palackého Olomouc, připravujícími budoucí speciální pedagogy, se pracovníci školy podíleli na přednáškové činnosti.*
- *Odborné učiliště Vyšehrad – škola spolupracovala s SK Impuls Praha Českým svazem mentálně postižených sportovců a mnoha dalšími partnery. Od roku 2014 je členem Svazu pekařů a cukrářů v ČR a Asociace kuchařů a cukrářů ČR, o. s. (CZECH CHEFS ASSOCIATION), účastní se tak bezplatných seminářů a získává nejnovější informace v oblasti gastronomie. V září 2021 se 130 žáků aktivně zúčastnilo Dnů atletiky na stadionu Na Děkanec. V červnu 2022 se na atletickém stadionu v Nymburce uskutečnilo MS světa v atletice pro sportovce s downovým syndromem, kde se žáci školy umístili na 2. místě ve štafetě a na 3. místě v hodu oštěpem.*

Vybrané aktivity soukromých škol:

- *Mateřská škola a základní škola pro děti s kombinovaným postižením SMILING CROCODILE, o.p.s. – škola spolupracuje s mezinárodními organizacemi Qualo a Eusa Interhip, které vysílají pravidelně zahraniční stážisty. V rámci integračního programu funguje ve škole Smiling Crocodile band nebo Smiling Crocodile Theatre. Škola spolupracuje s mezinárodní organizací Running With Those That Can't, se kterou se děti účastní pražských maratonů. Profesionální běžci vezou postižené děti ve speciálních běžeckých vozících. Škola pořádala výlety, sportovní soutěže nebo kulturní akce.*
- *Odborné učiliště pro žáky s více vadami s.r.o, se sídlem Chelčického 911/2, Praha 3 - škola spolupracovala s několika profesními organizacemi s cílem začlenit těžce kombinovaně postižené do společnosti a dopomoci jim najít vhodné pracovní uplatnění. Spolupracovala např. s občanskými sdruženími Rytmus nebo Martin. Úzká spolupráce pokračovala se Sociálním institutem, s Diakonií a sdružením Máme otevřeno. Žáci školy se zúčastnili letních evropských her*

handicapované mládeže. Vzhledem k Covid-19 se účast na Schole Pragensis uskutečnila formou online.

Vybrané aktivity soukromých a církevních škol:

- *Mateřská škola a základní škola pro děti s kombinovaným postižením SMILING CROCODILE, o.p.s. – škola spolupracuje s mezinárodními organizacemi Qualo a Eusa Interhip, které vysílají pravidelně zahraniční stážisty.*
- *odborné učiliště pro žáky s více vadami s.r.o, se sídlem Chelčického 911/2, Praha 3 – žáci školy se zúčastnili sportovní akce Emil Open-Mezinárodní sportovní hry handicapované mládeže v Brně. Cílem učiliště je těžce kombinovaně postižené začlenit do společnosti a dopomoci jim k zařazení do pracovního procesu.*

Vliv válečného konfliktu na Ukrajině na průběh a organizaci vzdělávání, zejména v souvislosti s příchodem ukrajinských studentů

Děti a žáci z Ukrajiny byli rovněž na základě doporučení školského poradenského zařízení začleňováni do škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona. Díky spolupráci pedagogů a asistentů pedagoga byly podporovány a zajišťovány jejich individuální potřeby včetně pomoci při doučování českého jazyka. Ostatní děti/žáci se tak postupně seznamovali s problematikou ozbrojeného konfliktu, s otázkou uprchlictví, ale také s kulturní a vzdělávací rozlišností příchozích dětí/žáků.

- *Gymnázium, SOŠ, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 – byly umístěny ukrajinské děti se sluchovým postižením do mateřské i základní školy,*
- *Základní škola, Praha 5, Pod Radnicí 5 – již několik let pracuje ve škole ukrajinská učitelka, proto mohla zajišťovat bezproblémovou komunikaci s přijatými ukrajinskými žáky i jejich zákonnými zástupci,*
- *Základní škola, Praha 10, Práčská 37 přistupovala k zařazením žákům z Ukrajiny individuálně s důrazem na odstraňování jazykové bariéry.*

II. 7 Jazykové vzdělávání

Ke dni 1. 9. 2021 došlo ke spojení Akademického gymnázia a Jazykové školy a vznikla nová příspěvková organizace Akademické gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, školy hlavního města Prahy. Účelem tohoto spojení byla organizační a finanční stabilizace Jazykové školy a efektivnější využití prostor pro výuku a jazykové kurzy. Škola nabízí řadu jazykových kurzů, z nichž větší část má charakter zájmového studia. Vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

Tab. č. 54 - Žáci – státní jazyková zkouška

Žáci		V tom žáci, kteří složili státní jazykovou zkoušku					
		Základní		Všeobecná		Speciální	
Celkem	Vlastní	Celkem	Vlastní	Celkem	Vlastní	Celkem	Vlastní
87	19	30	6	43	8	14	5

Zdroj: Statistické výkazy 2021/2022

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. Prahy poskytuje jazykové vzdělávání v cizích jazycích včetně státních jazykových zkoušek. Ve školním roce 2021/2022 bylo realizované více než 200 kurzů zaměřených na některý ze třinácti cizích jazyků. Kromě běžných učeben určených pro jazykovou výuku studenti využívají 4 moderní učebny vybavené smartboardy a učitelským počítačem

s projektorem a jednu učebnu vybavenou audiovizuální technikou. Ve škole se nachází řídicí jazykové centrum pro distanční výuku, které je využíváno pro výuku on-line.

Škola dále organizuje řádné pomaturitní studium na základě Rozhodnutí MŠMT ČR o jednoletém pomaturitním jazykovém kurzu. Ve školním roce 2021/22 dle vyhlášky č. 19/2014 Sb., škola pořádala tyto kurzy s 20 hodinovou dotací týdně. Většina žáků těchto kurzů se připravovala na složení státní jazykové zkoušky základní, všeobecné nebo na mezinárodní certifikát z příslušného jazyka.

Učitelé Jazykové školy dochází do firem a institucí za účelem výuky anglického, německého, francouzského, španělského, ruského a čínského jazyka. Ve školním roce 2021/2022 se každou druhou sobotu v měsíci v budově školy konaly dálkové kurzy arabského a čínského jazyka.

Tab. č. 55 - Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů

	Anglický		Francouzský		Německý		Ruský		Španělský		Italský		Ostatní	
	Kurzy	Žáci	Kurzy	Žáci	Kurzy	Žáci	Kurzy	Žáci	Kurzy	Žáci	Kurzy	Žáci	Kurzy	Žáci
základní	7	39	8	43	3	11	2	5	5	18	4	21		
střední	4	21	12	53	7	28	0	0	3	21	3	14		
vyšší	23	131	1	2	3	16	0	0	1	0	1	1		
jiné	20	102	4	11	1	6	0	0	0	0	0	0		

Zdroj: Výroční zpráva 2021/2022

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. m. Prahy, kromě uvedených kurzů pořádala ještě kurzy českého jazyka pro studenty středních škol s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Do 14 kurzů se zapsala 90 žáků.

Ve spolupráci s hlavním městem Prahou zorganizovala Jazyková škola v období od března – do června 2022 kurzy pro děti cizinců migrujících z Ukrajiny. Šest kurzů s časovou dotací 20 hodin týdně navštěvovalo 110 žáků. Celkem bylo odučeno 1 640 vyučovacích hodin.

V období letních prázdnin 2022 Jazyková škola na základě výzvy MŠMT organizovala dalších šest kurzů pro děti cizinců migrujících z Ukrajiny. V šesti skupinách studovalo 60 studentů. Kurz byl financován z dotace MŠMT, pro studenty byl zdarma.

V rámci akreditace MŠMT pořádala Jazyková škola 26 kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Aktivity jazykové školy

Učitelé angličtiny spolupracují s pracovníky Cambridge Assessment English. Dále se učitelé češtiny pravidelně zúčastňují workshopů ALTE, jehož je škola přidruženým členem.

Kontrolní činnost

V tomto roce nebyla provedena kontrola ze strany ČŠI.

Mezinárodní spolupráce

Výjezdy do zahraničí, výměnné pobyty organizované školou.

Spolupráce právnické osoby s partnery

Spolupráce s partnerskými školami, spolupráce se zastupitelskými úřady, přijímání zahraničních návštěv a exkurzí, návštěvy jazykových institutů (např. Francouzský institut, Instituto Cervantes, Goethe – Institut Prag, Rakouské kulturní fórum), stipendia na jazykové kurzy v zahraničí a účast na mezinárodních soustředěních.

Další vzdělávání realizované právnickou osobou

Lektoři cizích jazyků využívají podpory Metropolitního programu.

Další aktivity, prezentace

Škola je centrem mezinárodních Cambridgeských zkoušek, zkoušek SWEDEX a CnaVT. Z vlastní iniciativy zorganizovali cyklus vzdělávacích společenských a sportovních akcí pro ukrajinské studenty.

II. 8 Základní umělecké a zájmové vzdělávání

II. 8. 1 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké školy (dále jen „ZUŠ“) poskytují základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Tento typ vzdělávání má významný podíl na formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich individuální schopnosti a talent, vytváří a formuje jejich umělecké vnímání a citění. Průběh vzdělávání, jeho personální i materiální zajištění a výsledky vzdělávání v ZUŠ hodnotí Česká školní inspekce. Ve školním roce 2021/2022 proběhla inspekční činnost a kontrola České školní inspekce ve 4 ZUŠ.

ZUŠ zpravidla organizují všechny typy vzdělávání: přípravné, základní I. a II. stupně, rozšířené, někde i studium pro dospělé. Pro přijetí žáka je nutné úspěšné vykonání talentové zkoušky vykonané před komisí. Úkolem ZUŠ je zjistit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a také připravovat k dalšímu studiu na středních školách uměleckého zaměření, konzervatořích, vyšších odborných nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického směru. Ve školním roce 2021/2022 bylo z žáků, kteří se vzdělávali v ZUŠ, přijato na umělecké školy k dalšímu studiu 155 absolventů, z toho 31 na vysoké školy.

Na území hl. m. Prahy je vytvořena fungující a dopravně dobře dostupná síť ZUŠ. Potřebná hustota sítě ZUŠ je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy doplněna řadou jejich odloučených pracovišť. Ke změnám v počtu ZUŠ v Praze ve sledovaném školním roce nedošlo, jejich počet je dlouhodobě stabilní. Školy různých zřizovatelů vytvářejí vyváženou vzdělávací nabídku. Aktivně zde působí celkem 36 ZUŠ, z toho 26 zřizovaných hl. m. Prahou, 2 zřizované MČ, 6 škol soukromých zřizovatelů, a 2 školy církevní.

Tab. č. 56 - Zastoupení oborů v ZUŠ

Počet oborů	ZUŠ podle vyučovaných oborů				celkem
	4	3	2	1	
Počet ZUŠ	22	7	4	3	36

Zdroj: SML MHMP

Největší zájem mezi žáky je tradičně o hudební obor, který ve školním roce 2021/2022 navštěvovalo téměř 70 % z celkového počtu žáků ZUŠ, následuje obor výtvarný (19,1%) a taneční (7,6 %). Nejméně žáků (4 %) navštěvovalo literárně dramatický obor. Toto procentuální rozdělení v zásadě kopíruje stav z minulého školního roku.

Tab. č. 57 - Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2019/2020

	Obor				Celkem
	Hudební	Výtvarný	Taneční	Liter. dramatický	
Počet žáků	17 420	4 803	1 894	1 006	25 123
Počet žáků v %	69,3	19,1	7,6	4	100

Zdroj: Statistické výkazy za 2021/2022

Vývoj počtu žáků v ZUŠ byl ve školních letech 2008/2009 až 2021/2022 vcelku stabilní. Nabídka tohoto typu vzdělávání je pro cílovou skupinu v převážné míře 6 – 15letých přitažlivá. Ve školním věku se objevují silnější populační ročníky, proto stoupá i zájem dětí o zapojení do základního uměleckého vzdělávání. Z níže uvedené tabulky lze konstatovat, že ve školním roce 2021/2022 se projeví dopady mimořádné situace spojené svýskytem onemocnění COVID-19, a to drobným úbytkem žáků na ZUŠ (cca 3,5 %).

Tab. č. 58 - Vývoj počtu žáků ZUŠ v letech 2012/2013 až 2021/2022

Školní rok	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Počet žáků	24 517	24 756	24 515	24 815	24 856	24 936	25 049	25 359	25 818	25 123
Počet žáků v%	101,9	102,9	101,9	103,1	103,3	103,6	104,1	105,1	107,3	104,4

Zdroj: Statistické výkazy 2012/2013 – 2021/2022

Tab. č. 59 - Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2020/2021 dle zřizovatelů

Zřizovatel	Počet ZUŠ	Počet žáků	% z celkového počtu
Hlavní město Praha	26	21 999	84,4
Městské části	2	819	3,1
Soukromník	6	2 765	10,6
Církev	2	468	1,8
MŠMT	0	0	0
Celkem	36	26 051	100

Zdroj: Statistické výkazy 2021/2022

V ZUŠ se vzdělávají především žáci základních a středních škol, v menším počtu děti předškolního věku a dospělí. Zastoupení žáků ve studiu pro dospělé činilo 1,5 % z celkového počtu žáků ZUŠ. Pokračuje trend nárůstu žáků s cizí státní příslušností (ze 154 žáků ve školním roce 2001/2002 na 1 075 ve školním roce 2020/2021 a 1 122 ve sledovaném školním roce 2021/2022). Realizace vzdělávání dětí předškolního věku prokazatelně napomáhá kvalitnějšímu výběru talentovaných žáků podle jejich specifického uměleckého nadání.

Zvýšený počet dětí, které mají zájem o studium, zaznamenávají zvláště školy v rozvíjejících se částech města, např. Černý Most, Stodůlky, Prosek, Zličín, aj, dále pak v okrajových oblastech, např. Suchdol.

Za vzdělávání žáků v ZUŠ se stanoví úplata. Výše příspěvku je stanovena v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ředitelem školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, žákovi úplatu snížit nebo prominout. Tím je zabezpečena přístupnost tohoto typu vzdělávání i pro děti ze sociálně slabších rodin.

Základní umělecké školství není rigidním segmentem vzdělávací soustavy, ředitelé školy se snaží rozšiřovat vzdělávací nabídku o specifická studijní zaměření a zařazovat nové nástroje. Školy kladou důraz na spojování žáků hudebního oboru do různých forem kolektivní interpretace (orchestry, pěvecké sbory), která může mít i mezioborovou nebo multižánrovou podobu. Realizace celoročních žákovských výtvarných projektů a jejich paralelní využití při výuce, stejně tak i vytváření žákovských portfolií dokumentuje umělecký rozvoj žákovy osobnosti. K uměleckému a sociálnímu rozvoji žáků slouží vícedenní soustředění pěveckých sborů, výtvarníků při plenérové malbě či účast žákovských hudebních těles na festivalech a přehlídkách celostátního či mezinárodního charakteru.

Školní vzdělávací programy

Vyučování podle vlastních ŠVP jednotlivých ZUŠ bylo zahájeno 1. 9. 2012.

ZUŠ nejen podporují rozvoj uměleckých dovedností žáků, ale rovněž kultivují jejich osobnost a podporují klíčové kompetence, které mohou uplatnit nejen v umělecké oblasti: tvořivé myšlení, soustředění, spolupráce, prezentační dovednosti, umění překonávat překážky, aj.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

Žáci pražských ZUŠ se zúčastnili přehlídek, festivalů a koncertů v mnoha evropských i mimoevropských zemích nebo přivítali mladé zahraniční umělce v Praze (např. Slovensko, Německo, Japonsko, Srbsko, Chorvatsko, Slovensko, Polsko, Slovinsko, Itálie, Francie). Při těchto akcích prezentovali nejen práci svou a svých učitelů, ale propagovali i kulturu hlavního města a České republiky. ZUŠ často pořádají společné koncerty s orchestry partnerských zahraničních škol před zraky diplomatů, honorárních konzulů a velvyslanců, pořádají společné výstavy v zahraničí, apod. Mezinárodní spolupráci základním uměleckým školám pomáhá realizovat mj. i projekt Erasmus+. ZUŠ rozvíjejí partnerské vztahy se zahraničními hudebními školami, a to zejména na Slovensku a v Německu.

ZUŠ, Praha 1, Biskupská 12 navázala mezikulturní spolupráci s uměleckou školou z Německa, a to formou společného koncertu v Praze a společných 3 koncertů na turné BigBandu Biskupská v Německu.

ZUŠ Jana Hanuše, se sídlem Praha 6 – Břevnov, U Dělnického cvičiště 1/1100 B má partnerskou spolupráci s Conservatoire Jean P. Rameau a Centre Tchéque Paris.

Fakultní ZUŠ Hudební a taneční fakulty AMU v Praze se sídlem Praha 5 – Stodůlky, K Brance 72 spolupracuje s několika zahraničními hudebními školami. Patří mezi ně hudební školy v Bosně a Hercegovině, Srbsku, Chorvatsku a Slovensku.

ZUŠ, Praha 9, Ratibořická 30 spolupracuje s partnerskou školou v Heide v Německu. V roce 2022 uskutečnila společnou výstavu prací žáků v partnerské škole v Německu, dále ZUŠ pořádala společné mezinárodní koncerty komorní hudby se soubory z ČR, Německa, Polska a Litvy, prohloubila spolupráci s japonskou školou v Tokiu (spolupráce probíhá na výtvarném projektu – využití použitých materiálů).

Z důvodu zhoršené epidemiologické situace v 1. pololetí školního roku se některé společné akce a koncerty nemohly uskutečnit. Zachována však byla možnost společných vystoupení v online prostoru.

Úspěšnost v soutěžích, prezentace na veřejnosti

Organizaci krajských kol celostátních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hlavním městě Praze odbor školství, mládeže a sportu MHMP (dále jen „SML MHMP“) prostřednictvím pověřených škol (organizátorů). Na jaře 2022 byly konány tyto akce: hra smyčcových souborů a orchestrů, hra na dechové nástroje, hra na bicí nástroje, hra na lidové nástroje, sólový a komorní zpěv, taneční soutěž. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT. ZUŠ samotné jsou tvůrci a realizátory mnoha dnes již etablovaných soutěží na krajské či celostátní úrovni.

Mezinárodních úspěchů dosáhli žáci pražských ZUŠ na celostátních i mezinárodních soutěžích:

ZUŠ, Praha 1, Biskupská 12 získala 1. místo v mezinárodní klavírní soutěži o cenu Gustava Mahlera.

ZUŠ Ilji Hurníka, Praha 2 je velmi aktivní v mezinárodních soutěžích. Má úspěchy na Mezinárodní klavírní soutěži Merci v Belgii, kde získala 1. cenu. Úspěchem je také účast na 9. mezinárodní klavírní soutěži „Citta di San Dona di Piave“ v Itálii, se ziskem 1. ceny.

ZUŠ Vadima Petrova, se sídlem Praha 4, Dunická 3136 vyhrála 1. místo v soutěži Young Artists and Authors Showcase, v Miami, partnerském městě HMP.

ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673 získala ve školním roce 2021/2022 mnoho ocenění v mezinárodních soutěžích: 1. místo v mezinárodní klavírní soutěži Concorso pianistico Internazionale Citta di Minerbio v Itálii, 1. místo v mezinárodní klavírní soutěži Bachovská cesta, 1. místo a Absolutní vítěz v mezinárodní soutěži ve hře na dechové nástroje Litvínovské dřevohraní, 2x1. místo v ústředním kole soutěže MŠMT ve hře na dechové nástroje, 1. místo v ústředním kole soutěže MŠMT ve hře na lidové nástroje.

ZUŠ Klementa Slavického se sídlem Praha 5 – Radotín, Zderazská 6 získala 1. místo na Mezinárodní soutěži pro mladé klavíristy.

Základní umělecké škola, Praha 5, Štefánikova 19 získala 3x 1. cenu a 2x 3. cenu na výtvarné soutěži Malířská paleta 2021.

ZUŠ Popelka, se sídlem Praha 5, Na Popelce 1/18 se zúčastnila 14. ročníku mezinárodní soutěže Luigi Cerritelli, ve hře na klarinet získala 1. místo.

ZUŠ Charlotty Masarykové, se sídlem Praha 6, Půlkruhová 99/42 získala 1. místo v ústředním kole soutěže MŠMT ve hře na akordeon a 1. místo v Mezinárodní Novákové klavírní soutěži 2022.

ZUŠ Jana Hanuše, se sídlem Praha 6 – Břevnov, U Dělnického cvičiště 1/1100 B získala 1. místo v Harfové soutěži Felixe Godefrida v Belgii.

ZUŠ Praha 8, Klapkova 25, získala 1. místo v ústředním kole soutěže MŠMT ve hře na bicí nástroje a 1. místo v Mezinárodní kontrabasové soutěži Františka Simandla.

ZUŠ, Praha 9, Ratibořická 30 získala na Mezinárodní soutěži pěveckých sborů MUNDI CANTANT 2022 zlatou medaili. Stala se také absolutním vítězem této soutěže.

ZUŠ, Praha 9, Učňovská 1 dosáhla 1. místa v Mezinárodní soutěži ve hře na akordeon.

ZUŠ, Praha 10, Olešská 2295 se umístila na 1. místě a také získala speciální cenu na hudební soutěži ve hře na klavír – GRAND PRIZE VIRTUOSO; dále se umístila 2x na 1. místě ve hře na klavír v soutěži Chopin international.

ZUŠ, Praha 10, Bajkalská 11, získala 1. místo v ústředním kole soutěže MŠMT ve hře na dechové nástroje a 1. místo v celostátním kole soutěže Karlovarský skřivánek – sólový zpěv.

Spolupráce škol s partnery

ZUŠ spolupracují zejména s městskými částmi, vysokými školami (např. HAMU, UMPRUM), konzervatořemi, hudebními tělesy, muzejními a galerijními institucemi, divadly. Mimořádně talentovaní žáci se zapojují do společných orchestrů s renomovanými tělesy včetně České filharmonie a Symfonického orchestru hl. m. Prahy. ZUŠ se výrazně angažují v kulturním životě jednotlivých městských částí, což má blahodárný dopad na motivaci žáků. Pozitivním rysem některých ZUŠ je také vzájemná aktivní spolupráce s jinými základními uměleckými školami (např. formou realizace náslechlů) a aplikování takto získaných poznatků do výuky. Významným projevem vzájemného partnerství ZUŠ zřizovaných HMP je realizace společných koncertů, přehlídek a výtvarných projektů. I v této oblasti s odkazem na epidemiologickou situaci zejména v zimních měsících dominovala především online spolupráce.

Systém ZUŠ je charakterizován efektivním rozvojem činnosti škol, jejich zapojením do oborových i mezioborových projektů a spoluprací s místními subjekty i profesními a sociálními partnery, ale i médií (Český rozhlas, hudební vydavatelství). ZUŠ se rovněž věnují spolupráci s mateřskými, základními, středními školami a konzervatořemi při realizaci mnoha projektů. Fakultní ZUŠ Hudební

a taneční fakulty AMU v Praze se sídlem Praha 5 – Stodůlky, K Brance 72 například spolupracuje se Základní školou a Mateřskou školou při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1. ZUŠ se pravidelně zúčastňuje charitativních projektů a benefičních koncertů.

Velmi rozšířenou spolupráci ZUŠ s jednotlivými městskými částmi lze kupříkladu ilustrovat na přístupu ZUŠ, Praha 8, Taussigova 1150, která úzce kooperuje s Městskou částí Praha 8. Příkladem je vystupování sborů na oslavách 80. výročí operace Anthropoid v Praze 8 nebo vystoupení na Kobyliské střešnici k uctění památky generála Aloise Eliáše.

Podpora talentů

Podpora talentů je hlavním cílem vzdělávání v ZUŠ, žáci se pravidelně zúčastňují nejen celostátních, ale i mezinárodních soutěží, přehlídek a festivalů, pořádáním koncertů, tanečních přehlídek, divadelních představení a výstav výtvarných prací. Některé pražské ZUŠ participovaly na koncertech a přehlídkách v rámci 6. ročníku projektu ZUŠ Open (např. ZUŠ, Praha 1, U Půjčovny 4 (od 1. 9. 2022 změněn název na ZUŠ Pštrossova) nebo ZUŠ Jana Hanuše, se sídlem Praha 6 – Břevnov, U Dělnického cvičiště 1/1100 B). ZUŠ Adolfa Voborského, Praha 4, Botevova 3114 se účastnila festivalu Smetanova Litomyšl.

Podpora talentů se projevuje pořádáním letních soustředění žáků jednotlivých sborů a souborů – např. několikadenní soustředění pěveckého sboru Pražská kantiléna ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673 (3 x ročně); ZUŠ, Praha 1, Biskupská 12 organizovala soustředění literárně-dramatického oboru. Pedagog ZUŠ Charlotty Masarykové, se sídlem Praha 6, Půlkruhová 99/42 byl odborným lektorem třídy sborového zpěvu na Mezinárodní letní škole staré hudby ve Valticích na Moravě. V říjnu 2021 škola uskutečnila seminář zobcových fléten na téma „Interpretace barokní hudby“.

Podpora talentů se neobejde bez systematického vzdělávání pedagogických pracovníků a zajištění škol moderním materiálně technickým vybavením. Několik ZUŠ je zapojeno do projektu Šablony II, který je v rámci operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Projekt je zaměřen na osobnostní a profesní rozvoj pedagogů a aktivity rozvíjející ICT (např. ZUŠ, Praha 1, Biskupská 12; ZUŠ, Praha 1, U Půjčovny 4 (od 1. 9. 2022 změněn název na ZUŠ Pštrossova); ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673; ZUŠ Vadima Petrova, se sídlem Praha 4, Dunická 3136; ZUŠ, Praha 7, Šimáčkova 16 a ZUŠ, Praha 10 – Hostivař, Trhanovské náměstí 8).

ZUŠ, Praha 9, Učňovská 1 a ZUŠ, Praha 10 – Hostivař, Trhanovské náměstí 8 se zapojily do pilotování projektu MŠMT zaměřeného na ověřování obsahu, metod a organizace kombinovaného vzdělávání v základních a středních školách, při nichž mohly ZUŠ testovat kombinace prezenční a distanční formy výuky, jež mohou usnadnit podmínky distanční výuky dle § 184a školského zákona, který řeší zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů ve školách.

ZUŠ, Praha 10 – Hostivař, Trhanovské náměstí 8 uvedla do provozu novou interaktivní učebnu hudební nauky, která byla hrazena v rámci iKAP 2.

Akademie umění a kultury pro seniory

Hlavní město Praha realizuje síť Akademie umění a kultury pro seniory HMP (dále jen „Akademie“) jako prostor pro mezigenerační solidaritu a komunikaci, jež občanům v seniorském věku umožňuje smysluplné a aktivní naplnění volného času specificky zaměřeným studiem, které vhodně naplňuje jejich potřeby, a to jak psychické (tvořivost, seberealizace, uplatnění), tak sociální (navázání nových kontaktů s vrstevníky podobných zájmů). Projekt poskytuje odborné studium v uměleckých oborech (hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický), a je realizován v prostorách již existujících základních uměleckých škol, které jsou personálně i materiálně zabezpečeny. Studium je koncipováno jako tříleté.

Hlavní město Praha na základě vysoké poptávky ze strany seniorů reagovalo postupným navýšením počtu škol z původních 6 základních uměleckých škol na současných 16 základních uměleckých škol ve školním roce 2021/2022. V červnu 2022 byl ukončen tříletý cyklus studia Akademie umění a kultury pro seniory HMP na těchto školách:

- *Základní umělecká škola, Praha 1, Biskupská 12 (2. cyklus),*
- *Základní umělecká škola Ilji Hurníka, Praha 2, Slezská 21 (2. cyklus),*
- *Základní umělecká škola Jana Hanuše, Praha 6, U Dělnického cvičiště 1/1100 B (2. cyklus),*
- *Základní umělecká škola, Praha 7, Šimáčkova 16 (2. cyklus),*
- *Základní umělecká škola, Praha 8, Taussigova 1150 (2. cyklus),*
- *Základní umělecká škola, Praha 9, Učňovská 1 (2. cyklus).*

Akademie umění a kultury pro seniory HMP je ve studijním roce 2021/2022 dále realizována na těchto školách:

- *Základní umělecká škola, Praha 3, Štítného 5,*
- *Základní umělecká škola Adolfa Voborského, Praha 4, Botevova 3114,*
- *Základní umělecká škola Vadima Petrova, se sídlem Praha 4, Dunická 3136,*
- *Základní umělecká škola Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673,*
- *Základní umělecká škola, Praha 5, Štefánikova 19,*
- *Základní umělecká škola Charlotty Masarykové, se sídlem Praha 6, Půlkruhová 99,*
- *Základní umělecká škola, Praha 9, U Prosecké školy 92,*
- *Základní umělecká škola Praha 9, Ratibořická 30,*
- *Základní umělecká škola, Praha 10, Bajkalská 11,*
- *Základní umělecká škola, Praha 10 - Hostivař, Trhanovské náměstí 8.*

Ve studijním roce 2021/2022 studovalo v Akademii cca 900 studentů.

Provoz Akademie oproti studijnímu roku 2020/2021, který byl výrazně poznamenán protiepidemickými opatřeními v souvislosti s výskytem onemocnění COVID-19, probíhal bez plošných omezení.

Studenti se v rámci Akademie zapojovali do různých společných projektů, koncertů a výstav, které významně podporují rozvoj uměleckých aktivit a zejména sociální interakci seniorů. Příkladem může být ZUŠ, Praha 10 – Hostivař, Trhanovské náměstí 8, která organizovala koncert a zahradní slavnost pro studenty a lektory Akademie v komunitním centru u fary Hostivař.

Stručný popis problematiky související s rozšířením nemoci COVID-19, válečným konfliktem na Ukrajině a dalšími skutečnostmi

Mimořádná situace spojená s výskytem nemoci COVID-19 zasáhla do vzdělávání méně, než tomu bylo ve školním roce 2020/2021. Přijatá protiepidemická opatření však přesto negativně ovlivnila konání některých veřejných vystoupení a soutěží. Ze zkušeností s distanční výukou v době vrcholící pandemie školy pak bez větších problémů kontinuálně zajišťovaly vzdělávání při onemocněních žáků nebo učitelů, a tak se dařilo naplňovat cíle školního vzdělávacího programu. I přes četné případy žáků a vyučujících, kteří byli v izolaci či karanténě, probíhala výuka v plném rozsahu. V důsledku pandemie došlo rovněž ke drobnému snížení počtu žáků školy, kteří se přestali vzdělávat. Údaje za září 2022 však naznačují, že toto snížení bylo pouze přechodné.

V souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace se vlna solidarity s ukrajinským národem plně projevila i v základním uměleckém školství. ZUŠ bezprostředně po vypuknutí konfliktu samostatně organizovaly charitativní sbírky, dále byly připraveny městským částem poskytnout prostory v dopoledních hodinách pro výuku tzv. adaptačních skupin. Níže jsou uvedeny některé příklady.

ZUŠ Marie Podvalové, se sídlem Praha 9, Cukrovarská 1 se zapojila do charitativního koncertu ve spolupráci s městskou částí Praha 9. Vybrané prostředky byly použity na pomoc Ukrajině.

ZUŠ, Praha 10, Bajkalská 11 zapůjčila třídu hudební nauky na odloučeném pracovišti v Kolovratech na dobu od března do června pro výuku ukrajinských dětí v ZŠ.

ZUŠ, Praha 10 – Hostivař, Trhanovské náměstí 8 zorganizovala humanitární sbírku a pořádala zdarma dopolední umělecké dílny pro ukrajinské děti po dobu několika týdnů, které vedli pedagogičtí pracovníci ve svém volném čase. Na základě individuální dotace od MČ Prahy 15 se zájemci z řad dětí z uprchlických rodin mohli zdarma účastnit vzdělávání.

Výrazný nárůst zájemců o studium v ZUŠ z řad ukrajinských dětí, jak bylo ve společnosti očekáváno, se však při přijímacích a talentovaných zkouškách nenaplnil.

II. 8. 2 Zájmové vzdělávání

Systém vzdělávacích aktivit ve volném čase na území hl. m. Prahy

Volný čas představuje v životě člověka významnou roli, a to zejména v oblasti tvorby a rozvoje jeho zdraví, kultivace a socializace. Aktivity ve volném čase jsou nedílnou složkou společenského i individuálního života a součástí aktivního životního stylu. Rozvíjí individuální předpoklady, sociální vztahy ve skupině, nadání a talent jednotlivců. Kromě upevňování zdraví plní i funkci výchovnou, rekreační a minimalizuje negativní vlivy. Z uvedeného důvodu se hl. m. Praha dlouhodobě podílí na tvorbě podmínek pro udržení a rozvoj aktivit ve volném čase. Na základě dlouhodobé podpory města vznikl funkční systém zájmového vzdělávání a rekreačních činností s odborným i všeobecným zaměřením, který zajišťují především příspěvkové organizace hl. m. Prahy (domy dětí a mládeže) a nestátní neziskové organizace (NNO). Uvedené organizace přináší v rámci nabídky aktivit výchovný a vzdělávací prvek.

Charakteristika zájmového vzdělávání

Významnou součástí nabídky aktivit ve volném čase je zájmové vzdělávání, které vychází ze školského zákona a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Uskutečňuje se ve školských zařízeních zejména ve střediscích volného času - domech dětí a mládeže (DDM) v několika rovinách. **Pravidelná činnost** představuje celoročně zajišťovanou systematickou práci s dětmi a mládeží bez ohledu na míru talentových dispozic, prohlubuje jejich zájem o vybrané obory. Na základě výsledků je nabídka profilována i na práci s talentovanými dětmi a mládeží. Zájmové útvary zahrnují široké spektrum činností od pohybových aktivit, tance, sportu po zpěv, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, rukodělné a technické činnosti, turistiku. **Příležitostná činnost** je realizována formou jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména prázdninové tábory a soustředění, turnaje, příležitostné soutěže, divadelní a hudební představení, exkurze, přednášky, semináře, besedy, víkendové výjezdy, společné akce rodičů a dětí, tematické propagační akce apod. DDM zajišťují i tematické vzdělávací aktivity pro školní kolektivy. **Spontánní činnost** obsahuje otevřené formy práce s dětmi a především mládeží nad 13 let. Současná struktura vychází ze tří směrů - volnočasové otevřené kluby, venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové otevřené akce. Kromě pravidelných aktivit pro **talentované děti a mládež** zajišťují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi odborné soutěže a veřejné závody. Práce s **handicapovanou mládeží** se uskutečňuje v rámci příležitostných akcí (uživatelské kurzy na PC, rukodělné aktivity apod.).

Domy dětí a mládeže

Na území hl. m. Prahy je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť 15 DDM, z nichž 13 zřizuje od roku 2001 hlavní město Praha a dva jsou zřizovány městskými částmi Praha 13 - Stodůlky a Praha 20 - Horní Počernice. Díky jejich rozmístění, včetně odloučených pracovišť v různých částech města, je zajištěna nabídka na 49 pracovištích zájemcům v celé metropoli s dostupností i na okrajové oblasti.

DDM dále provozují 3 dopravní hřiště a 22 venkovních otevřených volnočasových areálů (z toho je 12 vybaveno víceúčelovým sportovním hřištěm). Mimo území města je zajišťována nabídka ubytování a táborových aktivit v 8 táborových základnách a 4 školách v přírodě.

DDM zpracovávají vzdělávací programy, které slouží jako podklady pro roční plány činnosti těchto školských zařízení. Kvalita personálního zabezpečení zájmového vzdělávání v DDM se trvale zvyšuje, pedagogičtí pracovníci mají požadovanou kvalifikaci nebo si jí průběžně doplňují. Dlouhodobě však přetrvává nedostatek kvalifikovaných pedagogů specializovaných především pro práci s neorganizovanou mládeží.

Nabídkou rozličných činností poskytují DDM každému jedinci možnost najít si aktivitu, do které se může zapojit a rozvíjet své zájmy. V rámci individuálního přístupu jim umožňují odbornou přípravu na další vzdělávání a případně i profesní dráhu. Reagují tak i na strategii 2030+, kde se klade mimo jiné důraz na propojení formálního a neformálního vzdělávání. To je i impulsem pro rozšiřování nabídky vzdělávacích programů pro MŠ, ZŠ a SŠ. Nabídku aktivit DDM využívají i děti z rodin cizích státních příslušníků žijících v hl. m. Praze a aktuálně i děti z válkou zasažené Ukrajiny.

Školní rok 2021/22 byl v první polovině ještě ovlivněn pandemií nemoci Covid-19, která činnost DDM dlouhodobě komplikovala. Následně se v druhém pololetí činnost vrátila k běžnému režimu. V nabídce bylo ponecháno pouze několik distančně vedených kurzů, které se v průběhu lock-downu osvědčily. Všechny realizované aktivity včetně akcí pro veřejnost proběhly bez omezení. Obnovila se i činnost Polytechnických hnízd a nabídka výukových programů pro školy. Velmi pozitivní stránkou v tomto období rovněž bylo, že i přes předchozí pandemickou situaci, zůstala v DDM pracovat většina externích pracovníků a také se vrátila většina účastníků. Návštěvnost pravidelné činnosti dokonce převýšila stav před covidem. Výrazně se rozšířila činnost směrem na polytechniku a IT.

Od března 2022 se DDM aktivně zapojily do řešení vzniklé uprchlické krize způsobené válkou na Ukrajině. Na všech městských částech organizovaly DDM Adaptační skupiny jak pro předškolní děti formou Center pro předškolní děti (CPD), tak pro děti školního věku. Proto bylo nutné se situací přizpůsobit jak prostorově, tak i personálně. Organizačně náročné bylo zejména pravidelné zajištění stravování. Část ukrajinských dětí byla také integrována přímo do realizovaných zájmových útvarů (kroužků). Pro všechny věkové skupiny byly připraveny kurzy českého jazyka. Program jednotlivých skupin byl vždy rozdělen na výukovou a zážitkovou část. V průběhu letních prázdnin organizovaly DDM jak samostatné, tak integrované výjezdové a především příměstské tábory pro ukrajinské děti. Přínosem byla spolupráce s ukrajinskými pedagogickými pracovníky. Uvedené aktivity byly finančně podpořeny HMP a MŠMT.

Přestože došlo v uplynulých dvou letech ke dvěma skokovým úbytkům účastníků v pravidelné činnosti, je dlouhodobý cíl, který vychází se Školního vzdělávacího programu jednotlivých DDM, v podobě trvalého udržení široké nabídky zájmových kroužků a stabilizace počtu účastníků, maximálně plněn. Rovněž DDM pokračují v rozvoji spolupráce s místními školami.

V pravidelné zájmové činnosti pražských DDM došlo ve školním roce 2021/2022 k výraznému nárůstu počtu účastníků do 26 let oproti loňskému školnímu roku, a to o 31 %.

Z důvodu velkého zájmu rozšiřovaly DDM nabídku zájmového vzdělávání, a to především dle současných trendů. Největší zájem je dlouhodobě především o sportovní (florbal a aerobic), taneční a výtvarné aktivity. Dále převažuje zájem o dramatické a divadelní aktivity, youtubering, minecraft, chovatelství a technické obory (pájení, legorobotika, práce se dřevem, vypalování, programování, letečtí modeláři, železniční a plastиковí modeláři, elektrotechnika, atd.) K nárůstu došlo i v rámci širší nabídky akcí, soutěží i táborů čímž se zvýšila i návštěvnost pořádaných aktivit. Věkovou skupinou nad 13 let je aktuálně výrazně využívána nabídka parkouru, lezení po stěně, žonglování, počítačové grafiky, robotiky, natáčení krátkých filmů a animace. Všechny kroužky orientačního běhu, které se

trénujív Oboře Hvězda, byly naplněny na maximální kapacitu. Nárůst účastníků zaznamenala i Centra pro předškolní děti (CPD). Prázdninové aktivity pak proběhly téměř všechny v souladu s plánem.

V uplynulém období rovněž pokračovalo propojování pedagogické a sociální práce a inkluze dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Rovněž výuka dopravní výchovy byla zajištěna pro ZŠ na dopravních hřištích DDM P-6 na Vypichu, DDM P-7 na Letné a DDM P-10 na Zahradním Městě ve standardním režimu. K dispozici byly pro širokou veřejnost venkovní volnočasové areály otevřeny DDM s širokou škálou zaměření, které obsahují dětská hřiště, multifunkční hřiště, parkourová hřiště či skate prvky, např. U-rampy. Areál stanice přírodovědců na Smíchově nabízí celoročně veřejnosti prohlídku skleníků s expozicí tropického terária, tropických a subtropických terarijních zvířat, kaktusů, květin a akvarijních ryb. Ve venkovní expozici jsou terária obojživelníků, australská fauna a dětská kontaktní mini zoo. V areálu je k dispozici i dětské hřiště a naučná stezka se 20 ekologicky zaměřenými tabulemi. Již tradiční oblibu pro děti zažívá úniková místnost v DDM P-3 Ulita.

DDM Praha 6 v rámci otevřených aktivit pro širokou veřejnost opakovaně provozoval pro MČ Praha 6 v prosinci – únoru mobilní ledové kluziště na Vypichu. V letních měsících bylo na Vypichu a v areálu DDM Praha 8 – Spirála v Přemyslské realizováno letní kino pro veřejnost. V rámci projektu (ne)KONEČNÁ Vypich – kulturně sportovní prostor, který vznikl za podpory hl. m. Praha a městské části Praha 6 bylo během 3 měsíců nabídnuto 12 filmových večerů v letním kině, které si získalo oblibu nejen místních dospělých ale i mládeže a několik představení bylo věnováno i dětskému publiku. (ne)KONEČNÁ Vypich se tak stává vyhledávaným kulturně společenským místem Prahy 6. Postupnou proměnou prochází celý areál, bylo vybudováno beach hřiště a letní divadelní scéna, která bude dokončena příští rok. V odpoledních hodinách navštěvují areál včetně dopravního hřiště školní družiny.

V rámci akcí pro širokou veřejnost se v září uskutečnil další ročník tradiční prezentační venkovní akce Zastávka volný čas - Vypich s návštěvností cca 2 500 účastníků. Další tradiční akcí určenou především pro mládež je Pražský filmový kufr. DDM Praha 6 v tomto roce uspořádal 5. ročník soutěžního festivalu mladých filmařů. Jde o několikaměsíční projekt, který je určen dětem a mladým tvůrcům do 20 let z celé ČR. Jedinci nebo tvůrčí týmy do soutěže přihlásili celkem 141 filmů. Na přípravě filmů se podílelo více než 400 autorů. Během října 2021 proběhlo divácké hlasování o Cenu diváka na webu festivalu, počet hlasujících byl cca 3000. Slavnostní vyvrcholení 5. ročníku proběhlo v kulturním centru VZLET, kam přišlo přes 500 návštěvníků.

Významným projektem z hlediska spolupráce a dopadu na širokou veřejnost je Festival vědy, kde je DDM hl. m. Prahy hlavním organizátorem. Akce byla realizována ve spolupráci s ČVUT, VŠCHT, RTK, ÚOCHB, UK a dalšími vzdělávacími subjekty.

V rámci výchovy k vlastenectví realizuje DDM Praha 10 - Dům UM práci klubu vojenské historie - české jednotky ve Velké Británii v období II. světové války, pro mládež od věku 14 let, kdy uskuteční jednodenní a vícedenní akce v rámci klubu vojenské historie Platinum nově tvořeném na pracovišti Zahradní Město. Nadále bude organizace zajišťovat nabídku LARPových akcí.

DDM tradičně zajišťovaly i vzdělávací programy pro seniory obdobně jako ZUŠ. Vzdělávací program pro seniory – Dlouho mladí, musel být realizován v online prostředí nebo dle aktuálních omezení venku. Proto probíhaly jen některé z kurzů. Většina účastníků ale zůstala v kontaktu a ke konci školního roku se začali přihlašovat na další rok.

Dále bylo v průběhu školního roku realizováno několik stezek v přírodě, šifrovacích her, instalací kešek v Praze a okolí a dalších aktivit, vybízejících rodinné kolektivy k trávení volného času aktivně.

DDM Praha 3 - Ulita dále provozoval v rámci klubu Beztíže dva nízkoprahové kluby na Praze 2 a Praze 3. Zároveň zajišťuje terénní sociální práce na třech městských částech (Praha 2, Praha 3 a Praha 10).

Pražské DDM znovu zahájily v druhé polovině školního roku propagační kampaň „Budu lektor“ s nabídkou práce pro středoškolskou mládež. Důležitou součástí všeobecné práce s talenty v DDM je také vytypování a získávání těchto budoucích vedoucích zájmových útvarů, což jim poskytuje další prostor pro rozvoj a seberealizaci. V průběhu roku rovněž umožňují DDM praxi studentům středních, vyšších odborných pedagogických a vysokých škol. Jedná se především o týdenní či dvoutýdenní praxe. Tato spolupráce s pedagogickými školami se v letošním roce výrazně rozšířila. DDM hl. m. Prahy získal status „fakultní zařízení PedF UK“. Z řad studentů se pak často rekrutují i externí pracovníci pro vedení zájmových útvarů a vedoucí na pobytové i příměstské tábory. Kromě vícedenních praxí umožňují skupinám studentů i úvodní náslehy pro praxe.

V DDM Praha také pracuje řada externistů na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti). DDM má širokou základnu spolupracovníků, kteří podle svého zájmu a odbornosti vedou zájmové útvary, kurzy, pracují jako oddíloví vedoucí na táborech, porotci a rozhodčí na soutěžích apod. Většinou tímto způsobem pracují i celou řadu let. Další vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků se řídí plánem DVPP. Pracovníci se vzdělávají v oblastech, které jsou pro ně potřebné a aktuální, a to v kurzech pořádaných externími organizacemi nebo v kurzech pořádaných pražskými DDM. Pedagogové DDM se zapojili do vzdělávání v rámci projektu Šablony II a APIV.

V souvislosti s cílenou propagací nabídky využívají DDM především internetové stránky v souladu s aktuálními trendy včetně společného portálu pražských DDM www.volnycaspraha.cz. DDM se rovněž prezentují na internetových stránkách HMP www.prahavolnocasova.cz. Dále je využíván Facebook, Youtube, Instagram, Pinterest, portály MČ, internetové stránky Kudy z nudy, Dětská televize. Účastníci aktivit jsou rovněž pravidelně informováni o novinkách pomocí Newsletteru s měsíčním programem nebo sdíleným Google kalendářem aktivit. Rovněž se začal používat i blog, který webovou prezentaci oživuje aktuálními články a reportážemi.

V rámci propagace kroužků se osvědčila forma tzv. ukázkových hodin, a to nejen v prostorech DDM, ale i přímo na školách.

Celá síť pražských DDM byla prezentována v rámci předsednictví ČR v EU formou ukázek práce s dětmi a mládeží na workshopech a exkurzích pro zástupce zemí EU v DDM Praha 3 - Ulita.

Činnost DDM se stále rozvíjí, včetně zapojení dalších dětí a mládeže. DDM plnily v tomto školním roce své úkoly v souladu s ŠVP. Limitujícím faktorem pro další rozvoj nejen sportovních kroužků, o které je největší zájem, jsou prostory pro činnost. Velkým problémem začíná být především nedostatek prostor pro sportovní zájmové útvary. Aktuálně nedostačují možnosti pronájmů v tělocvičnách základních a středních škol. Proto je aktuálním cílem získání dalších objektů pro činnost včetně tělocvičen či sportovních hal.

V tomto školním roce se podařilo kompletně zrekonstruovat objekt DDM Praha 6 - Suchdol v Rohové ulici včetně nové přístavby pro keramickou dílnu a zrealizovat první etapu revitalizace odloučeného pracoviště DDM Modřany v Urbánkově ulici, která měla za cíl zmodernizovat prostory pro výuku a hlavně vybudovat sociální zázemí pro zájmové útvary a budoucí návštěvníky sportování v nafukovací hale. Tato nafukovací hala je součástí prací ve druhé etapě a je pro nás do budoucna klíčovou stavbou, které nám umožní získat další kryté sportoviště, abychom mohli vyhovět stále se zvyšující poptávce po sportovních aktivitách.

V souladu se současnou elektronizací přicházejí pražské DDM v posledních letech při přihlašování účastníků do pravidelné činnosti na elektronickou formu. Poplatky jsou nejčastěji hrazeny bankovním převodem. V případě benefitů zaměstnavatelé zasílají DDM platbu fakturou. Snahou je maximální zjednodušení procesu přihlášení a platby.

DDM si za poslední roky upevnily své místo velkého, moderního a prestižního poskytovatele zájmového vzdělávání na území hl. m. Prahy. Sebe i svého zřizovatele reprezentují nejen v místě, ale

také za hranicí Prahy i ČR. Za poslední roky došlo k rozvoji nejen navenek, ale i uvnitř. Obdobně jako rok 2020 ani rok 2021 nebyl standartní jak po provozní, tak i po ekonomické stránce. Proto lze konstatovat, že je zájmové vzdělávání i nadále zkvalitňováno a rozšiřováno dle současných trendů a požadavků. Českou školní inspekci je dlouhodobě kladně hodnoceno dobré didaktické vedení zájmových útvarů, uplatňované pedagogické postupy a motivace účastníků projevující se v kvalitních skupinových i individuálních výsledcích např. v rámci soutěží a přehlídek.

Tab. č. 60 - Souhrnný přehled počtu činností a účastníků do 26 let v pražských DDM ve školním roce 2021/22

Typ činností	Počet aktivit	Počet účastníků
Pravidelná činnost	3 307	28 360
Příležitostné akce	7 493	269 205
Spontánní aktivity	3 599	224 833
Soutěže a přehlídky	717	69 893
Prázdninové akce (1-3 týdenní výjezdové nebo příměstské tábory)	632	27 605
Celkem	15 748	619 896

Tab. č. 61 - Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2013 – 2021

Typ činnosti	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Pravidelná činnost	20 835	21 367	23 788	26 121	26 907	27 205	27 024	21 635
Příležitostná činnost	171302	264 368	307 400	302 218	321 474	343 346	211 243	104 359
Spontánní činnost	144 173	142 422	147 739	142 812	142 198	180 975	133 881	109 632
Soutěže	93 827	94 800	96 696	102 245	104 198	115 204	28 715	22 059
Prázdninové akce	14 072	12 862	19 552	25 104	25 532	26 529	30 736	26 337
Celkem	426 827	442 221	555 712	601 349	600 267	671 089	431 599	284 022

Nestátní neziskové organizace

Systém volnočasových aktivit na území hl. m. Prahy významně doplňují nestátní neziskové organizace (NNO). Mezi ně spadají především spolky a obecně prospěšné společnosti. Činnost těchto organizací byla v tomto školním roce rovněž výrazně omezena v souladu s vládními opatřeními souvisejícími s šířením viru Covid-19 obdobně jako u domů dětí a mládeže.

Přímou výchovně vzdělávací a rekreační činnost s dětmi a mládeží s širokým spektrem aktivit vykonávají jak jednotlivé základní články (oddíly) tradičních organizací s celostátní působností (Junák s členskou základnou v Praze nad 3 500 dětí a mládeže, Pionýr, Sdružení hasičů, Česká táborská unie, Kondor, Mladí ochránci přírody, ČSOP, Klub českých turistů, Liga lesní moudrosti s členskou základnou 100 – 2000 dětí a mládeže v Praze), tak i menší lokální organizace s členskou základnou 20 – 100 dětí a mládeže. V rámci nabídky otevřených aktivit nabízejí NNO především akce pro veřejnost (výtvarné dílny, divadelní představení, karnevaly, dny dětí, prázdninové tábory, sportovně zaměřené akce a další). NNO jsou zakládány především za konkrétním účelem s obecně prospěšným cílem. U těchto organizací je struktura pracovníků odlišná od školských zařízení. Organizace s větší členskou základnou mají většinou centrální aparát, kde pracují placení pracovníci, ale běžnou činnost s dětmi a mládeží zajišťují dobrovolníci ve svém volném čase. U řady lokálních organizací pracují kromě dobrovolníků především externí pracovníci (např. při pořádání táborů, kurzů, besed, seminářů) za

odměnu. Jakákoliv podpora těmto organizacím slouží k snížení nákladů a tím i k snížení poplatků účastníků.

NNO s velkou členskou základnou mají své vlastní vzdělávací systémy, mnohé z nich vychází z tradičních modelů a hierarchie organizace, ale uplatňují se v nich i moderní metody a formy práce s dětmi a mládeží. Řada lokálních organizací využívá pro vzdělávání nabídku akreditovaných kurzů MŠMT realizovaných DDM.

Podpora talentů

Kromě aktivního využití volného času pro široké spektrum dětí a mládeže podporuje hl. m. Praha i aktivity talentovaných jedinců na výkonnostní úrovni. Práce s talentovanými dětmi a mládeží je realizována především formou cílené pravidelné činnosti v pěveckých, dramatických a tanečních souborech, v rámci hudebních a výtvarných aktivit (výuka hry na hudební nástroje, příprava k talentovým zkouškám na výtvarné školy), ve sportovních oddílech, klubech a tělovýchovných jednotách. DDM pracují s talentovanými dětmi a mládeží i v dalších oborech, např. biologie pro SŠ, chemie pro SŠ a přírodověda v praxi.

V oblasti estetické pracovali pedagogové v DDM již tradičně s mnoha talenty hlavně ve výtvarných přípravkách na umělecké školy, kde se připravovali na přijímací zkoušky. Vznikají i další skupiny tvořené talentovanými dětmi v tanečních a divadelních (dramatických) oborech, kde se s nimi systematicky pracuje. Tyto soubory sklízají každoročně úspěchy na prezentačních a soutěžních akcích jak v ČR, tak i v mezinárodním měřítku.

DDM jsou tradičními pořadateli soutěží vyhlášených MŠMT, každoročně organizují především obvodní (sportovní a předmětové soutěže) a v menším i krajská kola. Soutěže probíhaly v tomto školním roce podle stanoveného plánu a harmonogramu.

Dalším projektem přinášejícím možnosti dalšího vzdělávání pro děti, které se ve zvoleném oboru chtějí dozvědět víc je Centrum podpory nadání (CPN). Projekt je zaměřený především na technické a přírodovědné obory. CPN nadále spolupracuje s psycholožkou a nabízí stále žádanější profesní poradenství a konzultace, a tak se opět realizoval projekt Ministáže.

Středoškolská odborná činnost (SOČ) - prestižní soutěž projektů středoškolských studentů, DDM hl. m. Prahy je garantem krajského kola. 44. ročník proběhl prezenční formou za přítomnosti odborných porot v 18 oborech. Někteří vítězové pražského kola se umístili i v kole celostátním a v soutěži České hlavičky. Projekt je realizován ve spolupráci s NPI.

Důsledkem dvouleté on-line výuky čtyřnásobně stoupl v tomto školním roce zájem o programování. Celosvětové úspěchy získal již tradičně tým HobbyRobot v soutěži FIRST LEGO League (VOI 2021 a VOIG 2021). Úspěch týmu v hackathonu pořádaném ČVUT, celosvětový úspěch v soutěži WRO-X2020 a rozvíjení spolupráce s mezinárodními partnery (LEGO Education, Dánsko), vznik projektu s názvem „SpikeUP!“ na podporu robotického vzdělávání na ZŠ a víceletých gymnáziích za podpory LEGO Group.

Taneční kroužky si již vytvořily stabilní stále rostoucí základnu a na soutěžích jsou konkurence schopné skupinám z profesionálních či poloprofesionálních tanečních studií.

Největším úspěchem tanečnic z DDM Praha 7 je získání titulu Mistryň ČR v rokenrolových formacích v kategorii dívčí formace Junior a nominace formace Ladies (dospělých). Během roku nasbíraly formace DDM P-7 další medaile z pohárových soutěží a páry vytančily na MČR v akrobatickém rokenrolu 1., 2. a 3. místo v kategorii A, 3. místo na ME, 4. místo na Světových hrách.

Již tradičně byly velmi úspěšné kroužky mažoretek při DDM Praha 8 - Spirála, které jsou Mistryně ČR 2022 a také zvítězily v několika kategoriích na ME 2022 (Mistryně Evropy: VF mix junior, VF mix senior, Sóló 2bat junior, Vicemistryně Evropy: miniformace baton senior, duo baton junior).

Mažoretky z DDM P-12 Modřany se umístily na Mistroství světa v mažoretkovém sportu ve výkonnostní třídě A 3x v top 6. Ze Světového poháru mažoretek, určeném výkonnostní třídě B, si za své výkony odvezly 3x bronzové medaile.

Na přehlídce Jiráskův Hronov získalo Divadlo Radar Cenu Pavla Dostála za dlouholetý přínos amatérskému divadlu.

Velkým úspěchem je i 2. místo Václava Sedláka z DDM P-6 na Olympiádě dětí a mládeže ve sprintu smíšených štafet.

II. 9 Školská zařízení

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Druhy školských zařízení: školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, školská účelová zařízení, výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

II. 9. 1 Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce a pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují kromě škol i s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Jedná se o:

- pedagogicko-psychologické poradny (PPP)
- speciálně pedagogická centra (SPC)

V souvislosti se změnou školského zákona v oblasti poradenských služeb – v rámci § 16 – bylo nutné změnit systém práce těchto zařízení tak, aby bylo možné klientům poskytovat služby v takové kvalitě, které od systému poradenských služeb očekává nejen platná legislativa, ale i samotní klienti.

Pedagogicko-psychologické poradny

Poradenské služby PPP jsou ve školách a školských zařízeních poskytovány dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Činnost PPP je zakotvena ve školském zákoně a navazujících vyhláškách.

Standardními činnostmi PPP jsou:

- komplexní nebo zaměřená psychologická a speciálně pedagogická diagnostika,
- psychologická a speciálně pedagogická intervence,
- informační a metodická činnost, příprava podkladů pro vzdělávací opatření, dokumentace apod.

Odborné služby jsou poskytovány formou individuální nebo skupinové psychologické a speciálně pedagogické péče. Jedná se především o činnosti:

- diagnostika školní zralosti, práce s dětmi předškolního věku s nerovnoměrným vývojem, s obtížemi v adaptaci,
- diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb u dětí, žáků a studentů,
- psychologická a speciálně pedagogická diagnostika jako podklad pro integraci žáků
- kariérové poradenství pro žáky základních a středních škol,

- diagnostika sociálního klimatu třídních kolektivů,
- poradenské nebo terapeutické vedení rodin s dítětem nebo žákem,
- poradenské konzultace pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům dětí a žáků,
- poskytování metodické podpory výchovným poradcům a školním metodikům prevence,
- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- spolupráce se školami a školskými zařízeními,
- spolupráce se školními psychology a školními speciálními pedagogy,
- vypracování odborných posudků a návrhů podpůrných nebo vyrovnávacích opatření pro školy a školská zařízení, včetně posudků pro účely uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky,
- prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci sociálně patologických jevů, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence,
- poskytuje poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti aj.,
- poskytuje služby při potížích výchovného charakteru, narušení osobnostního vývoje (úzkostné stavy apod.) napříč všemi věkovými kategoriemi (3–26 let),
- individuální terapie, logopedické a speciálně pedagogické nápravy, práce s předškoláky.

PPP se věnují i dalším aktivitám, mezi které patří přednášková činnost, semináře, kurzy, programy pro děti a žáky.

PPP - pomoc pedagogickým pracovníkům

Pedagogicko-psychologické poradny poskytují na základě vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, poradenství pedagogickým pracovníkům formou různých služeb a aktivit:

- poradenské konzultace a doporučení pedagogickým pracovníkům vzdělávajícím děti a žáky, kterým je poskytována individuální nebo skupinová diagnostická a intervenční péče poradny (tzv. intervence ve škole pro žáky),
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům v oblasti péče o děti předškolního věku, žáky základních škol a žáky středních škol, jejichž školní vzdělávání vyžaduje zvláštní pozornost,
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům základních a středních škol v souvislosti s integrací žáků se zdravotním postižením a s vytvářením a naplňováním individuálních vzdělávacích plánů pro tyto žáky,
- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- metodické vedení práce výchovných poradců a školních metodiků prevence v základních a středních školách,
- školicí aktivity, besedy, přednášky pro výchovné poradce, školní metodiky prevence a další pedagogické pracovníky,
- na žádost pedagogických pracovníků se pracovníci PPP účastní výchovných komisí na školách, provádí různá šetření, jsou přítomni při vyučování z důvodu upřesnění diagnostiky žáků,
- podílí se na otevírání přípravných tříd i stabilizaci mikrotříd pro děti školskyoslabené,
- práci se třídami, sociometrii, depistáže dětí s SPU,
- screeningová šetření na mateřských školách, účast na zápisech do základních škol
- PPP - péče o nadané děti a žáky.

Tab. č. 62 - Počty klientů ve školním roce 2021/2022 v PPP na území hl. m. Prahy a srovnání s celkovým počtem klientů ve školním roce 2020/2021

Název	Počet odborných pracovníků k 30. 9. 2021	MŠ – běžné tř.	ZŠ běžné + přípravné tř.*	SŠ – běžné tř.**	Konzervatoře a VOŠ	MŠ – speciální tř.	ZŠ – speciální tř. + přípravné tř.*	SŠ – speciální tř.**	z rodin, školsky nezařazení	Celkem 2021/2022	Celkem 2020/2021	Meziroční změna
PPP pro Prahu 1, 2 a 4	33,0	1725	3385	1929	23	2	89	92	6	7251	5123	+2128
PPP pro Prahu 3 a 9	32,5	1268	2898	1142	4	20	144	35	56	5567	3885	+1682
PPP pro Prahu 5	18,5	805	2064	279	1	7	10	11	12	3189	2267	+922
PPP pro Prahu 6	14,1	889	1959	334	7	33	92	5	16	3335	2522	+813
PPP pro Prahu 7 a 8	17,0	646	1951	255	1	12	68	0	23	2956	1780	+1176
PPP pro Prahu 10	20,5	620	2821	472	1	3	42	3	0	3962	2582	+1380
PPP pro Prahu 11 a 12	18,3	554	1451	156	0	3	50	4	4	2222	2073	+149
PPP při Základní škole pro žáky se specifickými poruchami chování	8,2	116	379	95	1	21	154	18	0	784	844	-60
PPP s.r.o.	7,9	167	409	64	0	1	14	3	5	663	664	-1
Křesťanská PPP	11,2	541	712	173	0	11	79	13	14	1543	1390	+153
Celkem	181,2	7331	18029	4899	38	113	742	184	136	31472	23130	+8342

Zdroj: MŠMT-ÚIV – sběr dat v regionálním školství

Pozn.: *Včetně žáků nižšího stupně 6-8letých gymnázií a 1. - 4. roč. 8letého studia na konzervatoři, **Bez žáků nižšího stupně 6-8letých gymnázií a 1. - 4. roč. 8letého studia na konzervatoři

PPP zaznamenaly meziročně zvýšení počtu klientů, a to celkově o 8 342 dětí a žáků mateřských, základních a středních škol. Nejvyšší zájem zaznamenává dlouhodobě PPP pro Prahu 1, 2 a 4, která je současně největší PPP na území HMP. Oproti předchozímu školnímu roku narostl počet klientů o více než 36 %, počet odborných pracovníků se meziročně téměř nezměnil. Obtíže, se kterými se na poradny klienti obracely, byly hlubší, rizikovější a náročnější (ovlivněny obdobím epidemie Covid-19), často zasahovaly do psychiatrických a neurologických oborů), proto i poskytované služby poradenských pracovníků byly významně rozsáhlejší, vyžadovaly více času. Vzhledem k náročnosti práce docházelo ke značnému přetížení pracovníků především PPP HMP.

RHMP svým usnesením č. 1431 ze dne 7. 6. 2021 schválila částečný převod školských služeb poskytovaných příspěvkovou organizací HMP Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9, se sídlem Praha 3 - Žižkov, Lucemburská 1856/40, a to v rozsahu činnosti vykonávané v územním pracovišti Lucemburská 1856/40, Žižkov, 130 00 Praha 3 na příspěvkovou organizaci HMP Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10, se sídlem Praha 10 - Záběhllice, Jabloňová 3141/30a, s účinností od 1. 9. 2022. Předložený návrh na osamostatnění PPP 3 a 9 pouze na Pedagogicko-psychologickou poradnu pro Prahu 9 vycházel z potřeby optimalizace školských poradenských služeb na území Prahy 9. Vzhledem k demografickému vývoji městské části Praha 9 bylo počítáno s rozšířením poradenského pracoviště na území Prahy 9, což už bylo realizováno. V současnosti má PPP 9 vybudované odloučené pracoviště v ZŠ Tolerance, Praha 9, Mochovská 570.

Převod školských poradenských služeb poskytovaných na územním pracovišti Lucemburská 1856/40, Žižkov, 130 00 Praha 3 na PPP 10 bylo optimálním řešením situace z hlediska ekonomického i personálního, neboť vzhledem ke kapacitě školských poradenských služeb pro Prahu 3 by bylo fungování samostatné příspěvkové organizace na Praze 3 z ekonomických důvodů neefektivní.

PPP hl. m. v rámci svých aktivit realizují například:

- *Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9 organizuje v rámci pomoci pedagogickým pracovníkům setkávání výchovných poradců a odborných pracovníků školních poradenských pracovišť základních a středních škol, probíhají depistáže, kazuistické semináře, supervize, besedy ve školách. Narostl počet klientů, kterým byly poskytovány konzultace telefonicky, mailem nebo online komunikací. Podílí se na prevenci negativních jevů jak svou vlastní činností, tak formou pomoci při přípravě minimálních preventivních programů a specifických projektů jednotlivých škol,*
- *Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 5 organizovala pro děti/žáky s rysy a projevy rizikového chování skupinové terapie, na které navazovala i skupinová práce s jejich rodiči. PPP organizovala metodická setkávání se školními metodiky prevence a výchovnými poradci, intervizní a tematické semináře pro školní psychology i pedagogické pracovníky. PPP je zapojena v grantových projektech MHMP. Byly realizovány rovněž intervenční programy ve třídách. PPP se snaží zaměřit se ve všech oblastech na primární prevenci všech patologických jevů. Nabízí kromě diagnostiky a metodické pomoci i různé možnosti nápravypomocí reedukace a terapie individuální i skupinovou formou,*
- *Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 7 a 8 realizovala pro děti mladšího školního věku program „Dokážu to“ a souběžně probíhal program pro rodičovskou skupinu. Pro předškolní děti organizovala PPP stimulační program „Maxík“, kde děti rozvíjejí grafomotoriku i další potřebné dovednosti k zahájení školní docházky. PPP uskutečnila setkání pro výchovné poradce a metodiky prevence, pořádala další odborná setkání a metodickou podporu pedagogům,*
- *Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10 vzhledem k situaci s onemocněním Covid-19 realizovala skupinové aktivity s omezeními. PPP úzce spolupracovala se školami, celkem se uskutečnilo 1937 konzultací s pedagogy. V rámci spolupráce s výchovnými poradci byly nově probírány metodické návrhy týkající se péče o žáky z Ukrajiny. Odborní pracovníci se aktivně účastnili DVPP, společné školení krizové intervence absolvovali všichni pracovníci.*

Speciálně pedagogická centra (SPC)

Ve školním roce 2021/2022 fungovalo na území hl. m. Prahy 13 speciálně pedagogických center (dále též „SPC“) zřizovaných hl. m. Prahou, 2 SPC zřizovaná MŠMT, 1 SPC zřizované MČ a 3 SPC soukromých zřizovatelů. Síť SPC je stabilní, přestože se zvyšuje tlak na jejich služby, nová pracoviště nevznikají.

SPC - poskytované služby

Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby zejména při výchově a vzdělávání žáků s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem. V příloze č. 2 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, jsou vymezeny standardní činnosti center – společné a speciální (centrum poskytuje služby žákům s vadami řeči, se zrakovým, sluchovým, tělesným, mentálním postižením, poruchami autistického spektra, žákům hluchoslepým a žákům s více vadami, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením vzdělávajícím tyto žáky).

SPC realizují své aktivity, jako např.:

- *SPC při Mateřské škole speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3 je určeno prioritně dětem předškolního a mladšího školního věku. Dlouhodobě spolupracuje s odbornými lékaři, pediatry, odbornými pracovišti, OSPOD, s NPI, ALOS a s neziskovými organizacemi, Středisky rané péče a ostatními poradenskými zařízeními. Pracovníci SPC se účastnili vzdělávacích akcí např. pořádané NPI nebo PPP Brno. SPC poskytovalo odborné praxe a stáže studentům SŠ a VŠ (probíhaly odborné konzultace osobní či distanční formou). V tomto školním roce zaznamenali vyšší počet klientů s OMJ především hovořícími asijskými jazyky, proto byla vyšší*

spolupráce s NPI i neziskovou organizací Meta. Vlivem válečného konfliktu na Ukrajině se začali objednávat i klienti z Ukrajiny.

- *SPC při Jedličkově ústavu – je zaměřeno na děti, žáky a studenty s tělesným postižením. SPC je rozdělena na školní část (poskytuje poradenské služby klientům vzdělávajícím se ve školách JÚŠ) a ambulantní část (klienti jsou převážně z pražských škol a nejbližšího okolí). Někteří pracovníci SPC pracovali v projektu KIPR jako metodici ŠPZ. Působili jako školitelé dalších pedagogických pracovníků v APIVA - projektu realizovaném NPI ČR, podíleli se na tvorbě katalogů podpůrných opatření pro žáky se SVP. Jsou členy APSPC a dalších profesních organizací dle zaměření jednotlivých pracovníků / ASUPP, Proxima Sociale o.p.s. a další. Řada služeb (podpora klientů i jejich rodin) probíhala i v tomto školním roce v online prostředí.*
- *SPC při Základní škole pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19 poskytuje mimo standardní speciálně pedagogickou, diagnostickou a terapeutickou činnost klientům se zrakovým postižením vyšetření zrakových funkcí. K odhalení refrakčních vad a také např. tupozrakosti slouží vyšetření Plusoptixem. SPC má v péči celkem 546 klientů. SPC poskytovalo poradenství při výběru vhodných kompenzačních a didaktických pomůcek, včetně nácviku práce s těmito pomůckami. V rámci speciálně pedagogických služeb probíhala výuka čtení a psaní Braillova písma, výuka prostorové orientace, cvičení zrakové percepce, logopedická intervence a nácvik psaní všemi deseti. Do dlouhodobé péče byli přijaty 2 ukrajinské děti uprchlíci.*

Popis problematiky, související s rozšířením nemoci covid-19 ve školských poradenských zařízeních

Situace spojená s epidemií koronaviru v návaznosti na vládní opatření se promítla i do činnosti školských poradenských zařízení (ŠPZ). V důsledku hygienických opatření byly začátkem školního roku 2021/2022 částečně omezeny nebo přerušeny skupinové činnosti a aktivity. Samotný provoz ŠPZ nebyl přerušen, poradenská zařízení však musela činnost přizpůsobovat aktuálnímu stavu. Po období rozšíření nemoci Covid-19 vzrostl celkový počet návštěv klientů, individuální péče i terapeutická práce byla především ve 2. pololetí obnovena. Pokračoval zájem o odborné telefonické a mailové konzultace, které však poradenská zařízení nevykazují.

II. 9. 2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušování vzdělávání. Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

Domovy mládeže

Domov mládeže poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních a vyšších odborných škol, zajišťuje jim stravování a vede je k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových aktivit.

Ve školním roce 2021/2022 na území hlavního města Prahy fungovalo 20 domovů mládeže. Jejich celková kapacita činila 2 506 lůžek a využívaná kapacita byla 2 352 osob. Naplněnost činila 94%. Z toho 13 domovů mládeže zřizuje hlavní město Praha, z nichž 10 domovů mládeže je součástí středních škol a 3 domovy mládeže poskytovaly ubytování jako samostatné právní subjekty. Celková lůžková kapacita u 13 domovů mládeže zřizovaných hlavními městem Prahou činila 2 024 lůžek a využívaná kapacita byla 1 973 ubytovaných.

Internáty

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně základní školy ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování. Ve školním roce 2021/2022 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno v hlavním městě Praze 10 internátů, z nichž hlavní město Praha zřizovalo 6 internátů. Celková lůžková kapacita u 6 internátů zřizovaných hlavními městem Prahou činila 283 lůžek a skutečná obsazenost lůžek činila 152 ubytovaných. Ubytování žákům a studentům škol a školských zařízení poskytl ještě 2 internáty zřizované MŠMT a 2 internáty zřizované církví. Celková kapacita u 10 internátů poskytujících ubytování na území hlavního města Prahy činila 465 lůžek, přičemž využívaná kapacita byla 248 ubytovaných

Tab. č. 63 - Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)

Typy školských výchovných a ubytovacích zařízení	Počet	Lůžková kapacita	Počet ubytovaných celkem	Počet nevybavených žádostí o umístění	Naplněnost v %
Domovy mládeže	20	2506	2352	319	94
Internát	10	465	248	0	53

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele

Provoz domovů mládeže a internátů byl ve školním roce 2021/2022 ještě částečně ztížen mimořádnými opatřeními v souvislosti s vývojem epidemiologické situace ve výskytu onemocnění Covid-19.

II. 9. 3 Zařízení školního stravování

Školský zákon stanoví právnickým osobám vykonávajícím činnost školy nebo školského zařízení povinnost zajistit školní stravování všem dětem mateřských škol, žákům základních škol a nezletilým žákům středních škol po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení.

Školní stravování na území HMP bylo ve školním roce 2020/2021 zabezpečováno školními jídelnami zřizovanými nejen HMP, ale i jednotlivými MČ hl. m. Prahy, dále soukromými zřizovateli a církvemi. HMP zřizuje jídelny při školách, pouze jedna je zřízena jako samostatný právní subjekt.

Zařízení školního stravování mohou kromě školního stravování zajišťovat závodní stravování pro zaměstnance škol a školských zařízení a za úplaty stravovací služby i pro další osoby.

Školní stravování je financováno ze tří zdrojů. Potraviny včetně DPH hradí strážníci, mzdové náklady jsou hrazeny ze státních prostředků a náklady věcné režie z prostředků zřizovatele.

K 31. 10. 2021 zabezpečovalo školní stravování v HMP 642 zařízení školního stravování. Z toho bylo 237 školních jídelen – výdejen a 6 vývařoven – kuchyní bez jídelny. Největší počet představovaly jídelny – 479, tj. zařízení, která mají jak kuchyň, tak jídelnu. K pravidelnému stravování bylo zapsáno 263 253 strážníků, z toho 224 522 dětí, žáků a studentů a 38 731 ostatních pravidelně stravovaných, stravování je zajištěno i pro 28 709 zaměstnanců škol a školských zařízení. Školní stravování zajišťovalo na území HMP 4 395 fyzických osob (z toho 2 032 kuchařů).

Zkvalitňování školního stravování

Kvalitnější stravování dětí ve školních jídelnách je jednou z dlouhodobých priorit HMP, proto je zřízena pozice metodika školního stravování, který má veškeré aktivity vedoucí ke zkvalitnění školního stravování na starosti.

HMP pokračuje v zajišťování implementace dietního stravování do běžného školního stravování a v průběžném proškolení personálu školních jídelen v návaznosti na odborné a aktuální informace

v oblasti školního stravování a zdravé výživy. Hlavní snahou HMP je zjistit potřeby a problémy, které trápí pracovníky ve školních jídelnách, a dle toho stanovit metodickou podporu. Školní stravování pomáhá formovat stravovací návyky žáků a studentů, a proto je důležité této problematice věnovat zvýšenou pozornost.

Ve školním roce 2021/2022 byly na podporu a zkvalitňování školního stravování organizovány tyto aktivity:

- *Projekt „Zdravá svačinka hrou“ – interaktivní program pro předškoláky v MŠ; děti se učí o významu zeleniny ve stravě; vyrábí a ochutnávají různé druhy zeleninových svačinek,*
- *Cykly odborných seminářů pro vedoucí školních jídelen – „Ekonomika a provoz školní jídelny od A do Z „*
- *Cyklus odborných seminářů pro vedoucí školních jídelen „Marketing školní jídelny „*
- *Vzdělávací workshopy pro vedoucí školních jídelen – „Akademie osobního rozvoje – komunikace v ŠJ“*
- *Cykly odborných seminářů pro personál školních jídelen – problematika BOZP; hygienické minimum*
- *Praktické kurzy moderního vaření – praktická ukázka práce s moderními kuchyňskými technologiemi*
- *Cyklus seminářů k implementaci dietního stravování – finanční podpora školních jídelen poskytujících certifikované dietní stravování,*
- *Cyklus přednášek „Děti a rozumný životní styl“ – pro žáky 2. stupně ZŠ,*
- *Cyklus přednášek „Školní oběd versus cola a chipsy“ – pro žáky 1. stupně ZŠ*
- *Cyklus přednášek „Etiketa – Abeceda stolování“ – pro žáky 2. stupně ZŠ*
- *Cyklus přednášek „Etiketa – Jak nenarazit u stolu „ – pro studenty SŠ*

II. 9. 4 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. Pro školní rok 2021/2022 nejsou k dispozici statistické údaje o počtu knihoven na území hl. m. Prahy, počtu uživatelů, výpůjček, ani o počtu zapůjčených knih.

II. 9. 5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Kromě zájmových zařízení uvedených v kapitole II. 8 poskytují zájmové vzdělávání žákům školní družiny a školní kluby.

Školní družiny

Školní družiny poskytují zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo

osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati k činnosti školního klubu. V posledních letech se rozvinula přímá spolupráce s DDM, které pro školy ve své dostupnosti nabízejí odvádění z družin do kroužků DDM. Tato služba je velice využívána především rodiči s mladšími školáky. Další aktivitou, kde se promítá spolupráce školních družin a DDM je projekt „Sportuj po škole za školou!“, v rámci kterého jsou děti v družinách vedeny pedagogem volného času z DDM ke sportovním aktivitám. Veškerá činnost se odehrává přímo na školním hřišti či v tělocvičně.

Školní kluby

Školní kluby poskytují zájmové vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny.

Tab. č. 64 - Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků

Zřizovatel	Školní družiny - počty			Školní kluby - počty	
	Družin	Oddělení	Zapsaných účastníků	Klubů	Zapsaných účastníků
Obec	195	1 534	39 265	47	2 409
Kraj	24	108	1 038	8	259
Soukromý	46	150	3 595	15	373
Církev	8	34	694	7	880
MŠMT	2	8	68	1	0
Celkem	275	1 834	44 660	78	3 921

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele

O umístění dětí v družině, popř. ve školním klubu, je velký zájem. Školní družiny mají velmi dobrou úroveň. Důvodem je snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo vyučování i v rámci primární prevence rizikového chování. Ve většině škol se proto podobně jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky.

II. 9. 6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

K 31. 10. 2021 fungovaly na území Prahy 4 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, 1 dětský domov se školou a 1 výchovný ústav s celkovým počtem 308 dětí a mládeže. Hl. m. Praha zřizovalo 3 dětské domovy, 1 dětský domov má soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy se v porovnání s předchozím obdobím zvýšila o 14 lůžek. Počet lůžek se navyšoval v dětských domovech (dále také „DD“) zřizovaných hl. m. Praha, naopak pokles je sledovatelný v případě diagnostických ústavů. Navýšení počtu lůžek v dětských domovech souvisí s přidělováním bytů pro rodinné skupiny dětí v běžné občanské zástavbě a se zápisem nového dětského domova do rejstříku škol a školských zařízení v příspěvkové organizaci hl. m. Prahy - Centrum služeb pro rodinu a dítě a dětský domov Charlotty Masarykové, se sídlem UVčely 176, Zbraslav, Praha 5, ke dni 1. 3. 2021.

Tab. č. 65 - Zařízení ústavní a ochranné výchovy – k 31. 10. 2019, 31. 10. 2020 a 31. 10. 2021

Zařízení ústavní a ochranné výchovy	počet zařízení 2019	počet zařízení 2020	počet zařízení 2021	lůžková kapacita 2019	lůžková kapacita 2020	lůžková kapacita 2021	počet dětí a mládeže 2019	počet dětí a mládeže 2020	počet dětí a mládeže 2021

Dětský domov	3	3	4	153	153	173	133	138	138
Dětský domov se školou	1	1	1	24	24	24	21	17	13
Výchovný ústav	1	1	1	16	16	16	14	13	15
Diagnostický ústav	4	4	4	172	172	166	156	145	142
Celkem	9	9	10	365	365	379	324	313	308

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 – výkonové ukazatele H.1.1.1.

Dětské domovy

Hl. m. Praha zřizuje na svém území tři dětské domovy, které zajišťují dětem, zpravidla ve věku od tří do osmnácti let, náhradní výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření. Jsou jimi Dětský domov, Praha 9 - Dolní Počernice, Národních hrdinů 1, Dětský domov a Školní jídelna, Praha 9 - Klánovice, Smržovská 77 a dětský domov jako součást Centra služeb pro rodinu a dítě a dětský domov Charlotty Masarykové, se sídlem U Včely 176, Zbraslav, Praha 5. Dětský domov Radost - dětský domov, o.p.s., je soukromý.

Dětské domovy pečují o děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Plní úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Dětské domovy se snaží o intenzivní spolupráci s rodiči dětí, případně nejbližšími příbuznými, v případech, že je sanace rodin nemožná, aktivně vyhledávají pěstounské nebo hostitelské rodiny. Dětské domovy poskytují po dohodě plné přímé zaopatrění také zletilým osobám až do 26 let věku, pokud studují.

Děti žijí v budovách v areálech dětských domovů nebo v sídlištních bytech, které jsou v souladu s Konceptí péče o ohrožené děti na území hl. m. Prahy dětským domovům zřizovaným HMP od roku 2009 postupně přidělovány. Dětské domovy průběžně připravují děti i zletilé osoby na samostatný život po ukončení ústavní výchovy. Jedním z prostředků je umožnění samostatného života zletilým klientům ve cvičných bytech v době jejich života v dětském domově nebo dočasně ve startovacích bytech po odchodu z ústavní výchovy.

Děti žijí v budovách v areálech dětských domovů nebo v sídlištních bytech, které byly v souladu s Konceptí péče o ohrožené děti na území hl. m. Prahy dětským domovům, zřizovaným hl. m. Praha, od roku 2009 postupně přidělovány. Dětské domovy průběžně připravují děti i zletilé osoby na samostatný život po ukončení ústavní výchovy. Jedním z prostředků je umožnění samostatného života zletilým klientům ve cvičných bytech v době jejich života v dětském domově nebo dočasně ve startovacích bytech po odchodu z ústavní výchovy.

V Dětském domově, Praha 9 - Dolní Počernice, Národních hrdinů 1 s lůžkovou kapacitou 83 lůžek (včetně 6 bytů v běžné občanské zástavbě) bylo k 31. 10. 2021 umístěno 68 dětí v 12 rodinných skupinách, se kterými pracovalo 46 pedagogických pracovníků a sociální pracovník. Během školního roku 2021/2022 odešlo z dětského domova trvale 21 dětí, z toho 3 děti do pěstounské péče. Ve stejném období bylo přijato 34 dětí, 21 z nich z náhradní rodinné péče, 7 dětí přešlo z jiného zařízení ústavní výchovy a 6 dětí z původní rodiny. V roce 2022 získal DD v Dolních Počernicích od hl. m. Prahy další byt pro rodinnou skupinu, 2 byty pro bývalé klienty, tzv. startovací byty, ve kterých začínají samostatně žít po odchodu z ústavní výchovy. Novinkou je přidělení dalšího bytu, který je určen pro sdílené bydlení bývalého klienta se studentem vysoké školy.

DD v Dolních Počernicích dlouhodobě realizuje výchovně-vzdělávací program „Lépe připraven do života“, který má za úkol doplňovat kompetence dětí v úspěšnosti uplatnění na trhu práce,

schopnosti udržet si bydlení nebo hospodařit s penězi. V rámci přípravy na samostatný život je podporována účast na brigádách v různých firmách.

Děti se účastnily akcí škol, ve kterých se vzdělávaly, navštěvovaly zájmové aktivity mimo dětský domov. DD v Dolních Počernicích je dlouhodobě spoluorganizátorem sportovní akce Dětský domov Cup, soutěže o nejvšestrannější sportovní dětský domov v ČR, kdy se děti účastní soutěží v přehazované, fotbale, stolním tenisu, pétangue, běhu atd. Ve sledovaném školním roce proběhla soutěž v Petanque a běhu Babího léta. DD v Dolních Počernicích organizoval také společné akce se zapojením veřejnosti (halový fotbal, pétanque, běžecký závod).

DD v Dolních Počernicích spolupracuje s mnoha partnery, především s Asociací náhradní výchovy, OSPOD, Dejme dětem šanci, s Federací dětských domovů FICE, Barevným světem dětí, Nadací Terezy Maxové, a dále např. s MČ Praha – Dolní Počernice, HC Sparta Praha, Nadací Albert, PRE, Pražskou plynárenskou, organizací Vše pro stolní tenis, Global Payments a dalšími. V letních měsících byly organizovány tábory a výjezdní akce s rozmanitým zaměřením pro jednotlivé rodinné skupiny, během celého školního roku pak velké množství poznávacích výletů, sportovních soustředění, exkurzí a dalších akcí.

V Dětském domově a Školní jídelně, Praha 9 - Klánovice, Smržovská 77 bylo k 31. 10. 2021 umístěno na základě rozhodnutí soudu nebo na základě předběžného opatření celkem 50 dětí v 7 rodinných skupinách (1 byt pro rodinnou skupinu mimo areály DD), výchovu a odbornou péči zajišťovalo 35 odborných pracovníků, z toho 33 vychovatelů, psycholog a sociální pracovník. Za sledované období došlo v 9 případech k trvalému propuštění dětí z ústavní péče, do pěstounské péče se nepodařilo umístit žádné dítě. Nově bylo přijato 7 dětí, 6 z nich z jiného ústavního zařízení a 1 z původní rodiny. Nízký počet přijímaných dětí souvisí se schvalováním prodloužení pobytu na základě vlastních žádostí zletilých klientů z důvodu dalšího studia (24 osob).

Z celkového počtu umístěných osob do dětského domova, se jednalo o 33 dětí po ukončení povinné školní docházky, z nich 25 bylo starších 18 let. Tento trend má stoupající tendenci. Ve školním roce 2021/2022 studovalo na vyšších odborných nebo vysokých školách 6 zletilých klientů. Oblast vzdělávání považuje vedení DD Klánovice za prioritní pro uplatnění na trhu práce po odchodu ze zařízení ústavní výchovy. K nedílným aktivitám DD Klánovice patří rozsáhlý systém doučování a podpora brigád.

V rámci volnočasových aktivit děti z DD navštěvovaly různé kroužky, převážně mimo zařízení. Chlapci se v rámci sportovní akce Dětský domov Cup zúčastnili turnaje ve fotbale, v letních měsících DD Klánovice uspořádal pobyt v Chorvatsku a další ozdravné a rekreační pobyty v České republice pro rodinné skupiny.

DD Klánovice je aktivní v získávání finančních prostředků z grantů (např. z Nadace Terezy Maxové nebo z Ano, ano, Ludmily Zachové) i prostřednictvím darů. DD Klánovice je zapojen do Federace dětských domovů FICE, spolupracuje s mnoha neziskovými organizacemi a nadacemi. Na velmi dobré úrovni probíhá spolupráce s městskou částí Praha-Klánovice.

Centrum služeb pro rodinu a dítě a dětský domov Charlotty Masarykové, se sídlem U Včely 176, Zbraslav, Praha 5 - lůžková kapacita dětského domova, který je součástí příspěvkové organizace hl. m. Prahy, k 31. 10. 2021 byla 4 lůžka, umístěny v něm byly 4 děti. S dětmi jedné rodinné skupiny pracovalo 7,2 odborných pracovníků (při přepočtení na plně zaměstnané), z nich 7 vychovatelů. S účinností od 7. 7. 2022 bylo do rejstříku škol a školských zařízení zapsáno další místo poskytovaných školských služeb a s ním otevřena druhá rodinná skupina, opět s kapacitou 4 dětí. Hl. m. Praha jako zřizovatel financuje ze svého rozpočtu náklady nad rámec normativů poskytnutých ze státního rozpočtu.

Radost - dětský domov, o.p.s., se sídlem Praha 10, Dolní Měcholupy, Čs. tankistů 277/11 - lůžková kapacita dětského domova je dlouhodobě 16 lůžek, k 31. 10. 2021 v něm bylo umístěno 16 dětí. S dětmi zařazenými do dvou rodinných skupin pracuje celkem 8 odborných pracovníků, z nich 6 vychovatelů, asistent pedagoga a sociální pracovník. Během školního roku 2021/2022 bylo z dětského domova trvale propuštěno 2 dítě, 3 dítě přišlo přímo z rodiny.

II. 10 Pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogickými pracovníky jsou, v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění, učitelé, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, pedagogové volného času, asistenti pedagoga, trenéři, metodici prevence v PPP, pedagogové pro DVPP a vedoucí pedagogičtí pracovníci. Na nich je závislá kvalita výchovně vzdělávacího procesu.

Na rozdíl od výkonových ukazatelů, kterými jsou např. počty žáků, sledované za školní rok, se sledují počty zaměstnanců a jejich mzdy, popř. platy za kalendářní rok, tedy pro účely této výroční zprávy za rok 2021 a 2022.

II. 10. 1 Počty pracovníků

V roce 2021 pokračoval trend zvyšujícího se celkového počtu zaměstnanců ve školách a školských zařízeních. To se dělo zejména v oblasti základního, ale i středního vzdělávání. Ovšem v některých vzdělávacích oblastech se počty zaměstnanců spíše snižují – takový trend je patrný u vyššího odborného vzdělávání. Naopak střední školy, základní umělecké jazykové školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky zaznamenaly zvýšení zaměstnanců. Vývoj počtu zaměstnanců v hl. m. Praze, v některých druzích škol za všechny zřizovatele, podává následující tabulka.

Tab. č. 66 - Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území HMP v letech 2013 – 2021

Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MŠ	4 267,6	4 549,0	4 724,3	4 860,3	5 314,8	5 314,8	5 498,3	5 636,0	5 792,4
ZŠ	7 653,6	7 953,6	8 356,2	8 866,6	9 524,9	10 118,4	10 663,4	11 238,2	11 725,6
SŠ a	7 438,4	7 393,2	6 830,5	6 881,9	7 031,5	7 153,1	7 746,7	7 093,4	7 626,4
VOŠ	442,1	422,1	4 10,4	386,7	382,7	367,1	374,6	357,8	351,1
ZUŠ	943,4	958,7	960,4	977,1	990,0	999,5	1 012,8	1 037,4	1 054,6
JŠ s PSJZ	39,5	38,1	34,4	33,4	31,5	36,7	43,5	75,2	82,5

Zdroj: MŠMT, Statistické ročenky školství 2021/2022 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

II. 10. 2 Věková struktura pedagogických pracovníků

Věková struktura pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Průměrný věk pedagogů na území hl. m. Prahy byl mimořádným šetřením MŠMT zjišťován naposledy na počátku roku 2019.² V rámci tohoto šetření bylo zjištěno, že průměrný věk všech pedagogických pracovníků MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ je 46,8 let. V rámci tohoto celkového průměru pedagogové MŠ měli průměrný věk 44,2 let, pedagogové 1. stupně základních škol 46,4 let, pedagogové 2. stupně základních škol 46,5 let, pedagogové středních škol 50,6 let a pedagogové VOŠ měli průměrný věk

² Viz také: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/ministerstvo-zjistovalo-stav-ucitelu-v-regionalnim-skolstvi>

50,5 let. Jiné, aktuálnější informace o průměrném věku pedagogů v hl. m. Praze, zatím nejsou k dispozici.

Lze však konstatovat, že ve vztahu k průměrnému věku pedagogických sborů je nutné stále více motivovat mladé pedagogy a absolventy pedagogických škol k výkonu učitelského povolání. Výdělečná úroveň zejména začínajících pedagogů je nezajímavá pro absolventy pedagogických fakult ve srovnání s ostatními odvětvími. Absolventi pedagogických fakult mají velmi dobré komunikační schopnosti, řadu vědomostí a dovedností, s nimiž se s úspěchem uplatňují v jiných povoláních. Někteří z nich vůbec do školství nenastoupí, někteří školství velmi brzy opouštějí. Silný nedostatek mladých učitelů se projevuje především v technických oborech, obzvláště na pozicích učitelů odborného výcviku.

Ve školách zřizovaných hl. m. Praha pracuje více než 10,5 tis. pedagogů. Pro zvýšení prestiže učitelského povolání Rada hl. m. Prahy svým usnesením č. 1212 ze dne 24. 5. 2021 opakovaně zvýšila kvótu pro počet bytů, určených pedagogům působícím ve školách, zřízených hl. m. Praha. Aktuální kvóta profesních bytů hl. m. Prahy činí celkem 380 bytů a k dalšímu navýšení kvóty dojde v průběhu roku 2023.

Jako každý rok, byla finanční podpora pedagogických pracovníků ze strany hl. m. Prahy realizována formou posílení mzdových prostředků.

II. 10. 3 Kvalifikace pedagogických pracovníků

Ředitelé pražských škol a školských zařízení věnují trvalou péči zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků. Větší prostor pro jejich vzdělávání přinesl zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění, a vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariéřním systému pedagogických pracovníků, v platném znění.

Kvalifikovanost pedagogických sborů ve všech druzích a typech škol se v průběhu roku 2021 stále zvyšovala, díky důslednému uplatňování zákona o pedagogických pracovnících. Počínaje 1. lednem 2015 musí školy zaměstnávat výhradně plně kvalifikované pedagogy. Pouze ve výjimečných, a v zákoně vyjmenovaných, případech mohou školy zaměstnávat pedagogy bez příslušné kvalifikace. Ti, kteří mají zájem dále vykonávat povolání pedagoga, si v současné době doplňují své vzdělání na příslušných vysokých školách a univerzitách. I přes trvalou snahu škol získávat nové pedagogické pracovníky, je třeba si uvědomit, že školy velmi obtížně hledají nové učitele, zejména pak učitele odborných předmětů.

Kvalifikovanost na soukromých a církevních školách se rovněž postupně zlepšuje. Pro tyto školy platí stejné podmínky, jako jsou uvedeny výše v případě škol veřejných.

II. 10. 4 Odměňování

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení, zřizovaných hl. m. Praha a MČ hl. m. Prahy, jsou odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění (část VI., hlava III. Plat). Jejich platový tarif je pevně stanoven a jednotlivé složky platu, kterých mohou dosáhnout, jsou také vymezené. Mzdy pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol byly postaveny, stejně jako mzdy dalších zaměstnanců, v podnikatelské sféře na smluvním základu. Většina církevních škol místo smluvních mezd přebírala principy odměňování zaměstnanců, kterým přísluší za vykonanou práci plat.

Také v roce 2021/2022 posílilo hl. m. Praha ze svého rozpočtu nejen platy zaměstnanců škol a školských zařízení, které zřizuje, ale také platy zaměstnanců škol a školských zařízení, které zřizují MČ hl. m. Prahy, a to částkou ve výši 651 623,5 tis. Kč.

Tab. č. 67 - Porovnání průměrných platů pedagogických pracovníků v HMP s průměrnými platy pedagogických pracovníků v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR

Rok	Průměrná měsíční mzda/plat				Podíl průměrného měsíčního platu pedagogů v hl. m. Praze (%)
	Pedagogů v HMP	Pedagogů v ČR	Zaměstnance v ČR	K platu pedagogů v ČR	Ke mzdě v ČR
2011	26 328	25 202	24 319	104,5	108,3
2012	26 950	26 038	25 101	103,5	107,4
2013	26 963	26 169	25 128	103,0	107,3
2014	27 169	26 583	25 686	102,2	106,9
2015	28 073	27 182	26 467	103,3	106,1
2016	29 784	28 556	27 589	103,5	106,9
2017	31 511	30 438	29 504	103,5	106,8
2018	35 097	33 593	31 865	104,5	110,1
2019	40 938	38 419	34 125	106,6	119,9
2020	42 931	41 602	35 611	116,8	120,6
2021	42 931	41 602	35 611	116,8	120,6
2022	45 871	44 759	37 839	118,3	121,2

Zdroj: MŠMT, statistické ročenky 2011 – 2022 – zaměstnanci a mzdové prostředky (tab. A4.2) <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/statisticka-rocenka-skolstvi-zamestnanci-a-mzdove-prostredky-9>

Průměrný plat pedagogických pracovníků hl. m. Prahy převyšoval v roce 2021 průměrnou mzdu zaměstnance v ČR o 21,2 % a průměrný plat pedagogických pracovníků v ČR o 2,5 %. Od roku 2010 průměrné platy (mzdy) pedagogů trvale rostou. Nejvýraznější růst platů pedagogických pracovníků lze sledovat v letech 2018 - 2021.

Tab. č. 68 - Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč

Rok	Průměrný měsíční plat/mzda			Podíl průměrného měsíčního platu v %	
	Učitele ZŠ*	Učitele SŠ*	Zaměstnance	Učitele ZŠ* /zaměstnance	Učitele SŠ* /zaměstnance
2010	25 357	28 668	29 744	85,3	96,4
2011	27 130	29 396	31 109	87,2	94,5
2012	26 780	29 800	32 621	82,1	91,4
2013	27 113	29 824	32 879	82,5	90,7
2014	28 057	30 176	33 347	84,1	90,5
2015	29 023	30 880	33 852	85,7	91,2
2016	30 910	32 839	35 187	87,8	93,3
2017	33 277	35 597	37 288	89,2	95,5
2016	30 910	32 839	35 187	87,8	93,3
2017	33 277	35 597	37 288	89,2	95,5
2018	37 643	39 512	40 011	94,1	98,8
2019	44 853	45 513	42 553	94,9	93,5
2020	46 617	48 476	43 675	106,7	111,0
2021	50 125	52 176	46 152	108,6	113,1

* Údaje za ZŠ a SŠ jsou uváděny bez škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením, do SŠ jsou zahrnuti také konzervatoře. Zdroj: Statistické ročenky školství 2010 – 2021 – zaměstnanci a mzdové prostředky (tab. A4.3)

Tab. č. 69 - Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč

Rok	Průměrný měsíční plat učitelů základních škol			Průměrný měsíční plat učitelů středních škol		
	Praha	ČR	Podíl v %	Praha	ČR	Podíl v %
2010	25 357	25 598	99,0	28 668	27 289	105,0
2011	27 130	26 851	101,0	29 396	28 047	104,8
2012	26 780	27 161	98,6	29 800	28 096	106,1
2013	27 133	27 477	98,7	29 824	28 288	105,4
2014	28 057	28 027	100,1	30 176	28 890	104,4
2015	29 023	28 894	100,4	30 880	29 681	104,0
2016	30 910	30 575	101,1	32 839	31 365	104,7
2017	33 277	32 980	100,9	35 597	33 604	105,9
2018	37 643	36 564	102,9	39 512	37 450	105,5
2019	44 853	42 123	105,4	45 513	43 177	107,0
2020	46 617	46 091	106,5	48 476	46 845	103,5
2021	50 125	49 865	100,5	52 176	50 911	102,5

Zdroj: Statistické ročenky školství 2010 – 2021 – za městnanci a mzdové prostředky (tab. A4.3)

Platy pedagogů základních škol v hl. m. Praze jsou dlouhodobě srovnatelné s platy pedagogů v ČR, křivka podílu osciluje maximálně okolo 1 %. Platy učitelů středních škol v hl. m. Praze, v porovnání s platy učitelů za celou ČR, jsou naopak vyšší, v roce 2021 opět dosáhly nejvyšší úrovně od sledovaného roku 2010.

Indexy růstu průměrných měsíčních platů učitelů škol na území hl. m. Prahy a na území celé ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) se od sebe příliš nelišily. V roce 2008 vzrostly platy podstatně méně než v předchozích letech, v Praze byl index ještě nižší než v celé ČR. V roce 2009 došlo opět k meziročnímu nárůstu o cca 3 %. V roce 2010 došlo k poklesu nominálních platů učitelů jak v hl. m. Praze, tak v celé ČR, průměrný měsíční plat poklesl o cca 1 000 Kč. V roce 2011 došlo sice opět k navýšení oproti roku 2010, ale průměrné platy nedosáhly výše z roku 2009. Od roku 2013 se platy postupně zvyšují. Výrazný nárůst oproti sledovaným rokům zaznamenaly platy v roce 2016 a 2017, kdy došlo ke zvýšení až o 7%. Rok 2019 pak znovu přinesl nárůst o dalších 5%. V roce 2021 činil index růstu oproti předchozímu roku v průměru 3%.

Tab. č. 70 - Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč

Rok	Platy učitelů		Roky	Meziroční nárůst		Roky	Index růstu v %	
	Praha	ČR		Praha	ČR		Praha	ČR
2007	23 889	23 791	2007-2006	1 218	1 209	2007/2006	105,4	105,4
2008	24 336	24 553	2008-2007	447	762	2008-2007	101,9	103,2
2009	25 564	25 891	2009-2008	1 228	1 338	2009-2008	105,0	105,4
2010	24 499	24 954	2010-2009	- 1 065	- 937	2010-2009	95,8	96,4
2011	25 504	25 847	2011-2010	1 005	893	2011-2010	104,1	103,6
2012	26 096	26 491	2012-2011	592	644	2012-2011	102,3	102,5
2013	26 419	26 688	2013-2012	323	197	2013-2012	101,2	100,7
2014	26 849	27 146	2014-2013	431	458	2014-2013	101,6	101,7
2015	27 661	27 840	2015-2014	811	694	2015-2014	103,0	102,6
2016	29 401	29 410	2016-2015	1 740	1 941	2016-2015	106,3	105,6
2017	31 586	31 578	2017-2016	2 185	2 167	2017-2016	107,4	107,4
2018	34 802	34 943	2018-2017	3 216	3 366	2018-2017	110,2	110,7
2019	40 149	40 137	2019-2018	5 347	5 193	2019-2018	115,4	114,9
2020	44 203	44 224	2020-2019	4 054	4 088	2020-2019	110,1	110,2
2021	50 125	49 865	2021-2020	5 922	5 641	2021-2020	113,4	112,8

Zdroj: Statistické ročenky 2007 – 2021 – za městnanci a mzdové prostředky <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/statisticka-rocenka-skolstvi-zamestnanci-a-mzdove-prostredky-9> (Kapitola B., tab. B.3.4)

II. 10. 5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je chápáno jako celoživotní proces, týkající se všech pedagogických pracovníků školy. Probíhá formou studia, samostudia, účastí na seminářích, kurzech, přednáškách, workshopech, atd. Vedení jednotlivých škol klade důraz na profesní růst svých zaměstnanců, tj. na oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogové si také studiem na vysokých školách rozšiřují aprobace, pokračují v doktorandském studiu, případně získávají pedagogickou kvalifikaci.

Ve školním roce 2021/2022 bylo DVPP realizováno s následujícím zaměřením:

a) studium ke splnění kvalifikačních předpokladů

V souvislosti s platnými ustanoveními vztahujícími se ke kvalifikaci pedagogických pracovníků vyplývajících ze zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, probíhaly ve školním roce stále ve vysoké míře studia v oblasti pedagogických a speciálně pedagogických věd. Od 1. ledna 2015 mohou na školách působit výhradně kvalifikovaní pedagogové, pouze ve výjimečných a odůvodněných případech může místo pedagoga zaujímat nekvalifikovaný učitel. Školy, které zaměstnávaly ve školním roce 2021/2020 učitele bez příslušné kvalifikace, povětšinou umožnily získání kvalifikace studiem na příslušných vysokých školách a univerzitách.

studium dále probíhalo také v oblastech:

- Studium pro ředitele škol a školských zařízení,
- studium k rozšíření odborné kvalifikace, nejvíce způsobilost vyučovat další předměty, především cizí jazyky.

b) studium k prohlubování odborné kvalifikace

V rámci průběžného vzdělávání probíhá formou kurzů a seminářů, zaměřených především na jednotlivé vyučovací předměty, autoevaluaci, nové formy a metody výuky, prevenci syndromu vyhoření, cizí jazyky, ale také na legislativu BOZP a hospodaření školy. Mnoho kurzů a seminářů bylo zaměřeno na ICT s cílem zvýšit informační gramotnost

Vzdělávací akce pro další vzdělávání pedagogických pracovníků realizují kromě vysokých škol různé vzdělávací instituce, např. NPIČR, ČMOS pracovníků školství, AV ČR, Goethe Institut aj. Vzdělávání pedagogických pracovníků pražských škol a školských zařízení zajišťuje také MHMP, např. formou grantů nebo projektů financovaných z ESF. Další semináře a školení byly zaměřeny na oblast školské legislativy, školení k zajištění maturitní zkoušky realizuje CERMAT. Ze soukromých institucí jsou to především Descartes, INFOA International, s.r.o., Brother Consulting s.r.o. apod. Vzdělávání pedagogů svých škol podporují také jednotlivé MČ.

DVPP bylo realizováno především formou kurzů, seminářů, školení a konferencí:

- a) **Seminář**–pedagogičtí pracovníci se účastnili především seminářů zaměřených na nové metody a formy výuky, jazykové vzdělání, oborové didaktiky, pedagogicko-psychologickou problematiku (komunikace, nové formy a metody výuky, ekologie ve škole, motivace, prevence syndromu vyhoření apod.), sociálně-patologické jevy, bezpečnost práce, atd.
- b) **Kurzy**–v rámci kurzů pedagogičtí pracovníci rozšiřovali své vědomosti a dovednosti především v oblasti jednotlivých vyučovacích předmětů, autoevaluaci, moderní dějiny, jazykové kurzy, apod.
- c) **Školský management** – ředitelé a vedoucí pracovníci se účastnili školení ke státním maturitám, výkladů školského zákona a dalšího vzdělávání z oblasti školské legislativy a prohlubovali své dovednosti v oblasti andragogiky, personálního řízení a koučování.

- d) **Doplňkové pedagogické studium** – vzdělávání bylo zaměřeno především na výchovné poradenství, prevenci sociálně-patologických jevů, speciální pedagogiku a další součásti pedagogických disciplín.
- e) **Rozšiřování aprobace** – jednou z důležitých součástí odborného rozvoje je pro pedagogické pracovníky mimo jiné rozšiřování aprobace. Ve školním roce 2021/2022 si učitelé rozšiřovali aprobaci v oblasti jazykového vzdělání (španělský jazyk, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk), společenských věd (pedagogika, psychologie, sociální pedagogika, etopedie, etika) a výchovného poradenství.
- f) **Jiné** – pedagogičtí pracovníci se také účastní zahraničních stáží, konferencí (všeobecná příprava učitelů, profesní rozvoj učitelů, nové přístupy a metody ve vyučování), výjezdních zasedání (ředitelů, vyučujících předmětů), symposií a školení (práce s elektronickou třídní knihou), letní školy pro učitele.

II. 11 Další vzdělávání, realizované středními a vyššími odbornými školami

Školy se v posledních letech snaží efektivně využívat svůj potenciál nejen pro výchovu a vzdělávání dětí a dospívajících, ale i pro další vzdělávání dospělých. S ohledem na rychle měnící se potřeby pracovního trhu, nástup nových technologií a rychle se rozvíjející vědecké poznatky se školy mohou stát centry poskytování odborných kurzů a rekvalifikací realizovaných v rámci celoživotního vzdělávání. Díky materiálnímu, prostorovému, technickému a odbornému zázemí poskytují v této důležité součásti vzdělávání vysoce kvalifikované služby. Přesto v této oblasti jsou značné rezervy, a to zejména díky administrativní náročnosti či souvisejícím právním problémům.

Kurzy dalšího vzdělávání nabízejí přímo i některé střední školy.

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Seznam grafů

Graf č. 1 - Zastoupení profesních tříd v hl. m. Praha podle CZ-ISCO, v % (Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021)	10
Graf č. 2 - Podíly nově přijímaných žáků v hl. m. Praha – denní studium.....	11
Graf č. 3 - Podíly absolventů v hl. m. Praha – denní studium.....	12
Graf č. 4 - Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2022) – denní studium	13

Seznam tabulek

Tab. č. 1 - Počty nově přijatých žáků v hl. m. Praha-denní studium	11
Tab. č. 2 - Počty absolventů v hl. m. Praha-denní studium.....	12
Tab. č. 3 – Úplný přehled dotační podpory hl. m. Prahy poskytnuté v oblasti sportu v roce 2022	17
Tabulka č. 5 – Přehled o počtech odvolání v MŠ a ZŠ a přehled počtu žádostí o nostrifikaci.....	34
Tab. č. 6 – Přehled počtu odvolání proti nepřijetí na SŠ.....	34
Tab. č. 7 – Přehled počtu provedených přezkumů maturitních zkoušek.....	35
Tab. č. 8 – Přehled počtu podaných žádostí o nostrifikaci za rok 2021.....	35
Tab. č. 9 - Typy škol a školských zařízení podle zřizovatelů	38
Tab. č. 10 - Počet škol a žáků podle druhu školy celkem (za zřizovatele MČ, HMP, církev, soukromé)	39
Tab. č. 11 - Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání.....	39
Tab. č. 13 - Věkové složení dětí.....	44
Tab. č. 14 - Děti podle státní příslušnosti.....	45
Tab. č. 15 - Základní vzdělávání – počet škol, tříd a žáků.....	51
Tab. č. 16 - Žáci podle formy integrace.....	52
Tab. č. 17 - Žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět.....	52
Tab. č. 18 - Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů	52
Tab. č. 19 - Věkové složení žáků.....	53
Tab. č. 20 - Odchody žáků ze ZŠ.....	54
Tab. č. 21 - Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů - podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání při denní formě vzdělávání.....	59
Tab. č. 22 - Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání	60
Tab. č. 23 - Školy a žáci včetně absolventů středních škol zřizovatelů HMP, MČ, soukromník, církev, MŠMT a další ústřední orgány státní správy	61
Tab. č. 24 - Nově přijatí do 1. ročníku ve středních školách zřizovatelů HMP, MČ, soukromník, církev při denní formě vzdělávání rozdělených podle druhu vzdělávání.....	61

Tab. č. 25 - Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání- bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP	62
Tab. č. 26 - Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání- bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP	63
Tab. č. 27 - Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	64
Tab. č. 28 - Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	64
Tab. č. 29 - Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů v denní formě vzdělávání.....	67
Tab. č. 30 - Žáci dojíždějící z jiných krajů.....	67
Tab. č. 31 - Žáci podle státní příslušnosti	69
Tab. č. 32 - Žáci učící se cizí jazyk – denní forma vzdělávání.....	69
Tab. č. 33 - Konzervatoře – denní forma vzdělávání.....	77
Tab. č. 34 - Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromé–denní forma vzdělávání.....	78
Tab. č. 35 - Věkové složení žáků.....	78
Tab. č. 36 - Žáci podle státní příslušnosti	78
Tab. č. 37 - Vyučující cizích jazyků – zřizovatel HMP	79
Tab. č. 38 - Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti.....	84
Tab. č. 39 - Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání	84
Tab. č. 40 - Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP-ostatní formy vzdělávání.....	85
Tab. č. 41 - Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	85
Tab. č. 42 - Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	86
Tab. č. 43 - Věkové složení studentů VOŠ.....	86
Tab. č. 44 - Studenti podle státní příslušnosti	87
Tab. č. 45 - Studenti s trvalým bydlištěm v jiném kraji.....	87
Tab. č. 46 - Počet škol zřizovaných HMP.....	90
Tab. č. 47 - Počet dětí a žáků podle typu zdravotního postižení ve speciálních školách HMP, zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona k 30. 9. 2020 a 30. 9. 2021	91
Tab. č. 48 - Počet dětí a žáků podle typu zdravotního postižení v soukromých školách, zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona k 30. 9. 2020 a 30. 9. 2021	91
Tab. č. 49 - Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – speciální školy zřizované HMP (MŠ, ZŠ a SŠ) - porovnání školních roků 2019/2020 a 2020/2021 a 2021/2022	93
Tab. č. 50 - Inspekční činnost České školní inspekce ve školním roce 2021/2022.....	94
Tab. č. 51 Počty úvazků asistentů pedagoga ve školách HMP zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona k 30. 9. v posledních dvou letech.....	95
Tab. č. 52 - Počty úvazků asistentů pedagoga v soukromých školách, zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona	96

Tab. č. 53 - Počty úvazků AP ve školách církevních, zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona.....	96
Tab. č. 54 - Žáci – státní jazyková zkouška	99
Tab. č. 55 - Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů	100
Tab. č. 56 - Zastoupení oborů v ZUŠ.....	101
Tab. č. 57 - Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2019/2020.	101
Tab. č. 58 - Vývoj počtu žáků ZUŠ v letech 2012/2013 až 2021/2022.....	102
Tab. č. 59 - Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2020/2021 dle zřizovatelů.....	102
Tab. č. 60 - Souhrnný přehled počtu činností a účastníků do 26 let v pražských DDM ve školním roce 2021/22	111
Tab. č. 61 - Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2013 – 2021.....	111
Tab. č. 62 - Počty klientů ve školním roce 2021/2022 v PPP na území hl. m. Prahy a srovnání s celkovým počtem klientů ve školním roce 2020/2021	115
Tab. č. 63 - Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)	118
Tab. č. 64 - Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků	120
Tab. č. 65 - Zařízení ústavní a ochranné výchovy – k 31. 10. 2019, 31. 10. 2020 a 31. 10. 2021	120
Tab. č. 66 - Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území HMP v letech 2013 – 2021	123
Tab. č. 67 - Porovnání průměrných platů pedagogických pracovníků v HMP s průměrnými platy pedagogických pracovníků v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR	125
Tab. č. 68 - Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v KČ	125
Tab. č. 69 - Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v KČ	126
Tab. č. 70 - Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v KČ	126

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AJ.....	anglický jazyk
AMU.....	Akademie múzických umění
CERMAT.....	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CPD	Centrum pro předškolní děti
ČDJ.....	Čeština jako druhý jazyk
ČMOS	Českomoravský odborový svaz
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČŠI.....	Česká školní inspekce
ČVUT	České vysoké učení technické
DD.....	dětský domov
DDM.....	dům dětí a mládeže
DM.....	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FAMU.....	Filmová a televizní fakulta AMU
EVVO.....	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FF UK.....	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy
FJ	francouzský jazyk
G	gymnázium
HAMU.....	Hudební fakulta AMU
HMP	hlavní město Praha
HZS.....	Hasičský záchranný sbor
ICT.....	informační a komunikační technologie
JAMU.....	Janáčkova AMU
JŠ	jazyková škola
JŠ s PSJZ.....	jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
KAP	Krajský akční plán vzdělávání
KEV	Klub ekologické výchovy
MČ	městská část
MHMMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ.....	mateřská škola
MŠMT.....	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání

NJ.....	německý jazyk
NNO.....	nevládní neziskové organizace
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OFV	ostatní formy vzdělávání
OMJ.....	odlišný mateřský jazyk
OON.....	ostatní osobní náklady
PCPP	Pražské centrum primární prevence
OPPA.....	Operační program Praha Adaptabilita
PedF UK.....	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PO.....	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PPRCH	primární prevence rizikového chování
PSV	Pracovní skupina vzdělávání
RHMP	Rada hlavního města Prahy
ROZ MHMP	odbor rozpočtu Magistrátu hlavního města Prahy
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP ZV.....	rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SML MHMP	odbor školství a mládeže Magistrátu hlavního města Prahy
SOČ	středoškolská odborná činnost
SOŠ	střední odborná škola
SOU.....	střední odborné učiliště
SPC.....	speciální pedagogické centrum
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SŠ.....	střední škola
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací program
UK	Univerzita Karlova
VOŠ.....	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
ZHMP	Zastupitelstvo hlavního města Prahy
ZSV.....	Základy společenských věd
ZŠ.....	základní škola
ZUŠ.....	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání
ZV	základní vzdělávání

SEZNAM ZDROJŮ

- ČSÚ – Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze – Vzdělávání: <https://www.czso.cz/csu/xa/vzdelavani-xa>.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2020 – 2024.
- Hlavní výstupy z Mimořádného šetření ke stavu zajištění výuky učiteli v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ, MŠMT, 2019, 2020.
- Statistická ročenka školství 2021/2022 – výkonové ukazatele, MŠMT, Praha 2022.
- Statistická ročenka školství 2021 - zaměstnanci a mzdové prostředky, MŠMT, Praha 2022.
- Statut hl. m. Prahy, v platném znění.
- Výroční zprávy škol a školských zařízení za školní rok 2021/2022.
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění.
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění.
- Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), v platném znění.
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění.
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, v platném znění.
- Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, v platném znění.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

VYSVĚTLIVKY

Výraz „z toho“ značí neúplný výčet, tj. součet dílčích údajů se celkovému údaji rovnat nemusí.

Výraz „v tom“ značí úplný výčet, tj. součet dílčích údajů se musí rovnat údaji celkovému.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě údaje značí, že se jev nevyskytoval.

Evidenční počet zaměstnanců přepočtený (na plně zaměstnané) je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách a délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou pracovní dobu.

